

วจนลีลาของบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร

มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

THE STYLE OF LAMENTED LOVE SONG FOR PHRA BAT SOMDET

PHRA BOROMCHANAKATHIBEJ MAHA BHUMIBOL

ADULYADEJ MAHARAJ BOROMMANAT BOBITRA

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

พ.ศ. 2563

บทคัดย่อ

ผลการวิจัยพบว่า วังนลิตาในบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีการใช้ภาษาระดับกึ่งทางการในการแต่งบทเพลง การใช้คำ พบว่า มีการใช้คำภาษาถิ่น คำราชาศัพท์ คำประสม คำซ้อน คำที่ทำให้เห็นภาพ ด้านการใช้สำนวน พบว่ามีการใช้สำนวนและคำที่มีความหมายโดยนัย ด้านการใช้โวหารภาพพจน์ พบว่า มีการใช้ภาพพจน์ อุปมา อุปลักษ์ณ์ อติพจน์ บุคลาธิษฐาน ส่วนด้านการประกอบสร้างของบทเพลง พบว่า ในด้านของโครงสร้างของบทเพลง มีการเริ่มเรื่องโดยการใช้คำถาม บรรยายความต่าง ๆ ความรู้สึกของผู้ประพันธ์ การกระทำของผู้ประพันธ์ การดำเนินเรื่อง มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเวลา และการจบเรื่อง มีการจบเรื่องแบบธรรมดา คือ จบแบบให้ผู้อ่านสามารถรู้ถึงเหตุการณ์จากเรื่องราวที่ดำเนินมาตั้งแต่ต้น ประกอบด้วย การให้คำสัญญา และการให้ข้อคิด ส่วนในด้านกลวิธีการประกอบสร้างของคำที่แสดงถึงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีการประกอบสร้างคำด้วยคำ กลุ่มคำ และการประกอบสร้างด้วยประโยค

คำสำคัญ : วัจนลีลา, การประกอบสร้าง, ความอาลัยรัก, บทเพลง

The Title : The Style of Lamented Love Song for Phra Bat Somdet
Phra Boromchanakathibej Maha Bhumibol Adulyadej Maharaj
Borommanat Bobitra.

The Author : Preeyaporn Tawara

Program : Thai Language

Thesis Advisors : Associate Professor Narawan Poonpipat Chairman
: Assistant Professor Sanit Satayopat Member

ABSTRACT

The objective of this research was to investigate speech styles and formation of the songs that express love toward Phra Bat Somdet Phra Boromchanakathibej Maha Bhumibol Adulyadej Maharaj Borommanat Bobitra. The data consisted of 57 songs publicized in the internet from October 13-31, 2016. The research instruments were composed of the speech style and song formation analysis forms.

The research results revealed that, for the speech styles, the language use was semi-formal in addition to dialect words, royal lexicons, compound words, elaborative words, and figurative words. It was also found to use expressions and words with connotative meanings. For poetic expressions, simile, metaphor, hyperbole and personification were utilized. For the formation of the songs, it was found that it started with questions, descriptions, feelings and actions of the composers. The theme progression was temporally linear and the ending was ordinary with listeners realizing the events from the beginning to the end, which consisted of promises and lessons. For the word-formation strategy that expressed love toward Phra Bat Somdet Phra Boromchanakathibej Maha Bhumibol Adulyadej Maharaj Borommanat Bobitra, it consisted of single words, phrases, and sentences.

Keywords : Style, Formation, Lamented Love, Songs

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องด้วยผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์นราวัลย์ พูลพิพัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์สนิพ สัตโยภาส อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง รวมทั้งให้ความดูแลเอาใจใส่ต่อผู้วิจัยเป็นอย่างดี และติดตามความก้าวหน้าของงานวิจัยฉบับนี้ จนสำเร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ทั้งสองท่านนี้เป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุไรวรรณ หาญวงศ์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลักษณ์ ศรีป่าซาง อาจารย์สนั่น ธรรมธิ และอาจารย์เมธิณี อ่องแสงคุณ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือการทำวิจัยและขอขอบพระคุณบิดามารดา ผู้ที่คอยให้กำลังใจ และผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านอื่น ๆ ที่ไม่ได้กล่าวนามที่มีส่วนช่วยให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ประโยชน์อันพึงได้จากการศึกษาครั้งนี้ ขอมอบแด่บิดา มารดา ผู้ที่เป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยสามารถทำงานวิจัยนี้สำเร็จ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ปรียาภรณ์ ถาวระระ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	จ
ABSTRACT.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
โจทย์/คำถามในการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับเพลง.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับภาษา.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับวันลีลา.....	18
แนวคิดเกี่ยวกับการประกอบสร้าง.....	27
แนวคิดเกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึก.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
รูปแบบของการวิจัย.....	42
แหล่งข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	42
เครื่องมือการวิจัย.....	42
การสร้างเครื่องมือการวิจัย.....	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
ตอนที่ 1 การใช้วันดีลา.....	45
ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง.....	56
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	63
สรุปผลการวิจัย.....	63
อภิปรายผล.....	64
ข้อเสนอแนะ.....	68
บรรณานุกรม.....	69
ภาคผนวก.....	77
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์.....	78
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	79
ภาคผนวก ค รายชื่อบทเพลง 57 บทเพลง.....	88
ภาคผนวก ง ตารางการวิเคราะห์.....	94
ประวัติผู้วิจัย.....	169

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
3.1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....44

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตลอดระยะเวลา 70 ปี แห่งการครองราชย์ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ประชาชนชาวไทย ต่างซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ และมีความรู้สึกร่วมกันคือ “เรารักพระเจ้าอยู่หัว” มีเหตุผลมากมายที่คนไทยจะหาคำตอบแก่ตนเองถึงความรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร แต่หนึ่งในเหตุผลสำคัญคือ พระองค์เป็นศูนย์รวมใจและเป็นหลักของชาติ สมเกียรติ รัชสมัย (2549, น. 18) ได้กล่าวว่า นับแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ได้เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ พระราชกรณียกิจต่าง ๆ ที่ทรงบำเพ็ญเพื่อปวงพสกนิกรชาวไทย ล้วนแล้วแต่มีคุณค่าอเนกประการ และยังประโยชน์น้อยใหญ่ให้เกิดขึ้นในบ้านเมืองสืบมาช้านาน อีกทั้งยังมีโครงการตามแนวพระราชดำริในด้านต่าง ๆ ของพระองค์ ที่เกี่ยวเนื่องกับการพัฒนาประเทศ เพื่อช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ห่างไกล และทุรกันดาร ไม่เพียงแต่จะยังความปิติในหมู่พสกนิกรชาวไทยเท่านั้น แม้แต่องค์การระหว่างประเทศและสถาบันการศึกษาทั่วโลก ต่างก็ตระหนักถึงพระอัจฉริยภาพของพระองค์เช่นกัน

เมื่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จสวรรคต ด้วยความรักของคนไทยที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และมีความปรารถนาที่จะสื่อสารให้คนในสังคมรับทราบเรื่องราว ข้อมูล ความรู้สึกที่มีต่อพระองค์ท่าน จึงเกิดปรากฏการณ์ด้านการสื่อสารรูปแบบหนึ่งในสังคมไทย คือการสื่อสารเพื่อเทิดพระเกียรติและอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ผ่านเสียงเพลง โดยผู้ประพันธ์เพลงทำหน้าที่สร้างชุดความหมายที่เกี่ยวข้องกับพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ส่งเป็นเนื้อเพลง ผสมผสาน กับท่วงทำนองดนตรี และการขับร้องของศิลปิน เพื่อสื่อความคิด อารมณ์ และความรู้สึกไปยังคนไทยในประเทศและต่างประเทศ

ซึ่งบทเพลงนั้นมีบทบาทสำคัญมานาน ตั้งแต่สมัยประวัติศาสตร์ บทเพลงเป็นเครื่องมือแสดงถึงสติปัญญา และคุณธรรมของประเทศชาติ บทเพลงเป็นสื่อกลางในการติดต่อ และสร้างความเข้าใจกันได้ดี และบทเพลงเป็นเครื่องพัฒนาอารมณ์ให้เบิกบาน แจ่มใส เสี่ยงและทำนองของเพลง เป็นการแสดงออกถึงความชื่นชมยินดี หรือความเศร้าโศกเสียใจ การร้องเพลงเป็นการให้ความสุขและความพึงพอใจทั้งผู้ร้องและผู้ฟัง บทเพลงเป็นสื่อปรุงแต่งอารมณ์ ความรู้สึกของมนุษย์ ตั้งแต่แรกเกิดบทเพลงที่มีคุณค่าย่อมสามารถช่วยปรุงแต่งนิสัยของมนุษย์ และพามนุษย์ให้ดำเนินไปตามครรลองที่ถูกค้อง

สุรินทร์ ภาคศิริ (2549, น. 19) ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า การแต่งเพลงจะเน้นจินตนาการมากกว่าความจริง เช่น เศร้า เสียใจ ผิดหวัง ขมขื่น ส่วนใหญ่จะเป็นการสร้างอารมณ์ในการเขียนบทเพลง เพื่อให้เกิดความนิยมชมชอบ จนไม่คำนึงถึงความเป็นจริง ใส่สีสันความรัก ความฝัน ความหวัง หรือตลกเบาสมอง เพื่อสนองอารมณ์ของผู้ฟัง

นอกจากนี้เพลงสากลสมัยนิยม จะเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตของคน คนที่ฟังเพลงประเภทนี้ก็จะมามีอารมณ์ร่วมเฉพาะที่ตรงกับชีวิตประจำวัน โดยธรรมชาติของมนุษย์จะคิดว่าตนเป็นตัวเอกเป็นเหมือนเนื้อเพลงที่ว่านั้น หากเพลงเศร้าก็พลอยเศร้าไปด้วย ทำให้ยิ่งทุกข์มากยิ่งขึ้น บางเพลงตรงกับชีวิตในอดีตที่เคยชื่นชม เมื่อฟังเพลงประเภทนี้ก็กลับเป็นว่าเอาอดีตนั้นมาทำให้ปัจจุบันเป็นทุกข์ ไม่ยอมไม่ยอมกลืน บทเพลงจะเน้นไปในทางลบมากกว่าทางบวก เป็นการต่อว่าตนเอง ท้อถอย หดหู่ ส่วนมากเพลงที่จะให้กำลังใจนั้นจะมีน้อยมาก ในชีวิตประจำวัน เพลงมีผลต่ออารมณ์เพลงจึงมีความสำคัญมาก

ดังนั้นบทเพลงจะมีคุณค่าเป็นทวีคูณถ้ารู้จักใช้เพลงให้เหมาะสมกับงาน เช่น การใช้เพลงในการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ การใช้เพลงเพื่อการบันเทิง การใช้เพลงเพื่อการรณรงค์ เป็นต้น บทเพลงนั้นเป็นสื่อที่ใช้ได้ทุกสถานการณ์ ขึ้นอยู่กับผู้เลือกใช้จะใช้กับใคร เพื่ออะไร เมื่อไร และใช้อย่างไร เมื่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จสวรรคต จึงมีบทเพลงเกิดพระเกียรติและแสดงความอาลัยได้ประพันธ์ขึ้นเพื่อเผยแพร่สู่สังคม สร้างกระแสแห่งความจงรักภักดี เป็นจุดเริ่มต้นเป็นแรงบันดาลใจให้หลาย ๆ คนทำความดีเพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

การเสด็จสวรรคตของพระองค์สร้างความเศร้าโศกเสียใจแก่พสกนิกรชาวไทยทั้งแผ่นดิน เพราะเป็นที่ทราบกันดีว่าเมื่อครั้งพระองค์ยังดำรงพระชนม์ชีพ พระองค์ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณอย่างล้นพ้นแก่บรรดาไพร่ฟ้าประชาราษฎร์ ดังจะเห็นได้จากพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ตลอดจนโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริกว่า 4,000 โครงการ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงพระปรีชา

สามารถของพระองค์ นอกจากนี้พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ยังทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่เปี่ยมล้นด้วยพระอัจฉริยภาพทุกด้าน พระองค์จึงทรงเป็นแบบอย่างที่ดีของประชาชนชาวไทยตลอดการครองราชสมบัติ 70 ปี ทำให้ประชาชนชาวไทยรู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเสมอมา และหนึ่งในการแสดงออกถึงความจงรักภักดีของคนไทยที่มีต่อพระองค์คือการถ่ายทอดความรักผ่าน เพลงเพื่อพ่อ บทเพลงที่แทนความรู้สึกจากใจคนไทยทั้งชาติ ที่อยู่ภายใต้แผ่นดินของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ผู้ทรงเป็นผู้ให้อย่างแท้จริง เมื่อเวลาผ่านไปบทเพลงที่เกี่ยวข้องกับพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จะเป็นส่วนช่วยบันทึกเหตุการณ์ ความคิด ความรู้สึกของประชาชนชาวไทยไว้ด้วย

ผู้วิจัยจึงสนใจเพลงที่แสดงความรักในในฐานะที่เป็นสื่อสะท้อนความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จึงได้รวบรวมบทเพลงเพื่อนำมาศึกษาวิเคราะห์ของบทเพลง การใช้ภาษา ใช้คำ ใช้สำนวน ใช้ภาพพจน์โวหาร และการแสดงความรู้สึกนึกคิด สื่อความหมายเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ผ่านบทเพลง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกนึกคิดของประชาชนคนไทยว่าประชาชนคนไทยนั้นรักพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อพระองค์เสด็จสวรรคต ประชาชนคนไทยเป็นอย่างไร โดยการศึกษาครั้งนี้จะช่วยบันทึกสภาพสังคมและความจงรักภักดีของประชาชนคนไทยที่มีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ได้อย่างชัดเจน

โจทย์วิจัย (คำถามวิจัย/ประเด็นวิจัย)

1. บทเพลงแสดงความรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีการใช้จินตภาพ การใช้ภาษา การใช้คำ ใช้โวหารภาพพจน์ และการแสดงอารมณ์ความรู้สึกอย่างไร
2. บทเพลงแสดงความรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีการประกอบสร้างบทเพลงอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ของบทเพลงที่แสดงความรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
2. เพื่อศึกษาการประกอบสร้างของบทเพลงที่แสดงความรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

บทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีจำนวนทั้งหมด 57 บทเพลง ที่ออกเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต ในช่วงวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ.2559 ถึง วันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ.2559 จากเว็บไซต์ www.lyrics.city/2016/10/king-songlist. เนื่องจากเว็บไซต์ดังกล่าวเป็นเว็บไซต์ที่รวบรวมบทเพลงเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาของการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์วจนลีลาของบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับภาษาและวจนลีลา การใช้คำ สำนวนโวหารภาพพจน์ การแสดงอารมณ์ความรู้สึกนึกคิด และการประกอบสร้างของคำ ในการวิเคราะห์เนื้อหาของบทเพลง

นิยามศัพท์เฉพาะ

วจนลีลา หมายถึง การใช้ภาษาในการสื่อสารที่ให้อารมณ์ ความรู้สึกในลักษณะต่าง ๆ กัน ในงานวิจัยนี้ หมายถึง ลีลาการใช้ภาษา การใช้คำ อารมณ์ความรู้สึกนึกคิด การใช้สำนวน และการใช้โวหารภาพพจน์

บทเพลง หมายถึง คำประพันธ์ เนื้อเรื่อง หรือบทร้อง สำหรับขับร้องในบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

ความอาลัยรัก หมายถึง ความระลึกถึง ความเสียใจที่ต้องจากกัน ในงานวิจัยนี้ หมายถึง ความรักอาลัย ความรู้สึกเศร้า เสียใจ ของประชาชนที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

การประกอบสร้าง หมายถึง การใช้คำ กลุ่มคำ และประโยคมาเรียบเรียงเป็นบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบถึงวันฉีลาของบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
2. ได้ทราบการประกอบสร้างของบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
3. ได้แนวทางในการศึกษาวิเคราะห์วันฉีลาและการประกอบสร้างของบทเพลงในบทเพลงประเภทอื่น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง วัจนลีลาของบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับเพลง
 - 1.1 ความหมายของเพลง
 - 1.2 ที่มาของเพลง
 - 1.3 บทบาทของเพลง
 - 1.4 เพลงกับสังคมไทย
2. แนวคิดเกี่ยวกับภาษา
 - 2.1 ความหมายของภาษา
 - 2.2 ระดับภาษา
 - 2.2.1 ความหมายของระดับภาษา
 - 2.2.2 ประเภทของระดับภาษา
 - 2.3 ภาษาถิ่น
3. แนวคิดเกี่ยวกับวัจนลีลา
 - 3.1 วัจนลีลา
 - 3.2 การใช้คำ
 - 3.3 การใช้สำนวน
 - 3.4 การใช้โวหารภาพพจน์
4. แนวคิดเกี่ยวกับการประกอบสร้าง
 - 4.1 โครงสร้างของเพลง
 - 4.2 กลวิธีการประกอบสร้าง
5. แนวคิดเกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึก

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

ความรู้เกี่ยวกับเพลง

เพลงเป็นบทประพันธ์ที่แต่งขึ้นเพื่อสื่อสารความรู้สึกต่อผู้ฟัง ไม่มีใครที่ไม่ชอบฟังเพลง เพราะเพลงทำให้ผู้ฟังรู้สึกผ่อนคลายเกิดจินตนาการ เพลงมีความไพเราะ สามารถสร้างความเพลิดเพลินให้แก่ผู้ฟังได้เป็นอย่างดี

ความหมายของเพลง

เพลงเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมาจากจินตนาการความรู้สึก และอารมณ์ต่าง ๆ ที่เกิดจากวิถีการดำรงชีวิต จากประสบการณ์หรือเหตุการณ์ทางสังคม นำมาประพันธ์ให้เกิดเป็นบทเพลงที่มีความประณีตงดงาม ไพเราะด้วยศิลปะการประพันธ์ เพื่อใช้สื่ออารมณ์ความรู้สึก และทรงเสน่ห์ของผู้แต่งออกมาให้ผู้อื่นได้รับรู้ บทเพลงต่าง ๆ ที่ประพันธ์ขึ้นอาจเกี่ยวกับวิถีชีวิตและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งบทเพลงมีบทบาทในการสร้างความบันเทิง จรรโลงจิตใจและใช้ประกอบกิจกรรมในชีวิตของมนุษย์เรา มีผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับเพลงและดนตรี และผู้เชี่ยวชาญด้านเพลงและดนตรีได้ให้ความหมายไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

จักรพันธ์ เพ็ญศิริ (2528, น. 23) กล่าวว่า เพลง หมายถึง บทประพันธ์ที่มีทั้งคำร้องและทำนอง กุลวัฒน์ อิมะไชย์ (2548, น. 56) ได้ให้ความหมายของเพลงไว้ว่าเป็นการประพันธ์เนื้อร้องรวมเข้ากับทำนองได้อย่างถูกต้องเหมาะสมในความสูงต่ำของวรรณยุกต์ที่สัมพันธ์กับทำนอง

วรรณพร พรายสวาท (2552, น. 15) กล่าวว่า เพลง หมายถึง ถ้อยคำที่นักประพันธ์เรียบร้อยหรือเรียบเรียงขึ้นโดยมีเอกลักษณ์เฉพาะของผู้แต่ง แบ่งเป็น 2 ประเภทพอสรุปได้ดังนี้

1. เพลงไทย ประกอบด้วย

1.1 เพลงลูกทุ่ง หมายถึง เพลงที่สะท้อนวิถีชีวิต สภาพสังคม อุดมคติและวัฒนธรรมไทยการขับร้องส่วนใหญ่จะมีลูกคอ และการเอื้อนซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะและให้บรรยากาศความเป็นลูกทุ่ง

1.2 เพลงไทยสากล หมายถึง เพลงไทยที่ประพันธ์ขึ้นตามหลักวิชาดนตรีสากล บันทึกทำนองด้วยโน้ตสากล คำร้องเป็นภาษาไทย มีการเรียบเรียงเสียงประสานตามแนวทฤษฎีสากล บรรเลงด้วยเครื่องดนตรีตะวันตก

2. เพลงสากล หมายถึง เป็นเพลงที่ขับร้องเป็นภาษาต่างประเทศ ทั้งเนื้อร้อง ทำนอง และอุปกรณ์เครื่องดนตรี (Instruments) ประเภทเพลงสากล ประกอบด้วย

2.1 เพลงป๊อป (Popular Music) หมายถึง เพลงที่มีจังหวะ ท่วงทำนองการร้องของนักร้องที่ไม่ซ้ำและไม่เร็วเกินไป อยู่ในระดับปานกลาง ฟังแล้วเข้าใจในเนื้อหาเพลงได้ง่าย

2.2 เพลงแจ๊ส (Jazz Music) หมายถึง เพลงที่มีจังหวะสม่ำเสมอ ใช้เปียโน แซกโซโฟน และกลองเป็นเครื่องดนตรีหลัก

2.3 เพลงคลาสสิก (Classic Music) หมายถึง เพลงที่มีจังหวะช้า เร็ว สลับกันไป เป็นส่วนใหญ่เพลงที่ต้องใช้วงดนตรีขนาดใหญ่ที่เรียกว่า วงดุริยางค์ บรรเลง

2.4 เพลงร็อก (Rock Music) หมายถึง ดนตรีที่ประกอบด้วยกีตาร์ เบส กลอง เป็นเครื่องดนตรีหลัก รูปแบบดนตรีเน้นความหนักแน่นในเนื้อหาที่ต้องการสื่อ และความสนุกสนาน

คำว่า เพลง ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2556, น. 846) ให้ความหมายว่า หมายถึง ลำเนียงขับร้อง ทำนองดนตรี บทประพันธ์ดนตรี กระบวนวิธีร่ายรำทวน เป็นต้น ชื่อการร้องแก่กัน มีชื่อต่าง ๆ เช่น เพลงปรบไก่ เพลงฉ่อย

จากที่มีผู้ให้ความหมายของเพลงข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า เพลง หมายถึง ถ้อยคำที่ผู้ประพันธ์เรียบเรียงขึ้นตามความรู้สึกหรืออารมณ์ของผู้ประพันธ์ในขณะนั้น มีท่วงทำนองมีจังหวะดนตรีทำให้เกิดความไพเราะสร้างความเพลิดเพลินให้แก่ผู้ฟัง ซึ่งบทเพลงมีลักษณะ จังหวะดนตรีแตกต่างกันไป

ที่มาของเพลง

เพลงและดนตรีเป็นสิ่งที่ธรรมชาติให้มาพร้อม ๆ กับชีวิตมนุษย์โดยที่มนุษย์เองไม่รู้ตัว เพลงและดนตรีเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์อย่างหนึ่งที่ช่วยให้มนุษย์มีความสุข สนุกสนาน รื่นเริง ช่วยผ่อนคลายความเครียดทั้งทางตรงและทางอ้อม เพลงและดนตรีเป็นเครื่องกล่อมเกลาคจิตใจของมนุษย์ให้มีความสุข เบิกบานหยรายให้เกิดความสงบและพักผ่อน กล่าวคือในการดำรงชีพของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตายเพลงและดนตรีมีความเกี่ยวข้องอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อาจสืบเนื่องมาจากความบันเทิงในรูปแบบต่าง ๆ โดยตรงหรืออาจเกิดจากขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ เช่น เพลงกล่อมเด็ก เพลงประกอบในการทำงาน เพลงที่เกี่ยวข้องในงานพิธีการ เพลงสวดถึงพระผู้เป็นเจ้า เป็นต้น เสียงธรรมชาติต่าง ๆ เช่น ลมพัด นกร้อง เสียงคลื่น เสียงน้ำตก จะทำให้ผู้ได้ยินมีความสุข ก็สามารถรวบรวมเข้ามาเป็นเสียงดนตรีได้เช่นเดียวกัน จากเสียงธรรมชาติก็ได้มีวิวัฒนาการและพัฒนาโดยอาศัยความละเอียดอ่อนลึกซึ้ง ความสำเร็จสรรค์ ความเข้าใจ ตลอดจนหลักวิชาและความประณีตบรรจงออกมาเป็นศิลปะดนตรีประเภทต่าง ๆ เช่น เพลงแจ๊ส เพลงป๊อป เพลงคลาสสิก เพลงดนตรีพื้นเมือง หรือเพลงลูกทุ่ง เป็นต้น

ศรีสวรรค์ แสงสวรรค์ (2530, น. 8-9) ได้กล่าวเกี่ยวกับเพลงไทยสากล หรือเพลงลูกกรุงไว้ว่า เพลงไทยสากล (ลูกกรุง) เป็นเพลงที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร เนื้อหาของเพลงส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับความรัก เครื่องดนตรีที่ใช้จะเหมือนกับเพลงสากล ในปัจจุบันนี้เพลงไทยสากลมีการพัฒนาขึ้นมากเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากดนตรีของต่างประเทศจึงมีแนวเพลงต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย แนวเพลงที่เริ่มเข้ามาได้รับความนิยมของกลุ่มผู้ฟังวัยรุ่นคือเพลงในแนว Alternative หรือทางเลือกใหม่ และยังมีแนวดนตรีที่มีจังหวะสนุกสนาน เช่น เทคโนแดนซ์ (ดนตรีที่มีการนำเทคนิคพิเศษต่าง ๆ ที่เกิดจากเครื่องดนตรีประเภทไฟฟ้า) มาเป็นส่วนประกอบของเพลง ทำให้เพลงมีสีสัน นอกจากนี้ยังมีเพลงฮิปฮอป แร็ป ซึ่งมีต้นกำเนิดมาจากประเทศในแถบแอฟริกา สถานที่ที่เสนอเพลงไทยสากลมีหลายสถานีและมีกลุ่มผู้ฟังอยู่ในกรุงเทพมหานคร

สุกรี เจริญสุข (2533, น. 65) กล่าวว่า ดนตรีเป็นศิลปะที่อาศัยเสียงเพื่อเป็นสื่อในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ไปสู่ผู้ฟังเป็นศิลปะที่ง่ายต่อการสัมผัส ก่อให้เกิดความสุข ความปลื้มปิติ ฟังพอใจให้แก่มนุษย์ได้ นอกจากนี้ได้มีนักปราชญ์ท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ว่า “ดนตรีเป็นภาษาสากลของมนุษยชาติ เกิดขึ้นจากธรรมชาติและมนุษย์ได้นำมาดัดแปลงแก้ไขให้ประณีตงดงามไพเราะเมื่อฟังดนตรีแล้วทำให้เกิดความรู้สึกนึกคิด ต่าง ๆ” นั่นก็เป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้เราได้ทราบว่ามนุษย์ไม่ว่าจะเป็นชนชาติใดภาษาใดก็สามารถรับรู้รสชาติของดนตรีได้โดยใช้เสียงเป็นสื่อได้เหมือนกัน ศิลปะดนตรีนี้เกิดขึ้นจากธรรมชาติที่ได้นำมาดัดแปลงแก้ไขให้เกิดความประณีตงดงาม และความไพเราะ ทำให้เกิดความรู้สึกนึกคิด รวมทั้งความรู้สึกทางอารมณ์ต่าง ๆ เช่น รัก โกรธ เกลียด กลัว โศกเศร้า หรือดีใจ และสามารถถ่ายทอดความรู้สึกดังกล่าวให้ผู้อื่นรับรู้ได้ด้วย

นอกจากนี้ สุกรี เจริญสุข (2533, น. 25) ยังกล่าวไว้อีกว่า เพลงลูกทุ่งจะมีลีลาการร้องที่เป็นธรรมชาติ เสียงดังฟังชัด เปล่งเสียงขับร้องออกมาอย่างเต็มที่ ไม่นิยมการดัดแปลงเสสร้อย น้ำเสียงมีเสน่ห์ชวนฟัง มีลูกคอที่มีลักษณะเฉพาะตัวเพลงชีวิตในยุคแรก ๆ นั้นมีอยู่มากมาย ได้แก่ เพลงค่าน้ำนม เพลงหนุ่มเหนือแฉ่ง เพลงสวรรค์บ้านนา เพลงลูกสาวตาสี เพลงกลั่นโคลนสาบควาย และมีเพลงที่ปลุกกระแสสังคมให้ตื่นตัวขึ้นเป็นอย่างมาก นั่นคือเพลงมาร์กการเมือง ที่คารม สัมปณานนท์ เป็นผู้ขับร้อง ต่อมารัฐบาลของจอมพลแปลก พิบูลย์ สงคราม ได้ออกอากาศห้ามนำเพลงชีวิตไปเผยแพร่ออกอากาศ ด้วยความเห็นที่ว่าเป็นเพลงที่มีถ้อยคำเสียดสีสังคม จึงทำให้เพลงชีวิตแนวนี้นับว่าหายไป เพลงชีวิตในแนวหวานจึงเป็นทางเลือกใหม่ของนักประพันธ์เพลงในยุคนั้น บทเพลงได้ปรับเปลี่ยนแนวทางในการนำเสนอ โดยเน้นถึงเรื่องราวของความรัก การพัวพันเพื่อถึงคนรัก

เอกวิทย์ ณ ถลาง (2544, คำนำ) กล่าวว่า เพลงลูกทุ่งเป็นเพลงที่ใช้ร้องเล่นกันทั่วไปตามชนบทไทย เป็นเพลงที่ใช้ภาษาง่าย ๆ ตรงไปตรงมาไม่สลับซับซ้อน เป็นที่นิยมของประชาชน

โดยทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งไปประชาชนในชนบท ได้ให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เพลงลูกทุ่งหลายเพลงได้สะท้อนสภาพสังคม ความเป็นอยู่และวัฒนธรรมไทย และมีหลายเพลงที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของคนไทย ซึ่งพอจะสืบค้นย้อนหลังไปได้ว่า เพลงที่มีแนวเป็นเพลงลูกทุ่งและมีบันทึกไว้เป็นหลักฐานคือเพลงไอ้สาวชาวไร่ผลงานประพันธ์ของ ครูเหม เวชกร และเป็นเพลงร้องประกอบการแสดงละครวิทยุ เมื่อปี พ.ศ. 2481 จนกระทั่งจำนง รังสิกุล เริ่มใช้คำว่าเพลงลูกทุ่งเป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2507 สืบมากระทั่งจนบัดนี้ ซึ่งถือได้ว่าเพลงลูกทุ่งเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติ สมควรที่จะได้รับการอนุรักษ์และส่งเสริมให้แพร่หลายต่อไป ศิลปิน ผู้ผลิตและผู้สร้างสรรค์ผลงานเพลงลูกทุ่งทุกคนเหล่านี้ ควรได้รับการยกย่องและเชิดชูเกียรติ ตลอดจนให้กำลังใจในการสร้างสรรค์ผลงานอันทรงคุณค่า

อีกทั้ง ศิริพร กรอบทอง (2547, น. 45) ได้กล่าวว่า เพลงไทยในแนวสากลหรือเพลงไทยสากลได้วิวัฒนาการเกิดขึ้นมาในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้แพร่หลายโดยแทรกเป็นเพลงประกอบละครและภาพยนตร์ ในสมัยรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม จากการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมที่ได้สนใจปรับปรุง แนวดนตรีตามหลักสากลนิยมและส่งเสริมการแต่งเพลงไทยสากล อีกทั้งยังได้ใช้บทเพลงเป็นสื่อเผยแพร่อุดมการณ์ทางการเมืองด้วยนั้นทำให้เพลงไทยสากลแพร่หลายขึ้นในสังคมไทยถือได้ว่ารัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม มีบทบาทในการทำให้เพลงไทยสากลแพร่หลายจนเป็นที่นิยมสนใจของคนในสังคมไทยและจะนำไปสู่การสร้างสรรค์เพลงไทยสากลแนวต่าง ๆ

นอกจากนี้ ศิริพร กรอบทอง (2547, น. 172-176) ยังกล่าวไว้อีกว่า ในระยะเริ่มแรกเพลงตลาด หรือเพลงชีวิตเป็นเพลงไทยสากลแนวหนึ่ง โดยมีลักษณะที่สัมพันธ์กับท้องถิ่นพื้นบ้านอย่างชัดเจน โดยเฉพาะดนตรีและเพลงพื้นบ้านพื้นเมืองหลายประเภทศิลปินได้นำประสบการณ์มาปรับประยุกต์เป็นเพลงไทยสากล แทรกความเป็นท้องถิ่น การใช้ภาษาถิ่นตลอดจนการขับร้องที่เป็นลีลาเฉพาะอย่างโดดเด่น และบทเพลงตลาดหรือเพลงเพื่อชีวิต ซึ่งได้พัฒนาการมามีลักษณะที่สัมพันธ์กับท้องถิ่นพื้นบ้านดังกล่าวนี้ ถูกเรียกขานเป็นชื่อใหม่ว่า “เพลงลูกทุ่ง” ประชาชนยอมรับและกล่าวขวัญถึงมากขึ้น

ในด้านที่มาของเพลงสาคนั้นมีหลากหลายประเภททั้งเพลงป๊อป แจ๊ส คลาสสิก และร็อก คมสันต์ วงศ์วรรณ (2551, น. 2) กล่าวว่า ดนตรีป๊อป ได้มีต้นกำเนิดจากคนผิวดำในอเมริกา และดนตรีคันทรี่ ที่เริ่มปรับจนกลายเป็นแนวเพลงร็อกแอนด์โรลล์ในยุคแรก (Rockabilly) ซึ่งเป็นชนิดของเพลงที่กลายมาเป็นเพลงป๊อป ส่วนหนึ่งเพลงป๊อปถูกแต่งขึ้น เพื่อหวังคนฟังกลุ่มใหญ่โดยได้แรงผลักดันจากค่ายเพลงผู้ผลิตโดยแบ่งตามยุค

ส่วนเพลงแจ๊ส คนตรีแจ๊ส กำเนิดขึ้นในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 ซึ่งเป็นช่วงที่นักดนตรีคลาสสิกต่างเริ่มแสวงหาแนวคิดและพัฒนารูปแบบดนตรีใหม่ ๆ เพื่อให้หลุดพ้นจากรูปแบบมาตรฐานดั้งเดิมที่ใช้กันมาหลายร้อยปี คนตรีแจ๊ส ได้พัฒนาขึ้นในดินแดนทางตอนใต้ของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยบริเวณที่ได้มีการคิดค้นและพัฒนาบทเพลงแจ๊ส คือ เมืองนิวออร์ลีนส์ (New Orleans) ซึ่งเป็นเมืองที่มีทาสผิวดำชาวแอฟริกันแถบตะวันตก เช่น กานา และไนจีเรีย ถูกต้อนเข้ามาใช้แรงงาน และได้ตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณดังกล่าว เมื่อทาสเหล่านั้นมีเวลาว่างจากการทำงานได้มีการร้องรำทำเพลงกันในกลุ่ม เพื่อผ่อนคลายจิตใจและความเครียดจากการทำงาน

พูนพิศ อมาตยกุล (2554, น. 45) ได้กล่าวว่า “...ในช่วงปลายรัชกาลที่ 6 โรงแรมหลายแห่งนิยมใช้แผ่นเสียงเปิดเพลงเต้นรำให้แก่แขกที่มาพัก เช่น โรงแรมโอเรียลเต็น โรงแรมทรอกกาเดโร เป็นต้น จากนั้นในช่วงเย็น เวลาแขกรับประทานอาหาร จึงเปลี่ยนมาใช้วงดนตรีสากลขนาดเล็กประมาณ 5 คน ในการบรรเลงดนตรีและร้องเพลงสากล จนถึงเวลา 21.00 น. เป็นต้นไปจึงเปลี่ยนเป็น วงดนตรีแจ๊ส เพื่อให้แขกได้ร่วมกันเต้นรำจนถึงเวลาที่ถึงคิจะแยกย้ายกันไป...” จากนั้นในช่วงรัชกาลที่ 7 คนตรีแจ๊สได้แพร่กระจายเข้ามายังประเทศไทยมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากมีวงดนตรีแจ๊สเกิดขึ้นจำนวนมาก เช่น วงเรนโบว์โดยหลวงสุขุมณีย์ประดิษฐ์ วงมานิตแจ๊สโดยเรือโทมานิต เสนะวิณิน วงกรมโฆษณาการ วงดุริยโยธิน เป็นต้น ซึ่งรูปแบบวงดนตรีมีทั้งวงดนตรีแจ๊สดั้งเดิม และวงบิกแบนด์ วงดนตรีดังกล่าวนี้ เป็นรากฐานสำคัญและมีบทบาทต่อสังคมไทยอย่างมากต่อการพัฒนาวงการดนตรีจนถึงปัจจุบัน

ส่วนเพลงคลาสสิก หรือดนตรีคลาสสิก ก็ดนตรีได้เริ่มขึ้นในศตวรรษที่ 17 และต่อเนื่องมาจนถึงต้นศตวรรษที่ 18 โดยมีศิลปินอิตาลีเป็นผู้นำท่านเหล่านี้ได้ส่งเสริมและสนับสนุนการดนตรีให้เข้าสู่ชีวิตจิตใจชาวยุโรปอย่างแพร่หลาย ซึ่งมีเมืองที่เป็นแหล่งกำเนิดของงานดนตรีนี้ได้แก่ โรม เนเปิล ฟลอเรนซ์ อิทธิพลงานศิลปะการดนตรีของอิตาลีได้แผ่ขยายไปอย่างกว้างขวางสู่ยุโรปตะวันตก ส่วนทางซีกตะวันออกนั้นกรุงเวียนนาเป็นศูนย์กลางที่สำคัญทางดนตรี โดยมีนักดนตรีชาวอิตาลีที่สำคัญได้แก่ ซิมาริซ่า เพสซี ซิลโล กัลลุปี ซึ่งเดินทางเข้าไปทำงานที่นครเวียนนา เวียนนาจึงเป็นศูนย์กลางของดนตรีคลาสสิกและมีความรุ่งเรืองติดต่อกันมาถึง 200 ปี ดนตรีคลาสสิกจัดได้ว่าเป็นศิลปะการดนตรีแห่งยุคที่ดนตรีได้รับการพัฒนามาถึงจุดสูงสุดทั้งการประพันธ์และเครื่องดนตรี อาทิ ออร์แกน เปียโน และเครื่องดนตรีของตระกูลไวโอลิน เป็นต้น อันเป็นผลมาจากการการฟื้นฟูศิลปะการดนตรีจากยุคเรอเนสซองส์

เพลงร็อกเป็นดนตรีที่ประกอบด้วย กีตาร์ กีตาร์เบส กลอง เป็นเครื่องดนตรีหลัก รูปแบบดนตรีง่าย ๆ เน้นความหนักแน่นในเนื้อหาที่ต้องการสื่อ และความสนุกสนาน คิดค้นขึ้นในต้นศตวรรษที่ 60 โดยเอลวิส เพรสลีย์ โดยการนำเอาการร้องที่ใช้เสียงสูงของเพลงบลูส์ของคนผิวดำ

ผสมกับทำนองสนุกสนานของเพลงคันทรี่ของคนผิวขาว เป็นการผสมผสานของวัฒนธรรมของสองเชื้อชาติ

จากการศึกษาเรื่องราวของเพลงข้างต้นอาจกล่าวได้ว่า แนวเพลงต่าง ๆ เป็นการจำแนกเพลงที่มีลักษณะพื้นฐานต่าง ๆ ร่วมกัน โดยอาจไม่ได้คำนึงถึงเกี่ยวกับด้านเพลงอย่างเดียวนั้น เช่น ที่มาของเพลง และเนื้อหาของเพลง กล่าวได้ว่าแนวเพลงต่าง ๆ นั้นพิจารณาจาก เทคนิค รูปแบบ บริบท ที่มา และเนื้อหาของเพลง เป็นต้น ดังนั้นเพลงจึงมีสำเนียงขับร้องทำนองดนตรีที่คนเรากระทำขึ้นเพื่อสนองต่อความต้องการทางด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ตลอดจนเพื่อเป็นกิจกรรมทางสังคมอีกด้วย

บทบาทของเพลง

ปัจจุบันบทเพลง มีหลากหลายแนว บางคนฟังเพลงเพื่อผ่อนคลายความเครียด ซึ่งแต่ละเพลงจะสะท้อนอารมณ์ที่แตกต่างกัน และมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของคนฟัง เมื่อใดที่เราฟังเพลงเศร้าแล้วร้องไห้ หรือรู้สึกสนุกสนานไปกับเพลงจังหวะเร็ว แสดงว่าเพลงที่เราได้ฟังนั้น กำลังส่งผลกระทบต่อจิตใจของเราอยู่ ซึ่งเพลงมีบทบาทมากมายในชีวิตของคน มีผู้ที่ศึกษาบทบาทของเพลงไว้ดังนี้

ฉันทา ตั้งตรงหลุทัย (2559, น. 31) ได้กล่าวว่า ด้านบทบาทต่อสังคมนั้น เพลงร็อกถือได้ว่าเป็นแนวเพลงหลัก ๆ ของเยาวชนเนื่องจากเพลงร็อกมีเนื้อหาที่เข้าใจง่ายมีความตรงไปตรงมาเป็นจุดเริ่มต้นของคนตรีอีกหลาย ๆ แนว เนื้อเพลงให้พลังงานในการใช้ชีวิต ให้กำลังใจในด้านต่าง ๆ โน้มน้าวจิตใจทำให้คนมองโลกในแง่บวก เป็นแรงขับเคลื่อนสังคม แฟชั่น ศิลปะและเรียกร้องสิทธิต่าง ๆ เพลงร็อกบางยุคใช้ในการต่อต้านสังคมด้วยอารมณ์เพลงที่หนักแน่นเข้าถึงผู้ฟังง่าย มีความสนุกสนาน และด้านบทบาทต่อเยาวชน โดยส่วนใหญ่สาวกหรือแฟนเพลงของวงร็อกก็จะเป็นเยาวชน เพราะด้วยความหนักแน่น สนุกสนาน ของดนตรีเพลงร็อกเพลงร็อกจึงมีบทบาทให้ความบันเทิง เปลี่ยนวิธีคิด ให้กำลังใจในการใช้ชีวิตและความรัก ใช้เป็นแรงบันดาลใจแก่เยาวชนที่เล่นดนตรีเนื่องจากเยาวชนส่วนใหญ่ที่ชอบฟังเพลงร็อกจะชื่นชอบการเล่นดนตรี

นอกจากนี้ นาฏอนงค์ พวงสมบัติ (2561, น. 43) กล่าวว่า ความสำคัญและบทบาทของเพลงพื้นบ้านที่มีต่อสังคมหนึ่งนอกจากจะสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิต ความเชื่อ ค่านิยมของคนในชุมชนแล้วยังมีบทบาทด้านการให้ความรู้ ให้การศึกษาแก่คนในสังคม ทั้งทางตรง และทางอ้อม อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือควบคุมสังคม ชี้นำระเบียบ แบบแผน ตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมทางสังคม เพลงพื้นบ้านเป็นสมบัติของสังคมที่ได้สะสมต่อเนื่องกันมานานจึง เป็นส่วนหนึ่ง ในวิถีชีวิตของคนไทย และมีบทบาทและคุณค่าต่อสังคมแบ่งออกเป็น 2 ประการได้แก่

1. ให้ความบันเทิง เพลงพื้นบ้านมีคุณค่าให้ความบันเทิง ใจแก่คนในสังคมตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน โดยเฉพาะในสมัยที่ยังไม่มีเครื่องบันเทิงใจมากมาย

2. ให้การศึกษา เพลงพื้นบ้านเป็นงานสร้างสรรค์ที่ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของกลุ่มชนจึงเป็นเสมือนสิ่งบันทึกประสบการณ์ของบรรพบุรุษที่ส่งต่อมายังลูกหลานเพลงพื้นบ้านจึงทำหน้าที่บันทึกความรู้และภูมิปัญญาของกลุ่มชนในท้องถิ่นไม่ให้สูญหาย ขณะเดียวกันก็มีคุณค่าเสริมปัญญาให้แก่ชุมชนด้วยการให้การศึกษาแก่คนในสังคม เช่นการสั่งสอนอย่างตรงไปตรงมาทั้งทางโลกและทางธรรม

จากคำกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า เพลง เป็นการแต่งขึ้นโดยถ้อยคำสำนวนการใช้ภาษาที่ถ่ายทอดความรู้สึก อารมณ์ โดยสอดคล้อง วิถีชีวิต วัฒนธรรมความเป็นอยู่ใกล้ชิดตัว ตามสภาพสังคมในขณะนั้น ซึ่งทำให้เพลงมีบทบาทต่อมนุษย์เราทั้งในด้านความบันเทิง ความสนุกสนาน ให้ข้อคิดคติเตือนใจ ด้านการให้ความรู้ เป็นต้น

เพลงกับสังคมไทย

ในปัจจุบันบทเพลงนั้นมีหลากหลาย โดยได้รับแรงบันดาลใจในการแต่งจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับสังคม โดยเพลงจะสะท้อนถึงเหตุการณ์ในสังคมต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี มีผู้วิจัยได้กล่าวไว้ดังนี้

ศรีศักร วัลลิโภดม (2535, น. 1 – 3) กล่าวถึงดนตรีกับสังคมไทยว่า ทางมานุษยวิทยา มองดนตรี ในลักษณะที่สัมพันธ์กับมนุษย์และสังคม ดนตรี คือ ผลผลิตของพฤติกรรมในด้านความนึกคิดและการสร้างสรรค์ของมนุษย์ พฤติกรรมที่ทำให้เกิดดนตรีขึ้นมานั้นเป็นสิ่งที่เนื่องจากแนวคิดที่เกิดจากสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมในสังคมที่มนุษย์ดำรงอยู่ การศึกษา และการทำความเข้าใจเกี่ยวกับดนตรีเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรมของมนุษย์ในมิติของเวลาและสถานที่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

จากคำกล่าว จะเห็นได้ว่า เพลงไม่เพียงตอบสนองความรื่นรมย์ทางสุนทรีเพียงอย่างเดียว ต้องดูที่หน้าที่และความสำคัญหรือความหมายของดนตรีในสังคมนั้น ๆ ด้วย ดนตรีของแต่ละสังคมย่อมมีความแตกต่างกันไปตามแต่ละระดับของการพัฒนาการของแต่ละสังคม

แนวคิดเกี่ยวกับภาษา

ความหมายของภาษา

ภาษา มีความหมายอย่างกว้าง ๆ หมายถึง กริยาอาการที่แสดงออกมาแล้วสามารถทำความเข้าใจกันได้ ส่วนภาษา ในความหมายอย่างแคบนั้น หมายถึง เสียงพูดที่มนุษย์ใช้สื่อสารกันเท่านั้นหรือสัญลักษณ์ ที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการสื่อความเข้าใจระหว่างกันของคนในสังคม ภาษาใช้ในการติดต่อสื่อสารเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจที่ตรงกันก็คือ การใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์ในการสื่อสาร ภาษายังเป็นวัฒนธรรมที่เป็นระบบมีการถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่ง

ไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง เป็นสิ่งที่ยอมรับของสมาชิกในสังคม มีผู้แสดงทัศนะเกี่ยวกับภาษาไว้หลายท่าน ดังนี้

กาญจนา นาคสกุล (2525, น. 25) อธิบายว่า ภาษา หมายถึง สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่มนุษย์ใช้เพื่อสื่อสารกัน สิ่งที่ใช้เป็นสัญลักษณ์อาจเป็นอะไรก็ได้เท่าที่มนุษย์กำหนดขึ้น

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2549, น. 33) กล่าวว่า ภาษา หมายถึง ระบบหรือวิธีการของการพูดในสังคมมนุษย์ประกอบด้วยสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่เป็นแบบแผนและใช้สื่อความหมายจากผู้พูดไปยังผู้ฟัง โดยอวัยะสำหรับผู้พูดและผู้ฟัง สัญลักษณ์เหล่านี้เป็นสิ่งที่สมมุติและถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปยังรุ่นหนึ่งโดยการเรียนการสอน

พิมพ์ใจ สิทธิสุรศักดิ์ เรือง กองแก้ว และนพรัตน์เวโรจน์เสริวงศ์ (2554, น.113) ได้กล่าวถึงภาษาไว้ว่า ภาษา เป็นคำที่เราเอามาจากภาษาสันสกฤต ถ้าแปลตาม ความหมายของคำศัพท์ ภาษา แปลว่า ถ้อยคำหรือคำพูดที่ใช้พูด คำว่า ภาษา ตามรากศัพท์เดิม จึงมีความหมายแคบคือ หมายถึง คำพูดแต่เพียงอย่างเดียว

พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2556, น. 868 – 869) อธิบายว่า ภาษา คือ ถ้อยคำที่ใช้พูดหรือเขียนเพื่อสื่อความของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เช่น ภาษาไทย ภาษาจีน หรือเพื่อสื่อความเฉพาะวงการ เช่น ภาษาราชการ ภาษากฎหมาย ภาษาธรรม

จากคำจำกัดความของคำว่า “ภาษา” ข้างต้นอาจสรุปได้ว่า ภาษา หมายถึง เสียงพูดของมนุษย์ที่มีความหมาย สามารถใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารซึ่งกันและกันได้ทั้งในสังคมมนุษย์ และตามทัศนะของนักภาษาศาสตร์แล้วจะหมายเอาภาษาพูดของมนุษย์เป็นหลัก โดยถือว่าตัวหนังสือไม่ใช่ภาษาโดยตรง เพราะการเขียนหรือการตีพิมพ์หนังสือเป็นเพียงวิธีถ่ายเสียงพูดเป็นตัวหนังสือเท่านั้น

ระดับภาษา

ความหมายของระดับภาษา

ความรู้เกี่ยวกับระดับภาษาช่วยให้สามารถพูดและเขียนภาษาไทยได้ถูกต้องเหมาะสมกับสัมพันธภาพของบุคคล โอกาส กาลเทศะ และประชุมชม เพื่อให้การสื่อสารเป็นที่เข้าใจและพอใจทั้งฝ่ายผู้ส่งสารและผู้รับสารและบังเกิดสัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมาย มีผู้ให้ความหมายของระดับภาษาดังนี้

นภลัย สุวรรณธาดา (2533, น. 42) ได้กล่าวว่า ระดับภาษา หมายถึง ความลดหลั่นของถ้อยคำ และการเรียบเรียงถ้อยคำเพื่อใช้ให้เหมาะกับ โอกาส กาละ เทศะ และความสัมพันธระหว่าง บุคคลที่เป็นผู้ส่งสาร และเป็นผู้รับสาร

เปลื้อง ณ นคร (2549, น. 219) ได้ให้ความหมายว่า ระดับภาษา หมายถึง การรู้จักเลือกสรรถ้อยคำนำมาใช้ในการเขียน ถ้าในงานเขียนจะแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

2 คน ที่สนิทสนมกัน ย่อมเลือกใช้ถ้อยคำต่าง ๆ จากบุคคล 2 คน ที่เพิ่งจะได้มีโอกาสพบกันครั้งแรก นอกจากต้องคำนึงถึงบุคคลแล้ว ก็ยังต้องคำนึงถึงโอกาส กาลเทศะ และประมุขชนด้วย เช่น ในโอกาสที่เป็นทางการย่อมใช้ภาษาอย่างหนึ่ง ในโอกาสที่ไม่เป็นทางการย่อมใช้ภาษาอีกอย่างหนึ่ง แม้ผู้ใช้ภาษาเป็นบุคคลเดียวกันก็ตาม ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ จึงเป็นธรรมดาอยู่เองที่ภาษามีลักษณะ ผิดแผกกันเป็นหลายระดับ

สรุปได้ว่า ระดับภาษา หมายถึง การรู้จักนำถ้อยคำมาใช้ในงานเขียนต่าง ๆ หรือความ หลดหล่นของถ้อยคำ และการเรียบเรียงถ้อยคำเพื่อใช้ให้เหมาะกับ โอกาส กาละ เทศะ และ ความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลที่เป็นผู้ส่งสารกับผู้รับสาร

ประเภทของระดับภาษา

มีผู้แบ่งประเภทของระดับภาษาดังนี้

ชำนาญ รอดเหตุภัย (2522, น. 61 - 63) ได้แบ่งภาษาออกเป็น 3 ระดับ ตามลักษณะ ของการใช้ ซึ่งนับได้ว่าเป็นการแบ่งอย่างกว้างที่สุด ดังนี้

1. ภาษาปาก (Vulgrism) หมายถึง ภาษาที่คนส่วนใหญ่ใช้พูดในชีวิตประจำวัน ภาษาปากมีภาษาข่อย หลายลักษณะ แล้วแต่จะถืออะไรเป็นเกณฑ์ในการจำแนกประเภท
2. ภาษากึ่งแบบแผน (Informal Language) หมายถึง ภาษาที่มีลักษณะก้ำกึ่ง ระหว่างภาษาปากกับภาษาแบบแผน คือมีความประณีตสละสลวยมากขึ้นกว่าภาษาปาก
3. ภาษาแบบแผน (Formal Language) หมายถึง ภาษาที่ใช้อย่างเป็นทางการ ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนทุกอย่างทั้งในด้านการใช้คำ ลำนวน และประโยค

รุ่งรัตน์ ทองสกุล (2550, น. 13-15) ได้แบ่งประเภทของระดับภาษาออกเป็น 2 ระดับ ดังนี้

1. การใช้ภาษาเป็นแบบทางการ ทุกครั้งที่มีการสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับ สาร ผู้ใช้ภาษาต้องคำนึงถึงการใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมตาม โอกาส กาลเทศะ และความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล ทั้งผู้ส่งสาร และผู้รับสาร ภาษาแบบเป็นทางการแบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ภาษาระดับ พิธีการ ภาษาระดับมาตรฐานราชการ

2. ภาษาแบบไม่เป็นทางการ ภาษาที่สื่อสารแบบไม่เป็นทางการ สามารถแบ่งได้ เป็น 3 ระดับ ดังนี้

2.1 ภาษาระดับกึ่งทางการ เป็นภาษาที่ใช้เพื่อการสื่อสารให้เกิดความเข้าใจกัน ด้วยความรวดเร็ว ลดความเป็นระเบียบแบบแผนลงไป ผู้ใช้ภาษาไม่ต้องระมัดระวังมากเท่ากับการ ใช้ภาษาแบบเป็นทางการ เพราะอาจใช้รูปประโยคง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน

2.2 ภาษาระดับสนทนา มักเป็นภาษาที่ใช้ในการสื่อสารระหว่างบุคคลที่มีความสัมพันธ์ยังไม่ถึงขั้นสนิทสนม มีลักษณะของภาษาพูดที่เป็นกลาง ๆ สำหรับใช้ในการสนทนากันในชีวิตประจำวัน ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารที่รู้จักคุ้นเคยกัน

2.3 ภาษาระดับกันเอง ภาษาปาก หรือภาษาพูด เป็นภาษาที่ใช้สนทนากับผู้ที่สนิทสนมคุ้นเคยกันมาก ๆ เช่น ในหมู่เพื่อนฝูงที่สนิทสนม หรือบุคคลในครอบครัว

สมพร วชิรวัชรินทร์ (2551, น. 3-6) แบ่งระดับภาษาออกเป็น 2 ระดับ ดังนี้

1. ภาษาพูด เป็นสิ่งที่มนุษย์ในแต่ละสังคมกำหนดขึ้น เพื่อทำความเข้าใจกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ฉะนั้น การใช้ภาษาจึงต้องใช้ให้ตรงตามกำหนดของสังคม ไม่ว่าจะเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียน หากสิ่งใดผิดแปลกไปจากข้อตกลงการสื่อสารก็จะหยุดชะงักล่าช้าลงผิดแผกไปจากเจตนา หรือไม่สามารสื่อสารได้

2. ภาษาเขียน เป็นภาษาที่เคร่งครัดต่อการใช้ถ้อยคำและคำเนื้ถึงหลักภาษาเพื่อใช้ในการสื่อสารให้ถูกต้อง และใช้ในการเขียนมากกว่าการพูด ต้องใช้ถ้อยคำที่สุภาพ เขียนให้เป็นประโยค เลือกใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในการสื่อสาร เป็นภาษาที่ใช้ในพิธีการและเป็นทางการ เช่น การกล่าวรายงาน กล่าวปราศรัย กล่าวสดุดี การประชุมอภิปราย การปาฐกถา การใช้ภาษาจะระมัดระวังไม่ใช้คำที่ไม่จำเป็น หรือคำฟุ่มเฟือยหรือการเล่นคำจนกลายเป็นการพูดหรือเขียนเล่น

จากการศึกษาประเภทของภาษาดังกล่าวมาข้างต้นอาจกล่าวได้ว่า ภาษานอกจากจะใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารความรู้ ความคิด ความรู้สึก ทักษะคิดแล้ว ยังใช้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ มนุษย์ใช้ภาษาโดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างกัน โอกาส กาลเทศะ และชุมชน ภาษาจึงมีลักษณะแตกต่างกันเป็นหลายระดับ

ภาษาถิ่น

โดยทั่วไปคนส่วนใหญ่ใช้ภาษามาตรฐานหรือภาษากลางในการสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน แต่นอกจากภาษามาตรฐานแล้ว ยังมีภาษาถิ่นที่ใช้พูดติดต่อสื่อสารตามท้องถิ่นต่าง ๆ สื่อความหมายเข้าใจกันในท้องถิ่นนั้น ๆ โดยได้มีผู้ให้ความหมายของภาษาถิ่นไว้ดังนี้

กาญจนา นาคสกุล (2525, น. 15) อธิบายว่า ภาษาถิ่น หมายถึง ภาษาที่ใช้อยู่ในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งของประเทศไทย ในประเทศไทยซึ่งประกอบไปด้วยถิ่นต่าง ๆ คือ ภาษาถิ่นใต้ ภาษาถิ่นกลาง และภาษาถิ่นเหนือ และมีลักษณะบางอย่างที่ผิดเพี้ยนไปจากภาษากลางหรือภาษามาตรฐาน เช่นการออกเสียงและความหมาย

ภาษาถิ่น เป็นภาษาย่อยที่ใช้พูดจากันในท้องถิ่นต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมาย ความเข้าใจกันระหว่างผู้คนที่อาศัยอยู่ตามท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งอาจจะแตกต่างไป

จากมาตรฐาน หรือภาษาที่คนส่วนใหญ่ของแต่ละประเทศใช้กัน และอาจจะแตกต่างจากภาษาในท้องถิ่นอื่นทั้งทางด้านเสียง คำและ การใช้คำ ภาษาถิ่นเป็นภาษาที่มีลักษณะเฉพาะ ทั้งถ้อยคำและคำเนียง ภาษาถิ่นจะแสดงถึงเอกลักษณ์ ลักษณะความเป็นอยู่ และวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่นของแต่ละภาค ของประเทศไทย บางทีเรียกว่า ภาษาท้องถิ่น และหากพื้นที่ของผู้ใช้ภาษานั้นกว้างก็จะมีภาษาถิ่นหลากหลาย และมีภาษาถิ่นย่อย ๆ ลงไปอีก เช่นภาษาถิ่นใต้ ก็มีภาษาสงขลา ภาษานคร ภาษาตากใบ ภาษาสุราษฎร์ เป็นต้น ภาษาถิ่นทุกภาษาเป็นภาษาที่สำคัญในสังคมไทย เป็นภาษาที่บันทึกเรื่องราว ประสบการณ์ และวัฒนธรรมทุกแขนงของท้องถิ่น เราจึงควรรักษาภาษาถิ่นทุกถิ่นไว้ใช้ให้ถูกต้อง เพื่อเป็นสมบัติมรดกของชาติต่อไป ซึ่งภาษาถิ่นจะเป็นภาษาพูด หรือภาษาท่าทางมากกว่าภาษาเขียนภาษาถิ่นของไทยจะแบ่งตาม ภูมิศาสตร์หรือท้องถิ่นที่ผู้พูดภาษา นั้นอาศัยอยู่ในภาคต่าง ๆ แบ่งได้เป็น 4 ถิ่นใหญ่ ๆ คือ ภาษาถิ่นกลาง ภาษาถิ่นเหนือ ภาษาถิ่นอีสานและภาษาถิ่นใต้

ภาษาถิ่นกลาง คือ ภาษาถิ่นที่ใช้สื่อสารอยู่ในบางจังหวัดของภาคกลาง เช่น เพชรบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี นครปฐม อ่างทอง และพระนครศรีอยุธยา เป็นต้น ภาษาถิ่นที่ใช้สื่อสารอยู่ในจังหวัดเหล่านี้ มีสำเนียงพูดที่แตกต่างกันออกไป จะมีลักษณะเพี้ยนเสียงไปจากภาษากลางที่เป็นภาษามาตรฐาน

ภาษาถิ่นเหนือ หรือภาษาถิ่นพายัพ (คำเมือง) ได้แก่ ภาษาถิ่นที่ใช้สื่อสารอยู่ในบางจังหวัดของภาคเหนือตอนบน หรือภาษาในอาณาจักรล้านนาเดิม มักจะพูดกันมากในจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน เชียงราย พะเยา ลำปาง น่าน ลำพูน ดาก แพร่ เป็นต้น

ภาษาถิ่นอีสานของประเทศไทยมีลักษณะใกล้เคียงกับภาษาที่พูดที่ใช้กันในประเทศลาว แต่ภาษาอีสานก็ยังถือว่าเป็นภาษาถิ่นของภาษาไทย ภาษาถิ่นอีสานมีภาษาถิ่นย่อยหลายภาษา ได้แก่ ภาษาที่ชนกลุ่มใหญ่ในภาคอีสานใช้พูดจากัน ซึ่งใช้สื่อสารอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคอีสาน หรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น สกลนคร หนองคาย นครพนม ขอนแก่น อุดรธานี อุบลราชธานี ร้อยเอ็ด เลย ชัยภูมิ มหาสารคาม กาฬสินธุ์ เป็นต้น

ภาษาถิ่นใต้ ได้แก่ ภาษาถิ่นที่ใช้สื่อสารอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคใต้ของประเทศไทย ลงไปถึงชายแดนประเทศมาเลเซีย รวม 14 จังหวัด เช่น ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต พัทลุง สงขลา นครศรีธรรมราช เป็นต้น และบางส่วนของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาษาถิ่นใต้ ยังมีภาษาถิ่นย่อยลงไปอีก เป็นภาษาถิ่นใต้ ภาคตะวันออก เช่น ภาษาถิ่นที่ใช้ใน จังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี ตรัง สตูล ภาษาถิ่นใต้ตะวันตก เช่น ภาษาถิ่นที่ใช้ในจังหวัดกระบี่ พังงา ระนอง สุราษฎร์ธานีและชุมพร และภาษาถิ่นใต้สำเนียงยะหะ เช่น ภาษาถิ่นที่ใช้ในจังหวัดนราธิวาส และ ปัตตานี ในแต่ละภาคก็จะมีภาษาถิ่นใต้ เป็นภาษาถิ่นย่อยลงไปอีก เช่น ภาษาถิ่นระนอง ภาษา

ถิ่นเกิด ภาษาถิ่นพัทลุง ภาษาถิ่นสงขลา เป็นต้น ภาษาถิ่นย่อยเหล่านี้อาจจะมีเสียง และคำที่เรียกสิ่งเดียวกันแตกต่างกันออกไป

สรุปได้ว่า ภาษาถิ่น คือ คำที่ใช้เรียกภาษาที่ใช้พูดกันในหมู่ผู้คนที่อยู่ในพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ต่าง ๆ กัน โดยยังคงมีลักษณะเฉพาะที่สำคัญของภาษานั้น โดยทุกภาษาถิ่นยังคงใช้คำศัพท์ ไวยากรณ์ที่สอดคล้องกัน ภาษาถิ่นแต่ละถิ่นจะมีเอกลักษณ์ทางภาษาของตนเอง

แนวคิดเกี่ยวกับวจนลีลา

วจนลีลา

วจนะ คือ คำพูด หรือ ถ้อยคำ ลีลา คือ ท่วงทำนอง ลีลาการพูด ลีลาการเขียน หรือ ลีลาการประพันธ์ “วจนลีลา” ในงานวิจัยนี้ใช้ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า style หมายถึง กระบวนวิธีการแสดงออกซึ่งความรู้สึคนึกคิด ตลอดจนเจตคติของนักเขียน อันได้แก่การสรรคำ การสร้างประโยค การใช้ภาพพจน์การสร้างจินตภาพ การดำเนินเรื่อง การบรรยายและพรรณนา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556, น. 419) ให้ ความหมายของคำว่า สไตล์ (Style) หรือ ลีลา หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวในการแสดงออกและวิธีการที่นักเขียนแต่ละคนใช้ในการแต่งร้อยแก้วและบทร้อยกรอง การวิเคราะห์และประเมินลีลาพิจารณาจากการใช้ภาพพจน์และกลวิธีการประพันธ์

กาญจนา นาคสกุล (2525, น. 212) กล่าวว่า สไตล์ (Style) หมายถึง ท่วงทีการแสดงออกเป็นแนวถนัดของนักเขียนคนหนึ่ง ๆ ซึ่งอาจจะเกิดขึ้น โดยจงใจ หรืออาจไม่จงใจก็ได้ การสร้างรูปประโยคและการใช้สำนวนโวหารถือได้ว่าเป็นเรื่องของท่วงทีการแสดงออกโดยตรง และการใช้มุมมองในการเล่าเรื่อง

กอบกุล อิงคนนท์ (2546, น. 133) กล่าวว่า สไตล์ (Style) คือ เทคนิคการ นำเสนอเรื่อง หมายถึง การถ่ายทอดเรื่องราวความคิดและความตั้งใจของผู้แต่งออกมาด้วยการเลือกสรรวลีที่ต้องการเพื่อให้ เหมาะสมกับเรื่องที่นำเสนอ

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2549, น. 42) ได้กล่าวว่า วจนลีลา หมายถึง กระบวนวิธีการแสดงออกซึ่งความรู้สึคนึกคิด ตลอดจนเจตคติของนักเขียน ได้แก่ การสรรคำ การสร้างประโยค การใช้ภาพพจน์ การสร้างจินตภาพ การดำเนินเรื่อง การบรรยายและพรรณนาความการใช้มุมมองในการเล่าเรื่อง โดยนำแนวคิดเกี่ยวกับภาษาและวจนลีลามาใช้ในการวิเคราะห์บทเพลง

เริงชัย ทองหล่อ (2558, น. 15) กล่าวถึง ลีลา ในการประพันธ์ไว้ว่า การแต่ง คำประพันธ์ นอกจากจะใช้โวหารต่าง ๆ แล้วควรคำนึงถึงลีลาหรือกระบวนการพรรณนา และรส ของวรรณคดี

ด้วยรสในที่นี่หมายถึง รสคำ และรสความ เมื่ออ่านแล้วจะได้เกิดอารมณ์เกิดมโนภาพ หรือภาพพจน์ เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า วจนลีลา จัดเป็นลีลาเฉพาะในการประพันธ์ของผู้แต่ง ไม่ใช่เป็นเพียงระดับการใช้ภาษาเพียงอย่างเดียวเท่านั้น หากยังรวมไปถึง การสรรคำ การเว้นวรรคตอน การวางโครงสร้างของภาษา การเล่นสัมผัส การเล่นเสียง โดยรวมทั้งหมดที่ปรากฏในงานเขียนประเภทใดประเภทหนึ่งนั้น และปรากฏสืบต่อกันในวจนลีลาเช่นเดียวกัน

การใช้คำ

การสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต มนุษย์จำเป็นต้องติดต่อสื่อสารกันอยู่ตลอดเวลา การสื่อสารจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งนอกเหนือจากปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์ การสื่อสารมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์มาก การสื่อสารมีความสำคัญอย่างยิ่งในปัจจุบัน ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นยุคโลกาภิวัตน์ เป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร การสื่อสารมีประโยชน์ทั้งในแง่บุคคลและสังคม การสื่อสารทำให้คนมีความรู้และโลกทัศน์ที่กว้างขวางขึ้น การสื่อสารเป็นกระบวนการที่ทำให้สังคมเจริญก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง ทำให้มนุษย์สามารถสืบทอดพัฒนาเรียนรู้ และรับรู้วัฒนธรรมของตนเองและสังคมได้ เมื่อเวลาผ่านไป ในอนาคตหากคนรุ่นหลังอยากรู้เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมจะต้องรู้จากการเขียนบันทึก หรือการบันทึกเสียงพูด การแต่งคำประพันธ์ คนรุ่นหลังจึงจะสามารถรับรู้ถึงเหตุการณ์ และเรื่องราวต่าง ๆ ในอดีตได้ ซึ่งในการเขียน หรือ การแต่งคำประพันธ์ ไม่ว่าจะเป็นการประพันธ์บทเพลง บทละคร บทกวี ผู้แต่งต้องใช้ภาษา ใช้ถ้อยคำ ใช้ประโยค และใช้แบบแผนในการประพันธ์เพื่อให้ผลงานออกมาดีเป็นที่ยอมรับและมีคุณค่า

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยเพื่อใช้ในการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาของบทเพลงโดยมีสาระสำคัญต่อไปนี้

ธิดา โมสิกรัตน์ (2533, น. 431-432) กล่าวถึงคุณสมบัติการใช้ถ้อยคำในการประพันธ์สรุปได้ว่า คุณสมบัติการใช้ถ้อยคำในการประพันธ์มี 2 ประการ คือ รสคำและรสความ รสคำคือการนำคำมาเรียบเรียงอย่างเชียวชาญอย่างจงใจเกิดเสียงเสนาะที่มีความหมายโดยวิธีการเล่นคำ การเล่นคำ สามารถทำได้โดยการซ้ำคำ ซ้ำความ และซ้ำอักษร เช่นการเล่นคำโดยใช้คำเดียวกันให้มี ความหมายหลายอย่าง รสความคือ การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายซาบซึ้ง โดยใช้ถ้อยคำน้อยแต่กิน ความมากและมีความสอดคล้องกับเนื้อความและลักษณะของร้อยกรองแต่ละชนิด

วิภา กองนันทน์ (2533, น. 117) กล่าวถึง การเล่นคำไว้ว่า การเล่นคำเป็นกลวิธีในการประพันธ์อย่างหนึ่งที่ช่วยเพิ่มรสชาติให้กับงานประพันธ์ การเล่นคำสามารถทำได้หลายวิธีดังนี้

1. นำคำที่เขียนเหมือนกัน อ่านออกเสียงอย่างเดียวกัน ความหมายต่างกัน มาสร้างเป็นข้อความ
2. นำคำพ้องเสียงมาเล่นคำ คือ นำคำที่เขียนต่างกัน ความหมายต่างกัน แต่ออกเสียงอย่างเดียวกันมาสร้างเป็นข้อความ
3. นำคำพ้องรูปมาเล่น คือ นำคำที่เขียนเหมือนกันอ่านออกเสียงต่างกัน ความหมายต่างกันมาสร้างเป็นข้อความ
4. เล่นคำโดยซ้ำคำหรือซ้ำเสียง
5. นำกลุ่มคำมาสลับที่เพื่อให้ได้ความหมายแปลกออกไป หรือความหมายอีกอย่างหนึ่ง
6. เล่นคำโดยการนำคำซึ่งมีเสียงเดียวกันหรือใกล้เคียงกันมาสร้างข้อความ
7. การเล่นเพื่อแสดงปฏิภาณไหวพริบ โดยอาศัยการตีความที่ไม่ตรงกัน

สุจิต เพียรชอบ (2542, น. 13) กล่าวถึง การใช้ภาษาที่เป็นภูมิปัญญาไทยที่แฝงอยู่ในวรรณกรรม สรุปได้ว่า น้ำเสียงของผู้ประพันธ์มักจะแฝงอารมณ์ ความรู้สึก หรือทัศนคติออกมาเช่น แสดงความภูมิใจในชาติบ้านเมือง ในรูปธรรมที่โอ้อ่าสง่างามของปราสาทราชมนเทียร โดยไม่เป็นการโอ้อวดอย่างน่าเกลียด

จิรรัตน์ เพชรรัตนโมรา (2551, น. 1) ได้เสนอแนะหลักการใช้คำในงานประพันธ์ พอสรุปได้ว่า การใช้คำในงานประพันธ์ควรหาคำที่ตรงกับความหมายที่ต้องการใช้คำที่คนส่วนมากเข้าใจไม่ใช่คำฟุ่มเฟือยโดยไม่จำเป็น คำนี้ถึงความถูกต้อง ควรใช้คำให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ มีความชัดเจน และใช้คำให้เหมาะสมกับบริบท

รังสรรค์ จันต๊ะ (2555, น. 93) กล่าวถึงหลักการใช้คำในงานเขียนไว้ว่าถ้อยคำ ภาษาเป็นสิ่งสำคัญในงานเขียนตั้งแต่การเขียนสะกดการันต์การใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย สำนวนคำ ตลอดจนการเรียงคำเข้าประโยค ซึ่งต้องใช้ให้ถูกความหมายและกฎเกณฑ์จึงจะทำให้งานเขียนนั้นมีประสิทธิภาพสูงสุดในการสื่อสาร

ประคอง เจริญจิตรกรรม (2555, น. 83) กล่าวว่า คำในภาษา คือ การประสมกันของพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์แล้วก่อให้เกิดความหมายคำถือเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดซึ่งมีความหมายด้วยเหตุนี้เสียงของพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ทุกเสียงประกอบเป็นคำล้วน ก่อให้เกิดความหมายและอารมณ์ต่อผู้อ่าน

จงชัย เจนหัตถการกิจ (2557, น. 73) ให้ความหมายของคำว่า คำ คือ กลุ่มของเสียงที่ประกอบด้วยเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ที่มนุษย์ได้เปล่งออกมาหรือเขียนก่อให้เกิดความหมายเพื่อใช้สื่อสารกัน คำสามารถถ่ายทอดโดยการพูด และการเขียนเป็นตัวอักษร การพูดอาศัยเสียง

เป็นสื่อ ส่วนการเขียน การอ่าน ต้องใช้ตัวอักษรเป็นสื่อ ซึ่งถ้อยคำที่เป็นตัวอักษร จะประกอบไปด้วยรูปพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ตัวสะกด และตัวการันต์

อาจสรุปได้ว่า คำ คือ หน่วยที่เล็กที่สุด ที่เกิดจากการประสมกันของพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์แล้วก่อให้เกิดความหมาย การใช้คำในภาษาไทยใช้ต่างกันตามความเหมาะสม ประกอบด้วยเสียง ความหมาย และการรู้จักเลือกคำมาใช้ให้ถูกต้อง

การใช้สำนวน

สำนวน หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียงขึ้นเป็น โวหาร บางทีก็ใช้ว่า สำนวนโวหาร คำพูดของมนุษย์เราไม่ว่าจะชาติใดหรือภาษาใด แยกออกได้กว้าง ๆ เป็น 2 อย่าง อย่างหนึ่งพูดตรงไปตรงมาตามภาษาธรรมดา พอพูดออกมาก็เข้าใจกันได้ทันที อีกอย่างหนึ่งพูดเป็นชั้นเชิงไม่ตรงไปตรงมาแต่ให้ความหมายในคำพูดนั้น ๆ ผู้ฟังอาจเข้าใจความหมายทันที หรืออาจจะไม่เข้าใจความหมายโดยทันที ต้องคิดจึงจะเข้าใจ หรือบางทีคิดแล้วเข้าใจอย่างอื่นก็ได้ หรือไม่เข้าใจเลย ก็ได้ คำพูดเป็นชั้นเชิงนี้ เราเรียกกันว่า สำนวน คือ คำพูดเป็นสำนวน ชาวบ้านจะเรียกว่าพูดลำบัดสำนวน มีผู้รู้ทางด้านภาษาได้ แสดงทัศนะไว้หลายท่านดังนี้

ดิเรกชัย มหัทธนะสิน (2529, น. 11) ได้กล่าวถึงสำนวนว่า ถ้อยคำสำนวนเป็นถ้อยคำพิเศษที่เกิดจากขบวนการเปรียบเทียบและสรุปลำในโครงสร้างทางความหมาย มีจุดมุ่งหมายของการใช้เพื่อสั่งสอน ให้ข้อคิดดี ความสร้างภาพพจน์ โน้มน้าว เล่นความ ล้อความ ตลอดจนมีขอบเขตของการใช้คำทั้งในระดับเฉพาะและปกติทั่วไป

ประเทือง คล้ายสุบรรณ (2535, น. 14) กล่าวถึง สำนวนไทย พอสรุปได้ว่า สำนวนไทย หมายถึง ถ้อยคำในภาษาไทยที่พูดจาสื่อสารกันโดยมีความหมายเป็นนัย กินความกว้าง หรือลึกซึ้ง มิใช่แปลความหมายของคำตรงตัว เป็นความหมายเชิงอุปมาเปรียบเทียบ

ดวงใจ ไทยอุบล (2543, น. 224) ให้ความหมายของ สำนวน หมายถึงการใช้ ถ้อยคำในเชิงเปรียบเทียบให้เห็นสภาพสมจริงตามต้องการ

ขนิษฐา จิตชนะกุล (2545, น. 62) กล่าวถึงสำนวน สุภาษิตและคำพังเพยไว้ว่า สำนวน สุภาษิตและคำพังเพยเป็นคำกล่าวที่ไพเราะคมคาย มีการใช้ถ้อยคำที่สั้น กระชับรัด แต่ให้ความหมายที่ลึกซึ้ง ทั้งนี้เพื่อเป็นคติสอนใจ รวมทั้งอาจเป็นถ้อยคำที่กล่าวประชดประชันเปรียบเทียบ

วรวรรณ คงมานุสรณ์ (2545, น. 7) ได้ให้ความหมายว่า สำนวนไทย หมายถึง คำกล่าวหรือถ้อยคำคมคายสั้นๆ ที่ผูกเข้าเป็นประโยคหรือวลี (กลุ่มคำ) มีความหมายกระชับรัดกุม แต่มีความหมายเป็นนัย มีความหมายลึกซึ้งและมีความหมายในเชิงอุปมาเปรียบเทียบ โดยแบ่งออกเป็น สำนวน สุภาษิตและคำพังเพย

ประภาศรี สีหอำไพ (2545, น. 385) กล่าวว่า สำนวน คือ โวหาร ถ้อยคำที่เป็นข้อความพิเศษ คือ มีชั้นเชิงของความหมายให้ขบคิด

จิรรัตน์ เพชรรัตนโมรา (2551, น. 5) กล่าวถึงหลักการใช้สำนวน พอสรุปได้ว่า การใช้สำนวนควรใช้ให้ถูกต้องเหมาะสม ไม่ว่าจะใช้สำนวนชนิดใดก็ตามความเข้าใจ ความหมายของสำนวนนั้นอย่างชัดเจน เพราะหากใช้ผิดความหมายจะไม่สามารถสร้างความเข้าใจ ที่ตรงกันได้ นอกจากนี้สำนวนไทยจะเป็นเครื่องบันทึกวัฒนธรรมไทยในอดีต ทั้งทางด้านศาสนา ความเชื่อ วิถีชีวิต การกินอยู่ การใช้สำนวนไทยที่มีมาแต่โบราณจึงไม่ควรดัดแปลง เพราะจะทำให้ความหมายและที่มาของสำนวนคลาดเคลื่อนไป

นอกจากนี้พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556, น. 1227) ให้ความหมายของสำนวนไว้ว่า สำนวน หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียง โวหาร บางทีก็ใช้ว่าสำนวนโวหาร เช่น สารคดีเรื่องนี้สำนวนโวหารดีความเรียงเรื่องนี้สำนวนโวหาร ลุ่ม ๆ ดอน ๆ

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นนี้ พอสรุปได้ว่า สำนวน หมายถึง ถ้อยคำที่คมคาย ซึ่งเป็นถ้อยคำที่ใช้พูดสื่อสารกันโดยมีความหมายที่กว้างและลึกซึ้ง เป็นความหมายโดยนัยไม่ได้แปลคำตรงตัวเพื่อใช้เป็นคำพูดในเชิงสั่งสอน เตือนสติ มุ่งสอนใจหรือชี้แนะให้ประพฤติปฏิบัติตามซึ่งสำนวน หมายรวมถึง คำคม สุภาษิต คำพังเพยและโวหารต่าง ๆ ด้วย

การใช้โวหารภาพพจน์

โวหารภาพพจน์ คือ ศิลปะการใช้ภาษาอย่างหนึ่ง ที่มีจุดประสงค์เพื่อขยายความให้ชัดเจน และถ่ายทอดอารมณ์ในงานประพันธ์ให้กว้างและลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยทั่วไปโวหารภาพพจน์เป็นภาษาที่ช่วยให้เกิดมโนทัศน์หรือจินตภาพชัดเจนกว่าภาษาธรรมดา มีผู้แสดงทัศนะไว้ดังนี้

วิภา กงกะนันทน์ (2533, น. 35 - 53) กล่าวถึงโวหารว่าเป็นศิลปะการใช้ภาษาอย่างหนึ่ง ที่ช่วยให้เกิดมโนทัศน์ หรือจินตภาพได้อย่างชัดเจนหรือกว้างกว่าภาษาตรงไปตรงมา เพราะการใช้โวหารคือการใช้ภาษาเปรียบเทียบทั้งที่เป็นรูปธรรมและเป็นนามธรรมโดยแบ่งประเภทของโวหารสรุปได้ดังนี้

1. อุปลักษณ์ (Metaphor) เป็นโวหารที่เปรียบเทียบของสองสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องนำมาเปรียบเทียบกันว่าเป็นสิ่งเดียวกันหรือเท่ากันทุกประการโดยใช้คำ “เป็น” “คือ” เป็นต้น ในการเปรียบเทียบ
2. อุปมาอุปไมย (Simile) เป็นโวหารที่เปรียบเทียบของสองสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องนำมาเปรียบเทียบกันว่าเหมือนกัน
3. สมพจน์ (Synecdoche) คือการกล่าวถึงส่วนใดส่วนหนึ่งของส่วนทั้งหมดเพียงบางส่วนแต่ให้ความหมายคลุมหมดยกทุกส่วน

4. นามนัย (Metonymy) คือการเอ่ยถึงสิ่งหนึ่งแต่ให้มีความหมายเป็นอย่างอื่น
5. ปฏิภาวะ (Oxymoron) คือการนำคำที่มีความหมายตรงกันข้ามหรือค้านกันมารวมกัน เพื่อให้เกิดคำซึ่งมีความหมายใหม่ หรือมีความหมายที่ให้ความรู้สึกขัดแย้ง หรือเพิ่มน้ำหนักให้แก่ความหมายของคำแรก
6. ปฏิภาคพจน์ (Paradox) คือข้อความที่มีความหมายขัดแย้งกัน ไม่ว่าผู้ฟังจะเข้าใจหรือไม่ก็ตามเป็นข้อความที่กล่าวถึงสิ่งที่แปลกแต่จริง หรือไม่น่าเป็นไปได้แต่เป็นไปได้
7. อาวตพาคย์ (Synesthesia) คือการใช้คำแทนผลของสัมผัสที่ผิดไปจากธรรมดา การใช้โวหารแบบนี้จะใช้ข้อความ เช่น “รสของความสุข” ซึ่งโดยปกติความสุขเป็นผลของสัมผัสด้วยใจ
8. อติพจน์ (Hyperbole) คือการพูดเกินความจริงเพื่อเน้นความรู้สึกแต่มิใช่เพื่อหลอกลวง
9. อธิพจน์ (Overstatement) คือการพูดหรือเขียนประหนึ่งโอ้อวด โดยเจตนาให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังรู้สึกขบขัน
10. ปฏิรูปพจน์ (Allusion) เป็นการใช้ข้อความที่ดัดแปลงมาจากข้อความอันเป็นที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว เช่น กวี สุภายิต คำพังเพย หรือวาทะของนักปราชญ์
11. บุคลาธิษฐาน (Personification) เป็นการให้ภาษาในลักษณะที่ทำให้ดูเหมือนว่าสรรพสิ่งทั้งหลายที่ไม่ใช่คนเป็นคนแสดงออกกับกิริยาต่าง ๆ ราวกับเป็นคน
12. อุทาหรณ์ (Analogy) เป็นการเปรียบเทียบเรื่องราว เหตุการณ์ หรือความคิดสองอย่างที่ไม่จำเป็นต้องเปรียบเทียบว่าคล้ายกัน โดยการยกข้อความที่เชื่อว่าง่ายแก่การเข้าใจเปรียบเทียบกับสิ่งที่ผู้เขียนหรือผู้พูดต้องการจะอธิบาย
13. ปฏิปจฉา (Rhetorical Question) เป็นศิลปะการใช้คำถาม ซึ่งเป็นคำถามที่มิหวังคำตอบ ผู้ถามมีเจตนาจะเรียกร้องความสนใจมากกว่าต้องการคำตอบ แต่หากจะมีคำตอบคำตอบนั้นก็มักจะเป็นคำตอบปฏิเสธ

นภลัย สุวรรณธาดา (2533, น. 36) กล่าวถึงการใช้โวหารไว้ว่า โวหาร หมายถึง ถ้อยคำที่เป็นสำบัดสำนวนชั้นเชิงหรือสำนวนในการแต่งหนังสือหรือพูดจำแนกได้ดังนี้ คือ อุปมาโวหาร บรรยายโวหาร พรรณาโวหาร เทศนาโวหาร และสาธกโวหาร แต่ในที่นี้กล่าวถึงอุปมาโวหารว่าคือ ถ้อยคำสำนวนที่ใช้กล่าวเปรียบเทียบในการเปรียบเทียบมีทั้ง อุปมา อุปไมย อุปลักษณ์ และบุคลาธิษฐาน และจำแนกอุปมาโวหารได้ดังนี้

1. อุปมาอุปไมย (Simile) คือการเปรียบเทียบของสองอย่างในด้านความเหมือนหรือความต่าง อุปไมย คือ เนื้อความที่ต้องการกล่าว อุปมาคือ สิ่งที่น่ามาเปรียบ มักใช้คำเชื่อม ระหว่างอุปไมยและอุปมาว่า ดัง กล เช่น เหมือน เปรียบ เป็นต้น

2. อุปลักษณ์ (Metaphor) คือการกล่าวเปรียบเทียบโดยใช้วิธีกล่าวเป็นนัย ๆ ไม่เปรียบเทียบแบบตรง ๆ ให้เข้าใจเอาเอง

3. อธิพจน์ (Hyperbole) คือการกล่าวเปรียบเทียบอย่างเกินจริง

4. อนุพจน์ (Under-Statement) คือการกล่าวน้อยกว่าความจริง

5. ปฏิพจน์ (Paradox) คือการเปรียบเทียบในสิ่งตรงกันข้ามหรือขัดแย้งกัน

6. นามนัย (Metonymy) คือการใช้คำเรียกชื่อบุคคลโดยเปรียบกับสิ่งอื่น

กรมวิชาการ (2539, น. 84) กล่าวถึง ภาพพจน์ว่าหมายถึง คำหรือสำนวนโวหารที่กวีใช้เพื่อสร้างมโนภาพให้เกิดขึ้นในจิตใจของผู้อ่าน ซึ่งช่วยให้ผู้อ่านเห็นภาพเข้าใจความหมายและเข้าถึงความคิดของกวี ภาพพจน์ที่ใช้อย่างเป็นประเภทได้ดังนี้

1. อุปมา (Simile) คือการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งว่าเหมือนกับอีกสิ่งหนึ่ง คำที่ใช้เชื่อมสิ่งที่เปรียบเทียบ เช่น เหมือน เปรียบ ประดุจ ราว เป็นต้น

2. อุปลักษณ์ (Metaphor) คือการกล่าวเปรียบเทียบโดยไม่กล่าวโดยตรง ใช้วิธีกล่าวเป็นนัยให้เข้าใจเอง

3. บุคลาธิษฐาน (Personification) คือภาพพจน์ที่กล่าวถึงสิ่งที่ไม่มีชีวิตเสมือนมีชีวิตโดยอาจจะมองเห็นภาพเหล่านั้นเคลื่อนไหวมีกิริยาอาการเหมือนคน

4. นามนัย (Metonymy) คือภาพพจน์ที่เรียกชื่อสิ่งของสิ่งหนึ่งโดยใช้คำอื่นแทนไม่เรียกตรง ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นคำที่รู้จักกันทั่วไป และเมื่อกล่าวก็จะเข้าใจได้โดยง่าย

5. อนุนามนัย (Synecdoch) คือการนำส่วนน้อยหรือส่วนย่อยหรือส่วนที่เด่นชัดมากกล่าวให้หมายถึงส่วนทั้งหมด

6. อธิพจน์ (Hyperbole) คือการกล่าวเกินจริงเพื่อผู้อ่านคำประพันธ์เกิดความรู้สึกซาบซึ้ง เกิดอารมณ์คล้อยตาม

7. ปฏิพจน์ (Paradox) คือการใช้ถ้อยคำที่มีความหมายตรงกันข้ามหรือขัดแย้งโดยนำมากล่าวได้อย่างกลมกลืน คล้องจอง ทำให้ได้ความหมายกินใจลึกซึ้ง ผู้อ่านต้องคิดวิเคราะห์ความหมายเพื่อเข้าถึงอรรถรสและเห็นความงามเพราะส่วนใหญ่จะเป็นไปในทำนองแนวคิดและปรัชญา

8. สัทพจน์ (Onomatopoeia) คือภาพพจน์ที่เลียนเสียงธรรมชาติ ผู้ฟังหรือผู้อ่านจะรู้สึกเหมือนได้ยินเสียงเหล่านั้นด้วยตนเอง

9. การลดความสำคัญของคำ (Euphonium) คือการใช้ถ้อยคำอื่นแทนคำที่มีความหมายรุนแรงหรืออาจกระทบกระเทือนจิตใจ ถือเป็นความสุภาพโดยใช้ภาษาเป็นสื่อก็ได้

10. การใช้ประโยคคำถาม (Interrogation) คือการใช้ข้อความที่มีลักษณะเป็นคำถาม

สุจิต เพียรชอบ (2539, น. 88) กล่าวถึงภาพพจน์ว่า ภาพพจน์ที่ใช้กันมีหลายลักษณะ ได้แก่

1. อุปมา (Simile) คือ การเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งว่าเหมือนกับอีกสิ่งหนึ่ง คำที่ใช้เชื่อมสิ่งที่เปรียบเทียบกัน ได้แก่ เหมือน เปรียบ ดู ราว ราวกับ ประหนึ่ง ละม้าย เสมอ เหมือน ปาน เพียง เทียบเพียง

2. อุปลักษณ์ (Metaphor) เป็นการกล่าวเปรียบเทียบอีกวิธีหนึ่ง ต่างกับอุปมาตรงที่อุปลักษณ์จะไม่กล่าวโดยตรง ใช้วิธีการกล่าวเป็นนัยให้เข้าใจ

3. บุคลาธิษฐาน (Personification) คือ ภาพพจน์ที่กล่าวถึงสิ่งไม่มีชีวิตไม่มีวิญญาณเสมือนเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีวิญญาณ

4. นามนัย (Metonymy) เป็นภาพพจน์ที่เรียกชื่อสิ่งหนึ่งโดยใช้คำอื่นแทนไม่เรียกตรง ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นคำที่รู้จักกันทั่วไป และเมื่อกล่าวแล้วผู้คนจะเข้าใจได้โดยง่าย

5. อนุนามนัย (Synecdoch) ภาพพจน์แบบอนุนามนัย หมายถึง การนำส่วน น้อย หรือส่วนย่อย และส่วนเด่นชัดมากกล่าวให้หมายถึงส่วนทั้งหมด

6. อธิพจน์ (Hyperbole) คือการกล่าวเกินจริง การกล่าวเกินจริงในคำ ประพันธ์ ทำให้ผู้อ่านเกิดความซาบซึ้ง เกิดความรู้สึก เกิดอารมณ์คล้อยตามไปด้วย

7. ปฏิพจน์ (Paradox) คือ การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายตรงกันข้ามหรือ ขัดแย้ง นามกล่าวกลมกลืน คล้องจอง ทำให้ได้ความหมายกินใจลึกซึ้ง

8. สัทพจน์ (Onomatopoeia) เป็นภาพพจน์ที่เลียนเสียงธรรมชาติผู้ฟังหรือ ผู้อ่าน จะรู้สึกเหมือนได้ยินเสียงเหล่านั้นด้วย

9. การลดความหมายของคำ (Euphonism) คือการใช้ถ้อยคำอื่นแทนคำที่มีความหมายรุนแรง หรืออาจกระทบกระเทือนใจได้เป็นการเลี่ยนน้ำใจผู้ฟังให้มีความสุขชื่นบาน ถือเป็นความสุภาพโดยใช้ภาษาเป็นสื่อได้

10. การใช้ประโยคคำถาม (Interrogation) คือการใช้ข้อความที่มีลักษณะเป็นคำถาม
เพ็ญศรี จันทรดวง (2542, น. 53 - 74) กล่าวถึงโวหารสรุปได้ว่า หมายถึง คำหรือสำนวนโวหารที่กวีหรือผู้ประพันธ์ใช้ เพื่อสร้างมโนภาพช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายเข้าถึงความคิด

ความรู้สึกของผู้ประพันธ์ จนก่อให้เกิดความซาบซึ้งในวรรณกรรม ซึ่งโวหารที่นักวรรณคดีกล่าวถึงซ้ำ ๆ มี 4 ลักษณะคือ

1. อุปมาโวหาร คือ การเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งอื่นที่มีลักษณะเด่นบางอย่างเหมือนกัน ในการเปรียบเทียบมักจะนำสิ่งที่เคยรู้จักแล้วมาใช้เป็นสิ่งที่เชื่อมโยงความคิดหรือช่วยให้ผู้อ่านเห็นภาพชัดเจนขึ้น

2. อุปลักษณ์ หรือ การเปรียบเทียบโดยนัย มีลักษณะคล้ายอุปมาแต่ไม่ใช่คำว่าเหมือนหากแต่จะกล่าวว่าสิ่งนี้คือสิ่งนั้น อาจมีคำว่า คือ หรือเป็น อยู่ด้วย หรือไม่มีก็ได้

3. บุคลาธิษฐาน (บุคลลวัต) คือ การสมมุติให้มีตัวตน หรือการนำสิ่งไม่มีชีวิตมากล่าวถึงราวกับมีชีวิต

4. นามนัย คือ การนำคุณสมบัติที่เด่นของสิ่งหนึ่งสิ่งใดมากล่าวแทนการเอ่ยชื่อสิ่งนั้นหรือการเรียกบุคคลโดยนำความหมายที่ใกล้เคียงกันหรือเกี่ยวข้องกันมาเป็นสัญลักษณ์

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556, น. 867) ให้ความหมายของภาพพจน์ไว้ว่า ภาพพจน์ หมายถึง ถ้อยคำที่เป็นสำนวนโวหารทำให้นักเห็นเป็นภาพ ถ้อยคำที่เรียบเรียงอย่างมีชั้นเชิงเป็นโวหาร มีเจตนาให้มีประสิทธิผลต่อความคิด ความเข้าใจ ให้จินตนาการและถ่ายทอดอารมณ์ได้อย่างกว้างขวางลึกซึ้งเป็นการบอกเล่าที่ตรงไปตรงมา

วิเชียร เกษประทุม (2557, น. 312-314) กล่าวถึงภาพพจน์ที่กวีนิยมใช้นอกจาก อุปมา อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน สาธก เปรียบวิเคราะห์แล้วยังมีอติพจน์คือ การกล่าวเกินความจริง เพื่อยืนยันข้อความให้มีน้ำหนักยิ่งขึ้นและทำให้มีความรู้สึกเพิ่มขึ้น สัทพจน์คือ ภาพพจน์ที่เลียนเสียง หรือแสดงลักษณะอาการต่าง ๆ อาจเป็นการเลียนเสียงธรรมชาติเสียงสัตว์ร้อง เสียงเครื่องดนตรี เสียงเครื่องใช้หรือลักษณะอาการต่าง ๆ และนามนัย คือ การใช้ชื่อส่วนประกอบที่เด่นของสิ่งหนึ่งแทนสิ่งนั้น ๆ ทั้งหมด และส่วนประกอบดังกล่าวกับสิ่งนั้นมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน

ดังนั้น โวหารภาพพจน์อาจสรุปได้ว่า โวหาร หมายถึง ถ้อยคำที่เป็นสำนวนสำนวนชั้นเชิงหรือสำนวนในการแต่งหนังสือหรือพูดลักษณะ การใช้โวหารในเชิงเปรียบเทียบประเภทต่าง ๆ เช่น อุปลักษณ์ อุปมาอุปไมย สัมพจน์ นามนัย ปุจฉาทะ ปฏิภาคพจน์ อาวุธพจน์ อติพจน์ อธิพจน์ ปฏิรูปพจน์ บุคลลวัต และ ปฏิปจฉา ส่วนภาพพจน์เป็นการใช้ถ้อยคำ สำนวนโวหาร ที่ทำให้ผู้รับสารเกิดจินตภาพ เกิดจินตนาการถ่ายทอดอารมณ์ทำให้มีความรู้สึกร่วม ตรงตามความปรารถนาของผู้ส่งสาร ภาพพจน์ต่าง ๆ ผู้แต่งสามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับเรื่องที่จะประพันธ์

แนวคิดเกี่ยวกับการประกอบสร้าง

การประกอบสร้างคือการใช้คำมาเรียบเรียงให้เป็นประโยค เป็นข้อความ เพื่อใช้ในการสื่อสารให้เข้าใจ ซึ่งวิธีนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาโครงสร้างของเพลง และกลวิธีการประกอบสร้าง ดังนี้

โครงสร้างของเพลง

โครงสร้างของบทเพลงนั้นเป็นการกล่าวถึงเพื่อให้เห็นภาพรวมของบทเพลง ซึ่งรูปแบบและโครงสร้างของบทเพลงนั้นเป็นองค์ประกอบทางดนตรีอย่างหนึ่งที่ทำให้บทเพลงมีลักษณะแตกต่างกัน มีผู้ที่กล่าวถึงโครงสร้างของบทเพลงไว้ดังนี้

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2538, น. 44-47) ได้กล่าวว่า รูปแบบของบทเพลงประกอบด้วย องค์ประกอบพื้นฐาน คือ 1) แนวทำนองซึ่งประกอบด้วยทำนอง จังหวะ และการประสานเสียง 2) เอกภาพ เป็นการรวมกันของส่วนย่อยในบทเพลง ที่ทำให้เกิดความเป็นหนึ่งเดียวเป็นรูปลักษณ์ของบทเพลง 3) ความหลากหลาย ได้แก่ ความหลากหลายของแนว ทำนอง จังหวะ เสียงประสาน 4) ความแตกต่าง ได้แก่ ความแตกต่างในเรื่องของทำนองเพลง จังหวะ ความเร็วจังหวะ 5) ความยาว เพลง ซึ่งแต่ละเพลงมักมีความยาวต่างกัน

ณัชชา โสคติยานุรักษ์ (2542, น. 61) กล่าวว่า สังกิตลักษณ์ หมายถึง รูปลักษณ์หรือรูปแบบในทางดนตรี เป็นโครงสร้างของบทเพลงที่ประกอบด้วยส่วนย่อยหลายส่วน เช่นเดียวกับ นันทลักษณ์ของบทประพันธ์ประเภทร้อยกรอง สังกิตลักษณ์เป็นตัวกำหนดรูปแบบของบทเพลงที่ผู้ประพันธ์กำหนดขึ้นสำหรับบทเพลงแต่ละบท

นอกจากนี้ สุกัญญา สุจนายา (2557, น. 69) กล่าวว่า องค์ประกอบในการเล่าเรื่องมักจะดำเนินเรื่องตามลำดับปฏิทิน คือเหตุการณ์ต่าง ๆ มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันไป มีขั้นตอนคือการเปิดเรื่องถือเป็นการเริ่มต้น ในวรรณคดีมักมี 2 แบบ คือเปิดเรื่องโดยมีผู้นำเริ่มจากการบูชาสิ่งที่ตนเคารพสูงสุด แบบที่สองเปิดเรื่องโดยนำเข้าสู่เนื้อหาหรือเนื้อเรื่องทันที การเดินเรื่อง มักใช้กลวิธีการพรรณนาเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และการจบเรื่องหรือปิดเรื่อง มี 2 แบบ คือ จบแบบมีบทส่งท้ายคือบอกจุดประสงค์ในการแต่งและความรู้สึกของผู้แต่ง และจบแบบประชมุขาคคือกล่าวว่าตัวละครใดไปเกิดเป็นใครในสมัยพุทธกาล

จากคำกล่าวเห็นได้ว่า เพลงมีโครงสร้างที่มีองค์ประกอบหลายอย่างที่ผู้แต่งต้องนำมาใช้ประกอบเพื่อให้เกิดเป็นเพลงเพลงหนึ่ง ซึ่งแต่ละองค์ประกอบของเพลงจะทำหน้าที่แตกต่างกันเมื่อนำมาประกอบกันจึงจะเป็นเพลงที่สมบูรณ์

กลวิธีการประกอบสร้าง

การประกอบสร้างประกอบด้วยองค์ประกอบหลายประการ มีผู้กล่าวถึงการประกอบสร้างไว้ดังนี้

เรืองเดช ปันเขื่อนขันธ์ (2541, น. 239-240) ให้ความหมายของคำเพิ่มเติมไว้ดังนี้

1. ความหมายตามพจนานุกรม หมายถึง ความหมายซึ่งสามารถอ้างอิงถึงสิ่งที่เป็นความหมายของคำได้ผู้ฟังสามารถเข้าใจถึงสิ่งที่ผู้พูดหมายถึงได้ทันทีแต่จะต้องมีความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งที่ผู้พูดหมายถึง คือจำได้และนึกเห็นภาพได้เช่น คำว่า หมูวัว แกะ เป็นต้น ความหมายของคำในลักษณะนี้เรียกว่า ความหมายตามพจนานุกรม หรือความหมายอ้างอิง (Referential Meaning)

2. ความหมายตามหลักภาษา หมายถึง ความหมายที่ไม่สามารถอ้างอิงถึงได้เป็นความหมายที่เกี่ยวข้องกับหลักภาษาหรือไวยากรณ์ของภาษาเป็นตัวกำหนด เช่น คำว่า บน ใน ที่ ได้ ซึ่งอัน ยัง เป็นต้น คำเหล่านี้จะต้องอาศัยคำอื่นมาประกอบเป็นวลีหรือประโยคจึงจะรู้ความหมายชัดเจนได้ ความหมายของคำในลักษณะนี้เรียกว่า ความหมายทางไวยากรณ์ (Grammatical Meaning)

นอกจากนี้ คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2543, น. 17-28) ให้ความหมายของคำไว้ว่า คำคือ เสียงที่เปล่งออกมา หรืออักษรที่ประสมกันแล้วมีความหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง คำแต่ละคำแตกต่างกัน ทั้งด้านหน้าที่และความหมายในการใช้ภาษา ผู้ใช้จึงต้องรู้จักชนิด ของคำและความหมายของคำเป็นอย่างดีจึงจะสามารถเลือกใช้ คำเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพการเรียนรู้เรื่องชนิดของคำ ทำให้ผู้เรียนสามารถใช้คำได้ถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคล จึงได้มีการกำหนดชนิดของคำในภาษาไทยขึ้น

วันเพ็ญ เทพโสภะ (2546, น. 61-71) ได้แบ่งชนิดของคำในภาษาไทยออกเป็น 7 ชนิด ดังนี้ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธาน คำอุทาน

1. คำนาม คือ คำที่เรียกชื่อ คน สัตว์สิ่งของต่าง ๆ ทั้งที่เป็นในรูปธรรม และนามธรรมแบ่งได้ 5 ดังนี้

1.1 สามานยนาม คือ คำนามที่ใช้เรียกชื่อทั่ว ๆ ไป เช่น นก น้ำ บ้าน โรงเรียน

1.2 วิสามานยนาม คือ คำนามที่ใช้เรียกชื่อเฉพาะ ตั้งขึ้นเพราะไม่ต้องการให้นาม นั้นปนกับคำนามอื่น ๆ เช่น อาทิตย (วัน) มีนาคม (เดือน)

1.3 สมุหนาม คือ คำนามที่เรียกชื่อ คน สัตว์สิ่งของที่อยู่เป็นหมวดหมู่รวมกัน เช่น โขลง (ช้างหลายเชือก) ฝูงปลา (ปลาหลายตัว) นอกจากนี้ก็มีคำว่า กลุ่ม หมู่ กอง เหล่า พวก คณะ โหล สมาคม เป็นต้น

1.4 อาการนาม คือ คำนามที่เป็นชื่อกริยาอาการของคน สัตว์และสิ่งของต่าง ๆ อาการนาม หมายถึง คำกริยาหรือคำวิเศษณ์จะมีคำว่า การหรือความ นำหน้าอยู่เสมอ ซึ่งการใช้คำว่า การและความ มีหลักคือ การ จะใช้นำหน้าคำกริยาที่แสดงในด้านทางกายและวาจา เช่น การนั่ง การนอน การเดิน การพูด การฟัง การอ่าน ความ จะใช้นำหน้าคำกริยาที่เกี่ยวกับจิตใจ เช่น ความคิด ความโกรธ ความตาย ความรัก ความโลภ และยังใช้นำหน้าคำวิเศษณ์เพื่อบอกลักษณะต่าง ๆ เช่น ความเร็ว ความดีความสุข

1.5 ลักษณะนาม คือ คำนามที่ใช้บอกลักษณะของคำนามนั้น เพื่อต้องการให้ทราบว่าคำนามนั้นมีลักษณะอย่างไร คำลักษณะนามจะอยู่หลังคำวิเศษณ์บอกจำนวนนับเสมอ เช่น คน 1 คน ดินสอ 9 แท่ง ขลุ่ย 1 เลา

2. คำสรรพนาม คือ คำที่ใช้แทนคำนามหรือข้อความที่ผู้พูดหรือผู้เขียนได้กล่าวมาแล้ว เพื่อจะได้ไม่ต้องกล่าวนามซ้ำอีก คำสรรพนามจะแบ่งได้ 6 ชนิด คือ

2.1 บุรุษสรรพนาม คือ คำสรรพนามที่ใช้แทนบุคคลที่เกี่ยวข้องในการพูดจាកัน จะมีผู้พูดผู้ฟังและผู้ที่เราพูดถึง ซึ่งบุรุษสรรพนามจะแบ่งได้ 3 พวกดังนี้

2.1.1 สรรพนามบุรุษที่ 1 คือ เป็นคำสรรพนามที่ใช้แทนผู้พูด เช่น ฉัน ดิฉัน ผม กระผม ข้าพเจ้า หนูหม่อมฉัน ข้าพระพุทธเจ้า หนู

2.1.2 สรรพนามบุรุษที่ 2 คือ เป็นสรรพนามที่ใช้แทนตัวของผู้ฟัง เช่น เอ็ง เธอ ท่าน เจ้า ได้เท่า ฝ่าพระบาท คุณ

2.1.3 สรรพนามบุรุษที่ 3 คือ เป็นคำสรรพนามที่ใช้แทนผู้ที่เรากำลังพูดถึงเขา เช่น แก มัน เขา ท่าน พระองค์

2.2 ประพันธสรรพนาม คือสรรพนามที่ใช้แทนนาม หรือสรรพนามที่อยู่ข้างหน้าและต้องติดอยู่กับนามหรือสรรพนาม ซึ่งจะมีคำว่า ที่ ซึ่ง อัน ประกอบอยู่ เช่น คนที่พูดมามากไม่ค่อยฟัง บ้านพักซึ่งฉันอยู่ไม่มีไฟฟ้า

2.3 วิภาคสรรพนาม คือ คำสรรพนามที่ใช้แทนนามหรือสรรพนามเพื่อต้องการแบ่งนามหรือสรรพนามออกเป็นสัดส่วน และมักมีคำว่า ต่าง บ้าง กัน ประกอบอยู่

2.4 นิยมสรรพนาม คือ คำสรรพนามที่ใช้แทนนามในการกำหนดความหมายให้ชัดเจนขึ้น มักใช้คำว่า นี่ นั้น โน่น เป็นต้น

2.5 อนิยมสรรพนาม คือ คำสรรพนามที่ใช้แทนนามซึ่งไม่ได้กำหนดชัดเจนแน่นอน มักมีคำว่า ใคร อะไร ไหน ไฉ เช่น ไม่มีใครรังเกียจเธอ ที่ใครรักที่นั่นมีทุกข์

2.6 ปฤจฉาสรรพนาม คือ สรรพนามที่ใช้แทนนามที่เป็นคำถามหรือสงสัย เช่น อะไร ทำให้เธอเปลี่ยนไป ไหน แหวนเธอ

3. คำกริยา คือ คำที่แสดงอาการของนามหรือสรรพนาม เพื่อให้รู้ว่าทำอะไรหรืออยู่ในสภาพใด เช่น หมาเห่า นกร้อง เขาหัวเราะ ฝนตก คำกริยาแบ่งได้ 4 ชนิด คือ

3.1 อกรรมกริยา คือ คำกริยาไม่ต้องมีกรรมมารับข้างท้าย ก็ถือว่าอ่านได้ความสมบูรณ์ เช่น หมาเห่า รถแล่น พ่อป่วย เขาร้องไห้

3.2 สกรรมกริยา คือ คำกริยาที่ต้องมีกรรมมารับข้างท้าย จึงจะอ่านได้ความสมบูรณ์ เช่น เขาถูกรูต นันถูกรางวัลที่หนึ่ง เพื่อนกินถ้วยเดียว เขาทำงาน

3.3 วิกตรกริยา คือ คำกริยาที่จะต้องอาศัยคำนาม หรือสรรพนามมาช่วยขยาย จึงจะอ่านได้สมบูรณ์วิกตรกริยา มักมีคำว่า เป็น เหมือน คล้าย เท่า เช่น พ่อเป็นทหาร เขาตัวเท่าฉัน เขาเหมือนแม่ เขาแต่งตัวคล้ายฝรั่ง

3.4 กริยานุเคราะห์ คือ คำกริยาที่มีหน้าที่ช่วยกริยาสำคัญในประโยคเพื่อจะบอก กาล (เวลา) มาลา (สภาพ) และวาก (หน้าที่) ซึ่งต้องการเน้นกริยาสำคัญให้เด่นชัดขึ้น มักมีคำว่า จะ นะ กำลัง เอะ อย่า ต้อง เป็นต้น

4. คำวิเศษณ์ คือ คำที่ใช้ประกอบเพื่อให้ความหมายของคำชัดเจนขึ้น ซึ่งคำวิเศษณ์อาจ ประกอบ คำนาม สรรพนาม กริยา หรือวิเศษณ์ก็ได้ เช่น

ประกอบนาม เช่น น้ำเย็น ใจร้าย รถเร็ว

ประกอบสรรพนาม เช่น เขาอ้วน เธอตัวเล็ก ฉันผอม

ประกอบกริยา เช่น เดินช้า กินเร็ว หัวเราะดัง

ประกอบวิเศษณ์ เช่น นุ่มนิ่ม หอมหวาน เหม็นเปรี้ยว

5. คำบุพบท คือ คำที่ใช้นำหน้านาม สรรพนาม คำกริยา หรือคำวิเศษณ์เพื่อต้องการบอก ตำแหน่งของคำเหล่านั้น และยังแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำหรือประโยคว่าสัมพันธ์กันอย่างไร เช่น เขาทำงานหนักเพื่อฉัน คำบุพบทแบ่งได้ 2 ชนิด คือ

5.1 คำบุพบทที่ไม่ต้องเชื่อมกับคำอื่น คือ บุพบทที่เป็นคำร้องเรียก จะมีคำว่า คุณก่อน คุณกร ข้าแต่ คุณข้า เช่น ข้าแต่ผู้เป็นเจ้า คุณกริกขุสงฆ์ทั้งหลาย คำร้องเรียกนี้ปัจจุบันไม่นิยมใช้แล้ว แต่ถ้าจะใช้บุพบทเรียกจะใช้คำสาบานนาม หรือวิสาบานนาม ซึ่งจะเรียกชื่อหรือตำแหน่งกันไป เช่น อาจารย์ครับ มีคนมาหา

5.2 คำบุพบทที่ต้องเชื่อมกับคำอื่น คือ คำบุพบทนี้จะนำหน้าคำนาม สรรพนาม หรือกริยาสภาวะมาลา เพื่อต้องการให้ประโยคชัดเจนขึ้น ซึ่งมีลักษณะการใช้ดังนี้

5.2.1 บุพบทที่นำหน้ากรรมในประโยค จะมีคำว่า ซึ่ง เป็นตัวเชื่อม เช่น มนุษย์อยู่ได้ย่อมกินซึ่งอาหาร คำซึ่งในบุพบทนี้ภาษาไทยไม่นิยมใช้แต่จะละเสีย แต่จะใช้กันเฉพาะในการ เชื่อมประโยคให้ไพเราะ เช่น ผู้ประพฤติดีย่อมถึงซึ่งความเจริญ

5.2.2 บุพบทที่นำหน้าคำที่แสดงอาการเป็นเจ้าของมักมีคำว่า ของ แห่ง เชื่อม อยู่ เช่น หนังสือของฉัน

5.2.3 บุพบทที่ทำหน้าที่เป็นเครื่องใช้หรือแสดงความสัมพันธ์กัน มักจะเชื่อม ด้วยคำว่า ทั้ง กับ ด้วย โดย ตาม เช่น ฉันทำกับมือ

5.2.4 บุพบทนำหน้าที่คำที่เกี่ยวกับการให้หรือผู้รับ จะมีคำว่า แด่ แก่ แต่ ต่อ สำหรับ เพื่อ เช่น เขายอมตายเพื่อเธอ

5.2.5 บุพบทที่นำหน้าคำเพื่อบอกเวลา มักมีคำว่า ตั้งแต่จนกระทั่ง เมื่อ ใน แต่ เป็นตัวเชื่อม เช่น เขามาโรงเรียนแต่เช้า

5.2.6 บุพบทนำหน้าคำเพื่อบอกเวลา มักมีคำว่า เหนือ ใต้บน ล่าง ใน ขอบ ขิด ริม ถึง ใกล้ที่จาก เป็นเชื่อม เช่น ฉันมาจากนครสวรรค์ เหนือ ใกล้ฉัน

5.2.7 บุพบทที่นำหน้าคำเพื่อแสดงการเปรียบเทียบซึ่งมีคำว่า กว่า เป็น ตัวเชื่อม เช่น พี่วิ่งเร็วกว่าฉัน

5.2.8 บุพบทที่นำหน้าคำเพื่อบอกประมาณหรือคาดคะเน มักเชื่อมด้วย คำว่า ราว สัก เกือบ พอ หมด ล้น ทั้งหมด ตลอด เช่น ฉันไปโรงเรียนเกือบสาย

6. คำสันธาน คือ คำที่ใช้เชื่อมระหว่างคำหรือข้อความ ให้ติดต่อกันซึ่งมีหลักการใช้ดังนี้

6.1 ใช้เชื่อมคำกับคำ เช่น หมู่กับหมา คนดีหรือคนชั่ว

6.2 ใช้เชื่อมประโยคกับประโยค เช่น ฉันกินแต่เขาหลับ

6.3 ใช้เชื่อมข้อความกับข้อความ ให้ต่อเนื่องกัน มักมีคำว่าดังนั้น เพราะฉะนั้น อนึ่ง เพราะเหตุว่า อีกประการหนึ่งคำสันธาน นั้นจะอยู่ตำแหน่งใดในประโยคหรือข้อความก็ได้ จะใช้ คำสันธานที่ตัวก็ได้ เช่น กว่าถั่วจะสุกกาก็ไหม้

คำสันธานเชื่อมคำหรือข้อความได้ดังนี้

6.3.1 เชื่อมข้อความที่คล้ายคลึงกัน จะเชื่อมด้วยคำว่า ก็ ก็ดี ทั้ง และ กับ ก็ได้ แล้ว...จึง เมื่อ...ก็ครั้ง...จึง เช่น ครั้นรุ่งเช้าจึงเดินทาง

6.3.2 เชื่อมข้อความที่ขัดแย้งกันมีตัวเชื่อมด้วยคำว่า แต่ แต่ว่า กว่า... เช่น เธอพอมแต่แข็งแรง ถึงเขาจะยากจนแต่เขาเป็นคนดี

6.3.3 เชื่อมข้อความที่เป็นเหตุเป็นผลกัน มักเชื่อมด้วยคำว่า ฉะนั้น ฉะนั้น...จึง เพราะฉะนั้น...จึง เช่น เขามาสายเพราะรถติด

6.3.4 เชื่อมข้อความให้เลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง มักเชื่อมด้วยคำว่า หรือไม่...ก็ มิฉะนั้น ไม่เช่นนั้น เช่น เธอจะกินข้าวหรือกินกล้วยเดี่ยว

6.3.5 เชื่อมข้อความแบ่งรับแบ่งสู้หรือการคาดคะเน ซึ่งจะเชื่อมด้วยคำว่า แม้ แม้น อาจ เป็น ถ้า...ก็ เช่น ถ้าเธอขยันก็สอบได้

6.3.6 เชื่อมข้อความที่แสดงการเปรียบเทียบ มีคำว่า ดัง คุณ ราว เสมือน เหมือน เป็น ตัวเชื่อม เช่น เธอสวยเหมือนนางฟ้า สายตาเขาคงแววตาเสือ

6.3.7 เชื่อมข้อความที่ต่างตอนให้ติดกัน มักเชื่อมด้วยคำว่า ฝ่าย อนึ่ง ประการหนึ่ง เช่น เขาทำงานส่วนฉันเรียนหนังสือ

6.3.8 เชื่อมข้อความให้สละสลวยและไพเราะมักเชื่อมด้วยคำว่า ก็ อย่างไร ก็ดี ทำไมกับ อันว่า เช่น เราก็ชายชาติทหาร

7. คำอุทาน คือ คำที่เปล่งออกมาเพื่อแสดงอารมณ์ หรือความรู้สึกของผู้พูด ซึ่งไม่มีความหมายแต่จะมีความหมายในด้านเน้นความรู้สึกและอารมณ์ของผู้พูด คำอุทานแบ่งได้ 2 ชนิด

7.1 คำอุทานบอกอาการ คือ คำอุทานที่เปล่งเสียงออกมาเพื่อให้รู้อาการของผู้พูด เช่น

ดีใจ เช่น ไซโย ฮ่า ๆ เฮ ฮูเล

โกรธเคือง เช่น ชิชะ ฮีเหม่ คุณู่

ร้องเรียก เช่น นี่แนะ เฮ้เฮ้ย

ประหลาดใจ เช่น เอ เอ๊ะ เอ้คุณพระ

รับรู้ เช่น อ้อ เออ อ้อ หือ

เจ็บปวด เช่น โอ้ย อ้อย อู้ โอย

สงสาร เช่น อนิจจา พุทโธ โธเอ๋ย

7.2 คำอุทานเสริมบท คือ คำอุทานที่ใช้เป็นคำสร้อยหรือเสริมบททำให้ความสมบูรณ์ไพเราะสละสลวยขึ้น แบ่งเป็น 3 ชนิด คือ

7.2.1 คำสร้อย คือ คำอุทานที่ใช้เป็นคำสร้อยในบทประพันธ์พวกโคลง และร่าย มักมีคำว่า แลนา นามแม่ เทอญพ้อ พี่เอ๋ย จริงเฮ เช่น

เสียงกาเสียงเล่าอ้าง	อันใด พี่เอ๋ย
เสียงย่อมยอศไกร	ทั่วหล้า
สองเขือพี่หลับไหล	ลืมนั่น ฤาพี่
สองพี่คิดเองอ้า	อย่าได้ถามเผื่อ

7.2.2 คำแทรก คำอุทานที่แทรกระหว่างข้อความหรือคำเพื่อต้องการให้ฟัง ไพเราะสละสลวย มักประกอบด้วยคำว่า ลินะ ชิเฮย เอย เอ๋ย เช่น เร็ว ๆ หน่อยนะ รอฉันด้วยนะ

7.2.3 คำเสริม คือ คำอุทานที่ต่อคำให้ยาวขึ้น เพราะต้องการให้ออกเสียงสะดักขึ้น โดยที่ความหมายไม่เปลี่ยน เช่น กินข้าวกินปลา ไปวัดไปวา ลูกเต๋า ตำรับตำรา

ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทยสรุปได้ว่า คำในภาษาไทยจำแนกได้ 7 ชนิด คือ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธาน คำอุทาน แต่ละคำมีหน้าที่การใช้ต่างกัน และใช้ให้ถูกต้องตามบริบทของข้อความหรือประโยค

วรวรรณ ศรีภักย์ (2557, น. 2-20) กล่าวถึงคำและกลุ่มคำ สรุปได้ว่า คำประกอบขึ้นด้วยเสียงหรืออักษรในภาษาไทย ได้แก่ เสียงพยัญชนะ เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ ซึ่งคำแต่ละคำจะมีขนาดของเสียงและอักษรไม่เท่ากัน โดยคำจะต้องมีความหมายด้วย เนื่องจากคำกับความหมายมีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก เมื่อเสียงหรือรูปพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ มาประกอบกันเป็นพยางค์แล้วมีความหมายก็จะกลายเป็นคำ ในการสื่อสารด้วยภาษาไทย การพูดหรือการเขียนเป็นคำ ๆ คำแต่ละคำจะต้องมีความหมายด้วยจึงจะสื่อความกันได้เข้าใจ ซึ่งความหมายของคำนั้นจะแบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

1. ความหมายตรง (Denotation) หรือความหมายโดยอรรถเป็นความหมายที่มีอยู่ในตัวเองของคำหรือวลี เช่น เมื่อพูดถึงหมู ช้าง อีแร้ง นกอินทรีก็เข้าใจความหมายได้ทันทีว่า คือสัตว์ชนิดใด รูปลักษณะเป็นเช่นใด ความหมายตรงจะเป็นความหมายที่ปรากฏตามพจนานุกรมเป็นสำคัญ

2. ความหมายแฝง (Connotation) หรือความหมายโดยนัยเป็นความหมายของคำ วลี หรือข้อความที่มีมากกว่าความหมายตรง มีความหมายไม่ตรงตามพจนานุกรม แต่จะมีความหมายสัมพันธ์กับคำเดิมในเชิงเปรียบเทียบหรือสัมพันธ์กับความรู้สึก เช่น หมู หมายถึง คนอ้วน หิน หมายถึง ความแข็งแกร่ง ความหนักแน่น และมีด หมายถึง ความคม ความลาดเฉียบคม เป็นต้น

จากคำกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการประกอบสร้างมีองค์ประกอบหลายประการเป็นการนำคำหรือกลุ่มคำมาร้อยเรียงให้เกิดเป็นประโยค เป็นเพลง ซึ่งสามารถนำข้อมูลที่ได้ศึกษามาวิเคราะห์ถึงการประกอบสร้างของบทเพลงในงานวิจัยได้

แนวคิดเกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึก

เราทุกคนมีความคุ้นเคยกับอารมณ์เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นสุข เศร้า หรือกลัว เราต้อง เผชิญกับภาวะอารมณ์เหล่านี้ อารมณ์จึงมีความสำคัญกับชีวิตจิตใจ สุขภาพจิตของคนเรา จะดีหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับ การปรุงแต่งของอารมณ์ต่าง ๆ มีผู้ที่กล่าวถึงอารมณ์ความรู้สึกไว้ดังนี้

มุกดา ศรียงค์และคนอื่น ๆ (2539, น. 255- 256) กล่าวว่า อารมณ์ (Emotion) หมายถึง สภาวะทางจิตใจที่เกิดความปั่นป่วน ตื่นเต้น หรือเปลี่ยนแปลงเมื่อมีสิ่งเร้ามากระตุ้น ซึ่งจะเกิดขึ้นอย่างฉับพลันทันที โดยเราจะไม่สามารถ สังเกตเห็นได้โดยตรง แต่จะสังเกตเห็นได้ทางอ้อม โดยดู

จากการเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรมต่าง ๆ ที่มีได้แสดงออกมา เป็นคำพูด (Non-Verbal Behavior) เช่น การแสดงออกทางสีหน้า กิริยาท่าทาง เป็นต้น นอกจากนี้ มุกดา สิริยงค์และคณะ ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของกระบวนการทางจิตใจ ดังนี้

องค์ประกอบของกระบวนการทางจิตใจ

ขั้นการเรียนรู้ ขั้นความรู้สึกรู้สึกหรืออารมณ์ และขั้นแนวโน้มของการแสดงพฤติกรรม ซึ่งกระบวนการทางจิตเหล่านี้ จะเกิดขึ้นตามขั้นตอน จะไม่มีการข้ามขั้นตอนแต่อย่างใด นักสรีรจิตวิทยาและนักจิตวิทยา ได้พยายามสังเกตศึกษาลักษณะของอารมณ์แล้ว พบว่า อารมณ์เป็นสภาวะที่ไม่คงที่ ซึ่งมีลักษณะสำคัญ 4 ประการ คือ

1. อารมณ์ไม่ใช่พฤติกรรมภายนอกหรือความคิดเฉพาะอย่าง แต่อารมณ์เป็นประสบการณ์ความรู้สึกรู้สึกส่วนบุคคล โดยแต่ละคนจะมีประสบการณ์ทางอารมณ์แตกต่างกันไปตามนิสัย ค่านิยม ความเชื่อหรือสิ่งอื่น ๆ
2. อารมณ์เป็นความรู้สึกที่รุนแรงและมีการแสดงออกที่แตกต่างออกไปจากการกระทำแบบปกติ
3. อารมณ์มีความซับซ้อนกว่าความรู้สึกอื่นๆ โดยบุคคลจะมีการประเมินหรือแปลความหมายของสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องแล้วจึงจะเกิดอารมณ์นั้นๆ
4. อารมณ์จะเกิดร่วมกับการเปลี่ยนแปลงทางสรีระของร่างกาย จากลักษณะที่สำคัญ 4 ประการนี้ เราจึงให้นิยามแก่ “อารมณ์” ว่า อารมณ์ใด ๆ เป็นประสบการณ์ที่บุคคลรู้สึกได้ทันทีที่เกิดขึ้นกับตน ทำให้เกิดการ ประเมินสถานการณ์ พร้อมกันนั้นก็มีการแสดงออกทางปฏิกิริยาตอบสนองทางสรีระ ปฏิกิริยาตอบสนองนี้อาจเป็นปฏิกิริยาสะท้อนตามธรรมชาติ หรือเป็นปฏิกิริยาอาการที่เกิด จากการเรียนรู้ก็ได้

อารมณ์มีความสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของ มนุษย์ โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับตัว ทำให้การดำเนินชีวิตมีความหมายแตกต่างไปจากเครื่องจักร เราใช้อารมณ์ เป็นเครื่องบ่งชี้ความรู้สึกนึกคิด ช่วยให้เราเรียนรู้ที่จะรู้จักตนเองและผู้อื่น เป็นแรงผลักดันหรือแรงจูงใจให้เกิดความกระตือรือร้นมีชีวิตชีวา ทำให้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ให้การช่วยเหลือผู้อื่น เป็นสัญญาณเตือนภัยให้รู้จักการต่อสู้ การเอาตัวรอด และการแสดงออก ทางอารมณ์ยังสามารถบ่งบอกถึงสุขภาพจิตของบุคคลได้อีกด้วย

ประเภทของอารมณ์

คาร์รอล อิชาร์ด (อ้างถึงใน มุกดา ศรีขันธ์ และคนอื่น ๆ, 2539, น. 257 - 258) ได้จำแนกอารมณ์ออกเป็น 10 ประเภท คือ

1. สนใจตื่นเต้น (Interest-Excitement) เป็นอารมณ์ที่ช่วยทำให้บุคคลเกิดแรงจูงใจที่จะเรียนรู้และใช้ความพยายามในเชิงสร้างสรรค์มากขึ้น เช่น อยากเรียนสูง ๆ อยากประดิษฐ์ข้าวของเครื่องใช้สำหรับใช้เอง
2. รื่นเริง (Joy) เป็นอารมณ์ที่ก่อให้เกิดสภาวะของความเชื่อมั่น มองว่าโลกนี้ช่างน่าอยู่ รู้สึกว่าตนยังเป็นที่รักของบุคคลอื่น ๆ อยู่
3. ประหลาดใจ (Surprise) เป็นอารมณ์ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสิ่งเร้าในระบบประสาทอย่างฉับพลัน ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นก็พร้อมรับมือในทุกสถานการณ์
4. เสียใจ-เจ็บปวด (Distress-Anguish) เป็นอารมณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลต้องประสบกับความพลัดพราก หรือเผชิญกับความล้มเหลวในชีวิต
5. โกรธ-เคียดแค้น (Anger-Rage) เป็นอารมณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลพบการขัดขวางหรืออุปสรรคทางด้านร่างกายหรือด้านจิตใจ
6. รังเกียจ (Disgust) เป็นอารมณ์อันเกิดจากการกระทบกับที่ไม่พึงปรารถนา
7. ดูถูกเหยียดหยาม (Contempt-Scorn) เป็นอารมณ์ที่อาจเกิดการผสมกับอารมณ์โกรธหรืออารมณ์รังเกียจ จัดเป็นอารมณ์ที่มีลักษณะเย็นชา
8. กลัว-สยองขวัญ (Fear-Terror) เป็นอารมณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลกำลังเผชิญอยู่กับสิ่งที่ตนไม่สามารถจะเข้าใจได้หรือเกิดความไม่แน่ใจในภัยอันตรายที่กำลังจะมาถึง
9. อับอายขายหน้า (Shame Sin Shyness-Humiliation) เป็นอารมณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลถูกลดโทษ เพราะไม่ประพฤติตามกฎเกณฑ์ของสังคม
10. รู้สึกผิด (Guilt) เป็นอารมณ์ที่มีความเกี่ยวพันอย่างใกล้ชิดกับความวิตกกังวลและความอาย เป็นความสำนึกผิดชอบชั่วดี

โรเบิร์ต พูลทซิก (อ้างใน มุกดา ศรีขันธ์และคนอื่น ๆ, 2539, น. 258) ได้อธิบายว่าอารมณ์พื้นฐานมี 8 ชนิด คือ กลัว (Fear) ประหลาดใจ (Surprise) เศร้าเสียใจ (Sadness) รังเกียจ (Disgust) โกรธ (Anger) คาดหวัง (Anticipation) รื่นเริง (Joy) และยอมรับ (Acceptance) อารมณ์พื้นฐานทั้ง 8 ชนิดนี้ ยังแปรเปลี่ยนไปตามระดับความเข้มของอารมณ์ ซึ่งอารมณ์พื้นฐานที่มีระดับความเข้มของอารมณ์สูง ได้แก่ สยองขวัญ (Terror) แปลกใจ (Amazement) เศร้าโศก (Grief) ไม่ยินยอม (Loathing) เคียดแค้น (Rage) ระวังระไว (Vigilance) เบิกบาน (Ecstasy) และชื่นชม (Adoration) อารมณ์พื้นฐานทั้ง 8 ชนิด ของพูลทซิก ยังสามารถผสมผสานกันระหว่างอารมณ์รัก

โกรธ และกลัว อารมณ์รัก เป็นอารมณ์ผสมผสาน ระหว่างอารมณ์รื่นเรีงกับยอมรับ และอารมณ์หึง เป็นอารมณ์ผสมผสาน ระหว่างอารมณ์รักและกลัว

จาก แพ่งค์เซปป์ (อ้างถึงใน มุกดา ศรียงค์และคนอื่น ๆ , 2539, น. 259) ได้จำแนก อารมณ์พื้นฐานออกเป็น 4 ชนิด คือ คาดหวัง เดือดดาล ตื่นตระหนก และหวาดกลัว โดยอารมณ์ เหล่านี้ จะเกิดในตำแหน่งที่ต่างกันในไฮโปทาลามัส ซึ่งเกิดจากการกระตุ้นของสิ่งแวดลอม จึงทำให้ มนุษย์เปลออารมณ์ออกมาแตกต่างกันเพื่อให้่ายต่อการทำความเข้าใจเรื่อง ความรู้สึกที่แท้จริงของ ตนเองและผู้อื่น นักจิตวิทยาได้จำแนกอารมณ์ออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. อารมณ์ที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ (Pleasantness) คือ มีความสุข ต้องการให้เกิดขึ้น ต้องการยึดเหนี่ยวไว้ เป็นอารมณ์ทางบวก เช่น รื่นเรีง ชื่นชม รัก ยอมรับ เป็นต้น
2. อารมณ์ที่ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจ (Unpleasantness) คือ มีความทุกข์ ต้องการ หลีกเลียง ไม่ต้องการให้เกิดขึ้นอีก เป็นอารมณ์ทางลบ เช่น กลัว เกรี้ยว เกลียด ขยะแขยง เดือดดาล โกรธ อิจฉาริษยา เป็นต้น

จิตวิทยาเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของมนุษย์ที่มาจากอารมณ์ ความรู้สึก ด้วยเหตุนี้ พฤติกรรมของมนุษย์ จึงมาจากเรื่องของอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดที่ผ่านมา มีการอธิบาย การเกิดอารมณ์ตามแนวคิดต่าง ๆ หลาย ๆ แนวคิด นักจิตวิทยาจึงยังคงพยายามศึกษาถึงว่าอารมณ์ มันมาจากไหนกันแน่ ทำไมเราถึงแสดงออกมาแบบนั้นแบบนี้

ความรู้สึกอาลัยรัก เป็นพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกิดจากอารมณ์เศร้าโศกเสียใจ ต่อการ สูญเสียนบุคคลอันเป็นที่รักไม่ว่าจะเป็นคนในครอบครัวหรือคนในสังคมที่เรารักและนับถือ เป็นการ แสดงออกถึงความระลึกถึงด้วยใจผูกพัน ความระลึกถึงด้วยความเสียสละ หรือ คิดถึง ต่อบุคคลที่ จากไป ดังเช่น ความเชื่อว่าแม่น้ำไนล์ของอียิปต์เกิดจากน้ำตาของเทพธิดาไอสิสร้องไห้เพราะอาลัย รักต่อมหาเทพโอสิริสสวามีที่ถูกปลงพระชนม์ ดังนั้นในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดด้านภาษา เกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึก มาวิเคราะห์บทเพลง ที่ผู้ประพันธ์ได้แสดงถึงความรู้สึกต่าง ๆ ออกมา ผ่านบทเพลงในยามที่เกิดความสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์วจนลีลาในเพลง เกี่ยวกับการวิเคราะห์โวหารภาพพจน์ การใช้ภาษาไว้หลายท่าน มีสาระดังต่อไปนี้

สุกัญญา โสภี เทพวัลย์ (2539) ได้ศึกษาวิเคราะห์ท่วงทำนองการแต่งวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของพุ่มพวง ดวงจันทร์ พบว่าในดานการใช้ ถ้อยคำ มีการใช้คำง่าย และคำไพเราะมากที่สุด รองลงไปได้แก่ การใช้คำซ้อน การใช้คำซ้ำ การใช้คำสแลง การใช้คำอุทานและการเลียนเสียง การใช้คำให้นัยประหวัด การใช้คำภาษาอังกฤษและการเล่นคำ การใช้โวหารภาพพจน์ พบว่า มีการกล่าวน้อยคำแต่กินความหมายมากที่สุด รองลงไปคือ อติพจน์ สัตยลักษณ์ อุปลักษณ์ อุปมาและบุคลาธิษฐาน

จงจิตร สุขสวัสดิ์ (2545) ได้ศึกษาวิเคราะห์วจนลีลาของข่าวเจาะพิเศษประเภทข่าวอาชญากรรมในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ เกี่ยวกับวจนลีลา การใช้คำ การใช้ประโยค การใช้โวหารภาพพจน์ และการลำดับความ ผลการศึกษาพบว่า การใช้คำซึ่งแบ่งตามความหมายได้ 2 ประเภทคือ ความหมายตรง และความหมายแฝงนั้นมีดังนี้ คำนามความหมายตรง และคำนามความหมายแฝงแบ่งได้เป็น 3 ชนิดคือ 1. คำนามเรียกชื่อกลุ่มผู้กระทำความผิด ได้แก่ คำเรียกชื่อตามลักษณะความผิดที่กระทำ คำเรียกชื่อตามลักษณะของผู้กระทำความผิด และคำเรียกชื่อทั่วไป 2. คำนามเรียกชื่อผู้รับเคราะห์ และ 3. คำนามเรียกชื่ออาวุธ คำกริยาความหมายตรง และคำกริยาความหมายแฝงแบ่งได้เป็น 2 ชนิดคือ 1. แบ่งตามประเภทของข่าว ได้แก่ ข่าวโจรกรรม ข่าวข่มขืน และข่าวฆาตกรรม 2. แบ่งตามกลุ่มความหมายเดียวกัน ได้แก่ ความหมายว่า ยิง ตกใจ ตาม จับ หรือจับกุม และเปิดเผย การใช้ประโยคพบว่า ประโยคบอกเล่ามีลักษณะเป็นประโยคความเดียว ประโยคความซ้อน และประโยคความรวมที่มีลักษณะเป็นประโยคความรวมแบบซับซ้อนซึ่งมีการละคำเชื่อมเป็นส่วนใหญ่ การใช้โวหารภาพพจน์ที่พบ ได้แก่ โวหารภาพพจน์แบบอุปมา อุปลักษณ์ ปรพักษ์ นามนัย อติพจน์ เลียนเสียงธรรมชาติ และประโยคคำถาม ส่วนการลำดับความนั้น เป็นไปตามโครงสร้างของข่าวคือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน กับใคร เมื่อไหร่ และอย่างไร โดยเขียนสลับกันไปไม่มีรูปแบบตายตัวว่าจะอะไรมาก่อนหลัง ผลการศึกษายังพบว่า การแปรของวจนลีลาในการนำเสนอข่าวเจาะพิเศษประเภทข่าวอาชญากรรมในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์มีดังนี้ ในด้านการใช้คำ คำนามแปรไปตามประเภทของข่าว กล่าวคือ ในข่าวโจรกรรมส่วนใหญ่พบคำ "โจร" เป็นคำหลักของคำที่ใช้เรียกชื่อผู้กระทำความผิด ในข่าวข่มขืนพบคำ "กาม" ส่วนในข่าวฆาตกรรมพบคำ "ฆาตกร" คำเรียกชื่อผู้รับเคราะห์ในข่าวทุกประเภทมีคำว่า "เหยื่อ" เป็นคำหลัก คำกริยาแปรไปตามประเภทของข่าวเช่นกัน กล่าวคือ ในข่าวโจรกรรมส่วนใหญ่พบคำ "ลัก" "ปล้น" ในข่าวข่มขืนพบคำ "ข่มขืน" ส่วนในข่าวฆาตกรรมพบคำ "ฆ่า" ไม่พบการแปรของการใช้ประโยค และการใช้โวหารภาพพจน์ ส่วนการ

ลำดับความของข่าวทั้ง 3 ประเภท มีการแปรไปตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในข่าวว่า แบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ ความที่เริ่มต้นด้วย ใคร ความที่เริ่มต้นด้วย ทำอะไร และความที่เริ่มต้นด้วยที่ไหน

เช่นเดียวกับ สุจิตรา จงสถิตย์วัฒนา (2545) ได้ศึกษาวิเคราะห์จันลีลาในการเสนอภาพลักษณ์สังคมเมืองในกวีนิพนธ์ของไพโรจน์ ขาวงาม ทั้งในด้านลีลาการใช้ภาษา กลวิธีการนำเสนออันทลัษณ์ที่ใช้ และทัศนะของกวีที่มีต่อสังคมเมือง ผลการวิจัยสรุปว่า ไพโรจน์ ขาวงาม เลือกสรรถ้อยคำใช้เสนอเนื้อหาอย่างเหมาะสม โดยใช้คำเรียบง่ายแต่เล่นคำ เล่นสัมผัส และมีความโดดเด่นทั้งด้านเสียงและความหมาย การใช้คำและภาษานั้นมุ่งเน้นคำที่มีนัยทางความรู้สึกเชิงนามธรรมเป็นส่วนใหญ่ โดยมุ่งเน้นความรู้สึกขมขื่น เศร้าสร้อย และหดหู่ใจมาบรรยายภาพลักษณ์ของสังคมเมือง นอกจากนี้ไพโรจน์ ขาวงาม ยังใช้สัญลักษณ์เชื่อมโยงความคิดผู้อ่านให้เห็นภาพลักษณ์ของเมืองได้อย่างแยกแยะ ด้านกลวิธีการนำเสนอ นั้น ไพโรจน์ ขาวงาม จะใช้กลวิธีเล่าเรื่องเป็นส่วนใหญ่ ทั้งที่เล่าเรื่องแบบธรรมดาและเล่าเรื่องผ่านบทสนทนาของตัวละคร และกลวิธีที่สำคัญคือการใช้ภาษาเชิงเสียดสีและประชดประชัน ประกอบกับการใช้สัญลักษณ์ในเชิงนามธรรมเพื่อให้ผู้อ่านตีความทั้งภาพและความหมายเชื่อมโยงกันเป็นภาพลักษณ์สังคมเมือง นอกจากนี้ ไพโรจน์ ขาวงาม ยังใช้ฉันทลักษณ์ที่สามารถนำมาสื่อเนื้อหาเกี่ยวกับสังคมเมืองได้อย่างเหมาะสม โดยเลือกสรรฉันทลักษณ์ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ซึ่งแฝงนัยความหมายอันเป็นเหตุผลและสาระสำคัญในการเลือกใช้ฉันทลักษณ์แบบต่าง ๆ ไว้ด้วยการศึกษาองค์ประกอบทุก ๆ ด้านดังที่กล่าวมาแล้วสะท้อนให้เห็นทัศนะของไพโรจน์ ขาวงาม ที่มีต่อสังคมเมืองว่า มีทัศนคติแง่ลบกับสังคมเมือง และต้องการชี้ให้เห็นว่าสังคมชนบทนั้นเป็นสังคมในอุดมคติโดยสังเกตได้จากน้ำเสียงที่กล่าวถึงสังคมชนบทในแง่ดี ซึ่งตรงข้ามกับน้ำเสียงในการกล่าวถึงสังคมเมือง

อลิสตา เลียงรัตนมัย (2549) ได้ศึกษาลีลาภาษาในเพลงลูกทุ่งของ สลา คุณวุฒิ ผลการศึกษาพบว่า มีลักษณะการใช้คำดังนี้คือ มีการใช้คำที่สื่ออารมณ์ของมนุษย์ทุกด้าน ใช้คำสัมผัสทั้งพยางค์และสระ เพื่อเพิ่มความไพเราะในบทเพลง ใช้คำซ้ำ คำซ้อน คำหลากหลาย เพื่อสื่อความหมาย ทั้งความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัย มีการใช้คำภาษาถิ่น ใช้คำภาษาต่างประเทศ มีการเขียนคำเลียนเสียงพูด พร้อมทั้งสร้างคำใหม่จากแนวเทียบเดิมที่มีอยู่แล้ว ส่วนลักษณะการใช้ประโยคพบว่า มีการใช้ประโยคบอกเล่า ประโยคคำถาม ประโยคคำสั่ง และประโยคขอร้องหรือชักชวน ส่วนลักษณะการใช้โวหารพบว่า มีการใช้โวหารเปรียบเทียบสรรพสิ่งหลายลักษณะ เช่น อุปมา อุปลักษณ์ นามนัย บุคลาธิษฐาน เป็นต้น ส่วนลักษณะ การใช้สำนวนพบว่า มีการใช้สำนวนทั้งสำนวนเก่าและสำนวนใหม่และจากการศึกษาลักษณะเนื้อหาในเพลงลูกทุ่งของ สลา คุณวุฒิ พบว่า มีลักษณะเนื้อหา 4 ลักษณะ คือ เพลงที่เกี่ยวกับความรักความผิดหวัง

เพลงที่เกี่ยวกับความหลังและการรอคอย เพลงที่เกี่ยวกับคติธรรม ภาณิตสอนใจ และเพลงสร้างสรรค์สะท้อนสังคม

ในปีเดียวกัน กุณฑล กะราลัย (2549) ได้ศึกษาเชิงวิเคราะห์การใช้โวหารภาพพจน์ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงไทยลูกทุ่งศึกษาเฉพาะกรณีของราชินีลูกทุ่ง พุ่มพวง ดวงจันทร์ ผลการศึกษาพบว่า การใช้โวหารภาพพจน์สูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์เป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ การใช้อุปมา และการใช้อุปลักษณ์ตามลำดับ นอกจากนี้ผลจากการวิเคราะห์โวหาร ภาพพจน์ยังทำให้ทราบถึงวิธีการดำเนินชีวิตของชาวไทยในชนบท ตลอดจนทราบถึงขนบธรรมเนียม ประเพณีความเชื่อ ค่านิยม และอุปนิสัยต่าง ๆ ของชาวชนบทที่สะท้อนผ่านมายังบทเพลง จากการศึกษาสรุปได้ว่า เพลงไทยลูกทุ่งสะท้อนให้เห็นถึงการมีพุทธศาสนาเป็นศูนย์กลาง เห็นถึงวิถีการยึดมั่นในประเพณีที่สำคัญต่าง ๆ ของคนไทย วิถีการดำเนินชีวิตของชาวไทยในต่างจังหวัด ลักษณะนิสัยของชาวไทยในชนบทได้เป็นอย่างดี

ยุวรี กุศล (2554) ได้ศึกษาอัตลักษณ์ชาวอีสานจากบทเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดย ต่าย อรทัย ผลการศึกษาพบว่า การใช้ภาษาในบทเพลงที่ขับร้องโดย ต่าย อรทัย ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ตรงไปตรงมา เช่น คำซ้ำ คำซ้อน ภาษาถิ่น คำอุทาน คำยืมภาษาต่างประเทศ คำบ่งบอกสถานที่ โดยตรงและโดยสัญลักษณ์การใช้สำนวนใหม่ใช้ภาษาภาพพจน์และการใช้ประโยคตามหน้าที่ของประโยค ลักษณะเด่นด้านภาษาในบทเพลง คือ การใช้ภาษาถิ่นปนในเนื้อเพลง ส่วนด้านอัตลักษณ์ คือ ค่านิยมในการประกอบอาชีพในเมืองหลวงของหนุ่มสาวชาวอีสาน

ในปีถัดมา สมคิด เมืองวงศ์ (2555) ศึกษาเพลงลูกทุ่งคำเมืองในระหว่างปี พ.ศ. 2546 - 2550 ผลการศึกษาพบว่า ด้านการใช้ภาษาพบว่าส่วนใหญ่มีการใช้ภาษาวรรณศิลป์ เช่น การใช้ภาษากวีการใช้คำแทนหญิงคนรัก การใช้ภาพพจน์การใช้สัมผัสสระ สัมผัส พยัญชนะ รวมทั้งมีการใช้สำนวน การใช้คำร่วมสมัย และมีการใช้ภาษาอื่นในเพลงลูกทุ่งคำเมือง เช่น ภาษาของ ภาษาอีสาน และภาษาอาข่า เป็นต้น

ขวัญใจ บุญคุ้ม (2558) ได้ศึกษาวจนลีลาและบทบาทหน้าที่ของเพลงลูกทุ่ง ผลการวิจัยพบว่า วจนลีลาในเพลงลูกทุ่ง มีการใช้คำต่าง ๆ ได้แก่คำภาษาถิ่น คำ ภาษาต่างประเทศ คำเรียกญาติ คำบอกสถานที่คำสื่ออารมณ์และคำสแลง คำสื่ออารมณ์นั้นจะแสดง อารมณ์รัก ความสุข สมหวัง อารมณ์โศกเศร้า เสียใจ ผิดหวัง อารมณ์ประชดประชัน อารมณ์โกรธ แค้น อารมณ์บันเทิง สนุกสนาน ตลกขบขัน และ คำสื่ออารมณ์อาลัยอาวรณ์ด้านการใช้สำนวน พบว่ามีการใช้สำนวนสมัยก่อน และสำนวนที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ด้านโวหารพบว่า มีการ ใช้บรรยายโวหาร และพรรณนาโวหาร การใช้ภาพพจน์พบว่า มีการใช้ภาพพจน์ในด้าน อติพจน์ สัทพจน์และสัญลักษณ์ ส่วนด้านบทบาทหน้าที่ของเพลงลูกทุ่ง พบว่า มี 7 บทบาท ได้แก่บทบาทหน้าที่ด้านการ

ในปีถัดมา พิมลณัฐ รัตนสรทอง (2559) ได้ศึกษาวจนลีลาในวรรณกรรมของนิวกลม ผลการวิจัยพบว่า วรรณกรรมของนิวกลม 1. ด้านการวจนลีลาพบว่ามีลักษณะวจนลีลาทั้งทางการ และวจนลีลาไม่เป็นทางการ ซึ่งไม่ปรากฏวจนลีลาไม่เป็นทางการ ด้านการใช้คำพบว่ามีการใช้คำที่มีความหมายพื้นฐาน หรือ คำที่มีความหมายตรงตัว การใช้คำที่มีความหมายอุปมา การใช้คำที่มีความหมายตรงข้าม การใช้คำที่มีความหมายร่วมกันหรือใกล้เคียง การใช้คำระดับที่ใช้อย่างไม่เป็นทางการ คำปาก คำตลาด การใช้คำโบราณ การใช้คำหยาบ และการใช้ภาษาถิ่น ด้านการใช้สำนวนพบการใช้สำนวนดั้งเดิม และสำนวนใหม่ ด้านศิลปะการประพันธ์พบมีอารมณ์สะท้อนใจที่หลากหลายได้แก่ ด้านความรักแบบหนุ่มสาว ด้านความรักแบบรักตัวเอง ให้กำลังใจตัวเอง ด้านความรักแบบครอบครัว ด้านความเศร้าโศกเสียใจ ด้านความอึดกุม มีความหวัง ด้านอารมณ์ขัน ด้านมองโลกในแง่บวก 2. วรรณกรรมของนิวกลมพบปัจจัยทางสังคม ได้แก่ ด้านวิถีชีวิตของสังคมในเมือง ด้านวิถีชีวิตของคนในชนบท ด้านค่านิยมของคนในปัจจุบัน ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ด้านการคอร์รัปชั่น ด้านศาสนาและความเชื่อ ด้านการรับข่าวสารต่าง ๆ ด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่เข้ามามีบทบาทกับคนในสังคม ด้านโลกสังคมออนไลน์หรือสังคมโลกโซเชียลในปัจจุบัน และด้านการยอมรับเพศที่สาม

ในการศึกษาด้านกลวิธีการประกอบสร้างมีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์การประกอบสร้าง ดังนี้ ปฏิพันธ์ อุทยานกุล (2559) ได้ศึกษาการประกอบสร้างคำสาปแช่งในวรรณคดีไทย และค้นหามิติแห่งสารัตถะที่ปรากฏในคำสาปแช่งในวรรณคดีไทย ผลการวิจัยพบว่า การประกอบสร้างคำสาปแช่งในวรรณคดีไทยนั้นมีการใช้องค์ประกอบ 3 ส่วน คือ การเริ่มเรื่อง นิยมเริ่มเรื่องด้วยบทสนทนามากที่สุด รองลงมาคือการบรรยายความเป็นไปภายในเรื่องและการเริ่มเรื่องด้วยการแสดงนาฏการของตัวละครเป็นลำดับสุดท้าย ส่วนการดำเนินเรื่องนั้น ผู้แต่งนิยายใช้วิธีการดำเนินเรื่องในบทสาปแช่งตามลำดับเวลามากที่สุด และการจบหรือสรุปเรื่องนั้นพบว่านิยมจบเรื่องแบบธรรมดา คือเป็นไปตามความคาดหมายของผู้อ่าน ส่วนกลวิธีในการประกอบสร้างคำสาปแช่งนั้นพบว่ามีการใช้คำ 3 ชนิด คือ คำกริยา คำช่วยกริยา และคำวิเศษณ์ เช่น “ให้” “จง” “เป็น” การใช้ถ้อยคำ “ให้” “จง” “เป็น” หรือคำอื่น ๆ มาประกอบสร้างเป็นคำสาปแช่งนั้นเป็นการสื่อให้เห็นว่า ถ้อยคำที่ใช้ในการประกอบสร้างคำสาปแช่งเหล่านั้นล้วนแล้วแต่เป็นคำที่ให้ความรู้สึกหนักแน่น รุนแรง เมื่อนำไปใช้ในการประกอบสร้างคำสาปแช่งแล้ว ย่อมทำให้เกิดพลังอันน่าสะพรึงกลัวพร้อมกับสร้างความน่าตระหนกตกใจให้เกิดแก่ผู้ที่ถูกสาปแช่งได้ และเมื่อผู้ที่ถูกสาปแช่งได้

รับฟังแล้ว ก็ยอมส่งผลไปถึงสภาวะทางใจ ทำให้เกิดความรู้สึกไม่ตึ่เกิดขึ้นในจิตใจ โดยคำที่ใช้ประกอบคำสาปแช่งนั้นมีหน้าที่สำคัญ 2 ประการคือเป็นคำที่ช่วยแสดงความหมายของกริยาหรือประโยชน์นั้นให้ชัดเจนขึ้น และทำหน้าที่สื่อความหมายว่าตัวละครมีการกระทำ มีอาการหรืออยู่ในสภาพเช่นไร

จากงานวิจัยดังกล่าวทำให้ทราบถึงแนวทางการวิเคราะห์เนื้อหาของบทเพลงในเรื่องการใช้คำ การใช้สำนวน การใช้โวหารภาพพจน์ `การวิเคราะห์การประกอบสร้าง การเก็บรวบรวมข้อมูล รวมไปถึงขั้นตอนและวิธีการดำเนินการซึ่งเป็นประโยชน์ต่องานวิจัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำงานวิจัยข้างต้นมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์เนื้อหาของบทเพลงในครั้งนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวจนลีลาและการประกอบสร้างของบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์คุณภาพโดยศึกษาจากเอกสารที่บันทึกจากอินเทอร์เน็ต

แหล่งข้อมูลเพื่อการวิจัย

บทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีจำนวนทั้งหมด 57 บทเพลง ที่ออกเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต ในช่วงวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ.2559 ถึง วันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ.2559 จากเว็บไซต์ www.lyrics.city/2016/10/king-songlist

เครื่องมือการวิจัย

แบบบันทึกการใช้วจนลีลา ซึ่งประกอบด้วยการใช้ภาษา การใช้คำ การใช้สำนวน และการใช้โวหารภาพพจน์ และการประกอบสร้างของบทเพลง ที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

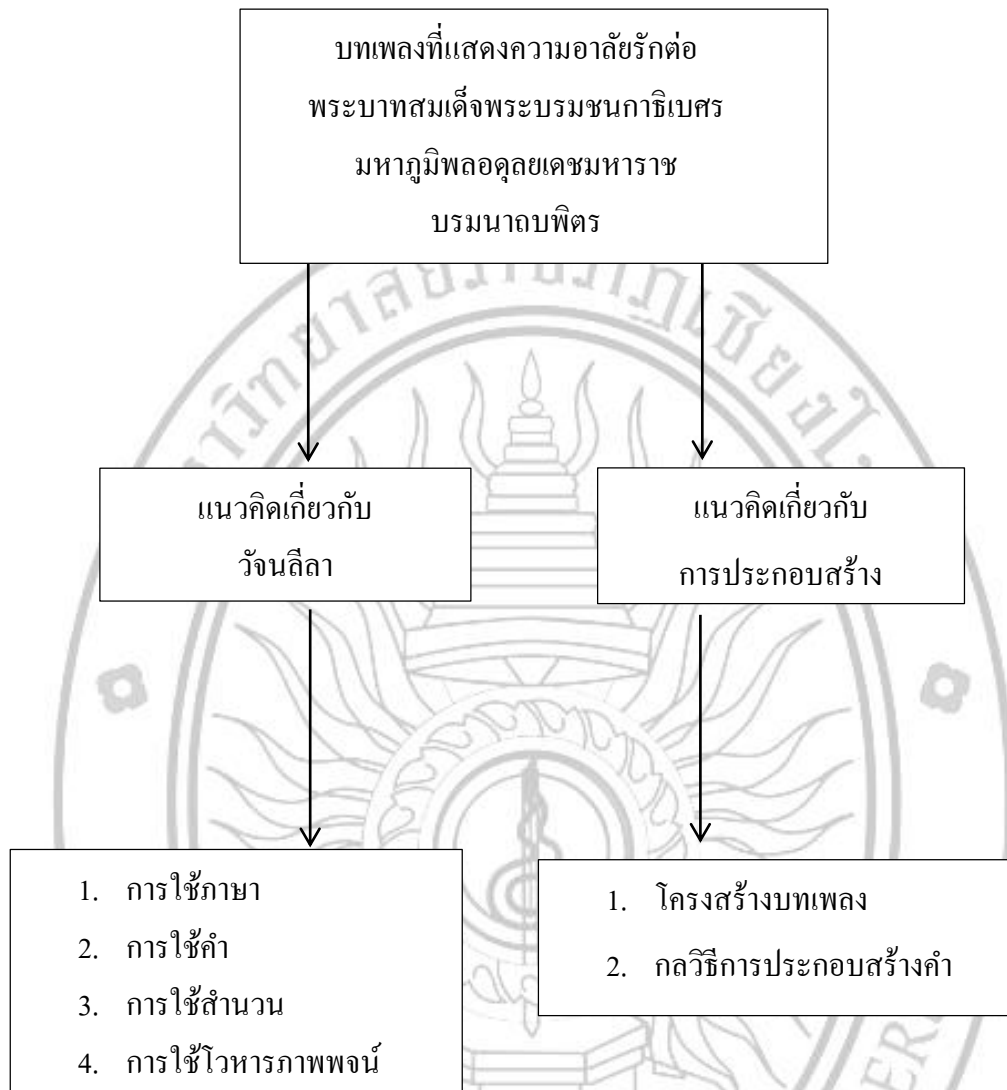
การสร้างเครื่องมือการวิจัย ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวจนลีลาของบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อศึกษาวจนลีลา การใช้ภาษา การใช้คำ การใช้สำนวน การใช้โวหารภาพพจน์ และการประกอบสร้างของบทเพลง

2. สร้างแบบบันทึกเพื่อใช้บันทึกข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์วจนลีลา การใช้ภาษา การใช้คำ การใช้สำนวน การใช้โวหารภาพพจน์ และการประกอบสร้างของบทเพลง โดยประยุกต์แนวคิดเกี่ยวกับภาษาและวจนลีลา แนวคิดกลวิธีการประกอบสร้าง ของผู้ทรงคุณวุฒิ
3. นำแบบบันทึกข้อมูลและตารางสรุปผลการวิเคราะห์เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม
4. นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข
5. จัดพิมพ์แบบบันทึกผลการวิเคราะห์ฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. ศึกษารวบรวมข้อมูลความรู้จากหนังสือ ตำรา ที่เกี่ยวกับบทเพลง วจนลีลา การใช้ภาษา การใช้คำ การใช้สำนวน การใช้โวหารภาพพจน์ และการประกอบสร้าง
2. วิเคราะห์โดยฟังและอ่านบทเพลงทีละเพลงแล้วนำสาระที่ได้ บันทึกเกี่ยวกับ วจนลีลา การใช้ภาษา การใช้คำ การใช้สำนวน การใช้โวหารภาพพจน์ และการประกอบสร้าง บันทึกผลการวิเคราะห์ การใช้ภาษา การใช้คำ การใช้สำนวน และการใช้โวหารภาพพจน์ และการประกอบสร้าง ลงในแบบบันทึก
3. นำผลการวิเคราะห์มาสรุปสังเคราะห์วจนลีลา การใช้ภาษา การใช้คำ การใช้สำนวน การใช้โวหารภาพพจน์ และการประกอบสร้าง จากบทเพลงแสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มาเขียนตอบวัตถุประสงค์ทั้งสองข้อ

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การแต่งบทเพลงที่ได้นั้น คือ การทำให้เพลงมีความไพเราะและเป็นທີ່จดจำของผู้คน บทเพลงในแต่ละเพลง ผู้ประพันธ์จะใช้ถ้อยคำภาษาที่แตกต่างกันออกไปตามสถานการณ์และจินตนาการของผู้ประพันธ์เพื่อสื่ออารมณ์ และสร้างความรู้สึกร่วมให้แก่ผู้ฟัง ด้วยเหตุนี้การใช้ภาษาในการประพันธ์บทเพลงแต่ละบทเพลงจึงมีความหลากหลายตามสถานการณ์ ตามวัตถุประสงค์ในการแต่งเพื่อให้เกิดความไพเราะ และสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน

การศึกษาวรรณศิลป์ของบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ผู้วิจัยมีหัวข้อในการวิเคราะห์ 5 ประเด็น คือ การใช้วรรณศิลป์ การใช้ภาษาและการใช้คำ การใช้สำนวน การใช้โวหารภาพพจน์ และการประกอบสร้างของบทเพลง ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

วรรณศิลป์ เป็นการแสดงออกของความรู้สึกลึกซึ้ง คิดตลอดจนเจตคติของผู้ประพันธ์ด้วยวิธีการใช้ภาษาของผู้ประพันธ์เพื่อสื่ออารมณ์ความรู้สึกในลักษณะต่าง ๆ กัน มีเทคนิคในการนำเสนอเรื่อง และถ่ายทอดเรื่องราว ความคิดความตั้งใจของผู้ประพันธ์ซึ่งเป็นลักษณะเด่นเฉพาะตัว ทั้งยังเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่านหรือผู้ฟัง โดยวิเคราะห์ได้จากการใช้ถ้อยคำภาษา การใช้สำนวน รวมไปถึงการใช้โวหารภาพพจน์ จากการศึกษา วรรณศิลป์ของบทเพลงที่แสดงความอาลัยรัก จำนวน 57 บทเพลง พบว่ามีการใช้วรรณศิลป์ในด้านการใช้ภาษาและการใช้คำ ในการประพันธ์บทเพลง ดังต่อไปนี้

1. ด้านการใช้ภาษา

การใช้ภาษาในการประพันธ์บทเพลงเป็นการเรียบเรียงถ้อยคำที่ใช้โดย พิจารณาตามโอกาสหรือกาลเทศะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เป็นผู้สื่อสาร และตามเนื้อหาที่สื่อสาร การประพันธ์บทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพล

อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เป็นการประพันธ์เพื่อสื่อความหมาย บรรยายความรู้สึกอาลัยรักของประชาชนชาวไทยที่มีต่อพระองค์ท่านเมื่อพระองค์เสด็จสู่สวรรคาลัย

จากการศึกษาพบว่า บทเพลงดังกล่าวใช้ภาษาทั้งทางการทั้งหมด ด้วยส่วนใหญ่เป็นภาษาที่เข้าใจง่าย ซึ่งมาจากการแสดงความรู้สึกของประชาชนที่มีต่อในหลวงรัชกาลที่ 9 ผู้เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของชาวไทยทั่วประเทศ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“...พ่อต้องไปไกลไกลทุกถิ่น เหยียบพื้นดินทุกตารางนิ้ว จากยอดดอยยอดภูสูงลิ่ว ถึงชายเลนชายป่าโกงกาง นำแนวทางที่คิดไว้ก่อน เข้าไปสอนไปบอกไปสร้าง แก้ปัญหาให้อย่างถูกต้องทางนำความหวังสู่สังคมไทย..”

(ยืนยง โอภาสกุล, 2559)

“...หนึ่งทุ่มตรง นั่งลงหน้าทีวี หนึ่งทุ่มตรง รอคูขาวในวันนี้ วันที่ 13 ตุลาคม วันที่ฟ้าหม่นมืดพอดิ คำคินนี้รู้สึกไม่ดี ไม่สบายใจ...”

(ชเนศ วรากุลนุเคราะห์, 2559)

“...หยดน้ำตาไหลรินกว่าฝนทั้งฟ้าที่ร่วงโรยลมพัดโชยไม่อาจเคลื่อนผ่านภาพจำของหัวใจ...”

(ปฏิวร อุตัยเฉลิม, 2559)

“...ฉันเกิดในรัชกาลที่เก้า ฉันเกิดบนพื้นแผ่นดินไทย อยู่ใต้ร่มพระโพธิสมภาร มีพ่อหลวงยึดเหนี่ยวหัวใจ ท่านทรงรักและห่วงใยประชาชน...”

(เสกสรร สุขพิมาย, 2559)

“...เมื่อยังเด็กยังเล็กนัก ลูกได้ฟังเรื่องตำนาน กล่าวขาน ถึงเทวดาที่อยู่บนดินไม่ได้มีร่างสูงใหญ่ ไม่มีปีก จะโฉบินแต่ได้สร้างแผ่นดินผืนนี้ที่ชื่อว่าประเทศไทย ให้พวกเรา มีพอกินให้บนดินมีดินไว้...”

(บดินทร์ เจริญราษฎร์, 2559)

“...เงื่อนไผ่ของกาลเวลา ทำให้คนเราต้องไกล แต่รับความจริงไม่ไหว เมื่อพ่อไม่อยู่ หมอกหนาวในฤดูฝน บนฟ้าพ่อเป็นเช่นไร สวรรค์คือจริงใช่ไหม ยังอดห่วงไม่ไหว...”

(ชนกฤต พานิชวิทย์, อภิรต วังษ์เช็ง, ชวิน จิตรสมบูรณ์, 2559)

“...เคยได้ยิน เคยได้ฟัง เรื่องราวมากมายของพ่อ ผ่านวันและคืน ที่เราได้เดินตาม ตั้งแสงตะวัน คุณแสงสว่าง นำทางชีวิตของคน อาจมีบางหนที่เราได้ลืมไป...”

(สิงโต นำโชค, 2559)

จากบทเพลงข้างต้นเห็นได้ว่าผู้ประพันธ์แต่งบทเพลงโดยใช้ภาษาถึงทางการ เช่น หนึ่งท่มตรง นั่งลงหน้าทีวี ฉันทเกิดในรัชกาลที่เก้า บนฟ้าพ่อเป็นเช่นไร เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจง่าย สามารถรู้และเข้าใจความหมายที่ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อสารผ่านบทเพลงได้เป็นอย่างดี

2. ด้านการใช้คำ

การใช้คำในการประพันธ์บทเพลงเป็นสิ่งที่ผู้ประพันธ์จะต้องคำนึงถึงเป็นอย่างมาก เนื่องจากเนื้อหาของเพลงจะต้องประกอบด้วย ถ้อยคำภาษาที่สละสลวย ทำให้เกิดความไพเราะสื่อความหมายได้ชัดเจนและสามารถทำให้ผู้ฟังคล้อยตาม ฟังแล้วเกิดความสบายใจ เพลิดเพลินสนุกสนาน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของผู้ประพันธ์ด้วยว่าต้องการจะสื่อเรื่องราวอะไร สะท้อนในเนื้อหาของบทเพลง จากการศึกษาพบว่า มีการใช้คำ 5 ประเภท คือ คำภาษาถิ่น คำราชาศัพท์ คำประสม คำซ้อน คำที่ทำให้เห็นภาพ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 การใช้คำภาษาถิ่น การเลือกใช้คำในการประพันธ์บทเพลงเป็นการสอดแทรกภาษาถิ่นไว้ในบทเพลงเพื่อช่วยทำให้ผู้ฟังได้รับบรรยากาศในการฟังและสามารถเข้าใจความหมายในเนื้อหาของเพลงที่ผู้ประพันธ์ต้องการสะท้อนออกมา จากการศึกษาพบว่ามีการใช้คำภาษาถิ่นเพียงภาษาถิ่นเดียวคือ ภาษาถิ่นอีสาน ดังตัวอย่าง

“...นั่งเบิ่งเทียนชัย ที่จุดไว้หน้ารูปในหลวง หลานน้อยมาท้วง ว่าเป็นหยั่งสูง
จึงร้องไห้ เช็ดน้ำตาบ่ทัน จักสืบอกหลานว่าจั่งได้ ตั้งแต่ในหลวงจากไป หัวใจก็
จุกน้ำตา...”

(สลา คุณวุฒิ, 2559)

จากบทเพลงนี้ “เบิ่ง” ได้ว่า หมายถึง ดู มอง คำว่า “หยั่ง” หมายถึง อะไร คำว่า “บ่” หมายถึง ไม่ คำว่า “จั่งได้” หมายถึง อย่างไร

2.2 การใช้คำราชาศัพท์ การเลือกใช้คำราชาศัพท์ เป็นการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับฐานะและระดับของบุคคล โดยเฉพาะภาษาที่ใช้กับพระมหากษัตริย์ คือการใช้คำราชาศัพท์ที่มีความสำคัญยิ่ง แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมทางสังคมที่ประชาชนมีต่อพระมหากษัตริย์ด้วยความจงรักภักดี การยกย่องเทิดทูน และความผูกพันระหว่างกษัตริย์กับประชาชน ซึ่งในบทเพลงมีการเลือกใช้คำราชาศัพท์เพื่อแสดงถึงความจงรักภักดีและความเหมาะสมของการแต่งคำประพันธ์ดังตัวอย่าง

“...พ่อท่องไปไกลไกลทุกถิ่น เหยียบพื้นดินทุกตารางนิ้ว จากยอดคอยยอดภูสูงลิ่ว ถึงชายเลนชายป่าโกงกาง นำแนวทางที่คิดไว้ก่อน เข้าไปสอนไปบอกไปสร้าง แก้ปัญหาให้อย่างถูกต้องทางนำความหวังสู่สังคมไทยหนักเท่าใดไม่เคยคิดบ่น ประชาชนต้องสุขสบาย ยอมทุ่มเทพระวรกายแลกกับครองแผ่นดินโดยธรรม...”

(ยืนยง โอภาสกุล, 2559)

จากบทเพลงนี้ “พระวรกาย” หมายถึง ร่างกาย

“...13 ตุลา 2559 หัวใจคนไทยปวงคร่ำว พระเจ้าอยู่หัวทรงสิ้นพระชนม์ พระปรมินทรมหาภูมิพล ผู้ทรงเปี่ยมล้น ยิ่งใหญ่ในน้ำพระทัย เทวดาเดินดินปัดเป่าทุกข์สิ้น ท่วมพื้นแผ่นดินไทย...”

(อรุณ ทองทิพย์, 2559)

จากบทเพลงนี้ “สิ้นพระชนม์” หมายถึง ตาย และ “น้ำพระทัย” หมายถึง น้ำใจ

2.3 การใช้คำประสม เป็นการเอาคำมูลที่มีความหมายต่างกันตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมารวมกันเข้าเป็นคำเดียว กลายเป็นคำใหม่ มีความหมายใหม่ การที่ผู้ประพันธ์เลือกใช้คำประสมในการแต่งคำประพันธ์นั้น เป็นการแต่งเพื่อให้บทเพลงมีคำที่มีความหมายที่ดี และสื่อความหมายของคำได้อย่างชัดเจน ดังตัวอย่าง

“...พ่อจำ รู้ไหมลูกแทบขาดใจ จะอยู่อย่างไร ไม่มีพ่อคอยนำทาง จากนั้นเกิดอีกก็ที จะขอติดตาม จะขอเป็นข้าราชการทุกชาติไป...”

(อภิสิทธิ์ และสรณัฏฐ์, 2559)

จากบทเพลงมีคำประสม คือ “ขาดใจ” เป็นคำที่ทำให้รู้สึกถึงความทุกข์ ความเสียใจ แทบหมดลมหายใจ เมื่อทราบว่าในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จสวรรคต

“...วันนี้น้ำตาชาวไทยไม่ยอมหยุดไหล พวกเราชาวไทยอาลัยพ่อของแผ่นดิน เสียงคนไทยร้องพอมองและได้ยินพ่อยังส่งกลิ่นถึงทุกถิ่นทั่วฟ้าไทย...”

(เพชร สหรัตน์, 2559)

จากบทเพลงมีคำประสม คือ “น้ำตา” เป็นคำที่ผู้ประพันธ์ใช้แต่งในบทเพลง เป็นการแสดงถึงความอาลัยรักที่มีต่อในหลวงรัชกาลที่ 9

“...พ่อหลวงในดวงใจ พ่อมีแต่รักพ่อก็มีแต่ให้ พ่อคิดพ่อสร้าง พ่อทำเรื่อยไป
หนักเพียงใด พ่อไม่หวั่น...”

(อนุชา ประธาน, 2559)

จากบทเพลงมีคำประสม คำว่า “พ่อหลวง” เป็นคำที่ประชาชนชาวไทยใช้เรียกพระมหากษัตริย์ หรือในหลวงรัชกาลที่ 9 ผู้เปรียบเสมือนพ่อของประชาชนชาวไทย เพราะพระองค์ทำทุกอย่างเพื่อชาวไทย เพื่อลูกของพ่อทุกคน และคำว่า “ดวงใจ” เป็นคำที่แสดงถึงความรักที่มีต่อในหลวงรัชกาลที่ 9 ผู้เป็นบุคคลที่ประชาชนชาวไทยรักมาก ผู้ที่อยู่ในดวงใจของชาวไทยทุกคน

2.4 การใช้คำซ้อน คำซ้อนจะสร้างคำโดยนำคำที่มีความหมายคู่กันหรือใกล้เคียงกันมาซ้อนกัน คำที่มาซ้อนกันจะทำหน้าที่ขยายและไขความซึ่งกันและกันและทำให้เสียงกลมกลืน การที่ผู้ประพันธ์เลือกใช้คำซ้อนในการแต่งคำประพันธ์นั้นเป็นการแต่งเพื่อให้บทเพลงมีความไพเราะ คำมีความกลมกลืนกันทำให้บทเพลงเกิดความไพเราะ เพื่อเน้นความให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยความหมายยังคงเดิม ดังตัวอย่าง

“...วัน 13 ตุลาคมฟ้าดับพ่อนอนหลับลาจากเราไป น้ำตาลูกท่วมท้นเมืองไทยสุดอาลัย
พ่อภูมิพล...”

(ยืนยง โอภาสกุล, 2559)

จากบทเพลงนี้ ใช้คำซ้อนเพื่อเสียง คำว่า ท่วมท้น (ท่วม + ท้น) หมายถึง มากมาย, เหลือล้น เต็มเปี่ยม, ล้นหลาม, เหลือเฟือ

“...หยดน้ำตาไหลรินกว่าฝนทั้งฟ้าที่ร่วงโรย ลมพัดโชยไม่อาจเคลื่อนผ่านภาพจำของ หัวใจ ก็เรื่องราวที่พ่อสร้างสรรค์มากกว่าเมฆทราย ก็ล้นใจไม่พอให้ใช้เพื่อจดจำ ฉันมีวันนี้ได้ เพราะอะไร เพราะใคร ถ้าไม่ใช่เพราะพ่อคนนี้ เกิดอีกทีก็ครั้งก็ยัง ต้องการจะเป็นลูกพ่อ พร้อเดียวที่ขอฟ้าโปรดบันดาลให้เป็นจริง สิ่งอื่นหมั่นล้านใด ๆ ไม่ต้องการเลยสักสิ่ง ลูกขอ**แอบอิง**ใต้พระบารมีของพ่อ ไม่ว่าชาติไหน...”

(ปฏิวธ อุทัยเฉลิม, 2559)

จากบทเพลงนี้ ใช้คำซ้อนเพื่อความหมาย คำว่า “จดจำ” (จด + จำ) หมายถึง กำหนดไว้ จำไว้ และซ้อนเพื่อความหมาย คือคำว่า “**แอบอิง**”(แอบ+อิง)หมายถึง แอบชิด, อิงแอบ

“...เด็กน้อยที่ยังอ่อนแอ วันนี้เพิ่งได้เข้าใจ รองเท้าที่พ่อถอดไว้ สอนใจเราอยู่ เกิดเป็นลูกพ่อคนนี้ ชาตินี้โชคก็เหลือเกิน จะขอเป็นคืนให้พ่อ ให้พ่อได้เดินทุกชาติไป...”

(ชนกฤต พานิชวิทย์, อศิร วงษ์แข็ง และชวิน จิตรสมบูรณ์, 2559)

จากบทเพลงนี้ มีการใช้คำซ้อนเพื่อเสียง คำว่า “อ่อนแอ” (อ่อน + แอ) หมายถึง ไม่แข็งแรง มีกำลังน้อย

2.5 การใช้คำที่ทำให้เห็นภาพ การเลือกใช้คำให้เห็นภาพเป็นการเลือกใช้ถ้อยคำมาใช้ในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ให้สามารถเข้าใจความหมายของถ้อยคำได้ดี ดังตัวอย่าง

“...13 ตุลาคม ที่ผันผ่าน หัวใจฉันแตกสลาย ตะวันที่เคยส่องแสง ดับมืดมิดลงทันใด พ่อของแผ่นดินไทย จากไปแล้ว...”

(เสกสรรค์ สุขพิมาย, 2559)

จากบทเพลงนี้ ใช้ภาษาที่ทำให้เห็นภาพ “แตกสลาย”ทำให้รับรู้ถึงความรู้สึกเศร้าเสียใจอย่างมาก

“...วัน 13 ตุลาคมฟ้าดับ พ่อนอนหลับจากเราไป น้ำตาถูกท่วมท้นเมืองไทยสุดอาลัย พ่อภูมิพล...”

(เย็นยง โอภาสกุล, 2559)

จากบทเพลงนี้ การใช้คำว่า “ฟ้าดับ” เป็นการใช้คำที่ทำให้เห็นภาพถึงความสูญเสียสูญเสียทุกอย่าง เมื่อในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จสวรรคต

“...พ่อเหนื่อยมานานพนักงานหนักไม่ค่อยได้พักผ่อน พ้นยอดคอยร้อยทุ่งนา
ป่าดอน พ่อห่วงหาอาทร พสกนิกรของพ่อนับตั้งแต่นี้ต่อไป คงไม่ได้เห็นหน้าพ่อ
อีกหนอ ด้วยผลบุญพ่อก่อน เป็นสะพานทอดรอ นำพ่อสู่สวรรคาลัย...”

(รวมศิลป์, 2559)

จากบทเพลงนี้ “พ้นยอดคอยร้อยทุ่งนาป่าดอน” เป็นการใช้คำที่แสดงให้เห็นถึงภาพสถานที่ที่พระองค์ท่านเสด็จไปทำงาน แก่ปัญหาต่าง ๆ ให้กับประชาชนชาวไทย ไม่ว่าจะอยู่แห่งหนตำบลไหน ใกล้หรือไกลเพียงใด พระองค์ก็เสด็จไปทุกที่เพื่อดูแลประชาชนชาวไทยของพระองค์

3. ด้านการใช้สำนวน

สำนวน คือ กลุ่มคำหรือถ้อยคำที่พูดสั้น ๆ ที่มีลักษณะเฉพาะตัว มีนัยความหมายแฝงเร้นซ่อนอยู่อย่างลึกซึ้ง แฝงกาย มีทั้งสำนวนไทยและสำนวนที่มีความหมายโดยนัย การใช้สำนวน ที่ถูกต้องเหมาะสมจะช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน ถูกต้อง และรวดเร็ว จากการศึกษาบทเพลง ทั้งหมด 57 บทเพลง พบว่ามีการใช้สำนวน ดังตัวอย่าง

“...โอ้พ่อเจ้า หลับให้สบาย สู่สวรรคาลัย อยู่ในนิมิต ลูกอยู่ทางนี้ ลูกจะรักกัน
สามัคคีแบ่งปัน ตามคำพ่อสอน รักของพ่อ เหนือกาลเวลา สถิตคู่ฟ้า แผ่นดินนั้น
ยิ่งใหญ่ไม่ว่าจะเกิด ก็ชาติ ก็หนไหน ขอเป็นข้ารับใช้ รองพระบาททุกชาติเคย ทรง
ปิดทองหลังพระเรื่อยมา เจ็ดสิบปีแล้วหนา ที่ทรงงาน เรา...เรารักพ่อ เรา...เรารัก
พ่อ เรา...เรารักพ่อ เรา...เรารักพ่อ...”

(เสถียร ทำมือ, 2559)

จากบทเพลงนี้ ใช้สำนวน “ปิดทองหลังพระ” กล่าวคือ ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงทำงานหนักเพื่อประชาชนชาวไทยตลอดระยะเวลา 70 ปี เป็นผู้ที่อยู่เบื้องหลังความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ ให้ประเทศพัฒนาสู่ความเจริญ ให้ประชาชนอยู่ดีมีสุข โดยทำทุกอย่างเพื่อประชาชน ชาวไทยและประเทศชาติโดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน

“...นั่งเบิ่งเทียนชัย ที่จุลไรว์หน้ารูปในหลวง หลานน้อยมาท้วง ว่าเป็นหยั่งลึงจิ่ง ร้องไห้ เช็ดน้ำตาบ่ทัน จักสืบทอดหลานว่าจิงได้ ตั้งแต่ในหลวงจากไป หัวใจก็จุก น้ำตา...”

(ศลา คุณวุฒิ, 2559)

จากบทเพลง “หัวใจก็จุกน้ำตา” แสดงถึงการใช้สำนวนที่มีความหมายโดยนัย หมายถึง ความเศร้าเต็มอยู่ในหัวใจ เศร้าเสียใจอย่างมาก

“...13 ตุลาคม 2559 หัวใจคนไทยปวดร้าว พระเจ้าอยู่หัวทรงสิ้นพระชนม์ พระปรมินทรมหาภูมิพล ผู้ทรงเปี่ยมล้น ยิ่งใหญ่ในน้ำพระทัย เทวคาเดินดิน บัดเป่า ทุกข์สิ้น ท่วมแผ่นดินไทย...”

(อรุณ ทองทิพย์, 2559)

จากบทเพลง “เทวคาเดินดิน” แสดงถึงสำนวนที่มีความหมายโดยนัย หมายถึง ในหลวงรัชกาลที่ 9 เป็นเทวคาที่มาทำงานเหมือนมนุษย์

4. ด้านการใช้โวหารภาพพจน์

จากการศึกษาบทเพลงพบว่าผู้ประพันธ์เลือกใช้โวหารภาพพจน์ 4 ประเภท คือ อุปมา อุปลักษณ์ อติพจน์ บุคลาธิษฐาน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

โวหารภาพพจน์

โวหารภาพพจน์ คือ กลวิธีการนำเสนอสารโดยการพลิกแพลงภาษาที่ใช้พูด หรือ เขียนให้แปลกออกไปจากภาษาตามตัวอักษรทำให้ผู้อ่านเกิดภาพในใจ เกิดความประทับใจ เกิดความรู้สึกสะเทือนใจ เป็นการเปรียบเทียบให้เห็นภาพอย่างชัดเจน ดังตัวอย่าง

4.1 อุปมา

คือ การเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่งที่โดยธรรมชาติแล้วมีสภาพที่แตกต่างกัน แต่มีลักษณะเด่นร่วมกันและใช้คำที่มีความหมายว่าเหมือนหรือคล้ายเป็นคำแสดง การเปรียบเทียบเพื่อเน้นให้เห็นจริงว่าเหมือนอย่างไร ในลักษณะใด

“...เคยไต่ยีน เคยไต่ฟ้ง เรื่องราวมากมายของพ่อ ผ่านวันและคืน ที่เราได้เดินตาม ค้างแสงตะวันคุณแสงสว่าง นำทางชีวิตของคน อาจมีบางหนที่เราได้ลืมนไป...”

(สิงโต นำโชค, 2559)

จากบทเพลงนี้ ปราบกภาพพจน์ “อุปมา” เป็นการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่ง เป็นการเปรียบเทียบเรื่องราวของในหลวงรัชกาลที่ 9 ประดุจแสงสว่างนำพาชีวิตของประชาชนชาวไทยให้พบกับแสงสว่าง ดำเนินชีวิตต่อไปได้อย่างมีความหวัง

4.2 อุปลักษณ์

คือการเปรียบเทียบด้วยการกล่าวว่าสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งเป็นการเปรียบเทียบที่ไม่กล่าวตรง ๆ ใช้การกล่าวเป็นนัยให้เข้าใจเอง เป็นการเปรียบเทียบโดยนำเอาลักษณะสำคัญของสิ่งที่ต้องการเปรียบเทียบ มาเปรียบเทียบกับทันทีโดยโดยไม่ต้องมีคำเชื่อมโยง ไม่ต้องใช้คำแสดงการเปรียบเทียบไม่มีคำแสดงความหมายว่า เหมือน ปราบกอยู่ หรือจำเป็นต้องใช้ก็ใช้คำว่า เป็น หรือ คือ ดังตัวอย่าง

“...ในยามที่เรากลับ พ่อเรานั้นยังตื่นยืนเคียงข้างอยู่ ทุกวันคืน พ่อคิดถึง แต่ลูกหลานไทย สายธารแห่งความรัก ของพ่อ ไม่เหือดหาย ทุกก้าวที่พ่อ ย่ำไป พ่อให้รักนำทาง พ่อไม่เคยบอกให้รักพ่อ แต่พ่อพร่ำบอกให้รักกัน...”

(แฮมเมอร์, 2559)

จากบทเพลงนี้ ปราบกภาพพจน์ “อุปลักษณ์” คือ “สายธารแห่งความรัก ของพ่อ ไม่เหือดหาย” เปรียบความรักของพระองค์ท่านเหมือนสายน้ำที่ไม่มีวันเหือดหาย

“...หยดน้ำตาไม่ยอมหยุดไหล เราชาวไทยล้วนคิดถึงพ่อ แผ่นดินสยามสานทอรวมเป็นหนึ่งใจ พระภูมิพลราชาคือพ่อผู้ให้อันยิ่งใหญ่...”

(เพชร สหรัตน์, 2559)

จากบทเพลงนี้ ปราบกภาพพจน์ “อุปลักษณ์” จากข้อความว่า “พระภูมิพลราชาคือพ่อผู้ให้อันยิ่งใหญ่” คือเปรียบในหลวงรัชกาลที่ 9 คือผู้ที่มีแต่ให้ และทำเพื่อประชาชนชาวไทยโดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน

4.3 อติพจน์

คือ การกล่าวเกินจริง ซึ่งเป็นความรู้สึกหรือความคิดของผู้กล่าวที่ต้องการย้ำความหมาย ให้ผู้ฟังรู้สึกว่าการเน้นย้ำจริงจัง เน้นความรู้สึกให้เด่นชัดและน่าสนใจ โดยไม่เน้นความเป็นจริง เพราะต้องการให้ผู้รับสารเกิดความซาบซึ้งและประทับใจ

“...วัน 13 ตุลาคมฟ้าดับ พ่อนอนหลับตาจากเราไป น้ำตาลูกท่วมท้นเมืองไทย สุดอาลัย
พ่อภูมิพล...”

(เย็นยง โอภาสกุล, 2559)

จากบทเพลงนี้ ปรากฏภาพพจน์ “อดิพจน์” จากข้อความว่า “น้ำตาลูกท่วมท้น
เมืองไทย” เป็นการกล่าวว่า ชาวไทยโศกเศร้า เสียใจ ร้องไห้ จนน้ำตาท่วมแผ่นดินไทยทั้งหมด

“...หยคน้ำตาไหลรินกว่าฝนทั้งฟ้าที่ร่วงโรย ลมพัดโชยไม่อาจเคลื่อนผ่านภาพจำ
ของหัวใจที่เรื่องราวที่พ่อสร้างสรรค์มากกว่าเม็ดทราย ก็ล้นใจไม่พอให้ใช้
เพื่อจดจำ ฉันมีวันนี้ได้ เพราะอะไร เพราะใคร ถ้าไม่ใช่เพราะพ่อคนนี้ เกิดอีกที
ก็ครั้งก็ต้องการจะเป็นลูกพ่อ พรข้อเดียวที่ขอฟ้าโปรดบันดาลให้เป็นจริง สิ่งอื่น
หมั่นล้านใด ๆ ไม่ต้องการเลยสักสิ่ง ลูกขอแอบอิงใต้พระบารมีของพ่อไม่ว่า
ชาติไหน...”

(ปฐวีธ อุทัยเฉลิม, 2559)

จากบทเพลงนี้ ปรากฏภาพพจน์ “อดิพจน์” จากข้อความว่า “หยคน้ำตาไหลรินกว่า
ฝนทั้งฟ้าที่ร่วงโรย” ถือกล่าวว่า น้ำตาที่ไหลออกมานั้นมากกว่าฝนทั้งฟ้าที่ตกลงมา และ “พ่อ
สร้างสรรค์มากกว่าเม็ดทราย” ถือการกล่าวว่าสิ่งที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทำเพื่อชาวนั้น มากกว่า
เม็ดทรายที่อยู่บนพื้นแผ่นดินไทย

“...เพลง ๆ นี้ คือเพลงของพ่อ อยากแค่ขอให้พ่อได้ยิน मैं ร้องให้น้ำตาไหลท่วม
แผ่นดิน แค่อยากจะร้องเพลงให้พ่อได้ยิน ว่าฉันรักพ่อ จากนั้น ชีวิตจะเป็นอย่างไร
ฉันคงต้องเดินต่อไปจะจดจำคำสอนที่พ่อเคยบอกไว้ ฉันจะเป็นพลังของไทย
ตลอดกาลจะเป็นคนดีของพ่อ และประเทศ ไทยแค่อยากจะร้องเพลงให้พ่อได้ยิน
ว่าฉันรักพ่อ...”

(เสกสรรค์ สุขพิมาย, 2559)

จากบทเพลงนี้ ปรากฏภาพพจน์ “อดิพจน์” คือ “ मैं ร้องให้น้ำตาไหลท่วม
แผ่นดิน” ถือถึงแม้จะร้องให้น้ำตาไหลท่วมแผ่นดินไทยก็อยากจะร้องเพลงให้พระองค์ได้ฟัง

4.4 บุคลาธิษฐาน

คือ การสมมุติให้สิ่งที่ไม่มีชีวิต ไม่มีความคิด ให้มีสติปัญญา อารมณ์หรือ กิริยาอาการ เหมือนมนุษย์ เพื่อให้สิ่งเหล่านั้นเกิดปรากฏการณ์เสมือนเป็น สิ่งมีชีวิตที่มีความรู้สึกนึกคิดขึ้นมา แล้วสื่อความรู้สึกออกมาให้ผู้รับสารได้รับรู้

“...ฝากทุกดวงดาวบนฟากฟ้า ส่งต่อทุกหัวใจ บอกให้พ่อรู้ ขอให้พ่อหลับ พักให้หายเหนื่อย พ่อจะอยู่ในใจพ่อไม่ต้องห่วง ลูกจะเดินต่อ แบบที่พ่อเคยสอนไว้...”

(ชนกฤต พานิชวิทย์, อศิร วงษ์แข็ง และชวิน จิตรสมบูรณ์, 2559)

จากบทเพลงนี้ ปรากฏภาพพจน์ “บุคลาธิษฐาน” คือการฝากให้ดวงดาวบอกให้พ่อรู้ว่าให้พ่อหลับพักผ่อนให้หายเหนื่อย ซึ่งเป็นการแสดงถึงการทำให้สิ่งไม่มีชีวิตกลายเป็นมีชีวิต

“...อยู่บนฟ้านะพ่อจ๋า น้ำตาของลูกเห็บหนาว อยู่เป็นดาว พรางพรายอยู่บนนั้น อยู่บนฟ้านะพ่อจ๋า ดินแดนวิไลสวรรค์ ให้พ่อสุขสันต์ บนสวรรค์กาลย์ อิงฉาฟ้า เอลาเทวดากลับไป ก็ภูมิใจ เกิดมาได้มีท่าน ขอตามรอยความดี รักพ่อคือรักกัน พ่อกลับสวรรค์ ลูกนั้นจะทำความดี...”

(ศิลป์ปิ่น รวมใจรักพ่อ, 2559)

จากบทเพลงนี้ ปรากฏภาพพจน์ “บุคลาธิษฐาน” คือ “น้ำตาของลูกเห็บหนาว” เป็นการสมมุติสิ่งไม่มีชีวิตให้มีกิริยาอาการ ความรู้สึก กล่าวคือให้น้ำตาเป็นสิ่งมีชีวิตเหมือนเป็นคนหนึ่ง ที่รู้สึกเห็บหนาวเมื่อในหลวงเสด็จสวรรคต

“...อิงฉาท้องฟ้าได้เทวดากลับคืน แต่คนบนพื้นดิน ไม่อยากให้ท่านต้องจากไปไหน ช่วยบอกท้องฟ้า ขอเทวดากลับคืนได้ไหม วอนฟ้าจงเห็นใจ คนบนพื้นดินแสนอาลัย อยากจะได้เทวดาองค์นี้คืน ช่วยบอกท้องฟ้า ขอเทวดากลับคืนได้ไหม พ่อหลวงของคนไทย เหนือเกล้าปวง ชาวไทยภูมิพล...”

(ไมค์ ภิรมย์พร, 2559)

จากบทเพลงนี้ ปรากฏภาพพจน์ “บุคลาธิษฐาน” คือ “ช่วยบอกท้องฟ้าขอเทวดากลับคืนได้ไหม” จากบทเพลงทำให้เหมือนท้องฟ้าเป็นมนุษย์ที่สามารถรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ได้เหมือนมนุษย์ จึงฝากบอกไปให้รับรู้ว่าขอเทวดาของชาวไทยกลับคืนมาได้ไหม

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

การประกอบสร้างคือการใช้คำมาเรียบเรียงให้เป็นประโยค เป็นข้อความ เพื่อใช้ในการสื่อสารให้เข้าใจ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาโครงสร้างของบทเพลงและกลวิธีการประกอบสร้างจากการศึกษาการประกอบสร้างของบทเพลงที่แสดงความอาลัยรัก จำนวน 57 บทเพลง พบว่ามีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. โครงสร้างของเพลง

โครงสร้างของบทเพลงประกอบไปด้วย การเริ่มเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการจบเรื่อง จากการศึกษาบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทั้งหมด 57 บทเพลง พบว่ามีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 การเริ่มเรื่อง

การเริ่มเรื่องของบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีการเริ่มเรื่องโดยการใช้คำถาม บรรยายความต่าง ๆ ความรู้สึกของผู้ประพันธ์ และการกระทำของผู้ประพันธ์ ดังตัวอย่าง

1.1.1 การใช้คำถาม

“...ข้าวก่ำคืนนี้ ทำไมทีวีมีจอสีดำ ประชาชนคราคร่ำ ต่างแต่งชุดดำร้องไห้ระงม...”

(ครีม อาร์สยาม, 2559)

จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยเป็นประโยคคำถามถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

1.1.2 บรรยายความต่าง ๆ

“...พ่อท่องไปใกล้ไกลทุกถิ่น เหยียบพื้นดินทุกตารางนิ้ว จากยอดคอยยอดภูสูงลิ่ว ถึงชายเลนชายป่าโกงกาง...”

(เย็นยง โอภาสกุล, 2559)

จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยการบรรยายถึงพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9

“...พ่อหลงในดวงใจ พ่อมีแต่รักพ่อมีแต่ให้ พ่อคิดพ่อสร้าง พ่อทำเรื่อยไป
หนักเพียงใดพ่อไม่หวั่น อุปสรรคพ่อไม่ท้อ พ่อเดินต่ออย่างมุ่งมั่น...”

(แฮมเมอร์, 2559)

จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยการบรรยายถึงสิ่งที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทำเพื่อ
ประชาชนชาวไทย

1.1.3 บรรยายความรู้สึกของผู้ประพันธ์

“...เงื่อนไขของกาลเวลา ทำให้คนเราต้องไกลแต่รับความจริงไม่ไหว เมื่อพ่อไม่อยู่
หมอกหนาวในฤดูฝน บนฟ้าพ่อเป็นเช่นไร สวรรค์ดีจริงใช้ไหมยังอดห่วงไม่ไหว...”

(ชนกฤต พานิชวิทย์, อภิรต วังษ์แข็ง และชวิน จิตรสมบุรณ์, 2559)

จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยการพรรณนาถึงความรู้สึกของตนเองเมื่อนึกถึง
สถานที่ที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 ต้องไปอยู่ว่าจะเป็นอย่างไ

“...ทุกครั้งที่ฉันได้ฟังบทเพลงของพ่อ เห็นภาพพ่อเล่นดนตรี ฉันก็สุขใจ ต่อให้
ไกลไปสุดแดนดิน หัวใจเรายังไฉน อยู่แห่งไหนใด เหมือนท่านอยู่ใกล้...”

(ตรัย ภูมิรัตน์, บุรินทร์ บุญวิสุทธิ์ และเพื่อนศิลปิน, 2559)

จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยการพรรณนาถึงความรู้สึกของตนเองที่มีต่อใน
หลวงรัชกาลที่ 9

1.1.4 การกระทำของผู้ประพันธ์

“...นั่งเบิ่งเทียนชัย ที่จุดไว้หน้ารูปในหลวง หลานน้อยมาท้วง ว่าเป็นหยังลุงจึง
ร้องให้ เช็ดน้ำตาบ่ทัน จักลบบอกหลานว่าจิงได้ ตั้งแต่ในหลวงจากไป หัวใจก็จุก
น้ำตา...”

(สลา คุณวุฒิ, 2559)

จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยการบรรยายกิริยาของตนเองเมื่อทราบข่าว
การสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9

...หนึ่งทุ่มตรง นั่งลงหน้าทีวี หนึ่งทุ่มตรง รอดูข่าวในวันนี้...

(ชเนศ วรากุลนุเคราะห์, 2559)

จากบทเพลงนี้ มีการเริ่มเรื่องโดยการบรรยายกิริยาของตนเองขณะที่กำลังจะรับรู้ถึงข่าวร้ายข่าวการเสด็จสวรรคตของในหลวงรัชกาลที่ 9

1.2 การดำเนินเรื่อง

การดำเนินเรื่องของบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเวลา ดังตัวอย่าง

“...พ่อเหนื่อยมานานนัก งานหนักไม่ค่อยได้พักผ่อน พ้นยอดคอยร้อยทุ่งนา ป่าดอน พ่อห้วงหาอาหาร พสกนิกรของพ่อ นับตั้งแต่นี้ต่อไป คงไม่ได้เห็นหน้าพ่อ อีกหนอ ด้วยผลบุญพ่อก่อ เป็นสะพานทอดรอ นำพ่อสู่สวรรคาลัย...”

(รวมศิลป์, 2559)

จากบทเพลงนี้ มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเวลา คือ กล่าวว่าหลังจากนี้พ่อจะได้พักผ่อนไม่ต้องทำงานหนักเพื่อประชาชนอีกแล้ว

“...โอ้พ่อเจ้า กลับให้สบาย สู่สวรรคาลัย อยู่ในวิมาน ลูกอยู่ทางนี้ ลูกจะรักกัน สามัคคีแบ่งปัน ตามคำพ่อสอน รักของพ่อ เหนือกาลเวลา สถิตคู่ฟ้า แผ่นดินนั้น ยิ่งใหญ่...”

(เสถียร ทำมือ, 2559)

จากบทเพลงนี้ มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเวลา คือ กล่าวว่าหลังจากนี้ ขอให้พ่อพักผ่อน ชาวไทยทุกคนจะรักสามัคคีกันตามที่ในหลวงคอยสอน เพื่อให้พ่อได้หลับพักผ่อนอย่างสบายใจ

1.3 การจบเรื่อง

การจบเรื่องของบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีการจบเรื่องแบบธรรมดา คือ จบแบบให้ผู้ฟังสามารถรู้ถึงเหตุการณ์จากเรื่องราวที่ดำเนินมาตั้งแต่ต้น ประกอบด้วย การให้คำสัญญา และการให้ข้อคิด ดังตัวอย่าง

1.3.1 การให้คำสัญญา

“...ขอส่งให้เสียงเพลง ค้างไปยังสวรรค์ ว่าพวกเรานั้น คิดถึงองค์พระราชา ลูกจะทำแต่ความดี เหมือนที่พ่อเคยสอนมา เพื่อให้พระราชาลับสบาย...”

(เสถียรธรรมสถาน, 2559)

จากบทเพลง มีการจบเรื่องโดยการแสดงความรัก โดยการร้องเพลงเพื่อแสดงความรัก และความคิดถึงต่อในหลวง และสัญญาว่าจะทำความดีตามที่ในหลวงได้สั่งสอน เพื่อให้ในหลวงได้หลับพักผ่อนอย่างสบายใจ

“...ลูกขอสัญญา จะเดินตามรอยเท้าของพ่อ สืบสานงานที่พ่อก่อ อย่างเพียงพอมิภูมิคุ้มกันมุ่งทำความดี รัก สามัคคีเพื่อเป็นรางวัล เชิญพ่อเสด็จสู่สวรรค์ บนฟ้า นั้นชั้นทิพย์วิมานเชิญพ่อเสด็จสู่สวรรค์ คนชาวไทยนั้น ถวายบังคม...”

(ครีม อาร์สยาม, 2559)

จากบทเพลงนี้ มีการจบเรื่องโดยสัญญาว่าจะเดินตามรอยเท้าพ่อ สืบสานงานต่าง ๆ ที่พ่อทำไว้ และทำความดี รักสามัคคีกันขอให้พระองค์เสด็จสู่สวรรค์คล้าย

1.3.2. การให้ข้อคิด

“...ถ้าลูกทุกคนรักพ่อ จงสานต่อตามรอยพ่อไปรักษากันเมืองเอาไว้ รักษาบ้านเมืองเอาไว้ ให้พ่อภูมิใจว่าเป็นลูกพ่อ...”

(รวมศิลปิน, 2559)

จากบทเพลงนี้ มีการจบเรื่องโดยการแสดงความรัก โดยบอกให้ประชาชนชาวไทยว่าหากทุกคนรักในหลวง ให้ดำเนินชีวิตตามรอยพ่อเหมือนที่พ่อเคยสอนไว้ เพื่อรักษาประเทศไทยให้ประเทศไทยสงบสุขอย่างที่พ่อหวัง ให้พ่อได้ภูมิใจ

“...จากวันนี้และตลอดไปชั่วกาล เพื่อป่าวร้องก้องไกล ใจข้าพชนว่าลูกได้เกิดในรัชกาลของพระองค์เพื่อให้ลูกหลานไทยได้สืบสาน ตามรอยเบื้องพระบาทองค์ภูมิพลอยากจะทำน้อมใจลงกราบกรานขอเป็นข้ารองพระบาททุกชาติไป...”

(บดินทร์ เจริญราษฎร์, 2559)

จากบทเพลงนี้ มีการจบเรื่องโดยการแสดงความรัก โดยจะทำให้ผู้อื่นรับรู้ว่าคุณเองเกิดในรัชกาลที่ 9 ให้ลูกหลานชาวไทยตามรอยเบื้องพระบาทของในหลวง และจะขอเป็นข้ารองพระบาททุกชาติไป

“...ลมหนาว เปลี่ยนร้อนกลายเป็นสายฝนถึง อาทิตย์อัสดง ไป เตือนใจตนวันจะ
วนใกล้รุ่ง ทุกพรุ่งนี้...”

(คนาคำ อภิรดี, 2559)

จากบทเพลงนี้ มีการปิดเรื่องโดยกล่าวว่าถึงว่าแม้เราจะเจอเหตุการณ์ต่าง ๆ อุปสรรคต่าง ๆ เราอย่าท้อแท้ใจ สู้ต่อไป ยังมีวันพรุ่งนี้ให้เราเริ่มใหม่เสมอ

2. กลวิธีการประกอบสร้าง

การประกอบสร้างคำ ในที่นี้กล่าวถึง คำและกลุ่มคำ และประโยค สำหรับใช้สื่อสารจากการศึกษาบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทั้งหมด 57 บทเพลง พบว่ามีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 การประกอบสร้างคำและกลุ่มคำ

“...หลานน้อยมาทวง ว่าเป็นยังลุงจึงร้องให้...”

(สลา คุณวุฒิ, 2559)

จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความอาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ คำว่า “ร้องให้” เป็นคำกริยา ซึ่งทำหน้าที่แสดงความรู้สึกที่ชัดเจนถึงความอาลัยรัก และความเสียใจของประชาชนที่ทราบว่าในหลวงรัชกาลที่ 9 สวรรคต

“...สุดอาลัย พ่อภูมิพล...”

(เย็นขง โสภาสกุล, 2559)

จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความอาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ คำว่า “สุดอาลัย” เป็นคำกริยา ซึ่งทำหน้าที่แสดงความรู้สึกที่ชัดเจนถึงความอาลัยรัก และความเสียใจของประชาชนเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เสด็จสู่สวรรคาลัย

“...ไม่มีอีกแล้ว ในวันนี้ แทบสิ้นใจ ไม่มีอีกแล้ว ในวันนี้..”

(ชเนศ วรากุลนุเคราะห์, 2559)

จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความอาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ คำว่า “แทบสิ้นใจ” เป็นคำกริยา ซึ่งทำหน้าที่แสดงความรู้สึกที่ชัดเจนถึงความอาลัยรัก และความเศร้าเสียใจที่มีต่อในหลวง

2.2 การประกอบสร้างประโยค

“...ผมรักพระเจ้าอยู่หัว ผมรักพระเจ้าแผ่นดิน...”

(เชษฐ สไมล์บัฟฟาโล่, 2559)

จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความอาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ “ผมรักพระเจ้าอยู่หัว ผมรักพระเจ้าแผ่นดิน” เป็นประโยคประกอบด้วย ประธาน กริยา กรรม ที่แสดงถึงความรัก ความจงรักภักดีและความศรัทธาที่อยู่ในใจของประชาชนชาวไทยที่มีต่อในหลวงรัชกาลที่ 9

“...ไฉนข้าว ลูกน้ำตาไหล มึงขวัญชาวไทย จากไปแล้วหนาพ่อภูมิพล ของปวงประชา...”

(เสถียร ทำมือ, 2559)

จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความอาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ “ลูกน้ำตาไหล” เป็นประโยค ประกอบด้วยประธาน และ กริยา แสดงความเสียใจอย่างยิ่งที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จสวรรคต

“...หยดน้ำตาคนไทยไม่ยอมหยุดไหล วันที่หัวใจชาวไทยแหลกสลาย เจ็บสิบปีที่ร่วมเย็นพ่อเป็นดั่งต้นไม้ใหญ่ ปกคลุมทั่วผืนดินไทยวันนี้พ่อจากไป น้ำตาชาวไทยยังไหลริน เสียงคนไทยร่ำร้องพอมองและไฉน พ่อยังส่งถวิลถึงทุกถิ่นทั่วฟ้าไทย เราชาวไทยทุกคน สำนึกถึงบุญคุณอันยิ่งใหญ่ พ่อหลวงของปวงชาวไทย ขอเป็นข้าราชการทุกชาติไป พ่อหลวงของไทยสถิตอยู่ในใจเรา...”

(เพชร สหรัตน์, 2559)

จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความอาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ “หยดน้ำตาคนไทยไม่ยอมหยุดไหล” “หัวใจชาวไทยแหลกสลาย” “น้ำตาชาวไทยยังไหลริน” “เสียงคนไทยร่ำร้อง” “พวกเราชาวไทยอาลัยพ่อของแผ่นดิน” เป็นประโยค ประกอบด้วย ประธาน และกริยา ที่แสดงถึงความเสียใจอย่างยิ่งที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 สวรรคต

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง วังนทีลาของบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวังนทีลา และศึกษาการประกอบสร้างของบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ บทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จำนวน 57 เพลง ที่ออกเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตในช่วงวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2559 ถึง วันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2559 สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การศึกษา วังนทีลาของบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จากการศึกษาตามวัตถุประสงค์ สรุปผลได้ดังนี้

1. วังนทีลา การใช้ภาษาและการใช้คำ มีการใช้ภาษาระดับกึ่งทางการ เช่น “ฉันเกิดในรัชกาลที่ 9” การใช้คำ พบว่า มีการใช้คำภาษาถิ่น ได้แก่ ภาษาอีสาน เช่น “เบิ่ง” “จั่งได้” คำราชาศัพท์ เช่น “พระวรกาย” คำประสม เช่น “ขาดใจ” คำซ้อน เช่น “เศร้าโศก” และคำที่ทำให้เห็นภาพ เช่น “แตกสลาย” ส่วนการใช้สำนวน พบว่ามีการใช้สำนวน และคำที่มีความหมายโดยนัยแฝงอยู่ ด้านการใช้โวหารภาพพจน์พบว่ามีการใช้ภาพพจน์อุปมา เช่น “ดั่งแสงตะวัน ดุจแสงสว่าง นำทางชีวิตของตน” อุปลักษณ์ เช่น “พระภูมิพลราชาคือพ่อผู้ให้อภัยยิ่งใหญ่” อติพจน์ เช่น “ไม่มีสิ่งใดจะทดแทนได้ให้กับลูกไทยทั่วหล้า เหมือนดั่งฟ้าฟาดใจแทบขาดหนอชาวประชา” และบุคลาธิษฐาน เช่น “ความหม่นหมองครอบครองอยู่ทั่วไทย แม้แต่ฟ้าก็ยังร้องไห้เหมือนรู้ใจคนไทยอาลัยอาวรณ์

2. การประกอบสร้างของบทเพลง พบว่า ในด้านของโครงสร้างของบทเพลง มีการเริ่มเรื่องโดยใช้คำถาม บรรยายความต่าง ๆ ความรู้สึกของผู้ประพันธ์ การกระทำของผู้ประพันธ์ การดำเนินเรื่อง มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเวลา และการจบเรื่อง มีการจบเรื่องแบบธรรมดา คือ จบแบบให้ผู้ฟังสามารถรู้ถึงเหตุการณ์จากเรื่องราวที่ดำเนินมาตั้งแต่ต้น ประกอบด้วย การให้

คำสัญญา และการให้ข้อคิด และในด้านกลวิธีการประกอบสร้างของคำที่แสดงถึงความอาลัยรัก มีการประกอบสร้างคำด้วยคำและกลุ่มคำ เช่น “ร้องไห้” “เสียใจ” “อาลัย” โดยคำที่แสดงถึงความอาลัยรัก ที่พบมากที่สุดคือคำกริยา และการประกอบสร้างด้วยประโยค เช่น “ผมรักพระเจ้าอยู่หัว” “น้ำตาไหลริน” “น้ำตาถูกไหล” เป็นต้น

การอภิปรายผล

วิจัยเนื้อหาของบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จากการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า ด้านการใช้ภาษา ผู้ประพันธ์ได้ใช้ภาษาระดับกึ่งทางการในการแต่งคำประพันธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้แต่งต้องการให้ผู้ฟังเข้าใจได้ง่าย ด้านการใช้คำผู้ประพันธ์ได้ใช้คำภาษาถิ่น เป็นภาษาที่ใช้พูดจากันในท้องถิ่นต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมาย ความเข้าใจกันระหว่างผู้คนที่อาศัยอยู่ตามท้องถิ่นนั้น ๆ และเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น นอกจากนี้ยังมีการใช้คำราชาศัพท์ในการประพันธ์ ซึ่งคำราชาศัพท์นั้นเป็นคำศัพท์หลวง ศัพท์ราชการ และหมายรวมถึงคำสุภาพซึ่งนำมาใช้ให้ถูกต้องตามชั้นหรือฐานะของบุคคล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบทเพลงเป็นบทเพลงที่ประพันธ์ขึ้นเพื่อพระมหากษัตริย์จึงต้องใช้คำราชาศัพท์เพื่อให้ถูกต้องเหมาะสมกับบุคคล อีกทั้งปรากฏคำประสมในบทเพลง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้แต่งต้องการใช้คำที่มีความหมายที่ดี และสามารถสื่อความหมายของคำได้อย่างชัดเจน ในด้านการใช้คำซ้อนประกอบด้วย คำซ้อนเพื่อเสียง คำซ้อนเพื่อความหมายเพื่อให้บทเพลงมีความไพเราะและมีความหมาย และมีการใช้คำที่ทำให้เห็นภาพ โดยการแต่งคำประพันธ์ที่ทำให้เห็นภาพทำให้ผู้ฟังเกิดความคิดจินตนาการ เข้าใจถึงบทเพลงที่ผู้ประพันธ์ต้องการถ่ายทอดทำให้เกิดความรู้สึกคล้อยตามไปกับบทเพลงและยังทำให้บทเพลงมีความหมายที่ลึกซึ้งกินใจถือเป็นกลวิธีในการประพันธ์บทเพลงที่ทำให้มีความน่าสนใจและน่าติดตาม

จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่าบทเพลงแต่ละเพลง ผู้ประพันธ์จำเป็นต้องมี การศึกษา การใช้ภาษา การใช้ถ้อยคำ การใช้ประโยค และใช้เป็นแบบแผนในการประพันธ์เพื่อให้ ผลงานออกมาเป็นที่ยอมรับและมีคุณค่า สอดคล้องกับแนวคิดของ ธิดา โมสิกรัตน์ (2533, น. 431-432) กล่าวถึงคุณสมบัติการใช้ถ้อยคำในการประพันธ์ สรุปได้ว่า คุณสมบัติการใช้ถ้อยคำในการประพันธ์ มี 2 ประการ คือ รสคำและรสความ รสคำคือ การนำคำมาเรียบเรียงอย่างเชี่ยวชาญอย่างจงใจ เกิดเสียงเสนาะที่มีความหมายโดยวิธีการเล่นคำ การเล่นคำ สามารถทำได้โดยการซ้ำคำ ซ้ำความ และซ้ำอักษร เช่นการเล่นคำโดยใช้คำเดียวกันให้มีความหมายหลายอย่าง รสความคือ การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายซาบซึ้งโดยใช้ถ้อยคำน้อยแต่กินความมากและมีความสอดคล้องกับเนื้อความและ

ลักษณะของร้อยกรองแต่ละชนิด จีรรัตน์ เพชรรัตนโมรา (2551, น. 1) ได้เสนอแนะหลักการใช้คำในงานประพันธ์ พอสรุปได้ว่า การใช้คำในงานประพันธ์ควรหาคำที่ตรงกับความหมายที่ต้องการใช้ คำที่คนส่วนมากเข้าใจ ไม่ใช่คำฟุ่มเฟือยโดยไม่จำเป็น คำนี้ถึงความถูกต้อง ควรใช้คำให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ มีความชัดเจน และใช้คำให้เหมาะสมกับบริบท นอกจากนี้ยังทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์ สนุกมีความสุข จากการฟังเพลงและจินตนาการ ผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญาโสภิ เทพวัลย์ (2539) ที่ ศึกษาวิเคราะห์ท่วงทำนองการแต่งวรรณกรรม เพลงลูกทุ่งของ พุ่มพวง ดวงจันทร์คือ การใช้คำสแลง การใช้คำอุทานและการเลียนเสียง การใช้คำให้นัยประหวัด การเล่นคำ การใช้ภาพพจน์ ด้านอติพจน์และสัญลักษณ์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อลิสา เลี้ยงรินรมย์ (2549) ที่ศึกษา ลีลาภาษาในเพลงลูกทุ่งของ สลา คุณวุฒิแล้วพบว่า มีการใช้คำความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัย มีการเขียนคำเลียนเสียงพูด พร้อมทั้งสร้างคำใหม่จากแนวเทียบเดิมที่มีอยู่แล้ว

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยური กุศล (2554) ที่ศึกษาอัตลักษณ์ชาวอีสานจากบทเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดย ต่าย อรทัย คือ มีการใช้คำภาษาถิ่นภาษาต่างประเทศ คำบ่งสถานที่ การใช้สำนวนใหม่และการใช้ภาพพจน์

การใช้สำนวน พบว่ามีการใช้สำนวนไทย และมีการใช้คำที่มีความหมายโดยนัยแฝงอยู่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้แต่งเห็นว่าสำนวนนั้นมีความหมายตรงกับสิ่งที่ผู้แต่งต้องการสื่อสาร ซึ่งการแต่งบทประพันธ์สามารถใช้สำนวนในการสื่อความหมายของบทเพลงให้บทเพลงมีความหมายที่ลึกซึ้งกินใจ สำนวนเป็นถ้อยคำที่กะทัดรัด คมคายกินใจผู้ฟัง ไพเราะสละสลวย สอดคล้องกับแนวคิดของ ขนิษฐา จิตชินะกุล (2545, น. 62) ได้กล่าวถึงสำนวน สุภาษิตและคำพังเพยไว้ว่า สำนวน สุภาษิตและคำพังเพย เป็นคำกล่าวที่ไพเราะ คมคาย มีการใช้ถ้อยคำที่สั้น กะทัดรัด แต่ให้ความหมายที่ลึกซึ้ง ทั้งนี้เพื่อเป็นคติสอนใจ รวมทั้งอาจเป็นถ้อยคำที่กล่าวประชดประชัน เปรียบเทียบ จากการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ อลิสา เลี้ยงรินรมย์ (2549) ที่ศึกษาลีลาภาษาในเพลงลูกทุ่งของ สลา คุณวุฒิแล้วพบว่า มีการใช้สำนวนทั้งสำนวนไทย และสำนวนที่มีความหมายโดยนัยและสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมคิด เมืองวงศ์ (2555) ที่ศึกษา เพลงลูกทุ่งคำเมือง แล้วพบว่าเพลงลูกทุ่งคำเมือง มีการใช้สำนวน การใช้คำร่วมสมัย และมีการใช้ภาษาอื่นในเพลงลูกทุ่ง เช่น ภาษาอีสาน

การใช้โวหารภาพพจน์ พบว่ามีการใช้ภาพพจน์ อุปมา อุปลักษ์ณ์ อติพจน์ บุคลาธิษฐาน ผู้ประพันธ์ต้องการจะสื่อความหมายผ่านบทเพลงให้ผู้ฟังโดยการใช้ภาพพจน์ในการประพันธ์เพลง ภาพพจน์ คือ คำ หรือ กลุ่มคำ ที่สร้างขึ้นจากกลวิธีในการใช้คำ เพื่อให้ปรากฏภาพที่เด่นชัดและลึกซึ้งขึ้นในใจทำให้ผู้อ่านและผู้ฟังเกิดจินตภาพคล้อยตาม การสร้างภาพพจน์เป็นศิลปะทางภาษา

ขั้นสูงของการแต่งคำประพันธ์ โดยผู้แต่งใช้กลวิธีการเปรียบเทียบที่คมคายในลักษณะต่าง ๆ สอดคล้องกับแนวคิดของ วิเชียร เกษประทุม (2557, น. 312-314) กล่าวถึง โวหารภาพพจน์ที่กวีนิยมใช้นอกจาก อุปมา อุปลักษ์ บุคลาธิษฐาน สาธก เปรียบวิเคราะห์แล้วยังมีอติพจน์ คือ การกล่าวเกินความจริง เพื่อเน้นข้อความให้มีน้ำหนักยิ่งขึ้นและทำให้มีความรู้สึกเพิ่มขึ้น ผลการวิจัยพบว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุณฑล กะราลัย (2549) ที่ได้ศึกษา เชิงวิเคราะห์การใช้โวหารภาพพจน์ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงไทยลูกทุ่งศึกษา เฉพาะกรณีของราชินีลูกทุ่ง พุ่มพวง ดวงจันทร์ แล้วพบว่าเพลงของพุ่มพวง ดวงจันทร์ใช้ภาษาแบบ อติพจน์ สัทพจน์ และสัญลักษณ์

2. ผลการวิจัยด้านการประกอบสร้างบทเพลง พบว่า ด้านโครงสร้างของบทเพลงประกอบไปด้วย การเริ่มเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการจบเรื่อง โดยเพลงเป็นการจัดกระทำต่อเสียงให้อยู่ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง อาจมีเนื้อร้องหรือไม่มีก็ได้ โดยมีผลต่อผู้ที่ได้รับฟังในรูปแบบต่าง ๆ กันไปตามประเภทและรูปแบบของเพลง โดยเพลงสามารถสร้างสรรค์จากดนตรีและการขับร้อง มีเนื้อหาที่สามารถสื่อถึงผู้ฟังได้หลากหลายอารมณ์และหลากหลายความหมาย สอดคล้องกับแนวคิดของ สุกัญญา สุจนายา (2557) กล่าวถึง องค์ประกอบในการเล่าเรื่องมักจะดำเนินเรื่องตามลำดับปฏิทิน คือเหตุการณ์ต่าง ๆ มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันไป มีขั้นตอนคือการเปิดเรื่องถือเป็นการเริ่มต้น ในวรรณคดีมักมี 2 แบบ คือเปิดเรื่องโดยมีผู้นำเริ่มจากการบูชาสิ่งที่ตนเคารพสูงสุด แบบที่สองเปิดเรื่องโดยนำเข้าสู่เนื้อหาหรือเนื้อเรื่องทันที การเดินเรื่อง มักใช้กลวิธีการพรรณนาเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และการจบเรื่องหรือปิดเรื่อง มี 2 แบบ คือ จบแบบมีบทส่งท้ายคือบอกจุดประสงค์ในการแต่งและความรู้สึกของผู้แต่ง และจบแบบประชุมชาดก คือ กล่าววาทะละครใดไปเกิดเป็นใครในสมัยพุทธกาล ผลการวิจัยพบว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวิพันธ์ อุทยานกุล (2559) ได้ศึกษา คำสาปแช่งในวรรณคดีไทย พบว่า การประกอบสร้างคำสาปแช่งในวรรณคดีไทยนั้น มีการใช้องค์ประกอบ 3 ส่วน คือการเริ่มเรื่องนิยมเริ่มเรื่องด้วยบทสนทนามากที่สุด รองลงมาคือการบรรยายความเป็นไปภายในเรื่อง และการเริ่มเรื่องด้วยการแสดงนาฏการของตัวละครลำดับสุดท้าย การดำเนินเรื่องนิยมใช้วิธีการดำเนินเรื่องในบทสาปแช่งตามลำดับเวลามากที่สุด และจบเรื่องนิยมจบเรื่องแบบธรรมดาคือเป็นไปตามความคาดหมายของผู้อ่าน

ด้านกลวิธีในการประกอบสร้าง พบว่า มีการประกอบสร้างคำด้วยคำและกลุ่มคำประกอบสร้างด้วยประโยค เป็นการสร้างคำที่แสดงถึงความอาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกเศร้าโศกเสียใจต่อการสวรรคต ซึ่งผู้ประพันธ์ต้องแต่งบทประพันธ์โดยคัดเลือกคำ กลุ่มคำ เพื่อร้อยเรียง ออกมาเป็นบทเพลงที่แสดงถึงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สอดคล้องกับแนวคิด

ของ วรวรรณ ศรียาภัย (2557, น. 2-20) กล่าวถึงคำและกลุ่มคำ สรุปได้ว่า คำประกอบขึ้นด้วยเสียงหรืออักษรในภาษาไทย ได้แก่ เสียงพยัญชนะ เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ โดยคำจะต้องมีความหมายด้วย เนื่องจากคำกับความหมายมีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก เมื่อเสียงหรือรูปพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ มาประกอบกันเป็นพยางค์แล้วมีความหมายก็จะกลายเป็นคำในการสื่อสารด้วยภาษาไทย การพูดหรือการเขียนเป็นคำ ๆ คำแต่ละคำต้องมีความหมายด้วยจึงจะสื่อความกันได้เข้าใจ ผลการวิจัยพบว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปฏิพันธ์ อุทยานกุล (2559) ได้ศึกษาคำสาปแช่งในวรรณคดีไทย พบว่า มีการใช้คำ 3 ชนิด คือ คำกริยา คำช่วยกริยา และคำวิเศษณ์ เช่น “ให้” “จง” “เป็น” หรือคำอื่น ๆ มาประกอบสร้างเป็นคำสาปแช่ง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยด้านจิตวิทยาของบทเพลงที่แสดงถึงความอาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สามารถนำไปเป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์จิตวิทยาในบทประพันธ์รูปแบบอื่น ๆ

2. ผลการวิจัยด้านการประกอบสร้างของบทเพลงที่แสดงถึงความอาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สามารถนำไปเป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์การประกอบสร้างของบทประพันธ์รูปแบบอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวรรณคดีในบทเพลงแนวอื่น ๆ เพื่อให้เกิดแนวคิดในการศึกษาที่มีความแปลกใหม่ต่อไป

2. ควรมีการศึกษารูปแบบการประกอบสร้างในบทเพลงแนวอื่น ๆ หรือวรรณกรรมเรื่องอื่น ๆ

3. ควรมีการศึกษาวรรณคดีและการประกอบสร้างในบทเพลงพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

บรรณานุกรม

- กรกฏ ติโลกวิชัย. (2559). วันที่พอมองจากบนฟ้า. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=MYVXBvgYqqY>
- กรมวิชาการ. (2539). ศิลปะการใช้ภาษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กฤษณ คณาคุณ. (2559). จะเป็นคนดีของพ่อ. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=K8rWFrqZP88>
- กลุ่มศิลปิน นักร้อง นักดนตรีเชียงใหม่. (2559). พ่อเหนื่อยพอแล้ว. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=b6mFS6ivFpc>
- กวีดา ก้องกิตากร. (2559). ด้วยรักของพ่อ. สืบค้นจาก <https://music.trueid.net/detail/IGWP6B720pl>
- กวี ศรีชาวดิน. (2559). ถึงคนบนฟ้า. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=L1B0sQOIqAg>
- กอบกุล อิงคนนท์. (2546). ศัพท์วรรณกรรม. กรุงเทพฯ: รักอักษร.
- กาญจนา นาคสกุล. (2525). ระบบเสียงภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ภาศภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติพงษ์ โนนฤทธิ. (2559). เทวดาของฉัน. สืบค้นจาก <https://www.posttoday.com/ent/news/521004>
- กุนตลา กระราลัย. (2549). การศึกษาเชิงวิเคราะห์การใช้โวหารภาพพจน์ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงไทยลูกทุ่งศึกษาเฉพาะกรณีของราชินีลูกทุ่งพุ่มพวงดวงจันทร์. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาศาสตร์ประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- กุลวัฒน์ อิมะไชย์. (2548). การศึกษาเปรียบเทียบอิทธิพลของเสียงเพลงที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานแคะกึ่งของบริษัทส่งออกผลิตภัณฑ์แปรรูปกึ่ง. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ ภาควิชามนุษยศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ).
- แก้วฟ้า สหเพชร. (2559). ฝากเพลงถึงพ่อ. สืบค้นจาก <https://www.siamzone.com/music/thailyr/13407>
- ขจรเดช พรหมรักษา. (2559). ลูกขอสัญญา. สืบค้นจาก https://www.youtube.com/watch?v=cq_11C6VBFQ
- ขนิษฐา จิตชินะกุล. (2545). คติชนวิทยา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

- ขวัญใจ บุญคุ้ม. (2558). *วังนลิตาและบทบาทหน้าที่ของเพลงลูกทุ่ง*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่).
- คณะศิลปกรรมศาสตร์ Skru. (2559). *พ่อไม่จากไปไหน*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=5epT5L7G0dQ>
- คณา อภิรติ. (2559). *เสียงในใจ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=n6x2J56AJQo>
- คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2543). *การใช้ภาษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- คมสันต์ วงศ์วรรณ. (2551). *ดนตรีตะวันตก*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จงจิตร สุขสวัสดิ์. (2545). *วังนลิตาของข้าพเจ้าพิเศษประเภทข่าวอาชญากรรมในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี).
- จงชัย เจนหัตถการกิจ. (2557). *หลักภาษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: บริษัท ธนาเพรส จำกัด.
- จักรพันธ์ เพ็ญศิริ. (2528). *วันสุนทราภรณ์และ 25 ผู้ร่วมงาน*. กรุงเทพฯ: สักดิโสภากการพิมพ์.
- จิรรัตน์ เพชรรัตนโมรา. (2551). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โฮเดียนสโตร.
- ชนัทธา สายศิลา. (2559). *คิดถึงพ่อ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=-vDzD9vfgZE>
- ชลธิ ธารทอง. (2559). *ฟ้าร้องให้*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=Tn4nhsn0SLA>
- ชาติ สุชาติ. (2559). *ฝนบิดา*. สืบค้นจาก <https://www.siamzone.com/music/thailyrical/11883>
- ชำนาญ รอดเหตุภัย. (2522). *สัมมนาการใช้ภาษาไทยปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์.
- เชษฐ สไมล์ฟโฟโล. (2559). *พ่อสอนให้พ่อเพียง*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=nMIuGmijdLw>
- ขอ เกษตรวิสัย. (2559). *อยู่บนฟ้านะพ่อจ๋า*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=XwB0WYVu8MY>
- ณกรณ์ ฐรักษ์. (2559). *รักสุดใจคือในหลวง*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=04qM95GL1Co>
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2538). *สังคีตนิยม ความซาบซึ้งในดนตรีตะวันตก*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัชชา โสคติยานุรักษ์. (2542). *สังคีตลักษณ์และการวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัชชา ตั้งตรงเหตุภัย. (2559). *การศึกษามโนทัศน์ของเพลงร็อคในการปลูกฝังคุณค่าและการสร้างกำลังใจในการดำเนินชีวิตของเยาวชน*. *วารสารการสื่อสารและการจัดการนิค*, 2(2), 8 - 9.

ดวงจันทร์ สุวรรณิ. (2559). *สัญญา กับพ่อ*. สืบค้นจาก https://www.youtube.com/watch?v=JCjIX8FCq_8

ดวงใจ ไทยอุบล (2543). *ทักษะการเขียนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดิเรกชัย มหัทธนะสิน. (2529). ถ้อยคำสำนวน : แนวคิดเชิงภาษาศาสตร์. กรุงเทพฯ: สุกัญญา.

ตรีภ ภูมิรัตน์. (2559). *บทเพลงของพ่อ*. สืบค้นจาก <https://music.trueid.net/detail/5ZAov47qdV2>

ชนกฤต พานิชวิทย์ และอศิร วงษ์แข็ง. (2559). *วันที่พ่อไม่อยู่*. สืบค้นจาก <https://music.trueid.net/detail/qRml9K2x8e3>

ชนานันท์ บุญสิน. (2559). *ส่งพ่อ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=ehqX7363VO0>

ชนศ วรากุลนุเคราะห์. (2559). *13 ตุลา หนึ่งทุ่มตรง*. สืบค้นจาก <https://www.siamzone.com/music/thailyrical/11856>

ชนว ราธิบุญ. (2559). *สวรรค์ใจร้าย*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=4i-I5NqtcvU>

ธิดา โมสิกรัตน์. (2533). *การอ่านทำนองเสนาะ: เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 2*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ธีระศักดิ์ ชุมศรี และคุณน้อย สว่างอุบล. (2559). *อาทิตย์พ่อหลวง*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=HEKe1wUwFPs>

นภลัย สุวรรณธาดา. (2533). *เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 2*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

นรนนันท์ จันทร์แก้ว. (2559). *พ่อของไทยในใจตลอดกาล*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=YPrfxvBHnHg>

นฤพนธ์ พานทอง. (2559). *รักพ่อตลอดกาล*. สืบค้นจาก https://www.youtube.com/watch?v=PTSXxXB-nvs&feature=emb_title

นัธวัฒน์ มีดินคำ. (2559). *เรื่องเล่าของพ่อ*. สืบค้นจาก https://www.youtube.com/watch?v=Di6IFb_DIY

นาฏอนงค์ พวงสมบัติ. (2561). บทบาทของเพลงพื้นบ้านที่มีต่อเยาวชนชนชนมเพลงพื้นบ้านโรงเรียนเพชรบูรณ์วิทยา. *วิจัยวรรณสาร*, 2(1), 4 - 5.

นิติกร สิมะลี บ๊อบบี้ 3.50. (2559). *เพื่อพ่อ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=5oEOZtFcI9g>

นิติพงษ์ ห่อนาค และสุทธาสินี พุทธินันท์. (2559). *กล่อมพ่อ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=jIm67dtdsOI>

- ไนต์ เจริญชัย. (2559). *เทวดากลับฟ้า*. สืบค้นจาก https://www.youtube.com/watch?v=7_IR10PasHc
- บดินทร์ เจริญราษฎร์. (2559). *ขอเป็นข้ารองพระบาททุกชาติไป*. สืบค้นจาก <https://music.trueid.net/detail/WlvxqMGw41o>
- ปฏิพันธ์ อุทยานกุล. (2559). *คำสาปแห่งในวรรณคดีไทย*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยพะเยา).
- ปฏิเวช อุทัยเฉลิม. (2559). *พ่อครับ*. สืบค้นจาก <https://www.siamzone.com/music/thailyric/11836>
- ประคอง เจริญจิตรกรรม. (2555). *หลักการเขียนวิจารณ์วรรณกรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประเทือง คล้ายสุบรรณ. (2535). *สำนวนไทย*. กรุงเทพฯ: สิทธิสารการพิมพ์.
- ประกาศรี สีอำไพ. (2545). *วัฒนธรรมทางภาษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรารณา เพชรสุวรรณ. (2559). *วอนฟ้าขอเทวดาคืน*. สืบค้นจาก <https://www.siamzone.com/music/thailyric/11907>
- ปิ่น ประกาศิตธี. (2559). *คำสัญญาต่อหน้ารูปพ่อ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=hDLK7CPTMaM>
- เปลื้อง ณ นคร. (2549). *การเขียนสำหรับครู*. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 6 หน่วยที่ 4 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- พจน์ สุวรรณพันธ์. (2559). *ส่งพ่อคืนฟ้า*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=3Keds56zprE>
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2556ก). *เพลง*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2556ข). *ภาษา*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- พยัพ คำพันธุ์. (2559). *ร่มโพธิ์ของแผ่นดิน*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=V71h9n9-tec>
- พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์. (2559). *พ่อของเรา*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=faMwNNsu6ZQ>
- พิมพ์ใจ สิทธิสุรศักดิ์และคณะ. (2554). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- พิมพ์ณัฐ รัตนสรทอง. (2559). *วังนลิตาในวรรณกรรมของนิวกุล*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่).

พูนพิศ อมาตยกุล. (2554). *การก่อเกิดเพลงไทยสากล: แนวคิดด้านดนตรีวิทยา*. กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เพชร สหรัตน์. (2559). *น้ำตาไม่หยุดไหล ชาวไทยคิดถึงพ่อ*. สืบค้นจาก <https://www.siamzone.com/music/thailyrical/13372>

เพ็ญศรี จันทรวง. (2542). *พินิจวรรณกรรม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

มุกดา ศรีรงค์และคณะ. (2539). *จิตวิทยาทั่วไป. เอกสารการสอน General psychology PC 103*.

กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ยศพันธ์ อนันต์พิทยานนท์. (2559). *พ่อยังอยู่*. สืบค้นจาก [https://www.youtube.com/watch?v=](https://www.youtube.com/watch?v=III4J8HNjS0)

III4J8HNjS0

ยืนยง โอภาสกุล. (2559ก). *คืนสู่สวรรค์*. สืบค้นจาก [https://www.youtube.com/watch?v=](https://www.youtube.com/watch?v=wgnSCdMH12U)

wgnSCdMH12U

ยืนยง โอภาสกุล. (2559ข). *พ่อภูมิพล*. สืบค้นจาก [https://www.siamzone.com/music/thailyrical/](https://www.siamzone.com/music/thailyrical/11846)

11846

ยุวรี กุศล. (2554). *อัตลักษณ์ชาวอีสานจากบทเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดย ด่าย อรทัย*. (วิทยานิพนธ์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่).

รังสรรค์ จันต๊ะ. (2555). *การใช้ภาษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). เชียงใหม่: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยแม่โจ้

รุ่งรัตน์ ทองสกุล. (2550). *ศาสตร์แห่งภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์และ

สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.

เริงชัย ทองหล่อ. (2558). *หลักการประพันธ์*. กรุงเทพฯ: ไฮแอตพับลิชชิง.

เรืองเดช ปันเจื่อนชาติ. (2541). *ภาษาศาสตร์ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณ์.

วรรณพร พรายสาวท. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างการฟังเพลงในขณะที่ทำงานกับความสุขในการทำงานของพนักงาน : ศึกษาเฉพาะกรณี พนักงานของบริษัทอิริคสัน (ประเทศไทย)*

จำกัด. (สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและ

องค์การ ภาควิชามนุษยศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

พระนครเหนือ).

วรรณณ กงมานุสรณ์. (2545). *รู้ถ้วนสำนวนไทย*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

วรรณรัตน์ ศรียาภย์. (2557). *ภาษาศาสตร์ภาษาไทย*. นนทบุรี: สัมปชัญญะ

วันเพ็ญ เทพโสภณ. (2546). *หลักภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์

วิเชียร เกษประทุม. (2557). *หลักภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เพิ่มทรัพย์การพิมพ์.

วิภา กงกะนันท์. (2533). *วรรณคดีศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- ศรีศักร วัลลิโภดม. (2535). *ดนตรีและนาฏศิลป์กับเศรษฐกิจและสังคมสยาม*. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- ศรีสุวรรณ แสงสวรรค์. (2530). *การจัดรายการเพลงสากล ของบริษัทในทัตสปอตโปรดักชั่นส์ จำกัด*. (สารนิพนธ์วารสารศาสตรบัณฑิต, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- ศลิษา ศรีบุญทอง. (2559). *ความในใจลูกพ่อภูมิพล*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=eIRKRKAPZLA>
- ศิริพร กรอบทอง. (2547). *วิวัฒนาการเพลงลูกทุ่งในสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: พันธกิจ.
- สคไส รุ่งโพธิ์ทอง. (2559). *สิ่งดี ๆ ที่พ่อสอน*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=ZQ3AWOsXci8>
- สัชชัย ไกรยูรเสน. (2559). *พ่อหลวงในดวงใจนิรันดร์*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=BPZiwrc-Vsc>
- สมเกียรติ รักษ์มณี. (2549). *หกสิบปีกระเดื่องห้าประเลงสวรรค์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สมคิด เมืองวงศ์. (2555). *เพลงลูกทุ่งคำเมืองในระหว่างปี พ.ศ. 2546 - 2550*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่).
- สมพร วชิรวัชรินทร์. (2551). *หลักภาษาและการใช้ภาษา*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สลา คุณวุฒิ. (2559). *เล่าสู่หลานฟัง*. สืบค้นจาก <https://www.siamzone.com/music/thailyr/11845>
- สิงโต นำโชค. (2559). *รักเพื่อพ่อ*. สืบค้นจาก <https://www.siamzone.com/music/thailyr/11869>
- สุกรี เจริญสุข. (2533). *แนววิเคราะห์เพลงพื้นบ้านกับเพลงลูกทุ่งในเส้นทางเพลงลูกทุ่งไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- สุกัญญา สุจฉายา. (2557). *วรรณคดีนิทานไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุกัญญา โสภี เทพวัลย์. (2539). *วิเคราะห์ท่วงทำนองการแต่งวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของพุ่มพวง ดวงจันทร์*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- สุนัมพันธ์ ฐิติธนพันธ์. (2559). *เมื่อยอดมนุษย์บินกลับมา*. สืบค้นจาก <https://www.siamzone.com/music/thailyr/11887>
- สุจิต เพียรชอบ. (2542). *ภูมิปัญญาไทยที่แฝงในวรรณกรรม: หนังสือชุดความรู้ภาษาไทยภูมิปัญญาไทยในภาษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

สุจิตรา จงสถิตวัฒนา. (2545). *วังนลิตาในการเสนอภาพลักษณ์สังคมเมืองในกวีนิพนธ์ของ
ไพวรินทร์ ขาวงาม*. (วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

สุธีราช วงศ์เทเวทย์. (2559). *พ่อของฉัน*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=oOznQjq2-J0>

สุรินทร์ ภาคศิริ. (2549). *เบื้องหลังเพลงดัง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ขวัญข้าว.

สุรินทร์ ภาคศิริ. (2559). *สิ้นร่มโพธิ์ทอง*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=qonz4Qiywmo>

สุริรัตน์ ศุภวิบูลย์. (2538). *อิทธิพลของเพลงที่มีต่อพฤติกรรมด้านระเบียบวินัยของนักเรียน*.
(วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ภาควิชา
เทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).

เสกสรรค์ ศุขพิมาย. (2559). *ฉันเกิดในรัชกาลที่ 9*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=MTh5p792Pog>

เสถียร ทำมือ. (2559). *รักพ่อ รักแผ่นดิน*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=V5qbi9dHhVA>

เสถียรธรรมสถาน. (2559). *พระราชานิทาน*. สืบค้นจาก <https://www.siamzone.com/music/thailytic/11896>

หลง ลายพิน. (2559). *13 ตุลา น้ำตาชาวไทย อาลัยพ่อหลวง*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=B7oUYrNtDyM>

อนุชา ประธาน. (2559). *พ่อหลวงในดวงใจ*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=ouFphmQcaY4>

อภิวัฒน์ พงษ์วาท. (2559). *จากสวรรค์*. สืบค้นจาก <https://www.siamzone.com/music/thailytic/11923>

อภิสิทธิ์ และสรานุกรมย์. (2559). *19.00 (คน ๆ นี้รักพ่อ)*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=l93C44RqOZM>

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2549). *ชนิดของคำในภาษาไทย: การวิเคราะห์ทางวากยสัมพันธ์*.
กรุงเทพฯ: เอสพี.

อริสา เลียงรื่นรมย์. (2549). *ลีลาภาษาในเพลงลูกทุ่งของสลา คุณวุฒิ*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).

อรุณ ทองทิพย์. (2559). *เทวดาเดินดิน*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=Sqg73Xz0WUY>

Xz0WUY

อัจฉริยา ดุลยไพบูลย์. (2559). *รักในดวงใจนิรันดร์*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=mtlUbO-Uz8I>

watch?v=mtlUbO-Uz8I

เอกวิทย์ ณ ถลาง. (2544). *ภูมิปัญญาไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อัมรินทร์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลักษณ์ ศรีป่าซาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลล้านนา
ภาคพายัพเชียงใหม่
2. อาจารย์สนั่น ธรรมธิ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
และสำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. อาจารย์เมธินี อ่องแสงคุณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ อว. ๐๖๑๒.๑๔.๐๑/ว.๑๑๕๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลักษณ์ ศรีป่าขาง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางสาวปริญภรณ์ ถาวระระ นักศึกษา ระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “วจนลีลาของบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร” โดยมี รองศาสตราจารย์นราวัลย์ พูลพิพัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบและให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน)
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙
โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรื่อง วจนติลาของบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
THE STYLE OF LAMENTED LOVE SONG FOR PHRA BAT SOMDET
PHRABOROMCHANAKATHIBET MAHA BHUMIBOL ADULYADEJ MAHARAJ
BOROMMANAT BOBITRA

คำชี้แจง แบบประเมินความเที่ยงตรง (IOC) ของเครื่องมือในการทำวิจัยเรื่อง วจนติลาของบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อคำถาม มีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะทำให้การประเมินความเที่ยงตรง โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความเที่ยงตรง ดังนี้

+1 = แน่ใจว่าคำถามมีความสอดคล้อง

0 = ไม่แน่ใจว่าคำถามมีความสอดคล้องหรือไม่

-1 = แน่ใจว่าคำถามไม่มีความสอดคล้อง

โปรดเขียนเครื่องหมาย (/) ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องหรือถูกต้องเพียงใด พร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป

รายละเอียดแบบประเมิน	ความคิดเห็น		
	+1	0	-1
1. ตารางการวิเคราะห์นี้ ใช้รูปแบบที่เหมาะสมนำไปใช้ได้จริง	/		
2. หัวข้อของการใช้วจนติลาและการประกอบสร้างที่ระบุไว้ในตารางชัดเจน ครอบคลุมตามที่ระบุไว้ในเค้าโครงวิทยานิพนธ์	/		
3. ตารางนี้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยที่ทำ	/		
4. ตารางการวิเคราะห์นี้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ได้ครบถ้วน	/		

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

นอกจากนี้ ผู้วิจัย ยังพบว่า ในระหว่างที่ผู้เรียน
 ของโรงเรียน และ นอกโรงเรียน ได้มีโอกาสที่จะได้
 ในเรื่องนี้แล้ว เมื่อผู้เรียน ได้มีโอกาสที่จะได้
 ทบทวน และ วิจารณ์

ผู้เรียนในโรงเรียน ได้มีโอกาสที่จะได้
 ก่อสร้าง และ ได้มีโอกาสที่จะได้
 นอกจากนั้น ผู้เรียน ได้มีโอกาสที่จะได้
 สิ่งนี้แล้ว ผู้เรียน ได้มีโอกาสที่จะได้

ลงชื่อ.....ผู้เขียน
 (นางสาววิมล วัฒน)

ที่ อว. ๐๖๑๒.๑๔.๐๑/ว.๑๑๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์สนั่น ธรรมธิ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางสาวปริญภรณ์ ถาวระ นักศึกษา ระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “วัจนลีลาของบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร” โดยมี รองศาสตราจารย์นราวัลย์ พูลพิพัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจ และให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฏฐ์ พงษ์วัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรื่อง วจนลิตาของบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
THE STYLE OF LAMENTED LOVE SONG FOR PHRA BAT SOMDET
PHRABOROMCHANAKATHIBET MAHA BHUMIBOL ADULYADEJ MAHARAJ
BOROMMANAT BOBITRA

คำชี้แจง แบบประเมินความเที่ยงตรง (IOC) ของเครื่องมือในการทำวิจัยเรื่อง วจนลิตาของ
บทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชม
หาราช บรมนาถบพิตร เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อคำถาม มีความ
เหมาะสมในการนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะทำให้การ
ประเมินความเที่ยงตรง โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความเที่ยงตรง ดังนี้

+1 = แน่ใจว่าคำถามมีความสอดคล้อง

0 = ไม่แน่ใจว่าคำถามมีความสอดคล้องหรือไม่

-1 = แน่ใจว่าคำถามไม่มีความสอดคล้อง

โปรดเขียนเครื่องหมาย (/) ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านว่าข้อความ
มีความสอดคล้องหรือถูกต้องเพียงใด พร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำไป
พิจารณาปรับปรุงต่อไป

รายละเอียดแบบประเมิน	ความคิดเห็น		
	+1	0	-1
1. ตารางการวิเคราะห์นี้ ใช้รูปแบบที่เหมาะสม นำไปใช้ได้จริง	✓		
2. หัวข้อของการใช้วจนลิตาและการประกอบสร้าง ที่ระบุไว้ในตารางชัดเจน ครอบคลุมตามที่ระบุไว้ใน เค้าโครงวิทยานิพนธ์	✓		
3. ตารางนี้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ งานวิจัยที่ทำ	✓		
4. ตารางการวิเคราะห์นี้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อ ตอบวัตถุประสงค์ได้ครบถ้วน	✓		

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)

ที่ ขว. ๐๖๑๒.๑๔.๐๑/ว.๑๑๕๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง
จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์เมธิณี อ่องแสงคุณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางสาวปริญญารัตน์ ถาวระระ นักศึกษา ระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย การทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “วิจัยลีลาของบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร” โดยมี รองศาสตราจารย์นราวัลย์ พูลพิพัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจ และให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฏฐ์ พูลวัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

โทรสาร. ๐๕๓-๘๘๕๙๙๙

แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรื่อง วจนลีลาของบทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
THE STYLE OF LAMENTED LOVE SONG FOR PHRA BAT SOMDET
PHRABOROMCHANAKATHIBET MAHA BHUMIBOL ADULYADEJ MAHARAJ
BOROMMANAT BOBITRA

คำชี้แจง แบบประเมินความเที่ยงตรง (IOC) ของเครื่องมือในการทำวิจัยเรื่อง วจนลีลาของ
บทเพลงที่แสดงความอาลัยรักต่อพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชม
หาราช บรมนาถบพิตร เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อคำถาม มีความ
เหมาะสมในการนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะทำให้การ
ประเมินความเที่ยงตรง โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความเที่ยงตรง ดังนี้

- +1 = แน่ใจว่าคำถามมีความสอดคล้อง
0 = ไม่แน่ว่าคำถามมีความสอดคล้องหรือไม่
-1 = แน่ใจว่าคำถามไม่มีความสอดคล้อง

โปรดเขียนเครื่องหมาย (/) ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านว่าข้อความ
มีความสอดคล้องหรือถูกต้องเพียงใด พร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำไป
พิจารณาปรับปรุงต่อไป

รายละเอียดแบบประเมิน	ความคิดเห็น		
	+1	0	-1
1. ตารางการวิเคราะห์นี้ ใช้รูปแบบที่เหมาะสม นำไปใช้ได้จริง	✓		
2. หัวข้อของการใช้วจนลีลาและการประกอบสร้าง ที่ระบุไว้ในตารางชัดเจน ครอบคลุมตามที่ระบุไว้ใน เค้าโครงวิทยานิพนธ์	✓		
3. ตารางนี้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ งานวิจัยที่ทำ		✓	
4. ตารางการวิเคราะห์นี้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อ ตอบวัตถุประสงค์ได้ครบถ้วน		✓	

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

เนื่องจากตัวฉันไม่ได้เห็นตารางที่ 2 ของการประเมินเลยจึงมีข้อ
 ข้างล่างนี้
 ตารางที่ 1
 ตารางที่ 2
 ตารางที่ 3
 ตารางที่ 4
 ตารางที่ 5
 ตารางที่ 6
 ตารางที่ 7
 ตารางที่ 8
 ตารางที่ 9
 ตารางที่ 10
 ตารางที่ 11
 ตารางที่ 12
 ตารางที่ 13
 ตารางที่ 14
 ตารางที่ 15
 ตารางที่ 16
 ตารางที่ 17
 ตารางที่ 18
 ตารางที่ 19
 ตารางที่ 20
 ตารางที่ 21
 ตารางที่ 22
 ตารางที่ 23
 ตารางที่ 24
 ตารางที่ 25
 ตารางที่ 26
 ตารางที่ 27
 ตารางที่ 28
 ตารางที่ 29
 ตารางที่ 30
 ตารางที่ 31
 ตารางที่ 32
 ตารางที่ 33
 ตารางที่ 34
 ตารางที่ 35
 ตารางที่ 36
 ตารางที่ 37
 ตารางที่ 38
 ตารางที่ 39
 ตารางที่ 40
 ตารางที่ 41
 ตารางที่ 42
 ตารางที่ 43
 ตารางที่ 44
 ตารางที่ 45
 ตารางที่ 46
 ตารางที่ 47
 ตารางที่ 48
 ตารางที่ 49
 ตารางที่ 50
 ตารางที่ 51
 ตารางที่ 52
 ตารางที่ 53
 ตารางที่ 54
 ตารางที่ 55
 ตารางที่ 56
 ตารางที่ 57
 ตารางที่ 58
 ตารางที่ 59
 ตารางที่ 60
 ตารางที่ 61
 ตารางที่ 62
 ตารางที่ 63
 ตารางที่ 64
 ตารางที่ 65
 ตารางที่ 66
 ตารางที่ 67
 ตารางที่ 68
 ตารางที่ 69
 ตารางที่ 70
 ตารางที่ 71
 ตารางที่ 72
 ตารางที่ 73
 ตารางที่ 74
 ตารางที่ 75
 ตารางที่ 76
 ตารางที่ 77
 ตารางที่ 78
 ตารางที่ 79
 ตารางที่ 80
 ตารางที่ 81
 ตารางที่ 82
 ตารางที่ 83
 ตารางที่ 84
 ตารางที่ 85
 ตารางที่ 86
 ตารางที่ 87
 ตารางที่ 88
 ตารางที่ 89
 ตารางที่ 90
 ตารางที่ 91
 ตารางที่ 92
 ตารางที่ 93
 ตารางที่ 94
 ตารางที่ 95
 ตารางที่ 96
 ตารางที่ 97
 ตารางที่ 98
 ตารางที่ 99
 ตารางที่ 100

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
 (อ.มนตรี.....คณบดี/คณคณ.)
 1

ภาคผนวก ค

รายชื่อบทเพลง 57 บทเพลง

1.ชื่อเพลง	เล่าสู่หลานฟัง	ผู้แต่ง	สถา คุณวุฒิ
2. ชื่อเพลง	พ่อภูมิพล	ผู้แต่ง	ยืนยง โอภาสกุล
3. ชื่อเพลง	13 ตุลา หนึ่งในห่มตรง	ผู้แต่ง	ชนศ วรากุลนุเคราะห์
4. ชื่อเพลง	พ่อครับ	ผู้แต่ง	ปฏิวเร อุตัยเฉลิม
5.ชื่อเพลง	ฉันเกิดในรัชกาลที่ 9	ผู้แต่ง	เสกสรรค์ สุขพิมาย
6.ชื่อเพลง	วันที่พ่อไม่อยู่	ผู้แต่ง	ชนกฤต พานิชวิทย์, อศิร วงษ์แข็ง
7.ชื่อเพลง	รักเพื่อพ่อ	ผู้แต่ง	สิงโต นำโชค
8.ชื่อเพลง	พ่อหลวงในดวงใจ	ผู้แต่ง	อนุชา ประธาน
9.ชื่อเพลง	จากสวรรค์	ผู้แต่ง	อภิวัฒน์ พงษ์วาท
10.ชื่อเพลง	ขอเป็นข้ารองพระบาททุกชาติไป	ผู้แต่ง	บดินทร์ เจริญราษฎร์
11.ชื่อเพลง	บทเพลงของพ่อ	ผู้แต่ง	ศรัย ภูมิรัตน์
12.ชื่อเพลง	เมื่อยอดมนุษย์บินกลับดาว	ผู้แต่ง	สุขุมพันธุ์ จิตินพันธุ์
13.ชื่อเพลง	พ่อสอนให้พ่อเพียง	ผู้แต่ง	เชษฐ สไมล์บัฟฟาโล่
14.ชื่อเพลง	เทวดาเดินดิน	ผู้แต่ง	อรุณ ทองทิพย์
15.ชื่อเพลง	พระราชานินทาน	ผู้แต่ง	เสถียรธรรมสถาน
16.ชื่อเพลง	ฟ้าร้องให้	ผู้แต่ง	ชลธิ ธารทอง
17.ชื่อเพลง	รักพ่อ รักแผ่นดิน	ผู้แต่ง	เสถียร ทำมือ
18.ชื่อเพลง	สิ่งดี ๆ ที่พ่อสอน	ผู้แต่ง	สดีไธ รุ่งโพธิ์ทอง
19.ชื่อเพลง	ร่มโพธิ์ของแผ่นดิน	ผู้แต่ง	พยัพ คำพันธุ์
20.ชื่อเพลง	เทวดาของฉัน	ผู้แต่ง	กิตติพงษ์ โนวฤทธิ์
21.ชื่อเพลง	อยู่บนฟ้านะพ่อจ๋า	ผู้แต่ง	ขอ เกษตรวิสัย
22.ชื่อเพลง	ด้วยรักของพ่อ	ผู้แต่ง	กวีดา ก้องกิดาการ
23.ชื่อเพลง	น้ำตาไม่หยุดไหล ชาวไทยคิดถึงพ่อ	ผู้แต่ง	เพชร สหรัตน์
24.ชื่อเพลง	คิดถึงพ่อ	ผู้แต่ง	ชนัทธา สายศิลา
25.ชื่อเพลง	ฝันบิดา	ผู้แต่ง	ชาติ สุชาติ

26.ชื่อเพลง	วอนฟ้าขอเทวดาคืน	ผู้แต่ง	ปรารธนา เพชรสุวรรณ
27.ชื่อเพลง	เสียงในใจ	ผู้แต่ง	คณาคำ อภิริดี
28.ชื่อเพลง	รักในดวงใจนิรันดร์	ผู้แต่ง	อัจฉริยา คุณยไพบูลย์
29.ชื่อเพลง	19.00 (คน ๆ นี้ รักพ่อ)	ผู้แต่ง	อภิสิทธิ์ และสรายุรมย์
30.ชื่อเพลง	พ่อเหนื่อยพอแล้ว	ผู้แต่ง	กลุ่มศิลปิน นักร้อง นักดนตรีเชียงใหม่
31.ชื่อเพลง	พ่อยังอยู่	ผู้แต่ง	ยศพันธ์ อนันต์พิทยานนท์
32.ชื่อเพลง	สัญญากับพ่อ	ผู้แต่ง	ดวงจันทร์ สุวรรณิ
33.ชื่อเพลง	คำสัญญาต่อหน้ารูปพ่อ	ผู้แต่ง	ปิ่น ประกาศิตี
34.ชื่อเพลง	พ่อของฉัน	ผู้แต่ง	สุธีราช วงศ์เทเวศ
35.ชื่อเพลง	ส่งพ่อคืนฟ้า	ผู้แต่ง	พจน์ สุวรรณพันธ์
36.ชื่อเพลง	เพื่อพ่อ	ผู้แต่ง	นิติกร สิมะลิ บั๊บบี้ 3.50
37.ชื่อเพลง	เทวดากลับฟ้า	ผู้แต่ง	โน้ต เชิญยิ้ม
38.ชื่อเพลง	ถึงคนบนฟ้า	ผู้แต่ง	กวี ศรีชาวดิน
39.ชื่อเพลง	ฝากเพลงถึงพ่อ	ผู้แต่ง	แก้วฟ้า สหเพชร
40.ชื่อเพลง	อาลัยพ่อหลวง	ผู้แต่ง	ธีระศักดิ์ ชุมศรี, ดูน้อย สว่างอุบล
41.ชื่อเพลง	รักพ่อตลอดกาล	ผู้แต่ง	นฤพนธ์ พานทอง
42.ชื่อเพลง	พ่อของไทยในใจตลอดกาล	ผู้แต่ง	นรนนท์ จันทร์แก้ว
43.ชื่อเพลง	พ่อหลวงในดวงใจนิรันดร์	ผู้แต่ง	สัชชัย ไกรยูรเสน
44.ชื่อเพลง	พ่อของเรา	ผู้แต่ง	พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์
45.ชื่อเพลง	สวรรค์ใจร้าย	ผู้แต่ง	ธันวา ราศีธนู
46.ชื่อเพลง	จะเป็นคนดีของพ่อ	ผู้แต่ง	กฤษณ คณาคุณ
47.ชื่อเพลง	ความในใจลูกพ่อภูมิพล	ผู้แต่ง	ศลิษา ศรีบุญทอง
48.ชื่อเพลง	กล่อมพ่อ	ผู้แต่ง	นิติพงษ์ ห่อนาค, สุทธาสนี พุทธนันท์
49.ชื่อเพลง	สิ้นร่มโพธิ์ทอง	ผู้แต่ง	สุรินทร์ ภาศศิริ
50.ชื่อเพลง	รักสุดใจคือในหลวง	ผู้แต่ง	ณกรณ์ ชูรักษ์
51.ชื่อเพลง	ส่งพ่อ	ผู้แต่ง	ธนานันท์ บุญสิน
52.ชื่อเพลง	13 ตุลา น้ำตาชาวไทย อาลัยพ่อหลวง	ผู้แต่ง	หลง ลายพิน
53.ชื่อเพลง	ลูกขอสัญญา	ผู้แต่ง	ขจรเดช พรหมรักษา
54.ชื่อเพลง	เรื่องเล่าของพ่อ	ผู้แต่ง	นัธวดีณ์ มีดินคำ

55.ชื่อเพลง	คืนสู่สวรรค์	ผู้แต่ง	เย็นยง โอภากุล
56.ชื่อเพลง	วันที่พอมองจากบนฟ้า	ผู้แต่ง	กรกฎ ดิโลกวิชัย
57.ชื่อเพลง	พอไม่จากไปไหน	ผู้แต่ง	คณะศิลปกรรมศาสตร์ SKRU

ตัวอย่างบทเพลง

1) เล่าสู่หลานฟัง

บทเพลงนี้ประพันธ์โดย สลา คุณวุฒิ (2559) มีเนื้อร้อง ดังนี้

นั่งเบิ่งเทียนชัย ที่จุดไว้หน้ารูปในหลวง
 หลานน้อยมาท้วง ว่าเป็นยังลุงจึงร้องไห้
 เช็ดน้ำตาบ่ทัน จักลบบอกหลานว่าจึงได้
 ตั้งแต่ในหลวงจากไป หัวใจก็จุกน้ำตา
 ชาตินี้เกิดมา ก็ท่องคำว่าทรงพระเจริญ
 แม่พ่อพาเอ็น พระเจ้าอยู่หัว กราบไหว้เคื้อหล่า
 คนไทยทั้งแผ่นดินนี้ บารมีในหลวงรักษา
 กอดหลานเบิ่งรูปข้างฝา บ่สู้น้ำตาไหลมาตอนไหน
 ลีบอกลังจั่งได้ บอกรักอย่างไร ให้พ่อได้ยิน
 เสียงร้องไห้ของคนบนดิน ได้ยินถึงฟ้าหรือไม่
 สิทำความดี รักสามัคคี ที่พ่อสอนไว้
 เป็นวิธีบอกรักส่งไป ถวายบุญให้พ่อบนสวรรค์
 เล่าสู่หลานฟัง บอกรักดั่ง ๆ ด้วยการทำดี
 รักพ่อแบบนี้ ช่วยดึงใจพาไทยข้ามผ่าน
 ที่ในหลวงท่านทรงห่วงใย คืออยากให้คนไทยรักกัน
 หากเรารักพระองค์ท่าน ก็ต้องช่วยกันตามรอยความดี
 ลีบอกลังจั่งได้ บอกรักอย่างไร ให้พ่อได้ยิน
 เสียงร้องไห้ของคนบนดิน ได้ยินถึงฟ้าหรือไม่
 สิทำความดี รักสามัคคี ที่พ่อสอนไว้
 เป็นวิธีบอกรักส่งไป ถวายบุญให้พ่อบนสวรรค์
 เล่าสู่หลานฟัง บอกรักดั่ง ๆ ด้วยการทำดี
 รักพ่อแบบนี้ ช่วยดึงใจพาไทยข้ามผ่าน
 ที่ในหลวงท่านทรงห่วงใย คืออยากให้คนไทยรักกัน
 หากเรารักพระองค์ท่าน ก็ต้องช่วยกันตามรอยความดี
 หากเรารักพระองค์ท่าน ก็ต้องช่วยกันรักสามัคคี

2) 13 ตุลา หนึ่งท่มตรง

บทเพลงนี้ประพันธ์โดย ธเนศ วรากุลนุเคราะห์ (2559) มีเนื้อร้อง ดังนี้

หนึ่งท่มตรง นั่งลงหน้าทีวี

หนึ่งท่มตรง รอคูข่าวในวันนี้

วันที่ 13 ตุลา วันที่ฟ้าหม่นมืดพอดี

คำคืนนี้รู้สึกไม่ดี ไม่สบายใจ

ได้ยินได้ฟัง ฟังมาเนิ่นนาน

ได้ยินได้ฟัง อีกครั้งในวันนี้

ตั้งแต่ตอนเช้าเป็นต้นมา และยังหนาหูขึ้นทุกที

คำคืนนี้รู้สึกไม่ดี ไม่สบายใจ

แม้จะเตรียมตัวมาตั้งนาน ฉันก็ยังหวั่นไหว

แม้จะเตรียมใจมาตั้งนาน ฉันยังแทบขาดใจ

หนึ่งท่มตรง นั่งลงหน้าทีวี

ข่าวที่ได้ยิน คือสิ้นแล้วในวันนี้

วันที่ 13 ตุลา ร.ศ.235 พอดี

ไม่มีอีกแล้ว ในวันนี้ แทบสิ้นใจ

ไม่มีอีกแล้ว ในวันนี้

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

3) พ่อภูมิพล

บทเพลงนี้ประพันธ์โดย ชื่นยง โอภากุล (2559) มีเนื้อร้อง ดังนี้

พ่อท่องไปใกล้ไกลทุกถิ่น

เหยียบพื้นดินทุกตารางนิ้ว

จากยอดดอยยอดภูสูงลิ่ว

ถึงชายเลนชายป่า โกงกาง

นำแนวทางที่คิดไว้ก่อน

เข้าไปสอนไปบอกไปสร้าง

แก้ปัญหาให้อย่างถูกต้อง

นำความหวังสู่สังคมไทย

หนักเท่าใดไม่เคยท้อถอย

ประชาชนต้องสุขสบาย

ยอมทุ่มเทพระวรกาย

แลกกับครองแผ่นดิน โดยธรรม

วัน 13 ตุลาฟ้าดับ

พ่อนอนหลับลาจากเราไป

น้ำตาถูกท่วมท้นเมืองไทย

สุดอาลัย พ่อภูมิพล

พ่อเจ้าอยู่หัว พ่อภูมิพล

ของประชาชน คนไทยทั้งชาติ

เราขอตามรอยพ่อ

ตามเบื้องพระยุคลบาท

จอมกษัตริย์นักปราชญ์

ผู้หยาดเหงื่อหลังรดโลมดิน

จอมกษัตริย์นักปราชญ์

ผู้หยาดเหงื่อหลังรดโลมดิน

ภาคผนวก ง

ตารางการวิเคราะห์

ตอนที่ 1 การใช้วัจนลีลา

1.ชื่อเพลง

เล่าสู่หลานฟัง

ผู้ขับร้อง

สลา คุณวุฒิ

ผู้แต่ง

สลา คุณวุฒิ

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
นั่งเบิ่งเทียนชัย ที่จุดไว้หน้ารูปในหลวง หลานน้อยมาท้วง ว่าเป็นหยั่งลุงจึงร้องให้ เช็ดน้ำตาบ่ทัน จักสืบทอดหลานว่าจึงได้ ตั้งแต่ในหลวงจากไป หัวใจก็จุกน้ำตา...	จากบทเพลงนี้แสดงถึงการใช้ภาษาในระดับ กึ่งทางการ และมีการใช้คำภาษาถิ่นอีสาน โดย อธิบายคำว่า “เบิ่ง” ได้ว่า หมายถึง ดู มอง คำว่า “หยั่ง” หมายถึง อะไร คำว่า “บ่” หมายถึง ไม่ คำว่า จัง ได้ หมายถึง อย่างไร	จากบทเพลง “หัวใจจุกน้ำตา” แสดงถึงการใช้สำนวนที่มี ความหมายโดยนัย หมายถึง ความเศร้าเต็มอยู่ในหัวใจ เศร้าเสียใจอย่างมาก	จากบทเพลง ปราบภูโวหาร ภาพพจน์ “บุคลาธิษฐาน” คือ “หัวใจจุกน้ำตา” เป็นการสมมุติว่า หัวใจสามารถร้องให้ได้ มีกิริยา อาการ ความรู้สึกเหมือนมนุษย์
แม่พ่อพาเอ็น พระเจ้าอยู่หัว กราบไหว้เคื้อหล่า คนไทยทั้งแผ่นดินนี้ บารมีในหลวงรักษา กอดหลานเบิ่งรูปข้างฝา บ่ฮู้ว่าผลออกมา ตอนไหน...	ภาษาอีสานคำว่า “เอ็น” หมายถึง เรียก คำว่า “เคื้อหล่า” หมายถึง นะ ดังนั้นกราบไหว้เคื้อหล่า จึงหมายถึง กราบไหว้นะ คำว่า “บ่ฮู้” หมายถึง ไม่รู้		

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
สิบอักษะจังได้ บอกรักอย่างไร ให้พ่อได้ยิน เสียง ร้องไห้ของคนบนดิน ได้ยินถึงฟ้าหรือไม่ สิทำ ความดี รักสามัคคี ที่พ่อสอนไว้ เป็นวิธีบอกรัก แบบใหม่ ถวายบุญให้พ่อบนสวรรค์	ภาษาอีสานคำว่า “สิ” หมายถึง จะ กล่าวคือ คำว่า สิทำความดี หมายถึง จะทำความดี		
เล่าสู่หลานฟัง บอกรักดัง ๆ ด้วยการทำดี รักพ่อ แบบนี้ ปั่นเรื่องร้ายพาไทยข้ามผ่าน ที่ในหลวง ท่านทรงห่วงใย คืออยากให้เราคนไทยรักกัน หากเรา รักพระองค์ท่าน ก็ต้องช่วยกันตามรอยความดี หากเรารักพระองค์ท่าน ก็ต้องช่วยกันรักสามัคคี	มีการใช้คำซ้อนเพื่อความหมาย คำว่า “ข้ามผ่าน” (ข้าม + ผ่าน) หมายถึง ผ่านไป ฟ้นไป		

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

1.ชื่อเพลง

เล่าสู่หลานฟัง

ผู้ขับร้อง

สถา คุณวุฒิ

ผู้แต่ง

สถา คุณวุฒิ

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
<u>นั่งเบิ่งเทียนชัย ที่จุดไว้หน้ารูปในหลวง หลานน้อยมาท้วง</u> <u>ว่าเป็นหยิ่งลึงจึ่งร้องไห้ เชื่อน้ำตา</u> <u>บ่ทัน จักสืบทอดหลานว่าจั่งได้ ตั้งแต่ในหลวงจากไป</u> <u>หัวใจก็จุกน้ำตา</u> ชาตินี้เกิดมา ก็ต้องคำว่าทรงพระเจริญ แม่พ่อพาเอ็น พระเจ้าอยู่หัว กราบไหว้ได้อหฺล่า คนไทยทั้งแผ่นดินนี้ บารมีในหลวงรักษา กอดหลานเบิ่งรูปข้างฝา บ่ฮู้น้ำตา เพลอมาตอนไหน <u>สืบทอดจั่งได้ บอกรักอย่างไ้ ให้พ่อได้ยิน เสียงร้องไห้</u> <u>ของคนบนดิน ได้ยินถึงฟ้าหรือ ไม่สิทำความดี รักสามัคคี</u> <u>ที่พ่อสอนไว้ เป็นวิธีบอกรักแบบใหม่ ถวายบุญให้พ่อบน</u> <u>สวรรค์</u> เล่าสู่หลานฟัง บอกรักดั่ง ๆ ด้วยการทำดี รักพ่อแบบนี้ บั่นเรื่องร้ายพาไทยข้ามผ่าน ที่ในหลวงท่านทรงห่วงใย คืออยากไ้คนไทยรักกัน <u>หากเรารักพระองค์ท่าน ก็ต้องช่วยกันตามรอยความดี</u> <u>หากเรารักพระองค์ท่าน ก็ต้องช่วยกันรักสามัคคี</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยการบรรยายกิริยาของตนเอง เมื่อทราบข่าวการสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 มีการดำเนินเรื่องตามลำดับ คือ เมื่อพระบาทสมเด็จพระ พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สวรรคต จากนั้นไปจะทำความดี ถวายพระองค์ท่านที่อยู่บนสวรรค์ และปิดเรื่องโดยการแสดงความอาลัยรัก คือการบอกกล่าวว่า หากเรารักท่าน เราต้องทำความดี และรักสามัคคีกันเพื่อพระองค์	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความ อาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ได้แก่ คำว่า “ร้องไห้” เป็นคำกริยา “น้ำตา” เป็นคำนาม “เสียงร้องไห้” เป็นนาม ซึ่งทำหน้าที่แสดงความรู้สึกที่ชัดเจนถึงความ อาลัยรัก และความเสียใจของประชาชนที่ ทราบว่าในหลวงรัชกาลที่ 9 สวรรคต

ตอนที่ 1 การใช้เงินตรา

2. ชื่อเพลง พ่อภูมิพล ผู้ขับร้อง ยืนยง โอภาสกุล ผู้แต่ง ยืนยง โอภาสกุล

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
พ่อต้องไปไกลไกลทุกถิ่น เหยียบพื้นดินทุกตารางนิ้ว จากยอดดอยยอดภูสูงลิ่ว ถึงชายเลนชายป่าโกงกาง นำแนวทางที่คิดไว้ก่อน เข้าไปสอน ไปบอกไปสร้าง แก้ปัญหาให้อย่างถูกต้อง นำความหวังสู่สังคมไทยหนักเท่าใดไม่เคยคิดบ่น ประชาชนต้องสุขสบาย ขอมห่มเทพระวรกาย แลกกับครองแผ่นดินโดยธรรม	จากบทเพลงนี้แสดงถึงการใช้ภาษาในระดับ กึ่ง ทางการ เช่น ใช้คำว่าพ่อ แทนพระมหากษัตริย์ใช้ คำว่าเหยียบ แทนคำว่า เสด็จ สำหรับใช้ในการ สนทนากันในชีวิตประจำวัน และมีการใช้ คำราชาศัพท์ “พระวรกาย” หมายถึงร่างกาย		
วัน 13 ตุลาคมฟ้าดับ พ่อนอนหลับจากเราไป น้ำตาตกท่วมท้นเมืองไทย สุดอาลัย พ่อภูมิพล	การใช้คำว่า “ฟ้าดับ” เป็นการใช้คำที่ทำให้เห็น ภาพถึงความสูญเสีย ที่ในหลวงสวรรคต และใช้คำ ซ้อนเพื่อเสียง คำว่า ท่วมท้น (ท่วม + ท้น) หมายถึง มากมาย, เหลือล้นเต็มเปี่ยม, ล้นหลาม, เหลือเพื่อ		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อดิพจน์” กล่าวเกินจริง เป็นการ กล่าวว่า ชาวไทยโศกเศร้า เสียใจ ร้องไห้ จนน้ำตาท่วมแผ่นดินไทย ทั้งหมด
พ่อเจ้าอยู่หัว พ่อภูมิพล ของประชาชน คนไทยทั้งชาติ เราขอตามรอยพ่อ ตามเบื้องพระยุคลบาท จอมกษัตริย์ นักปราชญ์ ผู้หยาดเหงื่อหลังรดโลมดิน			ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อดิพจน์” กล่าวเกินจริง เป็นการกล่าวว่า ใน หลวงทำงานหนักมาก อุทิศแรงกาย แรงใจ เพื่อประชาชนชาวไทย

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

2. ชื่อเพลง พ่อภูมิพล ผู้ขับร้อง ยืนยง โอภาสกุล ผู้แต่ง ยืนยง โอภาสกุล

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
<u>พ่อท่องไปไกลไกลทุกถิ่น เหยียบพื้นดินทุกตารางนิ้ว</u> <u>จากยอดดอยยอดภูสูงลิ่ว ถึงชายเลนชายป่าโกงกาง</u> <u>นำแนวทางที่คิดไว้ก่อน เข้าไปสอน</u> <u>ไปบอกไปสร้าง แก่ปัญหาให้อย่างถูกต้อง</u> <u>นำความหวังสู่สังคมไทย นักเท่าใดไม่เคยคิดบ่น</u> <u>ประชาชนต้องสุขสบาย ขอมทุมเทพระวรกาย</u> <u>แลกกับครองแผ่นดินโดยธรรม</u> <u>วัน 13 ตุลาคมดับพ่อนอนหลับลาจากเราไป น้ำตาลูก</u> <u>ท่วมท้นเมืองไทย สุดอาลัย พ่อภูมิพล พ่อเจ้าอยู่หัว</u> <u>พ่อภูมิพล ของประชาชน คนไทยทั้งชาติ เราขอตาม</u> <u>รอยพ่อ ตามเบื้องพระยุคลบาท จอมกษัตริย์</u> <u>นักปราชญ์ ผู้หยาดเหงื่อหลังรดโลมดิน</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยการบรรยายถึงพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 มีการดำเนินเรื่องย้อนหลัง คือเล่าถึงวันที่ 13 ที่ผ่านมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สวรรคตประชาชนมีความโศกเศร้าเสียใจ และปิดเรื่องโดยการแสดงความอาลัยรักคือการบอกกล่าวว่าจะขอทำตามรอยเบื้องพระยุคลบาท จะประพฤติตนเป็นคนดี	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความอาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ คำว่า “น้ำตา” เป็นคำนาม และ “สุดอาลัย” เป็นคำกริยา ซึ่งทำหน้าที่แสดงความรู้สึกที่ชัดเจนถึงความอาลัยรักและความเสียใจของประชาชนเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เสด็จสู่สวรรคาลัย

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

3. ชื่อเพลง 13 ตุลา หนึ่งท่มตรง ผู้ขับร้อง เอก ชนศ วรากุลนุเคราะห์ ผู้แต่ง เอก ชนศ วรากุลนุเคราะห์

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
หนึ่งท่มตรง นั่งลงหน้าทีวี หนึ่งท่มตรง รอดูข่าวในวันนี้ วันที่ 13 ตุลา วันที่ฟ้าหม่นมืดพอดี คำคินนี้รู้สึกไม่ดี ไม่สบายใจ ได้ยินได้ฟัง ฟังมาเนิ่นนาน ได้ยินได้ฟัง อีกครั้งในวันนี้ ตั้งแต่ตอนเช้าเป็นต้นมา และยิ่งหนาหูขึ้นทุกที คำคินนี้รู้สึกไม่ดี ไม่สบายใจ แม้จะเตรียมตัวมาตั้งนาน จันก็ยังไม่ไหว	จากบทเพลงนี้แสดงถึงการใช้ภาษาใน ระดับกึ่งทางการ มีการใช้คำซ้ำ คำว่า “หนึ่งท่มตรง” มีการใช้คำซ้อน เพื่อเสียง คือคำว่า “หม่นมืด” (หม่น + มืด) หมายถึง ทำให้รู้สึกถึงความโศกเศร้า ไม่มีแสงสว่าง		
หนึ่งท่มตรง นั่งลงหน้าทีวี ข่าวที่ได้ยิน คือสั้นแล้วในวันนี้ วันที่ 13 ตุลาร.ศ.235 พอดี ไม่มีอีกแล้ว ในวันนี้ แทบสิ้นใจ ไม่มีอีกแล้ว ในวันนี้ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช	มีการเล่นคำ คือ “ไม่มีอีกแล้ว ในวันนี้” เป็นการกล่าวซ้ำ ทำให้รู้สึกถึงความว่างเปล่าและความสูญเสีย ไม่มีวัน กลับคืน		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อดีตพจน์” การกล่าวเกินจริง “แทบ สิ้นใจ” เป็นการกล่าวว่า ตนเองแทบจะ สิ้นใจเมื่อในหลวงเสด็จสวรรคต

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

3. ชื่อเพลง 13 ตุลา หนึ่งท่มตรง ผู้ขับร้อง เอก ธเนศ วรากุลนุเคราะห์ ผู้แต่ง เอก ธเนศ วรากุลนุเคราะห์

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
<u>หนึ่งท่มตรง นั่งลงหน้าทีวี</u> <u>หนึ่งท่มตรง รอดูข่าวในวันนี้</u> วันที่ 13 ตุลา วันที่ฟ้าหม่นมืดพอดี คำคืนนี้รู้สึกไม่ดี ไม่สบายใจ <u>ไต่ยืนไต่พัง ฟังมาเนิ่นนาน</u> <u>ไต่ยืนไต่พัง อีกครั้งในวันนี้</u> <u>ตั้งแต่ตอนเช้าเป็นต้นมา และยิ่งหนาหูขึ้นทุกที</u> คำคืนนี้รู้สึกไม่ดี ไม่สบายใจ แม้จะเตรียมตัวมาตั้งนาน จันก็ยังไม่ไหว หนึ่งท่มตรง นั่งลงหน้าทีวี ข่าวที่ไต่ยืน คือสิ้นแล้วในวันนี้ วันที่ 13 ตุลา ร.ศ.235 พอดี <u>ไม่มีอีกแล้ว ในวันนี้ แทบสิ้นใจ</u> <u>ไม่มีอีกแล้ว ในวันนี้ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยการบรรยายกิริยาของตนเอง ขณะที่กำลังจะรับรู้ถึงข่าวร้าย มีการดำเนินเรื่องย้อนหลัง กล่าวถึงตนเองว่ารอฟังข่าวของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 และปิดเรื่องโดยการบรรยายอาการของตนเองว่าตนเองแทบสิ้นใจเมื่อได้รับทราบข่าว	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความอาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ คำว่า “สิ้นใจ” เป็นคำกริยา และคำว่า “ฟ้ามืดหม่น” เป็นคำนาม + คำกริยา ซึ่งทำหน้าที่แสดงความรู้สึกที่ชัดเจนถึงความอาลัยรัก และความเสียใจที่มีต่อในหลวง

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

4. ชื่อเพลง พ่อครับ ผู้ขับร้อง ปฏิวรรณ อุทัยเฉลิม ผู้แต่ง ปฏิวรรณ อุทัยเฉลิม

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
หยดน้ำตาไหลรินกว่าฝนทั้งฟ้าที่ร่วงโรย ลมพัดโชยไม่อาจเคลื่อนผ่านภาพจำของหัวใจ ก็เรื่องราวที่พ่อสร้างสรรค์มากกว่าเมื่อดทราย ก็ล้นใจไม่พอให้ใช้ เพื่อจดจำ ฉันมีวันนี้ได้ เพราะอะไร เพราะใคร ถ้าไม่ใช่เพราะพ่อคนนี้ เกิดอีกทีก็ครั้งก็ยังต้องการจะเป็นลูกพ่อ พรข้อเดียวที่ขอ ฟ้าโปรดบันดาลให้เป็นจริง สิ่งอื่นหมั่นสวดใด ๆ ไม่ต้องการเลขสักสิ่ง ลูกขอแอบอิงใต้พระบารมีของพ่อ ไม่ว่าชาติไหน	จากบทเพลงนี้แสดงถึงการใช้ภาษาในระดับ กึ่งทางการ มีการใช้คำประสม คำว่า “ร่วงโรย” (ร่วง + โรย) ทำให้เกิดคำที่มีความหมายใหม่ หมายถึง เสื่อมไป สิ้นไป และมีการใช้คำซ้อน เพื่อความหมาย คำว่า “จดจำ” (จด + จำ) หมายถึง กำหนดไว้ จำไว้ และซ้อนเพื่อเสียง คือคำว่า “แอบอิง” (แอบ + อิง)		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อติพจน์” การกล่าวเกินจริง “หยดน้ำตา ไหลรินกว่าฝนทั้งฟ้าที่ร่วงโรย” คือกล่าว ว่า น้ำตาที่ไหลออกมานั้นมากกว่าฝนทั้ง ฟ้าที่ตกลงมา และ “พ่อสร้างสรรค์ มากกว่าเมื่อดทราย” คือการกล่าวว่าสิ่งที่ใน หลวงรัชกาลที่ 9 ทำเพื่อชาวไทยนั้น มากกว่าเมื่อดทรายที่อยู่บนพื้นแผ่นดินไทย

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

4. ชื่อเพลง

พ่อครับ

ผู้ขับร้อง

ปฏิวร อุทัยเฉลิม

ผู้แต่ง ปฏิวร อุทัยเฉลิม

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
<u>หยดน้ำตาไหลรินกว่าฝนทั้งฟ้าที่ร่วงโรย</u> <u>ลมพัดโชยไม่อาจเคลื่อนผ่านภาพจำของหัวใจ</u> ก็เรื่องราวที่พ่อสร้างสรรค้มากกว่าเม็ดทราย ก็ล้นใจไม่พอให้ใช้ เพื่อจดจำ <u>ฉันมีวันนี้ได้เพราะอะไร</u> <u>เพราะใคร ถ้าไม่ใช่เพราะพ่อคนนี้</u> เกิดอีกทีก็ครั้งก็ยังต้องการจะเป็นลูกพ่อ พรขอเดียวที่ขอ ฟ้าโปรดบันดาลให้เป็นจริง สิ่งอื่นหมั่นสั่นใด ๆ ไม่ต้องการเลยสักสิ่ง <u>ลูกขอแอบอิงใต้พระบารมีของพ่อ</u> <u>ไม่ว่าชาติไหน</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยการพรรณนาถึงสิ่งที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 ได้ดูแล และทำเพื่อประชาชนชาวไทย มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ คือ บอกว่าที่ชาวไทยมีวันนี้ได้เพราะในหลวงรัชกาลที่ 9 และปิดเรื่องโดยการแสดงความอาลัยรัก ขอเกิดเป็นชาวไทยเป็นลูกของพระองค์ทุกชาติไป	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความอาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ คำว่า “หยดน้ำตาไหล” เป็นประโยคบอกเล่า ซึ่งทำหน้าที่แสดงความรู้สึกที่ชัดเจนถึงความอาลัยรัก และความเสียใจ

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

5.ชื่อเพลง ฉันเกิดในรัชกาลที่ 9 ผู้ขับร้อง เสกสรรค์ สุขพินาย ผู้แต่ง เสกสรรค์ สุขพินาย

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้ สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
ฉันเกิดในรัชกาลที่เก้า ฉันเกิดบนพื้นแผ่นดินไทย อยู่ใต้ร่มพระโพธิสมภาร มีพ่อหลวงชดเห็นขวบหัวใจ ท่านทรงรักและห่วงใยประชาชน	จากบทเพลงนี้แสดงถึงการใช้ภาษาในระดับกึ่งทางการ มีการใช้คำว่า “พ่อหลวง” แทนองค์พระมหากษัตริย์ ซึ่งคำนี้แสดงถึงการที่ประชาชนคนไทยมีหลักยึดเหนี่ยว จิตใจคือในหลวงรัชกาลที่ 9		
13 ตุลา ที่ผันผ่าน หัวใจฉันแตกสลาย ตะวันที่เคยส่องแสง ดับมืดมิดลงทันใด พ่อของแผ่นดินไทย จากไปแล้ว	ใช้ภาษาที่ทำให้เห็นภาพชัดเจน เช่นคำว่า “แตกสลาย” ทำให้รับรู้ถึงความรู้สึกเสียใจได้อย่างชัดเจน และมีการ ใช้คำซ้อนเพื่อเสียง คำว่า “มืดมิด” (มืด + มิด) หมายถึง มืดมาก มืดสนิท		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อดีตจัน” การกล่าวเกินจริง คือ “ตะวันที่เคยส่องแสง ดับมืดมิดลงทันใด”
เพลงๆ นี้ คือเพลงของพ่อ อยากແຂ່ງให้พ่อไค้ยิน แม่นร้องไห้ น้ำตาไหลท่วมแผ่นดิน แຄ່ງอยากจจะร้อง เพลงไห้พ่อไค้ยิน ว่าฉันรักพ่อ จากนั้น ชีวิตจะเป็น อย่างไรรฉันคงต้องเดินต่อไป จะจดจำคำสอนที่พ่อ เคยบอกไว้ ฉันจะเป็นพลังของไทยตลอดกาลจะ เป็นคนดีของพ่อและประเทศไทยແຄ່ງอยากจจะร้อง เพลงไห้พ่อไค้ยินว่าฉันรักพ่อ	มีการใช้คำซ้อนเพื่อความหมาย คำว่า “จดจำ” (จด + จำ) หมายถึง กำหนดไว้ จำไว้		ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อดีตจัน” การกล่าวเกินจริง คือ แม้นร้องไห้ น้ำตาไหล ท่วมแผ่นดิน

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

5.ชื่อเพลง

ฉันเกิดในรัชกาลที่ 9

ผู้ขับร้อง

เสกสรร สุขพิมาย

ผู้แต่ง

เสกสรรค์ สุขพิมาย

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
ฉันเกิดในรัชกาลที่เก้า ฉันเกิดบนพื้นแผ่นดินไทย <u>อยู่ใต้ร่มพระโพธิสมภาร มีพ่อหลวงยิดเหนียวหัวใจ</u> <u>ท่านทรงรักและห่วงใยประชาชน</u> <u>13 ตุลา ที่ผันผ่าน หัวใจฉันแตกสลาย</u> <u>ตะวันที่เคยส่องแสง ดับมีดคมดลงทันใด</u> <u>พ่อของแผ่นดินไทย จากไปแล้ว</u> เพลงๆ นี้ คือเพลงของพ่อ อยากแกล้งขอให้พ่อได้ยิน แม้นร้องให้น้ำตาไหลท่วมแผ่นดิน แกล้งอยากจะร้องเพลงให้พ่อได้ยิน ว่าฉันรักพ่อ จากนั้น ชีวิตจะเป็นอย่างไร ฉันคงต้องเดินต่อไป <u>จะจดจำคำสอนที่พ่อเคยบอกไว้</u> <u>ฉันจะเป็นพลังของไทยตลอดกาล</u> <u>จะเป็นคนดีของพ่อและประเทศไทย</u> <u>แกล้งอยากจะร้องเพลงให้พ่อได้ยิน</u> <u>ว่าฉันรักพ่อ</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยการกล่าวถึงตนเองที่เกิดในช่วงรัชกาลที่ 9 มีการดำเนินเรื่องย้อนเวลา คือ บอกว่า 13 ตุลาคมที่ผ่านมานั้นหัวใจของตนแตกสลายเมื่อในหลวงรัชกาลที่ 9 สวรรคต และปิดเรื่องโดยการแสดงความอาลัยรัก จะจดจำและทำตามคำสอนของพ่อ	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความอาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ “หัวใจฉันแตกสลาย” เป็นประโยคประกอบด้วย ประธาน คำนาม คำกริยา และ “ตะวันที่เคยส่องแสง ดับมีดคมดลงทันใด” เป็นประโยคประกอบด้วย ประธาน และคำกริยา ซึ่งทำหน้าที่แสดงความรู้สึกที่ชัดเจนถึงความอาลัยรัก และความเสียใจ

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

6.ชื่อเพลง วันที่พ่อไม่อยู่ ผู้ขับร้อง ชนกฤต พานิชวิทย์, อภิรต วงษ์เซ่ง, ชวิน จิตรสมบูรณ์ ผู้แต่ง ชนกฤต พานิชวิทย์, อภิรต วงษ์เซ่ง

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
เงื่อนไขของกาลเวลา ทำให้คนเราต้องไกล แต่รับความจริงไม่ไหว เมื่อพ่อไม่อยู่ หมอกหนาในฤดูฝน บนฟ้าพ่อเป็นเช่นไร สวรรค์จริงใช่ไหม ยังอดห่วงไม่ไหว	จากบทเพลงนี้แสดงถึงการใช้อยู่ในระบอบกึ่งทางการ มีการใช้คำที่อธิบายความรู้สึกได้อย่างชัดเจน “เมื่อพ่อไม่อยู่ หมอกหนาในฤดูฝน” คือกล่าวถึง เมื่อพ่อไม่อยู่แล้วมีแต่เมฆหมอกท้องฟ้าไม่แจ่มใส		
ฝากทุกดวงดาวบนฟ้าฟ้า ส่งต่อทุกหัวใจ บอกให้พ่อรู้ ขอให้พ่อหลับ พักให้หายเหนื่อย พ่อจะอยู่ในใจพ่อไม่ต้องห่วง ลูกจะเดินต่อ แบบที่พ่อเคยสอนไว้	จากบทเพลงนี้ “ขอให้พ่อหลับ พักให้หายเหนื่อย” เป็นการใช้คำที่แสดงถึงความรู้สึกดีใจที่พ่อไม่ต้องทำงานหนักอีกแล้ว เพราะพ่อทำเพื่อชาวไทยมานานแล้ว พ่อจะได้พักผ่อนอย่างสบายแล้ว มีการใช้คำซ้อนเพื่อเสียง คำว่า “ดวงดาว” (ดวง + ดาว) หมายถึง ดาว “ฝากฟ้า” (ฝาก + ฟ้า) หมายถึง ท้องฟ้า		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “บุคลาธิษฐาน” คือการฝากให้ดวงดาวบอกให้พ่อรู้ว่าให้พ่อหลับพักผ่อนให้หายเหนื่อย ซึ่งเป็นการแสดงถึงการทำให้สิ่งไม่มีชีวิตกลายเป็นมีชีวิต
เด็กน้อยที่ยังอ่อนแอ วันนี้เพิ่งได้เข้าใจ รองเท้าที่พ่อถอดไว้ สอนใจเราอยู่ เกิดเป็นลูกพ่อคนนี้ ชาตินี้โชคดีเหลือเกิน จะขอเป็นดินให้พ่อ ให้พ่อได้เดินทุกชาติไป หมื่นล้านคำว่ารัก ลอยขึ้นบนฟ้า พ่อได้ยินไหม คิดถึงพ่อ.. เกิดเป็นลูกพ่อคนนี้ ชาตินี้โชคดี เหลือเกิน ลูกขอเป็นดินให้พ่อ ได้เดินทุกชาติไป	มีการใช้คำซ้อนเพื่อเสียง คำว่า “อ่อนแอ” (อ่อน + แอ) หมายถึง ไม่แข็งแรง มีกำลังน้อย นอกจากนี้จากบทเพลงว่า “หมื่นล้านคำว่ารัก ลอยขึ้นบนฟ้า” เป็นการใช้คำที่มีความหมาย หมายถึง หมื่นล้านคำว่ารักจากคนไทยล้านคนที่บอกรักพ่อ		

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

6.ชื่อเพลง วันที่พ่อไม่อยู่ ผู้ขับร้อง ชนกฤต พานิชวิทย์, อธิร วงษ์แข็ง, ชวิน จิตรสมบูรณ์ ผู้แต่ง ชนกฤต พานิชวิทย์, อธิร วงษ์แข็ง

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
<u>เงื่อนไชของกาลเวลา ทำให้คนเราต้องไกล</u> <u>แต่รับความจริงไม่ไหว เมื่อพ่อไม่อยู่</u> <u>หมอกหนาวในฤดูฝน บนฟ้าพ่อเป็นเช่นไร</u> <u>สวรรค์จริงใจไหม ยังอดห่วงไม่ไหว</u> <u>ฝากทุกดวงดาวบนฟ้าส่งต่อทุกหัวใจ บอกให้พ่อรู้</u> <u>ขอให้พ่อหลับ พักให้หายเหนื่อย พ่อจะอยู่ในใจ</u> <u>พ่อไม่ต้องห่วง ลูกจะเดินต่อ แบบที่พ่อเคยสอนไว้</u> เด็กน้อยที่ยังอ่อนแอ วันนี้เพิ่งได้เข้าใจ รongเท้าที่พ่อทอดไว้ สอนใจเราอยู่ เกิดเป็นลูกพ่อคนนี้ ชาตินี้โชคดีเหลือเกิน จะขอเป็นดินให้พ่อ ให้พ่อได้เดินทุกชาติไป หมั่นล้านคำว่ารัก ลอยขึ้นบนฟ้า พ่อได้ไหม คิดถึงพ่อ.. <u>เกิดเป็นลูกพ่อคนนี้ ชาตินี้โชคดีเหลือเกิน</u> <u>ลูกขอเป็นดินให้พ่อ ได้เดินทุกชาติไป</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยการพรรณนาถึงความรู้สึก ของตนเอง เมื่อนึกถึงสถานที่ที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ต้องไปอยู่ ว่าจะเป็นอย่างไร มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ คือ ฝากความรัก ความคิดถึง ความรู้สึก ส่งไปให้ในหลวงที่อยู่บนฟ้า และปิดเรื่องโดยการแสดงความรัก จะขอเป็นข้าราชการ ขอเป็นดินให้ในหลวงได้ใช้เดินทุกชาติไป	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความ อาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้แก่ “คิดถึง” “ห่วง” เป็นคำกริยา และ “พ่อจะอยู่ในใจ” เป็นประโยคบอกเล่า ที่แสดงถึงความรู้สึกที่ชัดเจนถึงความอาลัยรัก เมื่อในหลวงรัชกาลที่ ๙ เสด็จสวรรคต

ตอนที่ 1 การใช้วจนลีลา

7.ชื่อเพลง รักเพื่อพ่อ ผู้ขับร้อง สิงโต นำโชค ผู้แต่ง สิงโต นำโชค

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
เคยได้ขึ้น เคยได้ฟัง เรื่องราวมากมายของพ่อ ผ่านวันและคืน ที่เราได้เดินตาม ดังแสงตะวัน ดูแสงสว่าง นำทางชีวิตของตน อาจมีบางหน ที่เราได้ลืมไป	จากบทเพลงนี้แสดงถึงการใช้ภาษาใน ระดับกึ่งทางการ มีการใช้คำ ซ้อนเพื่อเสียง คำว่า “เรื่องราว” (เรื่อง + ราว) หมายถึงเรื่องที่พูดหรือ เล่าติดต่อกันไป “มากมาย” (มาก + มาก) หมายถึง มากมายก่ายกอง ล้นหลาม และเป็นคำที่มีความหมาย “เรื่องราวมากมายของพ่อ” หมายถึง ชีวิต พระราชนิธิยกิจของ ในหลวงรัชกาลที่ 9 เป็นสิ่งนำ ทางชีวิตให้เราเดินตาม		จากบทเพลง ปราภฏโวหาร ภาพพจน์ “อุปมา” คือ ดังแสงตะวัน ดูแสงสว่าง เป็นการเปรียบเทียบสิ่ง หนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่ง คือเปรียบ ในหลวงรัชกาลที่ 9 เป็นแสงสว่าง ในชีวิต
พ่อไม่เคยขอให้เรารักพ่อ แค่เพียงขอให้เราได้ รักกัน แค่มอง ด้วยรักก็จะได้เห็น เข้าไปถึงหัวใจ ที่อยู่โน้น ที่มีกันและกัน ไม่เคยต่าง	จากบทเพลง “พ่อไม่เคยขอให้เรารักพ่อ แค่เพียงขอให้เราได้ รักกัน” เป็นการใช้คำที่แสดงให้เห็นว่าพ่อมีความเสียสละมาก เพียงใด สิ่งที่พ่อทำให้ชาวไทยพ่อไม่ได้หวังให้ชาวไทยมารักพ่อ แต่พ่ออยากเห็นชาวไทยรักกัน ลูกของพ่อจะได้อยู่กันอย่างมีความสุข ด้วยความรักที่มีให้กัน		
หากพ่อมองอยู่บนนั้นและได้เห็นคนไทย รักกัน จะสุขเพียงไหนคงไม่อยากจะเกินไป สักครั้งหนึ่ง ให้เราได้รักกัน ครั้งหนึ่งใน ชีวิตนี้ ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาท จะขอน้อมนำ ตามคำสอน อยู่ด้วยกันด้วยความเข้าใจ ให้เราได้รักกัน ให้พ่อได้สุขใจ	จากข้อความ “หากพ่อมองอยู่บนนั้นและได้เห็นคนไทยรักกัน จะสุขเพียงไหน” เป็นการใช้คำที่ทำให้เห็นภาพได้อย่างชัดเจน		

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

7.ชื่อเพลง

รักเพื่อพ่อ

ผู้ขับร้อง

สิงโต นำโชค

ผู้แต่ง

สิงโต นำโชค

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
<u>เคยได้ยิน เคยได้ฟัง เรื่องราวมากมายของพ่อ</u> <u>ผ่านวันและคืน ที่เราได้เดินตาม ดังแสงตะวัน</u> <u>ดูแสงสว่าง นำทางชีวิตของตน</u> <u>อาจมีบางหนที่เราได้ลืมไป</u> พ่อไม่เคยขอให้เรารักพ่อ แค่เพียงขอให้เราได้รักกัน แคมอง ด้วยรักก็จะเห็น เข้าไปถึงหัวใจที่อยู่นั้น <u>ที่มีกันและกัน ไม่เคยต่าง หากพ่อมองอยู่บนนั้น</u> <u>และได้เห็นคนไทยรักกันจะสุขเพียงไหน</u> คงไม่อยากเกินไปสักครั้งหนึ่ง ให้เราได้รักกัน ครั้งหนึ่งในชีวิตนี้ <u>ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาท จะขอน้อมนำตามคำสอน</u> <u>อยู่ด้วยกันด้วยความเข้าใจ</u> <u>ให้เราได้รักกัน ให้พ่อได้สุขใจ</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยการพรรณนาถึงความรู้สึกของตนเอง ที่ได้ขึ้นเรื่องราวของในหลวงรัชกาลที่ 9 มากมาย มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ คือ กล่าวถึงความรู้สึกว่า หากคนไทยรักสามัคคีกัน พ่อที่มองเราอยู่บนฟ้าจะมีความสุข คือกล่าวถึงเหตุการณ์หลังจากในหลวงสวรรคต และปิดเรื่อง โดยการแสดงความรัก จะปฏิบัติตามคำสอนของพ่อ จะรักสามัคคีกัน ให้พ่อที่อยู่บนฟ้าได้มีความสุขใจ	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความอาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ “ให้พ่อได้สุขใจ” เป็นประโยค ประกอบด้วย ประธาน และ กริยา ที่แสดงถึงความรู้สึกถึงความอาลัยรักคือ การทำเพื่อพ่อให้พ่อได้มีความสุขใจ

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

8.ชื่อเพลง พ่อหลวงในดวงใจ ผู้ขับร้อง แฮมเมอร์ ผู้แต่ง อนุชา ประธาน

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
พ่อหลวงในดวงใจ พ่อมีแต่รักพ่อมีแต่ให้ พ่อคิด พ่อสร้าง พ่อทำเรื่อยไป หนักเพียงใด พ่อไม่หวั่น อุปสรรคพ่อไม่ท้อ พ่อเดินต่ออย่างมุ่งมั่น ด้วยความรักความผูกพัน พ่อไม่พริ้นทุกผองไทย	จากบทเพลงนี้แสดงถึงการใช้ภาษาในระดับกึ่งทางการ มี การใช้คำซ้อนเพื่อเสียง คำว่า “มุ่งมั่น” (มุ่ง + มั่น) หมายถึง ตั้งใจ		
ในยามที่เราหลับ พ่อเรานั้นยังตื่นขึ้นเคียงข้างอยู่ ทุกวันคืน พ่อคิดถึง แต่ลูกหลานไทย สาขารแห่งความรัก ของพ่อ ไม่เหือดหาย ทุกก้าวที่พ่อ ย่ำไป พ่อให้รักนำทาง พ่อไม่เคยบอกให้รักพ่อ แต่พ่อพร่ำบอกให้รักกัน คำสอนของพ่อเรานั้น ให้นานเท่านานลูกจะไม่ลืม ทรงสถิตในดวงใจ ไทยทุกดวง โอ้ พ่อหลวง ในดวงใจ	จากบทเพลงนี้มีการใช้คำซ้อนเพื่อความหมาย คำว่า “ลูกหลาน” (ลูก + หลาน) หมายถึง ผู้มีอายุคราวลูกหรือ หลานที่เป็นญาติห่าง ๆ หรือที่นับว่าเป็นญาติ มีการใช้คำประสม คือคำว่า “พ่อหลวง” (พ่อ + หลวง) หมายถึง คำที่ชาวไทยภูเขารู้จักพระมหากษัตริย์ และคำว่า “ดวงใจ” (ดวง + ใจ) หมายถึง คำเรียกบุคคล ที่ห่วงแหน และรักมาก		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อุปลักษณ์” คือ “สาขารแห่งความรัก ของพ่อ ไม่เหือดหาย” เปรียบความรัก ของพระองค์ท่านเหมือนน้ำที่ไม่มีวัน เหือดหาย

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

8.ชื่อเพลง พ่อหลวงในดวงใจ ผู้ขับร้อง แสมเมอร์ ผู้แต่ง อนุชา ประธาน

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
<u>พ่อหลวงในดวงใจ พ่อมีแต่รักพ่อมีแต่ให้</u> <u>พ่อคิดพ่อสร้าง พ่อทำเรื่อยไป หนักเพียงใดพ่อไม่หวั่น</u> <u>อุปสรรคพ่อไม่ท้อ พ่อเดินต่ออย่างมุ่งมั่น</u> ด้วยความรักความผูกพัน พ่อไม่พรั่นทุกผองไทย ในยามที่เราหลับ พ่อเรานั้นยังตื่น ยืนเคียงข้างอยู่ทุกวันคืน พ่อคิดถึง แต่ลูกหลานไทย สาขธารแห่งความรัก ของพ่อไม่เหือดหาย ทุกก้าวที่พ่อ ข้ำไป พ่อให้รักนำทาง พ่อไม่เคยบอกให้รักพ่อ แต่พ่อพร่ำบอกให้รักกัน <u>คำสอนของพ่อเรานั้น ให้นานเท่านานลูกจะไม่ลืม</u> <u>ทรงสถิตในดวงใจ ไทยทุกดวง</u> <u>โอ้ พ่อหลวง ในดวงใจ</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยการพรรณนาถึงสิ่งที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทำเพื่อประชาชนชาวไทย มีการดำเนินเรื่องย้อนเวลา คือ กล่าวถึงสิ่งต่าง ๆ ที่พ่อเคยทำให้ประชาชนชาวไทย และปิดเรื่องโดยการแสดงความรัก จะไม่ลืมคำสอนของพ่อที่พร่ำบอกพร่ำสอน พ่อจะอยู่ในใจของประชาชนชาวไทยทุกคน ตลอดไป	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความอาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ “นานเท่านานลูกจะไม่ลืม” ประกอบด้วย ประธาน และ กริยา ที่แสดงถึงความรู้สึกถึงความอาลัยรัก แม้ว่าพระองค์ท่านจะสวรรคตแล้วแต่พระองค์ท่านและคำสอนของท่านจะอยู่ในใจประชาชนชาวไทยทุกคนตลอดไป

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

9.ชื่อเพลง ขอเป็นข้ารองพระบาททุกชาติไป ผู้ขับร้อง เป๋ บดินทร์ เจริญราษฎร์ ผู้แต่ง เป๋ บดินทร์ เจริญราษฎร์

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
เมื่อยังเด็กยังเล็กนัก ลูกได้ฟังเรื่องตำนาน กล่าวขาน ถึงเทวดาที่อยู่บนดินไม่ได้มีร่างสูงใหญ่ ไม่มีปีก จะโฉบบินแต่ได้สร้างแผ่นดินผืนนี้ที่ชื่อว่าประเทศ ไทย ให้พวกเราเฝ้าพอกิน ให้บนดินมีต้นไม้ ให้มีสายน้ำไหลลงโลมลงอาบแผ่นดิน ให้บนฟ้า มีฝนตก ชื่นน้ำใจจนไหลริน ออกจากตาด้วยความ ดีนดีของคนไทย	จากบทเพลงนี้แสดงถึงการใช้ภาษาในระดับกึ่งทางการ มีการใช้คำว่า “เทวดา” เพื่อแทนในหลวงรัชกาลที่ 9 เป็น การเปรียบในหลวงเหมือนเทวดาเดินดินที่สามารถทำทุก อย่างได้เพื่อประชาชนชาวไทย และมีการใช้คำที่ทำให้เห็น ภาพคือ “ให้มีสายน้ำไหลลงโลมลงอาบแผ่นดิน” ทำให้เห็น ภาพถึงสายน้ำที่ไหลรินให้แผ่นดินไทยชุ่มชื้น มีการใช้คำ ซ้อนเพื่อความหมาย คำว่า “กล่าวขาน” (กล่าว + ขาน) หมายถึง บอก พูด แจ้ง และซ้อนเพื่อเสียงคำว่า “ดีนดี” (ดีน + ดีน) หมายถึง ซาบซึ้ง		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อติพจน์” กล่าวเกินจริง “เทวดาที่อยู่บน ดิน” หมายถึงในความเชื่อเทวดาต้อง อยู่บนสวรรค์ และภาพพจน์อุปสมุขณ์ คือเปรียบในหลวงรัชกาลที่ 9 เป็นเทวดา ของประชาชนชาวไทยที่คอยช่วยเหลือ ประชาชนชาวไทยทุกคน
ด้วยจิตใจอันภักดีในบารมีอันยิ่งใหญ่ อยากจะ ทำให้พ่อภูมิไจสักครั้ง ด้วยสรรพเสียงที่ร้อยเรียง เพียงให้พ่อนั้นได้ฟังว่าลูกพ่อยังอยู่ดี จะขอบบ ลมหายใจ จากวันนี้และตลอดไปชั่วกาล เพื่อป่าวร้องก้องไกลให้ใจจับขาน ว่าลูกได้เกิดในรัชกาลของพระองค์	มีการใช้คำซ้อนเพื่อเสียง คำว่า “จิตใจ” (จิต + ใจ) หมายถึง ใจ อารมณ์ทางใจ “ร้อยเรียง” (ร้อย + เรียง) หมายถึง ทำให้ ไปในทางเดียวกัน “ก้องไกล” (ก้อง + ไกล) หมายถึง ดังไป ไกล “จับขาน” (จับ + ขาน) หมายถึง ขับร้อง		

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
เพื่อให้ลูกหลานไทยได้สืบสาน ตามรอยเบื้องพระบาทองค์ภูมิพล อยากจะทำน้อมใจลงกราบกราน ขอเป็นข้ารองพระบาททุกชาติไป	มีการใช้คำซ้อนเพื่อเสียง คำว่า “ลูกหลาน” (ลูก + หลาน) หมายถึง ผู้มีอายุคราวลูกหรือหลานที่เป็นญาติห่าง ๆ หรือที่นับว่าเป็นญาติ “สืบสาน” (สืบ + สาน) หมายถึง สืบต่อ “กราบกราน” (กราบ + กราน) หมายถึง หมอบกราบ		

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

9.ชื่อเพลง ขอเป็นข้ารองพระบาททุกชาติไป ผู้ขับร้อง เป๋ บดินทร์ เจริญราษฎร์ ผู้แต่ง เป๋ บดินทร์ เจริญราษฎร์

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
<u>เมื่อยังเด็กยังเล็กนัก ลูกได้ฟังเรื่องตำนาน</u> <u>กล่าวขานถึงเทวดาที่อยู่บนดิน</u> <u>ไม่ได้มีร่างสูงใหญ่ ไม่มีปีกจะโฉบบิน</u> <u>แต่ได้สร้างแผ่นดินผืนนี้ที่ชื่อว่าประเทศไทย</u> ให้พวกเราเฝ้าปกิน ให้บนดินมีต้นไม้ ให้มีสายน้ำไหลชะโลมลงอาบแผ่นดิน ให้บนฟ้ามีฝนตก ชื่นฉ่ำใจจนไหลริน ออกจากตาด้วยความดีนดีของคนไทย ด้วยจิตใจอันภักดีในบารมีอันยิ่งใหญ่ อยากจะทำให้พ่อภูมิใจสักครั้ง ด้วยสรรพเสียงที่ร้อยเรียงเพียงให้พ่อนั้นได้ฟัง ว่าลูกพ่อยังอยู่ดี จะขอมอบลมหายใจ <u>จากวันนี้และตลอดไปชั่วกาลเพื่อป่าวร้องก้องไกล</u> <u>ใช้ใจจับขานว่าลูกได้เกิดในรัชกาลของพระองค์</u> <u>เพื่อให้ลูกหลานไทยได้สืบสาน</u> <u>ตามรอยเบื้องพระบาทองค์ภูมิพล</u> <u>อยากจะทำน้อมใจลงกราบกราน</u> <u>ขอเป็นข้ารองพระบาททุกชาติไป</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยการพรรณนาถึงสิ่งที่ตนเอง ได้ยิน ได้ฟังมา เกี่ยวกับในหลวงรัชกาลที่ 9 ถึงสิ่งต่าง ๆ ที่พระองค์ทำเพื่อประชาชนชาวไทย มีการดำเนินเรื่องย้อนเหตุการณ์ คือ กล่าวถึงในอดีต สมัยที่ ยังเป็นเด็กว่าตอนนั้นมีคนกล่าวขานเป็นตำนานถึงเทวดาที่ อยู่บนดิน คือในหลวงรัชกาลที่ 9 และปิดเรื่องโดยการแสดงความรัก โดยจะทำให้ผู้อื่นรับรู้ว่ ตนเองเกิดในรัชกาลที่ 9 ให้ลูกหลานชาวไทยตามรอยเบื้อง พระบาทของในหลวง และขอเป็นข้ารองพระบาท ทุกชาติไป	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความอาลัย รักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ “จะขอมอบลมหายใจ” เป็นกลุ่มคำ ที่แสดงถึง ความรู้สึกถึงความอาลัยรัก คือ จากนั้นไปทั้งชีวิตนี้จะ ทำเพื่อในหลวง สืบสานสิ่งต่าง ๆ ที่ในหลวง ได้ทำ ได้สอนไว้ให้คนรุ่นหลังได้รับรู้

ตอนที่ 1 การใช้วจนลีลา

10.ชื่อเพลง เทวดาเดินดิน ผู้ขับร้อง ครีမ် อาร์สยาม ผู้แต่ง อรุณ ทองทิพย์

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
ข้าวคำคั้นนี้ ทำไมที่มิมีจอสีดำ ประชาชนคลาคล่ำ ต่างแต่งชุดดำร้องไห้ระงม ลื่นเสียดประกาศ เหมือน โดนฟ้าฟาดลัมทรุดเป็นลม พยายามยกมือพนม ถวายเป็นความทุกข์ทน	จากบทเพลงนี้มีการใช้ภาษาระดับกึ่งทางการ ใช้คำ ว่า “ลีลา” “ชุดดำ” เพื่อแสดงถึงความเศร้าหมองอัน เกิดจากการสูญเสียบุคคลอันเป็นที่รักของชาวไทย ในครั้งนี้ มีการใช้คำซ้อนเพื่อเสียดสีว่า “คลาคล่ำ” (คลา + คล่ำ) หมายถึง มากมาย		จากบทเพลง ปรากฏโวหาร ภาพพจน์ “บุคลาธิษฐาน” คือ “เหมือนโดนฟ้าฟาดลัมทรุด เป็นลม” เปรียบฟ้าเป็น สิ่งมีชีวิต
13 ตุลา 2559 หัวใจคนไทยปดร้าว พระเจ้าอยู่หัว ทรงสิ้นพระชนม์ พระปรมินทรมหาภูมิพล ผู้ทรงเปี่ยมล้น ยิ่งใหญ่ในน้ำพระทัย เทวดาเดินดิน บัดเป่าทุกข์สิ้น ท่วมแผ่นดินไทย	มีการใช้คำราชาศัพท์ คือ “ทรงสิ้นพระชนม์” และ “น้ำพระทัย”	จากบทเพลง “เทวดาเดินดิน” แสดงถึงสำนวนที่มีความหมาย โดยนัย หมายถึง ในหลวง รัชกาลที่ 9 เป็นเทวดาที่มา ทำงานเหมือนคน	
เรียกฝนบนฟ้า ข้าวปลาพวงไพร น้ำท่วมหลากไหล เก็บไว้ในแก้มลิง ดินเปรี้ยวดินเค็ม ก็แก้งดินเสียจริง ดินแล้งแห้งทั้ง ต้องชั่งหัวมัน ลูกขอสัญญา จะเดิน ตามรอยเท้าของพ่อสืบสานงานที่พ่อก่อ อย่าง เพียงพอ มีภูมิคุ้มกันมุ่งทำความดี รัก สามัคคีเพื่อเป็น รางวัลเชิดชูพ่อเสด็จสู่สวรรค บันพ้านั้นชั้นทิพย์วิมาน เชิดชูพ่อเสด็จสู่สวรรค ชาชาวไทยนั้น ถวายบังคม	มีการใช้คำว่า “แก้มลิง” “แก้งดิน” และ “ชั่งหัวมัน” ซึ่งเป็นชื่อโครงการต่าง ๆ ที่พระองค์ท่านสร้างขึ้นมา ประกอบในบทเพลง		

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

10.ชื่อเพลง เทวดาเดินดิน ผู้ขับร้อง ครีม อาร์สยาม ผู้แต่ง อรุณ ทองทิพย์

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
ข้าวคำคีนนี้ ทำไมทีมีมีจ้อสีดำ <u>ประชาชนครคร่ำ ต่างแต่งชุดดำร้องไห้ระงม</u> <u>สิ้นเสียงประกาศ เหมือนโดนฟ้าฟาดล้มทรุดเป็นลม</u> พยายามขมมือพนม ถวายบังคมด้วยความทุกข์ทน 13 ตุลา 2559 หัวใจคนไทยปวดร้าว พระเจ้าอยู่หัวทรงสิ้นพระชนม์ พระปรมินทรมหาภูมิพล ผู้ทรงเปี่ยมล้น ยิ่งใหญ่ในน้ำพระทัย เทวดาเดินดิน บัดเป่าทุกข์สิ้น ท่วมแผ่นดินไทย เรียกฝน บนฟ้า ข้าวปลาพวงไพร น้ำท่วมหลากไหล เกือบไว้ในแก้มลิง ดินเปรี้ยวดินเค็ม ก็เกล้งดินเสียจริง ดินแล้งแห้งท้ง ต้องชั่งหัวมัน <u>ลูกขอสัญญา จะเดินตามรอยเท้าของพ่อ</u> <u>สืบสานงานที่พ่อก่อ อย่างเพียงพอ มีภูมิคุ้มกัน</u> <u>มุ่งทำความดี รัก สามัคคีเพื่อเป็นรางวัล</u> <u>เชิญพ่อเสด็จสู่สวรรค บบนพ้านั้นชั้นทิพย์วิมานเชิญพ่อเสด็จ</u> <u>สู่สวรรค ชาชาวไทยนั้น ถวายบังคม</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยเป็นประโยคคำถาม มีการดำเนินเรื่องลำดับเหตุการณ์ คือ กล่าวถึงเหตุการณ์หลังจากในหลวงรัชกาลที่ 9 สวรรคต และปิดเรื่องโดยสัญญาว่าจะเดินตามรอยเท้าพ่อ สืบสานงานต่าง ๆ ที่พ่อทำไว้และทำความดี รักสามัคคีกันขอให้พระองค์เสด็จสู่สวรรคาลัย	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความอาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ “ร้องไห้ระงม” เป็นคำกริยาที่แสดงถึงความโศกเศร้าเสียใจและอาลัยที่พระองค์ท่านสวรรคต

ตอนที่ 1 การใช้วรรณคดี

11.ชื่อเพลง พระราชนิพนธ์ ผู้ขับร้อง เสถียรธรรมสถาน ผู้แต่ง เสถียรธรรมสถาน

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้ สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
เขบอกพระราชา ที่อยู่ในนิทาน จะไสมงกุฏอันแสน สวยงาม แต่ว่าราชาของฉันท เวลาลอกไปทำงาน มีเพียง หมวกเล็ก ๆ แคหนึ่งใบ เขบอกพระราชา มีแต่คนรับ ใช้ จะไปไหนก็แสนจะสุขสบาย แต่ว่าราชาของฉันท ทรงเหนื่อยล้ามากมาย ลำบากเพื่อเราคนไทย ทุก ๆ คน	จากบทเพลงนี้มีการใช้ภาษาในระดับไม่เป็นทางการ ใช้คำว่า “พระราชา” “ราชา” แทนในหลวงรัชกาลที่ 9 มีการใช้คำที่ทำให้ เห็นภาพอย่างชัดเจน “เขบอกพระราชา ที่อยู่ในนิทาน จะไสมงกุฏอันแสนสวยงาม แต่ว่าราชาของฉันท เวลาลอกไป ทำงานมีเพียงหมวกเล็ก ๆ แคหนึ่งใบ” มีการใช้คำซ้อนเพื่อ ความหมายคำว่า “สวยงาม” (สวย + งาม) หมายถึง สวย “เหนื่อยล้า” (เหนื่อย + ล้า) หมายถึง อ่อนล้า เหนื่อยล้า และ มีการใช้คำซ้อนเพื่อเสียงคำว่า “มากมาย” (มาก + มาก) หมายถึง มากมายกำกวม สั้นหลวม		
เขบอกพระราชา นั่งอยู่บนบัลลังก์ ใส่เสื้อคลุมหนัง บนยอดปราสาทเสียดฟ้า แต่ว่าราชาของฉันท ทรงเดิน อยู่บนพื้นหญ้า แก้อื้อของพระราชาคือพื้นดิน เขบอก พระราชา มาจากบนสวรรค์ ได้ฟังอย่างนั้น ฉันทรู้มัน คือความจริง เพราะราชาของฉันท คือเทวดาเดินดิน ไม่เหมือนที่เคยได้ยินจากนิทาน	การใช้คำที่ทำให้เห็นภาพชัดเจน “เขบอกพระราชา นั่งอยู่บนบัลลังก์ ใส่เสื้อคลุมหนัง บนยอดปราสาท เสียดฟ้า แต่ว่าราชาของฉันท ทรงเดินอยู่บนพื้นหญ้า แก้อื้อของพระราชาคือพื้นดิน”		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อติพจน์” การกล่าวเกินจริงจากข้อความ “เขบอกพระราชา นั่งอยู่บนบัลลังก์ ใส่ เสื้อคลุมหนัง บนยอดปราสาทเสียดฟ้า” มีการใช้ภาพพจน์อุปมาคือ “ราชา ของฉันท คือเทวดาเดินดิน” เปรียบใน หลวงรัชกาลที่ 9 เป็นเทวดาเดินดิน

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้ สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
ท่านสอนให้เราพอเพียง พากเพียรทำแต่ความดี ทรงสอนมาเจ็ดสิบปีไม่เคยเหนื่อย แต่แล้วข้อความ จากฟ้า บอกว่าถึงเวลา ท่านจะต้องทรงพักผ่อนแล้ว ขอส่งให้เสียงเพลง ดังไปยังสวรรค์ ว่าพวกเรานั้น คิดถึงองค์พระราชา ลูกจะทำแต่ความดี เหมือนที่พ่อ เคยสอนมา เพื่อให้พระราชาหลับสบาย	จากบทเพลงมีการใช้คำว่า “ลูก” เพื่อแทนประชาชน ชาวไทยทุกคน ผู้ที่อยู่ในหลวงรัชกาลที่ 9 รัก และดูแล มากกว่า 70 ปี		

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

11.ชื่อเพลง พระราชาในนิทาน ผู้ขับร้อง เสถียรธรรมสถาน ผู้แต่ง เสถียรธรรมสถาน

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
<u>เขบอกพระราชา ที่อยู่ในนิทาน จะใส่มงกุฎอันแสน</u> <u>สวยงาม แต่ว่าราชาของฉัน เวลาออกไปทำงานมีเพียง</u> <u>หมวกเล็ก ๆ แค่นี้ใบ</u> เขบอกพระราชา มีแต่คนรับใช้จะไปไหนก็แสนจะสุข สบาย แต่ว่าราชาของฉัน ทรงเหนื่อยล้ามากมาย ลำบาก เพื่อเราคนไทยทุก ๆ คน เขบอกพระราชา นั่งอยู่บนบั ลลังก์ ใต้เศอคลุมหนัง บนยอดปราสาทเสียดฟ้า แต่ว่าราชา ของฉัน ทรงเดินอยู่บนพื้นหญ้า เก้าอี้ของพระราชาคือ พื้นดินเขบอกพระราชา มาจากบนสวรรค์ ได้ฟังอย่างนั้น ฉันรู้มันคือความจริง เพราะราชาของฉัน คือเทวดา เดินดิน ไม่เหมือนที่เคยได้ยินจากนิทาน ท่านสอนให้เราพอเพียง พากเพียรทำแต่ความดี ทรงสอนมาเจ็ดสิบปีไม่เคยเหนื่อย แต่แล้วข้อความ จากฟ้า บอกว่าถึงเวลา ท่านจะต้องทรงพักผ่อนแล้ว <u>ขอส่งให้เสียงเพลง ดังไปยังสวรรค์ ว่าพวกเรานั้น คิดถึง</u> <u>องค์พระราชา ลูกจะทำแต่ความดี</u> <u>เหมือนที่พ่อเคยสอนมา เพื่อให้พระราชาลับสบาย</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยกล่าวถึงในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่ ดำเนินชีวิตปกติ ทำงานเพื่อประชาชนชาวไทย โดยไม่คำนึงถึง ความสุขสบายของตนเอง มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ คือ กล่าวถึงสิ่งที่ได้รับรู้มา ว่าพระมหากษัตริย์อยู่อย่างสุขสบายในพระราชวัง แต่ไม่เป็น ความจริง เพราะในหลวงรัชกาลที่ 9 ไม่ได้อยู่อย่างสุขสบายใน พระราชวัง พระองค์ทำงานอย่างหนักเพื่อประชาชนชาวไทย ทุกคน ให้ชาวไทยทุกคนได้อยู่อย่างสุขสบาย และปิดเรื่องโดยการแสดงความรัก โดยการร้องเพลงเพื่อแสดง ความรัก และความคิดถึงต่อในหลวง และสัญญาว่าจะทำความดี ตามที่ในหลวงได้สั่งสอน เพื่อให้ในหลวงได้หลับพักผ่อนอย่าง สบายใจ	บทเพลงนี้ไม่มีคำประกอบสร้างที่แสดงถึง ความอาลัยรัก ต่อในหลวงรัชกาลที่ 9

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

12.ชื่อเพลง ฟังร้องให้ ผู้ขับร้อง รวมศิลปิน ผู้แต่ง ชลธิ ชารทอง

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
แล้วพอก็จากลูกไป จากไปไม่เอ่ยคำลา แม่ทำใจ เอาไว้ล่วงหน้า ถึงเวลากลับน้ำตาไม่ไหล เสียงครวญ คร่ำไปทั่วขวานทอง ความหม่นหมองครอบครองอยู่ ทั่วไทย แม่แต่ฟ้าก็ยังร้องไห้เหมือนรู้ใจคนไทยอาลัย อาวรณ์	จากบทเพลงนี้มีการใช้ภาษาในระดับไม่เป็นทางการใช้ คำว่า “ขวานทอง” แทนประเทศไทย ประเทศที่ในหลวง รัชกาลที่ 9 ทรงสร้างขึ้นมาอย่างเหน็ดเหนื่อย มีการใช้ คำซ้อนเพื่อเสียงคำว่า “ครวญคร่ำ” (ครวญ + คร่ำ) หมายถึง โอศครวญ คร่ำครวญ “ครอบครอง” (ครอบ + ครอง) หมายถึง ปกคลุม และคำซ้อนเพื่อ ความหมาย “หม่นหมอง” (หม่น + หมอง) หมายถึง ไม่พอใจ ไม่สบายใจ		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “บุคลาธิษฐาน” คือ “แม่แต่ฟ้าก็ยังร้องไห้ เหมือนรู้ใจคนไทยอาลัยอาวรณ์”
พ่อน้อยมานานนัก งานหนักไม่ค่อยได้พักผ่อน พันยอดดอยร้อยทุ่งนาป่าดอน พ่อหว่านหาอาหาร พสกนิกรของพ่อนับตั้งแต่นี้ต่อไป คงไม่ได้เห็นหน้า พ่ออีกหนอ ด้วยผลบุญพ่อก่อ เป็นสะพานทอดรอ นำพ่อสู่สรวงสวรรค์	จากบทเพลงนี้ “พันยอดดอยร้อยทุ่งนาป่าดอน” เป็นการ ใช้คำที่แสดงให้เห็นภาพถึงความเหน็ดเหนื่อยของใน หลวงรัชกาลที่ 9 ที่พระองค์ต้องทำงานมากมายเพื่อ ประชาชนชาวไทยของพระองค์		

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
ขาดพ่อเหมือนเรือต่อหัก เรารังรักสามัคคีกันไว้ ทำตามคำสอนของพ่อ ชาติไทยก็เดินต่อไปได้ พ่อคอยจับจ้องมองมา จากชั้นฟ้าสวรรค์าลัย ถ้าลูกทุกคนรักพ่อ จงสานต่อตามรอยพ่อไป รักษาบ้านเมืองเอาไว้ รักษาบ้านเมืองเอาไว้ ให้พ่อภูมิใจว่าเป็นลูกพ่อ	มีการใช้คำซ้อนเพื่อเสียงคำว่า “จับจ้อง” (จับ + จ้อง) หมายถึง จ้อง และคำซ้อนเพื่อความหมายคำว่า “บ้านเมือง” (บ้าน + เมือง) หมายถึง ประเทศชาติ		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อุปมา” คือ “ขาดพ่อเหมือนเรือต่อหัก” คือเปรียบในหลวงรัชกาลที่ 9 เป็นเรือ เมื่อพระองค์สวรรคตเหมือนเรื่อนั้นต่อ หักไม่สามารถจะนำไปใช้ได้

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

12.ชื่อเพลง ฟังร้องให้ ผู้ขับร้อง รวมศิลปิน ผู้แต่ง ชลธิ ชารทอง

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
<u>แล้วพ่อก็จากลูกไป จากไปไม่เอยคำลาแม่ทำใจเอาไว้</u> <u>ล่องหน้า ถึงเวลากลับน้ำตาไม่ไหว เสียงครวญคร่ำไป</u> <u>ทั่วขวานทอง ความหม่นหมองครอบครองอยู่ทั่วไทย</u> <u>แม้แต่ฟ้าก็ยังร้องไห้เหมือนรู้ใจ คนไทยอาลัยอาวรณ์</u> <u>พ่อเหนื่อยมานานนัก งานหนักไม่ค่อยได้พักผ่อน</u> <u>พันชอคคอยร้อยทุ่งนาป่าดอน พ่อห่วงหาอาทร</u> <u>พสกนิกรของพ่อ นับตั้งแต่นี้ต่อไป คงไม่ได้เห็นหน้าพ่อ</u> <u>อีกหนอ ด้วยผลบุญพ่อก่อ เป็นสะพานทอดรอ</u> <u>นำพ่อสู่สวรรคาลัย</u> ขาดพ่อเหมือนเรืออ่อกหัก เราจงรักสามัคคีกันไว้ ทำตามคำสอนของพ่อ ชาติไทยก็เดินต่อไปได้ พ่อคอยจับจ้องมองมา จากชั้นฟ้าสวรรค์าลัย <u>ถ้าลูกทุกคนรักพ่อ จงสานต่อตามรอยพ่อไปรักษา</u> <u>บ้านเมืองเอาไว้ รักษาบ้านเมืองเอาไว้ให้พ่อภูมิใจ</u> <u>ว่าเป็นลูกพ่อ</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยกล่าวแสดงความรู้สึก ความเสียใจของตนเองเมื่อในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จสวรรคต มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ คือ กล่าวว่าหลังจากนี้ พ่อจะได้พักผ่อนไม่ต้องทำงานหนักเพื่อประชาชนอีกแล้ว และปิดเรื่องโดยการแสดงความรัก โดยบอกให้ประชาชนชาวไทย ว่าหากทุกคนรักในหลวง ให้ดำเนินชีวิตตามรอยพ่อเหมือนที่พ่อ เคยสอนไว้ เพื่อรักษาประเทศไทยให้ประเทศไทยสงบสุขอย่างที่ พ่อหวัง ให้พ่อได้ภูมิใจ	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความ อาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ได้แก่ “กลืนน้ำตา” “ครวญคร่ำ” “ร้องไห้” “อาวรณ์” เป็นคำกริยา ที่แสดงถึง ความรู้สึกอาลัยรักที่มีต่อในหลวงรัชกาลที่ 9

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

13.ชื่อเพลง

รักพ่อ รักแผ่นดิน

ผู้ขับร้อง

เสถียร ทำมือ

ผู้แต่ง

เสถียร ทำมือ

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
ได้อินข้าว ลูกน้ำตาไหล มิ่งขวัญชาวไทย จากไปแล้วหนา พ่อภูมิพล ของปวงประชา สิบสามตุลา พ่อมาจากไป หัวใจสลาย ร่ำไห้ ทั้งแผ่นดิน วันนี้สิ้นแล้วองค์เหนือหัวทรงทำ ทุกอย่างยอมแม้สุขส่วนตัว ทรงเหนื่อยเพื่อ ชาวประชาอยู่ร่มเย็น ทรงปิดทองหลังพระ เรื่อยมา เจ็ดสิบปีแล้วหนา ที่ทรงงาน	จากบทเพลงนี้ใช้ภาษากึ่งทางการ มีการใช้คำว่า “มิ่งขวัญ” “พ่อภูมิพล” “องค์เหนือหัว” แทนใน หลวงรัชกาลที่ 9 ซึ่งเป็นคำที่ประชาชนชาวไทย ใช้เรียกพระองค์ท่านผู้เป็นที่รักยิ่งของชาวไทย ทุกคน		
โอ้พ่อเจ้า กลับให้สบาย ผู้สวรรคาลัย อยู่ใน วิมาน ลูกอยู่ทางนี้ ลูกจะรักกัน สามัคคี แบ่งปัน ตามคำพ่อสอน รักของพ่อ เหนือ กาลเวลา สถิตคู่ฟ้า แผ่นดินนั้นยิ่งใหญ่ไม่ว่า จะเกิด ที่ชาติไหนไหน ขอเป็นข้ารับใช้ รอง พระบาททุกชาติเอย ทรงปิดทองหลังพระ เรื่อยมา เจ็ดสิบปีแล้วหนา ที่ทรงงาน เรา...เรารักพ่อ เรา...เรารักพ่อ เรา...เรารักพ่อ เรา...เรารักพ่อ		จากบทเพลง มีการใช้สำนวน “ปิดทองหลังพระ” หมายถึง ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงทำงานหนักเพื่อ ประชาชนชาวไทยตลอดระยะเวลา 70 ปี เป็นผู้ที่อยู่เบื้องหลังความเจริญก้าวหน้าของ ประเทศชาติ ให้ประเทศพัฒนาสู่ความเจริญ ให้ประชาชนอยู่ดีมีสุข โดยทำทุกอย่างเพื่อ ประชาชน ชาวไทยและประเทศชาติโดย ไม่หวังสิ่งใดตอบแทน	

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

13.ชื่อเพลง

รักพ่อ รักแผ่นดิน

ผู้ขับร้อง

เสถียร ทำมือ

ผู้แต่ง

เสถียร ทำมือ

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
<u>ได้อินข้าว ลูกน้ำตาไหล มิ่งขวัญชาวไทย จากไปแล้วหนา</u> <u>พ่อภูมิพล ของปวงประชา สิบสามตุลา พ่อมาจากไปหัวใจ</u> <u>สลาย ร่ำให้ทั้งแผ่นดิน</u> วันนี้สิ้นแล้วองค์เหนือหัว ทรงทำทุกอย่างยอมแพ้ สุขส่วนตัว ทรงเหนื่อยเพื่อ ชาวประชาอยู่ร่มเย็น ทรงปิดทองหลังพระเรื่อยมา เจ็ดสิบปีแล้วหนา ที่ทรงงาน <u>โอ้พ่อเจ้า กลับให้สบาย สู่สวรรคาลัย อยู่ในวิมาน</u> <u>ลูกอยู่ทางนี้ ลูกจะรักกัน สามัคคีแบ่งปัน ตามคำพ่อสอน</u> <u>รักของพ่อ เหนือกาลเวลา สติคู่ฟ้า แผ่นดินนั้นยิ่งใหญ่</u> <u>ไม่ว่าจะเกิด ก็ชาติไหนไหน ขอเป็นข้ารับใช้ รองพระบาท</u> <u>ทุกชาติเคย เรา...เรารักพ่อ เรา...เรารักพ่อ เรา...เรารักพ่อ</u> <u>เรา...เรารักพ่อ</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยกล่าวถึงความรู้สึก ความเสียใจของตนเองเมื่อในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จสวรรคต มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเวลา คือ กล่าวว่หลังจากนี้ ขอให้พ่อพักผ่อน ชาวไทยทุกคนจะรักสามัคคีกันตามที่ใน หลวงคอยสอน เพื่อให้พ่อได้หลับพักผ่อนอย่างสบายใจ และปิดเรื่องโดยกล่าวถึงความรักของในหลวงที่มีต่อประชาชน ชาวไทยว่าจะอยู่เหนือกาลเวลา และไม่ว่าจะเกิดชาติไหน ขอให้ได้เกิดเป็นลูกของในหลวงทุกชาติไป	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความ อาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ได้แก่ “ลูกน้ำตาไหล ” เป็นประโยค ประกอบด้วยประธาน และ กริยา และ “หัวใจ สลาย ร่ำให้ทั้งแผ่นดิน” เป็นวลีประกอบด้วย คำนาม และคำกริยา แสดงความเสียใจอย่างยิ่ง ที่อยู่ในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จสวรรคต

ตอนที่ 1 การใช้วงลีลา

14.ชื่อเพลง ลีงดี ๆ ที่พ่อสอน ผู้ขับร้อง สดใส รุ่งโพธิ์ทอง ผู้แต่ง สดใส รุ่งโพธิ์ทอง

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้ สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
เหมือนโลกมีดมิด เหมือนดวงอาทิตย์หยุดการโคจร เดือนดาวพราวฟ้าอมร ส่องแสงสะท้อนกลับมีดม้วน เมฆคลุ้มมีดคลุ้ม มองดูมีดคลุ้มเศร้าเหลือจะทน จากข้าวงศ์ภูมิพล พ่อของปวงชนสวรรคตไป	จากบทเพลงนี้ใช้ภาษาถึงทางการ มีการใช้คำ ว่า “มีดมิด” “มีดม้วน” “มีดคลุ้ม” “มีดคลุ้ม” แทนความรู้สึกที่ชาวไทยต้องสูญเสีย พระมหากษัตริย์เป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อดีตพจน์” การกล่าวเกินจริงคือ “เหมือน โลกมีดมิด เหมือนดวงอาทิตย์หยุดการโคจร เดือนดาวพราวฟ้าอมร ส่องแสงสะท้อน กลับมีดม้วน”
ก่อนเคยทรงงาน เพื่อดูเพื่อหลานอยู่ดีมีกิน เสโทท่วมกายไหลริน เสด็จทุกถิ่นไม่ว่าภาคไหน โครงการแก้มลิง โครงการฝนหลวงแทนความห่วงใย เศรษฐกิจพอเพียงเลี้ยงกาย น้ำเสียแก้ไขด้วยชัยพัฒนา	มีการใช้คำ คำว่า “แก้มลิง” “ฝนหลวง” “เศรษฐกิจพอเพียง” “ชัยพัฒนา” ซึ่งเป็นชื่อ โครงการต่าง ๆ ที่พระองค์ท่านสร้างขึ้นมา ประกอบในบทเพลง มีการใช้คำราชาศัพท์คำ ว่า “เสโท” หมายถึง เหงื่อ		
พอหรือยัง ทะเลาะกันพอหรือยัง แดกแยกงงเกลียดจาง ต่างรวมพลังหวังเผชิญหน้า เอาเป็นเอาตาย ทั้งที่เป็นไทย ด้วยกันแหละหนา สงสารองค์พระราชา ชาติ ศาสนา แพบ ล้มละลาย พระองค์สอนไว้ให้ลูกหลานไทยร่วมทำความดี รู้จักและสามัคคี เมตตาปราณีและมีน้ำใจ คิดดี ทำดี ต้องมีสติ และให้อภัยสำนึกในความเป็นไทย รวมทุกดวงใจถวายแด่พ่อ	มีการใช้คำว่า “องค์พระราชา” แทนในหลวง รัชกาลที่ 9		

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

14.ชื่อเพลง สิ่งดี ๆ ที่พ่อสอน ผู้ขับร้อง สดใส รุ่งโพธิ์ทอง ผู้แต่ง สดใส รุ่งโพธิ์ทอง

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
<u>เหมือน โลกมืดมิด เหมือนดวงอาทิตย์หยุดการโคจร</u> <u>เดือนดาวพร่าฟ้ามร ส่องแสงสะท้อนกลับมืดม้วน</u> <u>เมฆคลุ้มคึดลึ้ม มองคู่อิมครึมเศร้าเหลือจะทน</u> <u>จากข่าววงศ์ภูมิพล พ่อของปวงชนสวรรคตไป</u> <u>ก่อนเคยทรงงาน เพื่อลูกเพื่อหลานอยู่ดีมีกิน</u> <u>เสโทท่วมกายไหลริน เสด็จทุกถิ่นไม่ว่าภาคไหน</u> <u>โครงการแก้มลิง โครงการฝนหลวงแทนความห่วงใย</u> <u>เศรษฐกิจพอเพียงเลี้ยงกาย น้ำเสียแก้ไขด้วยชัยพัฒนา</u> <u>พอหรือยัง ทะเลาะกันพอหรือยัง</u> <u>แตกแยกจงเกลียดจงชัง ต่างรวมพลังหวังเผชิญหน้า</u> <u>เอาเป็นเอาตาย ทั้งที่เป็นไทยด้วยกันแหละหนา</u> <u>สงสารองค์พระราชฯ ชาติ ศาสนา แทบล้มละลาย</u> <u>พระองค์สอนไว้ ให้ลูกหลานไทยร่วมทำความดี</u> <u>รู้จักและสามัคคี เมตตาปรานีและมีน้ำใจ</u> <u>คิดดี ทำดี ต้องมีสติและให้อภัย</u> <u>สำนึกในความเป็นไทย รวมทุกดวงใจถวายแด่พ่อ</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยกล่าวถึงสภาพสิ่งแวดล้อม เมื่อในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จสวรรคต มีการดำเนินเรื่องย้อนเวลา คือ กล่าวถึงอดีตที่ในหลวง รัชกาลที่ 9 ทรงงานหนัก เพื่อให้ประชาชนชาวไทย อยู่ดีมีกิน ใช้ชีวิตอยู่อย่างมีความสุข แต่ชาวไทยบางกลุ่มยัง แบ่งแยกทะเลาะเบาะแว้งกันอยู่ และปิดเรื่องโดยกล่าวให้ประชาชนชาวไทยร่วมกันทำ ความดี รัก สามัคคี มีน้ำใจ คิดดีทำดี สำนึกในความเป็นไทย เพื่อถวายแด่ในหลวงรัชกาลที่ 9 ของเรา	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความ อาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ได้แก่ “เศร้าเหลือจะทน” เป็น คำกริยา ที่แสดงอาการเสียใจอย่างยิ่งที่ในหลวง รัชกาลที่ 9 สวรรคต

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

15.ชื่อเพลง ร่มโพธิ์ของแผ่นดิน ผู้ขับร้อง เสรี รุ่งสว่าง ผู้แต่ง พยัพ คำพันธุ์

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
ร่มโพธิ์ทองของแผ่นดิน พระองค์ทรงสิ้น คู่สวรรค์คำลย์ ทวยราษฎร์ทั่วหล้า..หลังน้ำตา อาลัย ชาวโลกเศร้าโศกเสียใจ พ่อของเผ่าไทย.. ไม่หวนคืนมา	จากบทเพลงนี้ใช้ภาษาถึงทางการ มีการใช้คำซ้อนเพื่อ ความหมาย คำว่า “เศร้าโศก” (เศร้า + โศก) หมายถึง ทุกข์ เศร้า เสียใจ		จากบทเพลง ปราศภูโวหารภาพพจน์ “อุปลักษณ์” คือ “ร่มโพธิ์ทองของแผ่นดิน พระองค์ทรงสิ้น คู่สวรรค์คำลย์” คือเปรียบ ในหลวงรัชกาลที่ 9 เป็นโพธิ์ทองของ แผ่นดิน
ต่างชาติดียอ้ง..แซ่ซ้องพระบารมี สถิตอยู่คู่ชีวิ ทรงพระปราณีและมีเมตตา พระองค์ทรงโปรด ปกป้องผองไพร่ฟ้า ชนชาติทุกศาสนา..ที่เข้ามา..ผาสุกร่มเย็น	มีการใช้คำซ้อนเพื่อเสียง คำว่า “แซ่ซ้อง” (แซ่ + ซ้อง) หมายถึง เปล่งเสียงแสดงความนิยมยินดีหรือ สรรเสริญ		
บัดนี้..ไม่มีพ่อของแผ่นดิน องค์พระสยามมิ นทร์ พวกเราคงไม่ได้เห็น มองเพียงเหรียญบาท น้ำตาต้องสาครกระเซ็น เคยใช้เมื่อยามยากเข็ญ คงไม่ได้เห็นอีกแล้วหนอเรา รากโพธิ์ทองของแผ่นดิน องค์พระภูมิินทร์ รวมก่อเป็นหน่อเทือกเขา ลงรากลัดเกี่ยว ไน้มเหนียวโอบอุ้มพวกเรา พสกนิกรหมู่เหล่า..ขอน้อมเกล้า..พ่อภูมิพลฯ	มีการใช้คำซ้อนเพื่อความหมาย คำว่า “ไน้มเหนียว” (ไน้ม + เหนียว) หมายถึง นุ่มหรือค้อมต่ำลง รั้งไว้ คึงไว้ และคำว่า “โอบอุ้ม” (โอบ + อุ้ม) หมายถึง อุ้มชู อุดหนุน		จากบทเพลง ปราศภูโวหารภาพพจน์ “อุปลักษณ์” คือ “คงไม่ได้เห็นอีกแล้วหนอ เรา รากโพธิ์ทองของแผ่นดิน” คือเปรียบ ในหลวงรัชกาลที่ 9 เป็นรากโพธิ์ทองของ แผ่นดินที่คอยโอบอุ้มประชาชนชาวไทยให้ ดำรงชีวิตได้ต่อไปอย่างเป็นสุข

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

15.ชื่อเพลง

ร่มโพธิ์ของแผ่นดิน

ผู้ขับร้อง

เสรี รุ่งสว่าง

ผู้แต่ง

พยัพ คำพันธุ์

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
ร่มโพธิ์ทองของแผ่นดิน พระองค์ทรงสืบ <u>สู่สวรรคาลัย ทวยราษฎร์ทั่วหล้า..หลังน้ำตาอาลัย</u> <u>ชาวโลกเศร้าโศกเสียใจ พ่อของแผ่นดิน..ไม่หวนคืนมา</u> ต่างชาติยกย่อง..แซ่ซ้องพระบารมี สถิตอยู่คู่อิสรภาพ พระประภาณีและมีเมตตา พระองค์ทรงโปรด ปกป้องผองไพร่ฟ้า ชนชาติทุกศาสนา..ที่เข้ามา..ผาสุกร่มเย็น <u>บัดนี้..ไม่มีพ่อของแผ่นดิน</u> <u>องค์พระสยามมินทร์ พวกเราคงไม่ได้เห็น</u> <u>มองเพียงเหรียญบาท น้ำตาต้องสาครกระเซ็น</u> <u>เคยใช้เมื่อยามยากเข็ญ คงไม่ได้เห็นอีกแล้วหนอเรา</u> <u>รากโพธิ์ทองของแผ่นดิน</u> <u>องค์พระภูมิินทร์ รวมก่อเป็นหน่อเทือกเขา</u> <u>ลงรากลัดเกี่ยว ไน้มเหี่ยวโอบอุ้มพวกเรา</u> <u>พสกนิกรหมู่เหล่า..ขอน้อมเกล้า..พ่อภูมิพลฯ</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยกล่าวถึงในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จสวรรคต มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ คือ กล่าวถึงบัดนี้ในหลวง รัชกาลที่ 9 เสด็จสวรรคตแล้ว ประชาชนชาวไทยจะไม่ได้เห็น พระองค์แล้ว และปิดเรื่องโดยกล่าวถึงสิ่งที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทำเพื่อ ประชาชนชาวไทยทุกคน ที่ทำให้ทุกคนมีวันนี้ได้ ประชาชน ชาวไทยขอน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของในหลวง	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความ อาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ได้แก่ “หลังน้ำตาอาลัย” “เศร้าโศก เสียใจ” “น้ำตาต้องสาครกระเซ็น” เป็นคำกริยา ที่แสดงอาการเสียใจอย่างยิ่งที่ในหลวง รัชกาลที่ 9 สวรรคต

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

16.ชื่อเพลง เทวดาของฉัน ผู้ขับร้อง ทอมมี่ วสันต์ วัฒนวิทย์ ผู้แต่ง กิตติพงษ์ โนนฤทธิ์

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
ตั้งแต่สมัยที่ฉันยังเป็นเด็ก ตั้งแต่ยังเล็ก ฉันมีพ่อคอยดูแล พ่อกอดสอน คอยอบรม ให้ฉันตั้งใจแน่วแน่ ให้เล่าเรียน เป็นเด็กดี มีวิชา พ่อสอนไว้ ให้ดูอย่างพ่อคนหนึ่ง พ่อคนนี้ ท่านใจดีและมีเมตตา ท่านช่วยเหลือผอง ชาวไทย ด้วยรักและกรุณา ค้ำบั้นฟ้าส่งท่านมา ให้พวกเรา เพราะพ่อคือ พลังของไทยทั้งแผ่นดิน เพราะ พ่อคือ พระจากสวรรค์ชั้นฟ้า เพราะพ่อเรา จึงรักกัน อุ้มใจ ร่วมเย็นเรื่อยมา พ่อคือเทวดาจากฟ้ามาสู่ดิน วันนี้ฉันคิด ว่าพ่อคงเหนื่อยมานานมาแล้ว ที่พ่อดูแลเราเรื่อยมา	จากบทเพลงนี้ใช้ภาษาถึงทางการ มีการใช้คำ ซ้อนเพื่อความหมาย คำว่า “ดูแล” (ดู + แล) หมายถึง อาใจใส่ ปกป้องรักษา ปกครอง		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อุปลักษณ์” คือ “พ่อคือ พลังของไทยทั้ง แผ่นดิน” “พ่อคือ พระจากสวรรค์ชั้นฟ้า” “พ่อคือเทวดาจากฟ้ามาสู่ดิน” คือเปรียบในหลวงรัชกาลที่ 9 คือพลังที่ทำให้ ประชาชนชาวไทยมีแรงสู้ คือพรที่แสน วิเศษของประชาชนชาวไทย คือเทวดาที่ คอยปกป้องรักษาประชาชนชาวไทยให้อยู่ อย่างมีความสุข
ฝากสวรรค์ที่พ่อไป ฝากดวงใจของชาวประชา ลูกคิดถึง พ่อบนฟ้ามากเหลือเกิน ฝากสวรรค์ที่พ่อไป ฝากดวงใจ ของชาวประชา ฝากดูแล เทวดาของลูกที่ อยู่ตรงนี้ ลูกสัญญา จะทำดีตามรอยพ่อไปลูกจะรัก ประเทศไทย ให้พ่อสุขใจ ยามพ่อ มองลงมา			จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “บุคลาธิษฐาน” คือ “ฝากสวรรค์ที่พ่อไป ฝากดวงใจของชาวประชา ฝากดูแล เทวดา ของลูกที่” เปรียบสวรรค์เป็นสิ่งมีชีวิตที่ สามารถดูแลในหลวงรัชกาลที่ 9 ได้

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

16.ชื่อเพลง เทวดาของฉัน

ผู้ขับร้อง ทอมมี่ วทิน วงศ์ปัทมภ์

ผู้แต่ง กิตติพงษ์ โนฤทธิ

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
<u>ตั้งแต่สมัยที่ฉันยังเป็นเด็ก ตั้งแต่ยังเล็ก ฉันมีพ่อคอยดูแล</u> <u>พ่อคอยสอน คอยอบรม ให้ฉันตั้งใจแน่วแน่</u> <u>ให้เล่าเรียน เป็นเด็กดีมีวิชา</u> <u>พ่อสอนไว้ให้ดูอย่างพ่อคนหนึ่ง พ่อคนนี้ ท่านใจดีและมีเมตตา</u> <u>ท่านช่วยเหลือคนไทย ด้วยรักและกรุณา ตั้งบน</u> <u>ฟ้าส่งท่านมาให้พวกเราเพราะพ่อคือ พลังของไทยทั้ง</u> <u>แผ่นดิน เพราะ</u> <u>พ่อคือ พระจากสวรรค์ชั้นฟ้า เพราะพ่อเรา จึงรักกันอุ่นใจ</u> <u>ร่วมเย็นเรื่อยมา</u> พ่อคือเทวดาจากฟ้ามาสู่ดิน วันนี้ฉันคิดว่าพ่อ คงเหนื่อย นานมาแล้ว ที่พ่อดูแลเราเรื่อยมาฝากสวรรค์ ที่พ่อไป ฝากดวงใจของชาวประชา ลูกคิดถึง พ่อบนฟ้า มาก เหลือเกิน <u>ฝากสวรรค์ ที่พ่อไป ฝากดวงใจของชาวประชา</u> <u>ฝากดูแลเทวดาของลูกที่อยู่ตรงนี้ลูกสัญญาจะทำดี</u> <u>ตามรอยพ่อไปลูกจะรัก ประเทศไทย</u> <u>ให้พ่อสุขใจ ยามพ่อ มองลงมา</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่อง โดยกล่าวถึงตนเองในตอนเป็นเด็ก ว่ามีพ่อคอยดูแล คอยสั่งสอน ตั้งแต่เล็กจนโต มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ คือ กล่าวว่าพ่อสอนให้ดู ตัวอย่างที่ดีจากพ่อคนหนึ่ง คนที่ใจดีมีเมตตา คอยดูแลช่วยเหลือ ผู้อื่นโดยตลอด และไม่หวังสิ่งใดตอบแทน พ่อคนนั้นคือพ่อ หลวงของเรา และปิดเรื่องโดยกล่าวว่าขอให้สวรรค์ช่วยดูแล เทวดาของ ประชาชนชาวไทยที่ท่านเสด็จกลับสู่สวรรค์ อยู่ทางนี้ลูกสัญญา จะทำความดีตามรอยของพระองค์ จะรักประเทศชาติเหมือนที่ พระองค์รักเมื่อพระองค์มองลงมาจากบนสวรรค์จะได้มีความสุข	บทเพลงนี้ไม่มีคำประกอบสร้างที่แสดงถึง ความอาลัยรัก ต่อในหลวงรัชกาลที่ 9

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

17.ชื่อเพลง อยู่บนฟ้านะพ่อจ๋า ผู้ขับร้อง ศิลปิน รวมใจรักพ่อ ผู้แต่ง ชอ เกษตรวิสัย

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
เหนื่อยมากแล้ว พ่อท่านเหนื่อยมากแล้ว และไม่แคล้ว ถึงคราพักใจกาย ภาพยังตรึงในตา พ่ออำดินผืนทราย เพื่อลูกสบาย เหนื่อยกายไม่เคยบัน กฐณสวรรค์ เกิดมาเพื่อจากไป สิ่งเหลือไว้ ความดีที่ท่วมท้น ทุกถ้อยคำพร่ำสอน ลูกยังจำทุกคน น้ำตาตั่งฝน วันนี้ไม่มีพ่อ	จากบทเพลงนี้ใช้ภาษาถึงทางการ มีการใช้คำซ้อนเพื่อ ความหมาย คำว่า “ถ้อยคำ” (ถ้อย + คำ) หมายถึง เสียง ที่เปล่งออกมาครั้งหนึ่ง ๆ, เสียงพูด		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อดีตพจน์” การกล่าวเกินจริง คือ “น้ำตาตั่งฝน วันนี้ไม่มีพ่อ” คือกล่าวว่ เมื่อในหลวงรัชกาลที่ 9 สวรรคต ประชาชนร้องไห้เหมือนฝนตกลงมาทั่วฟ้า และภาพพจน์อุปมา คือ “น้ำตาตั่งฝน”
อยู่บนฟ้านะพ่อจ๋า น้ำตาของลูกเหน็บหนาว อยู่เป็นดาว พร่างพรายอยู่บนนั้น อยู่บนฟ้านะพ่อจ๋า ดินแดนวิไลสวรรค์ ให้พ่อสุขสันต์ บนสวรรค์คล้าย อิจฉาฟ้า เอาเทวดากลับไป ก็ภูมิใจ เกิดมาได้มีท่าน ขอตามรอยความดี รักพ่อคือรักกัน พ่อกลับสวรรค์ ลูกนั้นจะทำความดี	มีการเล่นคำ คือ “อยู่” เป็นการ ใช้คำซ้ำ ๆ ในบทเพลง และเล่นสัมผัสสระ “สุขสรรค์-บนสวรรค์” ให้เกิด ความไพเราะและที่การใช้คำ คำว่า “เทวดา” แทนใน หลวงรัชกาลที่ 9		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “บุคลาธิษฐาน” คือ “น้ำตาของลูกเหน็บ หนาว” เป็นการสมมติสิ่งไม่มีชีวิตให้มีกิริยา อาการ ความรู้สึก กล่าวคือให้น้ำตาเป็น สิ่งมีชีวิตเหมือนเป็นคนคนหนึ่ง ที่รู้สึกเหน็บ หนาวเมื่อในหลวงเสด็จสวรรคต

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

17.ชื่อเพลง

อยู่บนฟ้านะพ่อจ๋า

ผู้ขับร้อง

ศิลปิน รวมใจรักพ่อ

ผู้แต่ง ขอ เกษตรวิสัย

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
<u>เหนื่อยมากแล้ว พ่อท่านเหนื่อยมากแล้ว</u> <u>และไม่แคล้ว ถึงคราพักใจกาย</u> ภาพยังตรึงในตา พ่ออย่าเดินผืนทราย เพื่อลูกสบาย เหนื่อยกายไม่เคยบน กฎสวรรค์ เกิดมาเพื่อจากไป <u>สิ่งเหลือไว้ความดีที่ท่วมท้น</u> <u>ทุกถ้อยคำพร่ำสอน ลูกยังจำทุกคน</u> <u>น้ำตาตั้งฝน วันนี้ไม่มีพ่อ</u> อยู่บนฟ้านะพ่อจ๋า น้ำตาของลูกเห็บหนาว อยู่เป็นดาว พร่างพรายอยู่บนนั้น อยู่บนฟ้านะพ่อจ๋า ดินแดนวิไลสวรรค์ ให้พ่อสุขสันต์ บนสวรรค์คล้าย อัจฉาฟ้า เอาเทวดากลับไป ก็ภูมิใจ เกิดมาได้มีท่าน <u>ขอตามรอยความดี รักพ่อคือรักกัน</u> <u>พ่อกลับสวรรค์ ลูกนั้นจะทำความดี</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยกล่าวถึงในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จสวรรคต และสิ่งต่าง ๆ ที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทำเพื่อประชาชนชาวไทยโดยไม่เคยบนและไม่เคยนึกถึงตนเองว่าจะเหนื่อยมากเพียงใด มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ คือ กล่าวว่าแม้ในหลวง เสด็จสวรรคตแต่สิ่งที่ในหลวงทำเพื่อประชาชนชาวไทยจะยังคงอยู่ และประชาชนชาวไทยจะไม่มีวันลืมพระองค์ท่านและสิ่งที่พระองค์ท่านทำเพื่อประชาชนชาวไทยตลอดมา และปิดเรื่องโดยกล่าวว่าประชาชนชาวไทยทุกคนจะเดินตามรอยพระองค์ท่าน จะรักกัน และทำความดีเหมือนที่พระองค์ท่านเคยสอนไว้	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความอาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ “ภาพยังตรึงในตา” เป็นกลุ่มคำ ที่แสดงถึงความอาลัยรัก ยังคิดถึงและจำสิ่งที่พระองค์ท่านทำเพื่อประชาชนชาวไทย “น้ำตาของลูกเห็บหนาว” เป็นประโยค ประกอบด้วย ประธาน และ กริยา ที่แสดงถึงความเสียใจอย่างยิ่งที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 สวรรคต “อัจฉาฟ้าเอาเทวดากลับไป” เป็นวลี ที่แสดงถึงความรู้สึกอิจฉาที่ฟ้าเอาเทวดาของชาวไทยกลับคืนไป

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

18.ชื่อเพลง น้ำตาไม่หยุดไหล ชาวไทยคิดถึงพ่อ ผู้ขับร้อง เพชร สหรัตน์ ผู้แต่ง เพชร สหรัตน์

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
หยดน้ำตาคนไทยไม่ยอมหยุดไหล วันที่หัวใจชาวไทย แหลกสลาย เจ็บสลับปีที่ร่ำเย็นพ่อเป็นคั้งดันไม้ใหญ่ ปกคลุมทั่วผืนดินไทยวันนี้พ่อจากไป น้ำตาชาวไทยยังไหลริน	จากบทเพลงนี้ใช้ภาษาถึงทางการ มีการใช้ คำประสม คือคำว่า “แหลกสลาย” (แหลก + สลาย) หมายถึง สูญสิ้นไป “ไหลริน” (ไหล + ริน) หมายถึง เลื่อน หลัง เท		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อดิพจน์” คือการกล่าวเกินจริง จากข้อความ “หยดน้ำตาคนไทยไม่ยอมหยุดไหล” กล่าวว่า น้ำตาคนไทยไม่หยุดเมื่อในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จสวรรคต
เสียงคนไทยร่ำร้องพอมองและไต่ขึ้น พ่อยังส่งถวิลถึงทุก ถิ่นทั่วฟ้าไทย เราชาวไทยทุกคน สำนึกถึงบุญคุณอัน ยิ่งใหญ่ พ่อหลวงของปวงชาวไทย ขอเป็นข้ารองพระบาท ทุกชาติไป พ่อหลวงของไทยสถิตอยู่ในใจเรา หยดน้ำตาไม่ยอมหยุดไหล เราชาวไทยล้วนคิดถึงพ่อ แผ่นดินสยามสานต่อรวมเป็นหนึ่งใจ พระภูมิพลราชาคือพ่อผู้ให้อภัยยิ่งใหญ่ วันนี้ น้ำตาชาวไทยไม่ยอมหยุดไหล พวกเราชาวไทยอาลัย พ่อของแผ่นดิน เสียงคนไทยร่ำร้องพอมองและไต่ขึ้น พ่อยังส่งถวิลถึงทุกถิ่นทั่วฟ้าไทย เราชาวไทยทุกคน สำนึกถึงบุญคุณอันยิ่งใหญ่ พ่อหลวงของปวงชาวไทย...	มีการใช้คำซ้อนเพื่อเสียง คำว่า “ร่ำร้อง” (ร่ำ + ร้อง) หมายถึง ร้องขอ, ร่ำขอ ซึ่งในบทเพลงหมายถึงการ ร่ำร้องให้ ของประชาชนชาวไทยเมื่อในหลวง รัชกาลที่ 9 เสด็จสวรรคต มีการใช้ คำประสม คำว่า “น้ำตา” (น้ำ + ตา) หมายถึง น้ำที่ไหลออกจากดวงตา		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อุป ลักษณะ” จากข้อความว่า “พระภูมิพลราชาคือพ่อ ผู้ให้อภัยยิ่งใหญ่” คือเปรียบในหลวงรัชกาลที่ 9 คือผู้ที่มีแต่ให้ และทำเพื่อประชาชนชาวไทย โดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

18.ชื่อเพลง น้ำตาไม่หยุดไหล ชาวไทยคิดถึงพ่อ ผู้ขับร้อง เพชร สหรัตน์ ผู้แต่ง เพชร สหรัตน์

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
หยดน้ำตาคนไทยไม่ยอมหยุดไหล วันที่หัวใจชาวไทยแหลก <u>สลาย</u> <u>เจ็บสิบปี</u>ที่ร่ำเรียนพ่อเป็นดั่งต้นไม้อใหญ่ <u>ปกคลุม</u>ทั่วผืนดินไทยวันนี้พ่อจากไป <u>น้ำตา</u>ชาวไทยยังไหลรินเสียงคนไทยร่ำร้องพอมองและได้ยิน <u>พ่อ</u>ยังส่งกลิ่นถึงทุกถิ่นทั่วฟ้าไทย เราชาวไทยทุกคน สำนึกถึง <u>บุญคุณ</u>อันยิ่งใหญ่ พ่อหลวงของปวงชาวไทย ขอเป็นข้ารอง <u>พระบาท</u>ทุกชาติไป พ่อหลวงของไทยสถิตอยู่ในใจเรา หยดน้ำตาไม่ยอมหยุดไหล เราชาวไทยล้วนคิดถึงพ่อ แผ่นดินสยามสานต่อรวมเป็นหนึ่งใจ พระภูมิพลราชาคือพ่อผู้ให้อันยิ่งใหญ่ วันนี้ น้ำตาชาวไทยไม่ยอมหยุดไหล <u>พวกเรา</u>ชาวไทยอาลัยพ่อของแผ่นดิน <u>เสียง</u>คนไทยร่ำร้องพอมองและได้ยิน <u>พ่อ</u>ยังส่งกลิ่นถึงทุกถิ่นทั่วฟ้าไทย เราชาวไทยทุกคน สำนึกถึงบุญคุณอันยิ่งใหญ่ พ่อหลวงของปวงชาวไทย...	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยกล่าวถึง ความรู้สึกเศร้าโศก เสียใจของประชาชนชาวไทย เมื่อในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จ สวรรคต มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ คือ กล่าวว่าแม่พระองค์ ท่านจะจากไป แต่ในหลวงจะคงอยู่ในใจของประชาชนชาว ไทยทุกคนตลอดไป และปิดเรื่องโดยกล่าวว่าประชาชนชาวไทยทุกคนสำนึก ในพระมหากรุณาธิคุณของในหลวงที่ทรงทำเพื่อประชาชน ชาวไทยตลอดมา	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความ อาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ได้แก่ “หยดน้ำตาคนไทยไม่ยอม หยุดไหล” “หัวใจชาวไทยแหลกสลาย” “น้ำตาชาวไทยยังไหลริน” “เสียงคนไทยร่ำร้อง” “พวกเราชาวไทยอาลัยพ่อของแผ่นดิน” เป็น ประโยค ประกอบด้วย ประธาน และกริยา ที่แสดงถึงความเสียใจอย่างยิ่งที่ในหลวงรัชกาล ที่ 9 สวรรคต

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

19.ชื่อเพลง วอนฟ้าขอเทวดาคืน ผู้ขับร้อง ไมค์ ภิรมย์พร ผู้แต่ง ประธนา เพชรสุวรรณ

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
ยังคงมีคำถามเวลาที่มองท้องฟ้า อยากรู้ว่าเทวดามีอยู่จริงไหม หรือแค่ในนิยายที่ใครเขาเล่ากัน ใช้ฟ้าบันดาลให้ท่านสถิตบนแผ่นดิน	จากบทเพลงนี้ใช้ภาษากึ่งทางการ มีการใช้คำว่า “ท่าน” แทนในหลวงรัชกาลที่ 9		
จนมาเห็นรูปภาพทุกบ้านติดข้างฝา คือภาพของเทวดาที่เดินดิน 70 ปีทำเพื่อประชา 70 ล้านกว่าคนรักท่าน ในหลวงองค์รัชกาลที่ 9	มีการใช้คำซ้อนเพื่อความหมาย คำว่า “รูปภาพ” (รูป + ภาพ) หมายถึง แผ่นลวดลายหรือรูปสิ่งต่าง ๆ และมีการใช้คำว่า “เทวดา” แทนในหลวงรัชกาลที่ 9		
อิจฉาท้องฟ้าได้เทวดากลับคืน แต่คนบน พื้นดิน ไม่อยากให้ท่านต้องจากไปไหน ช่วยบอกท้องฟ้า ขอเทวดากลับคืนได้ไหม วอนฟ้าจงเห็นใจ คนบนพื้นดินแสนอาลัย อยากจะได้เทวดาองค์นี้คืน ช่วยบอกท้องฟ้า ขอเทวดากลับคืนได้ไหม พ่อหลวงของคนไทย เหนือเกล้าปวงชาว ไทยภูมิพล...			จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “บุคลาธิษฐาน” ว่า “ช่วยบอกท้องฟ้า ขอเทวดากลับคืนได้ไหม” จากบทเพลง ทำให้เหมือนท้องฟ้าเป็นมนุษย์ ที่สามารถรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ได้เหมือนมนุษย์ จึงฝากบอกไปให้รับรู้ว่าขอเทวดาของชาวไทยกลับคืนมาได้ไหม

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

19.ชื่อเพลง วอนฟ้าขอเทวดาคืน ผู้ขับร้อง ไมค์ ภิรมย์พร ผู้แต่ง ประรณนา เพชรสุวรรณ

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
<u>ยังคงมีคำถามเวลาที่มองท้องฟ้า</u> <u>อยากรู้ว่าเทวดามีอยู่จริงไหม</u> <u>หรือแค่ในนิยายที่ใครเขาเล่ากัน</u> ไข่ฟ้าบันดาลให้ท่านสถิตบนแผ่นดิน <u>จนมาเห็นรูปภาพทุกบ้านติดข้างฝา</u> <u>คือภาพของเทวดาที่เดินดิน</u> 70 ปีทำเพื่อประชา 70 ล้านกว่าคนรักท่าน ในหลวงองค์รัชกาลที่ 9 อิจลาท้องฟ้าได้เทวดากลับคืน แต่คนบนพื้นดิน ไม่อยากให้ท่านต้องจากไปไหน ช่วยบอกท้องฟ้า ขอเทวดากลับคืนได้ไหม วอนฟ้าจงเห็นใจ คนบนพื้นดินแสนอาลัย อยาจะได้เทวดาคืนนี้คืน <u>ช่วยบอกท้องฟ้า ขอเทวดากลับคืนได้ไหม</u> <u>พ่อหลวงของคนไทย เหนือเกล้าปวงชาวไทยภูมิพล</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยกล่าวถึง ตนเองที่มีข้อสงสัย มีคำถามที่อยากจะถามว่าเทวดามีจริงไหม เป็นการกล่าวถึง สิ่งที่ตนเองกำลังคิด มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ คือ กล่าวถึงว่าตนเองนั้น ได้คำตอบจากคำถามแล้วว่าเทวดานั้นมีอยู่จริง จากรูปภาพต่าง ๆ ที่มีทุกบ้าน คือในหลวงรัชกาลที่ 9 เทวดาเดินดิน ของประชาชน ชาวไทย และปิดเรื่องโดยกล่าวว่าประชาชนชาวไทยขอเทวดาเดินดิน ในหลวงรัชกาลที่ 9 ผู้เสด็จสู่สวรรคาลัยกลับคืนมา	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความอาลัย รักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ “คนบนพื้นดินแสนอาลัย อยาจะได้เทวดาคืน นี้คืน” เป็นประโยคที่แสดงถึงความอาลัยรักที่มีต่อ พระองค์ท่านเมื่อพระองค์ท่านเสด็จสวรรคต

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

20.ชื่อเพลง 19.00 (คน ๆ นี้ รักพ่อ) ผู้ขับร้อง อภิลิทธิ, สราญรมย์ ผู้แต่ง อภิลิทธิ, สราญรมย์

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
13 ตุลา 19 นาฬิกา เป็นนาฬิกาที่เราฝันว่า พ่อเป็นอย่างไร เฟ้ารอย่างตั้งใจ อธิษฐานไป ให้พ่อปลอดภัยเหมือนเคย ตั้งแต่เล็กได้ฟังมา มีราชาผู้ไม่ถือตัว งานหนักแค่ไหน ก็ไม่กลัว ไม่ถอย ไกลแค่ไหนก็ลุยไป เหนื่อยแค่ไหนก็ไม่ท้อ นำทางให้ลูกเดินต่อ อย่างตั้งใจ (มันใจ)	จากบทเพลงนี้ใช้ภาษากึ่งทางการ มีการใช้คำว่า “พ่อ” “ราชา” แทน ในหลวงรัชกาลที่ 9		
หากบนนั้นมีจริง ที่ที่พ่อนั้นกลับไป ฝากบอกได้ไหม ว่าคน ๆ นี้รักพ่อ จะเดินตามรอยทาง (ตาม)ที่พ่อได้บอกไว้ หากพอมองลงมาวันใด พ่อจะชื่นใจ			จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “บุคลาธิษฐาน” จากบทเพลง “หากบนนั้นมีจริง ที่ที่พ่อนั้นกลับไป ฝากบอกได้ไหมว่าคน ๆ นี้รักพ่อ” เปรียบเหมือนที่ แห่งนั้นมีชีวิตเหมือนมนุษย์จึงฝากบอกว่ารัก พระองค์ท่าน
รูปที่ข้างฝา เปรียบทุกบาท คอยย้ำเตือนว่าพ่อยังมองเรา ตลอดไป คำสอนที่ท่านมอบให้ จะจดจำไว้ลึกในใจ ไม่ลืมเลือน พ่อจำ ฐั้ใหม่ลูกแทบขาดใจ จะอยู่อย่างไร ไม่มีพ่อคอยนำทาง จากนั้นเกิดอีกทีที่จะขอติดตาม จะขอเป็นข้าราชการทุกชาติไป 13 ตุลา 19 นาฬิกา เป็นนาฬิกาที่เรารู้ว่า พ่อจากไป คิดถึงพ่อสุดหัวใจ พ่อหลับให้สบาย ลูกจะจดจำไม่ลืม	มีการใช้คำซ้อนเพื่อความหมาย คำว่า “จดจำ” (จด + จำ) หมายถึง จำไว้ในใจ “ลืมเลือน” (ลืม + เลือน) หมายถึง ค่อย ๆ หายไป จากความทรงจำ มีการใช้คำประสม คำว่า “ขาดใจ” (ขาด + ใจ) หมายถึง สิ้นใจ,หมดลมหายใจ		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อุปมาพจน์” จากข้อความว่า “พ่อจำ ฐั้ใหม่ลูกแทบขาดใจ จะอยู่ อย่างไรไม่มีพ่อคอยนำทาง” คือกล่าวถึงแทบขาดใจ เมื่อทราบว่าในหลวงรัชกาลที่ 9 สวรรคต

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

20.ชื่อเพลง 19.00 (คน ๆ นี้ รักพ่อ) ผู้ขับร้อง อภิสัทธี, สราญมย์ ผู้แต่ง อภิสัทธี, สราญมย์-

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
13 ตุลา 19 นาฬิกา เป็นนาฬิกาที่เราคุ้นว่า พ่อเป็นอย่างไร <u>เฝ้ารออย่างตั้งใจ</u> อธิษฐานไป ให้พ่อปลอดภัยเหมือนเคย <u>ตั้งแต่เล็กได้ฟังมา</u> มีราชาผู้ไม่ถือตัว งานหนักแค่ไหนก็ <u>ไม่กลัว ไม่ถอย ไกลแค่ไหนก็ลุยไป</u> เหนื่อยแค่ไหนก็ไม่ท้อ <u>นำทางให้ลูกเดินต่อ อย่างตั้งใจ (มันใจ)</u> <u>หากบนนั้นมีจริง</u> ที่ที่พ่อนั้นกลับไป ฝากบอกได้ไหม <u>ว่าคน ๆ นี้รักพ่อ</u> จะเดินตามรอยทาง (ตาม)ที่พ่อได้บอกไว้ <u>หากพ่อมองลงมาวันใด พ่อจะชื่นใจ</u> รูปที่ข้างฝา เหยี่ยูกทุกบาท คอยย้ำเตือนว่าพ่อยังมองเรา ตลอดไป คำสอนที่ท่านมอบให้ จะจดจำไว้ลึกในใจไม่ ลืมเตือนพ่อจ๋า ฐัโหมลูกแทบขาดใจ จะอยู่อย่างไรไม่มีพ่อ คอยนำทาง จากนั้น เกิดอีกทีก็จะขอติดตาม จะขอเป็นข้ารอง บาททุกชาติไป 13 ตุลา 19 นาฬิกา เป็นนาฬิกาที่เรารู้ว่า พ่อจากไป คิดถึงพ่อสุดหัวใจ พ่อหลับให้สบาย ลูกจะจดจำไม่ลืม	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยกล่าวถึง ความคิดของตนเองว่า เวลานั้นขอให้ในหลวงรัชกาลที่ 9 ปลอดภัยอยู่กับชาวไทยไป อีกแสนนาน มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ คือ เมื่อพระองค์ท่าน เสด็จกลับมาจากที่ท่านจากมา ก็ขอฝากบอกพระองค์ท่าน ว่าเรารักพระองค์ท่าน และจะเดินตามรอยที่ท่านสั่งสอน และปิดเรื่องโดยกล่าวว่าถึงว่าเมื่อทราบว่าพระองค์ท่าน เสด็จสวรรคต ก็ขอให้พระองค์ท่านพักผ่อนหลับให้สบาย พระองค์ท่านจะอยู่ในใจประชาชนชาวไทยทุกคนตลอดไป	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความ อาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ได้แก่ “พ่อจ๋า ฐัโหมลูกแทบขาดใจ” เป็นประโยคประกอบด้วย ประธาน และกริยา เป็นประโยคที่แสดงถึงความอาลัยรัก ความ เศร้าโศกเสียใจอย่างมากที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จสวรรคต

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

21.ชื่อเพลง คำสัญญาต่อหน้ารูปพ่อ ผู้ขับร้อง ปิ่น ประภาสทิษฐ์ ผู้แต่ง ปิ่น ประภาสทิษฐ์

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้ สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
สวรรค์ส่งพ่อมาดูแลแผ่นดินไทยนี้ ครอบเจ็ดสิบปีแล้วฟ้าก็พา พ่อไป กลับสู่วิมานผู้สรรงสรรคาลัย ผองชนชาวไทย สุดอาลัยน้ำตาไหลนอง	จากบทเพลงนี้ใช้ภาษากึ่งทางการ		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “บุคลาธิษฐาน” จากบทเพลง “สวรรค์ส่งพ่อมาดูแลแผ่นดินไทยนี้ ครอบเจ็ดสิบปีแล้วฟ้าก็พาพ่อไป” เปรียบสวรรค์เป็น มนุษย์ส่งพ่อมาดูแลแผ่นดินไทย
13 ตุลาคมเวลาที่พ่อต้องกลับ ทวยเทพอรับพ่อกลับดินแดน แสนไกล เหลือเพียงคำสอนที่ดีฝากเราเอาไว้ เกิดเป็นคนไทย ศาสนาใดต้องสามัคคี	ใช้คำซ้อนเพื่อเสียง “ทวยเทพ” (ทวย + เทพ) หมายถึง เทพเทวดา		
ให้สัญญาได้ไหมคนไทยทุกคน ยากดีมีเงินทุกคนจะทำ ความดี ทำดีเพื่อพ่อ ทำดีเพื่อแผ่นดินนี้ ให้สมกับที่เกิดมา บนประเทศไทย	มีการใช้คำซ้อนเพื่อความหมาย “ยากดีมีเงิน” เพื่อสื่อความหมาย ให้ชัดเจน		
ลูกขอสัญญาจะเป็นคนดีของพ่อ จะสืบสานต่อทุกอย่างที่พ่อ สร้างไว้ อยู่อย่างพอเพียงรักสามัคคีด้วยใจ จะเกิดชาติใดชาติ ไหนขอเป็นลูกพ่อ รวมใจล้านดวงส่งพ่อสู่สวรรคาลัย กราบ พร้อม ๆ กันสัญญาต่อหน้ารูปพ่อ เราจะเข้มแข็งจับมือกัน เดินหน้าต่อ พวกเรารักพ่อในหลวงของปวงชาวไทย พวกเรา รักพ่อภูมิพลมหาราช "ขอเป็นข้ารองพระบาททุกชาติไป"	ใช้คำซ้อนเพื่อเสียง “สืบสาน” (สืบ + สาน) หมายถึง สืบต่อ สืบทอด		

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

21.ชื่อเพลง

คำสัญญาต่อหน้ารูปพ่อ

ผู้ขับร้อง

ปิ่น ประภาสทิพย์

ผู้แต่ง

ปิ่น ประภาสทิพย์

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
<u>สวรรค์ส่งพ่อมาดูแลแผ่นดินไทยนี้ ครบเจ็ดสิบปีแล้วฟ้าก็พา</u> <u>พ่อไป กลับสู่วิมานสู่สรวงสรรค์ ผองชนชาวไทยสุดอาลัย</u> <u>น้ำตาไหลนอง</u> 13 ตุลาคมเวลาที่พ่อต้องกลับ ทวยเทพรอรับพ่อกลับดินแดน แสนไกล เหลือเพียงคำสอนที่ดีฝากเราเอาไว้ เกิดเป็นคนไทย ศาสนาใดต้องสามัคคี ให้สัญญาได้ไหมคนไทยทุกคน ยากดี มีจนทุกคนจะทำความดี ทำดีเพื่อพ่อทำดีเพื่อแผ่นดินนี้ ให้สมกับที่เกิดมาบนประเทศไทย <u>ลูกขอสัญญาจะเป็นคนดีของพ่อ จะสืบสานต่อทุกอย่างที่พ่อ</u> <u>สร้างไว้ อยู่อย่างพอเพียงรักสามัคคีด้วยใจ จะเกิดชาติใดชาติ</u> <u>ไหนขอเป็นลูกพ่อ</u> <u>รวมใจล้านดวงส่งพ่อสู่สรวงสวรรค์ กราบพร้อม ๆ กันสัญญา</u> <u>ต่อหน้ารูปพ่อ เราจะเข้มแข็งจับมือกันเดินหน้าต่อ พวกเรารัก</u> <u>พ่อในหลวงของปวงชาวไทย พวกเรารักพ่อภูมิพลมหาราช</u> <u>"ขอเป็นข้ารองพระบาททุกชาติไป"</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยกล่าวถึงสวรรค์ที่ส่งในหลวง รัชกาลที่ 9 มาดูแลประเทศไทย ได้ 70 ปี ตอนนี้สวรรค์ได้พา พระองค์ท่านกลับไปแล้ว มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ คือ จากนี้ขอสัญญาจะ สืบสานสิ่งต่าง ๆ ที่พ่อสร้างพ่อสอน เกิดชาติไหนขอเป็นลูก ของพ่อทุกชาติไป และปิดเรื่องโดยกล่าวว่าประชาชนชาวไทยขอน้อมส่งพ่อสู่ สวรรค์ และสัญญาจะเดินหน้าต่อไปอย่างเข้มแข็ง	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึง ความอาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ “ผองชนชาวไทยสุด อาลัยน้ำตาไหลนอง” เป็นวลี ที่แสดงถึงความ อาลัยรักต่อในหลวงรัชกาลที่ 9 อย่างสุดซึ้ง

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

22.ชื่อเพลง สังก้องฟ้า ผู้ขับร้อง พ่อเพียง สุวรรณพันธ์ / พจน์ สุวรรณพันธ์ ผู้แต่ง พจน์ สุวรรณพันธ์

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้ สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
แผ่นดินร้องไห้ ผืนแผ่นดินอาลัย หัวอกของคนไทย แตกสลายทุกหย่อมหญ้า เมื่อพ่อจากไป 13 เดือนตุลา พายุแห่งน้ำตา โถมซัดจนท่วมใจ	จากบทเพลงนี้ใช้ภาษาถึงทางการ มีการใช้คำซ้อน เพื่อความหมาย คำว่า “แตกสลาย” (แตก + สลาย) หมายถึง แตกพัง ทลาย มีการใช้คำที่เห็นภาพ คือ “พายุแห่งน้ำตา โถมซัดจนท่วมใจ” ทำให้เห็นถึงภาพ น้ำตาที่ไหลรินอย่างมากมายของประชาชนชาวไทย		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “บุคลาธิษฐาน” คือ “แผ่นดินร้องไห้ ผืน แผ่นดินอาลัย” ให้แผ่นดิน ท้องฟ้ามีชีวิต เหมือนมนุษย์
ภาพพ่อตรากตรำ ยังคงฝังใจจำทุกสิ่งที่พ่อทำ ช่างงดงามและยิ่งใหญ่ เหนือไคลไหลริน รดดินรดหัวใจคู่อังน้ำพระทัย ชโลมให้ประชาชน	ใช้คำซ้อนเพื่อความหมาย คำว่า “ตรากตรำ” (ตราก + ตรำ) หมายถึง ทนทำอย่างไม่คิดถึง ความยากลำบาก		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อุปมา” คือ เหนือไคลไหลริน รดดินรด หัวใจคู่อังน้ำพระทัย ชโลมให้ ประชาชน เปรียบเหนือคังน้ำพระทัยของ ในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่มีต่อประชาชน
พระเจ้าอยู่หัวของลูกเอย ไม่มีวันไหนเลย ที่จะพัก พระวรกาย พระเจ้าแผ่นดินของลูกเอย ไม่มีสิ่งใดเลย จะตอบแทนพระองค์ได้ มีเพียงสิ่งเดียวเท่านั้น เพื่อให้พ่อภูมิใจ จะทำตามที่ทรงสอนไว้ ตราบอสงไขยเวลา	มีการใช้คำราชาศัพท์ คำว่า “พระวรกาย” หมายถึง ร่างกาย		
เหนื่อยล้ามาพอ หลับเกิดหนอพ่อเจ้า สวรรค์ท่านเมตตา มอบเทวดา ให้ สังก้องฟ้า คู่สุวรรณคล้าย เกิดก็ชาติภพใด ขอเป็นข้ารับใช้ได้ ธุลีพระบาท	ใช้คำซ้อนเพื่อความหมาย “ชาติภพ” (ชาติ + ภพ) หมายถึง กำเนิด การเกิด		

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

22.ชื่อเพลง

ส่งพ่อคืนฟ้า

ผู้ขับร้อง

พอเพียง สุวรรณพันธ์ / พจน์ สุวรรณพันธ์

ผู้แต่ง พจน์ สุวรรณพันธ์

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
<u>แผ่นดินร้องไห้ ผืนแผ่นดินอาลัย หัวอกของคนไทย</u> <u>แตกสลายทุกหย่อมหญ้า เมื่อพ่อจากไป 13 เดือนตุลา</u> <u>พายุแห่งน้ำตา โถมซัดจนท่วมใจ</u> <u>ภาพพ่อตราตรึง ยังคงฝังใจจำทุกสิ่งที่พ่อทำ ช่วง</u> <u>งดงามและยิ่งใหญ่ เหนือไคลไหลริน รดรินรดหัวใจ</u> <u>ดุจดั่งน้ำพระทัย ชโลมให้ประชาชน</u> พระเจ้าอยู่หัวของลูกเอย ไม่มีวันไหนเลย ที่จะพัก พระวรกายพระเจ้าแผ่นดินของลูกเอย ไม่มีสิ่งใดเลย จะตอบแทนพระองค์ได้ มีเพียงสิ่งเดียวเท่านั้น เพื่อให้พ่อภูมิใจ จะทำตามที่ทรงสอนไว้ ตราบองสไบเวลา <u>เหนื่อยล้ามาพอ หลับเกิดหนอพ่อเจ้า สวรรค์ท่าน</u> <u>เมตตา มอบเทวดาให้ ส่งพ่อขึ้นฟ้า สู่วรรคาลัย</u> <u>เกิดก็ชาติภพใด ขอเป็นข้ารับใช้ใต้ร่มพระบาท</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยกล่าวถึง ความรู้สึกเสียใจของ ประชาชนชาวไทยเพื่อทราบว่าในหลวงรัชกาลที่ 9 สวรรคต มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ คือกล่าวถึงแม่พระองค์ ท่านจะเสด็จสวรรคตแต่พระองค์ยังอยู่ในใจประชาชนคนไทย ทุกคน ยังจำสิ่งที่พระองค์ทำให้ชาวไทยได้เสมอ และปิดเรื่องโดยกล่าวว่าขอให้พระองค์พักผ่อนให้สบาย เกิดอีก ก็ชาติขอเป็นข้ารับใช้ทุกชาติไป	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึง ความ อาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ได้แก่ “แผ่นดินร้องไห้ ผืนแผ่นดิน อาลัย” “พายุแห่งน้ำตา โถมซัดจนท่วมใจ” เป็น กลุ่มคำ ที่แสดงถึงความอาลัยรักต่อในหลวง รัชกาลที่ 9 เมื่อพระองค์ท่านเสด็จสู่สวรรคาลัย

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

23.ชื่อเพลง

เทวดากลับฟ้า

ผู้ขับร้อง

รวมศิลปิน

ผู้แต่ง

โน้ต เชิญยิ้ม

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้ สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
13 ตุลา คนไทยน้ำตาไหลท่วมแผ่นดิน ทั่วขวานทองทุกท้องถิ่น ไฟคงได้ยื่นเสียงสะอื้นให้ น้ำตาท่วมท้น ไหลหล่นกลับท่วมหัวใจ เมื่อในหลวงท่านจากไป เสียงสะอื้นให้จนฟ้าได้ยื่น	จากบทเพลงนี้ใช้ภาษากึ่งทางการ มีการใช้ คำซ้อนเพื่อเสียง คำว่า “ท่วมท้น” (ท่วม + ท้น) หมายถึง มากมาย ล้นหลาม		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อติพจน์” คือ “คนไทยน้ำตาไหลท่วมแผ่นดิน” “เสียงสะอื้นให้จน ฟ้าได้ยื่น” และ “บุคลาธิษฐาน” คือ “ไฟคงได้ยื่น เสียงสะอื้นให้”
แขนทอดั่งบำ บอกกับท้องฟ้าให้ฟ้าได้ฟัง หัวใจคนไทยแทบพ่ายพัง วอนฟ้าจงฟังใจลูกฟังสุญสนัน ฝนหลังสังข์ฟ้า หล่นปนน้ำตาไหลริน 70 ล้านไทย หัวใจแทบสิ้น ท่วมทั้งแผ่นดินเงินองน้ำตา	มีการใช้คำซ้อนเพื่อเสียง “ไหลริน” (ไหล + ริน) หมายถึง ไหลออกมาเรื่อย ๆ และ “พ่ายพัง” (พ่าย + พัง) หมายถึง ทลาย พัง พังทลาย		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อติพจน์” คือ ท่วมทั้งแผ่นดินเงินองน้ำตา กล่าวว่าท่วมแผ่นดินไทย เต็มไปด้วยน้ำตา
ก้มลงกราบที่ภาพในหลวง จากแดนแมนสรวง ที่ สวรรค์ประทานมา ฟ้ายังมารับ เทวดากลับคืนฟ้า พอไม่ได้ผิดสัญญา แต่ถึงเวลาที่พ่อต้องไป			จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “บุคลาธิษฐาน” คือ “ฟ้ายังมารับ เทวดากลับคืนฟ้า” เปรียบฟ้าเป็นมนุษย์ที่สามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้ เหมือนมนุษย์

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้ สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
น้ำตาแล่นหยดหลังรินรดทั่วผืนดิน ตั้งแต่เช้าเขา ชาวเรา ชาวดิน พ่อคงได้ยินเสียงลูกร้องไห้ ลูกจะทำดี ตามวิธีที่พ่อสอนไว้ พ่อหลวงคงหายห่วงใย เมื่อลูกหลานไทยหมั่นทำความดี ในหลวงคงหายห่วงใย เมื่อชาติเชื้อไทย รักสามัคคี พ่อเสด็จสู่สวรรคาลัย นั่งมองเทียนชัย น้ำตาเทียนไหลเหมือนเรา	มีการเล่นคำซ้ำ คำว่า “ชาว” คือ ชาวเขา ชาวเรา ชาวดิน ให้บทเพลงมีความไพเราะ		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อติพจน์” คือ “น้ำตาแล่นหยดหลังรินรดทั่วผืนดิน” และ “บุคลาธิษฐาน” คือ “น้ำตาเทียนไหลเหมือนเรา” เปรียบเทียบเป็นมนุษย์ที่มีน้ำตา ร้องไห้เสียใจ เหมือนมนุษย์

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

23.ชื่อเพลง เทวดากลับฟ้า

ผู้ขับร้อง

รวมศิลปิน

ผู้แต่ง โน้ต เชิญยิ้ม

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
13 ตุลา คนไทยน้ำตาไหลท่วมแผ่นดิน <u>ทั่วขวานทองทุกท้องถิ่น ฟ้าคงได้ยินเสียงสะอื้นไห้</u> <u>น้ำตาท่วมท้น ไหลหล่นกลับท่วมหัวใจ</u> <u>เมื่อในหลวงท่านจากไป เสียงสะอื้นไห้จนฟ้าได้ยิน</u> <u>แขนงคอดั่งบ่า บอกกับท้องฟ้าให้ฟ้าได้ฟัง</u> <u>หัวใจคนไทยแทบพ่ายพัง วอนฟ้าจงฟังใจลูกฟังสุญสิ้น</u> <u>ฝนหลังสังข์ฟ้า หล่นปนน้ำตาไหลริน</u> <u>70 ล้านไทย หัวใจแทบสิ้น ท่วมทั้งแผ่นดินเจ็มนองน้ำตา</u> <u>ก้มลงกราบที่ภาพในหลวง จากแดนแมนสรวง</u> <u>ที่สวรรค์ประทานมา ฟ้าสั่งมารับ เทวดากลับคืนฟ้า</u> <u>พ่อไม่ได้ผิดสัญญา แต่ถึงเวลาที่พ่อต้องไป</u> <u>น้ำตาฉ่ำนัยน์ตาหลังรินรดทั่วผืนดิน</u> <u>ตั้งแต่เขาเขา ชาวเรา ชาวดิน พ่อคงได้ยินเสียงลูกร้องไห้</u> <u>ลูกจะทำดี ตามวิธีที่พ่อสอนไว้ พ่อหลวงคงหายห่วงใย</u> <u>เมื่อลูกหลานไทยหมั่นทำความดี</u> <u>ในหลวงคงหายห่วงใย เมื่อชาติเชื้อไทย รักสามัคคี</u> <u>พ่อเสด็จสู่สวรรคาลัย นั่งมองเทียนชัย น้ำตาเทียนไหล</u> <u>เหมือนเรา</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยกล่าวถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวันที่ 13 ตุลาคม ว่าประชาชนชาวไทยต่างเศร้าเสียใจเป็นอย่างมากในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จสวรรคต มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ คือเมื่อพระองค์สวรรคตชาวไทยเหมือนใจสลายที่พระองค์ท่านจากเราไป จากนั้นจะทำความดีตามที่พระองค์สอนไว้ และปิดเรื่องโดยกล่าวว่าเมื่อพระองค์เสด็จสวรรคต นอกจากประชาชนชาวไทยที่ร้องไห้เสียแล้ว เมื่อมองดูเทียน เทียนก็ร้องไห้เสียใจเหมือนเรา	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความอาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ “คนไทยน้ำตาไหลท่วมแผ่นดิน” “น้ำตาท่วมท้น ไหลหล่นกลับท่วมหัวใจ” “หัวใจแทบสิ้น ท่วมทั้งแผ่นดิน เจ็มนองน้ำตา” “พ่อคงได้ยินเสียงลูกร้องไห้” เป็นประโยค ประกอบด้วย ประธาน กริยา กรรม ที่แสดงถึงความอาลัยรักต่อในหลวงรัชกาลที่ 9 เมื่อพระองค์ท่านเสด็จสู่สวรรคาลัย

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

24.ชื่อเพลง ฝากเพลงถึงพ่อ ผู้ขับร้อง แก้วฟ้า สหเพชร ผู้แต่ง แก้วฟ้า สหเพชร

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
แปดสิบเก้าพรรษาเหนื่อยมามากแล้ว ไอ้พ่อร่มโพธิ์แก้ว ไม่มีอีกแล้วพ่อจำ ชาวไทยรันทด ใบหน้าเปื้อนหยดน้ำตา ในเมื่อสวรรค์สั่งมา รับเทวดากลับคืน	จากบทเพลงนี้ใช้ภาษาถึงทางการ		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “บุคลาธิษฐาน” คือ “สวรรค์สั่งมา รับเทวดา กลับคืน” เปรียบสวรรค์เป็นมนุษย์ที่สามารถ ทำสิ่งต่าง ๆ ได้เหมือนมนุษย์
สิบสามตุลา คังว่าฝันร้าย เหมือนฟ้าผ่ากลางใจ น้ำตาเป็นสายสะอื้น ต้องยอมจำนน ทุกคนนั้นไม่อาจฝัน เรียกร้องขอพ่อกลับคืน พ่อก็ไม่ฟื้นขึ้นมาไม่ว่าพ่อจะอยู่ไหน	มีการใช้คำซ้อนเพื่อความหมาย คำว่า “เรียกร้อง” (เรียก + ร้อง) หมายถึง เรียกร้องขอความเห็นใจ		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อติพจน์” คือ “คังว่าฝันร้าย เหมือนฟ้าผ่ากลางใจ” เปรียบความ เจ็บนั้นเป็นการเจ็บที่เจ็บหนักมากที่สุด
ฝากเพลงลอยไปอย่าได้เป็นห่วงเลขหนา จดจำคำพ่อ อย่าให้อริบลูกขึ้นมาเดินตามรอยเท้าบิดา แล้วมาหันหน้ารักกัน เหนื่อยมามากนัก หุดพักพ่อจำ คิดถึงพ่อขึ้นมา แขนมองดูฟ้าทุกวัน สดุดกลางใจ จำไว้ชั่วลูก ชั่วหลาน เราเกิดในรัชกาลที่เก้า เล่าขานกันไป ไม่ว่าจะเกิดชาติไหนภูมิใจได้เป็นลูกพ่อ	มีการใช้คำซ้อนเพื่อความหมาย คำว่า “จดจำ” (จด + จำ) หมายถึง กำหนดไว้ ในใจ, จำไว้ในใจ		

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

24.ชื่อเพลง

ฝากเพลงถึงพ่อ

ผู้ขับร้อง

แก้วฟ้า สหเพชร

ผู้แต่ง

แก้วฟ้า สหเพชร

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
<u>แปดสิบเก้าพรรษาเหนื่อยมามากแล้ว</u> <u>ไอ้พ่อร่มโพธิ์แก้ว ไม่มีอีกแล้วพ่อจ๋า</u> <u>ชาวไทยรัตนด บิหน้าเปื้อนหยดน้ำตา</u> <u>ในเมื่อสวรรค์สั่งมา รับเทวดากลับคืน</u> <u>สิบสามศุลา ตั้งว่าฝันร้าย เหมือนฟ้าผ่ากลางใจ</u> <u>น้ำตาเป็นสายสะอื่น ต้องยอมจ้าน</u> <u>ทุกคนนั้นไม่อาจฝัน เรียกร้องขอพ่อกลับคืน</u> <u>พ่อก็ไม่ฟื้นขึ้นมาไม่ว่าพ่อจะอยู่ไหน</u> <u>ฝากเพลงลอบไปอย่าได้เป็นห่วงเลยหนา</u> <u>จดจำคำพ่อ อย่าให้อริบลูกขึ้นมาเดินตามรอยเท้าบิดา</u> <u>แล้วมาหันหน้ารักกัน เหนื่อยมามากนัก</u> <u>หยุดพักพ่อจ๋าคิดถึงพ่อขึ้นมา แหงนมองดูฟ้าทุกวัน</u> <u>สถิตกลางใจ จ๋าไว้ชั่วลูกชั่วหลาน</u> <u>เราเกิดในรัชกาลที่เก้า เล่าขานกันไป</u> <u>ไม่ว่าจะเกิดชาติไหนภูมิใจได้เป็นลูกพ่อ</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยกล่าวถึงการสวรรคตของ ในหลวงรัชกาลที่ 9 ประชาชนชาวไทยต่างโศกเศร้าเสียใจ เป็นอย่างมาก มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ คือประชาชนชาว ไทยต่างเศร้าโศกเสียใจต่อการสวรรคตของในหลวง รัชกาลที่ 9 และปิดเรื่องโดยกล่าวว่าจะจดจำในหลวงรัชกาลที่ 9 และจะเล่าสืบไปจนชั่วลูกชั่วหลานว่าตนเองเกิดในรัชกาล ที่ 9 และภูมิใจที่ได้เกิดเป็นประชาชนชาวไทยเป็นลูกของ พระองค์ท่าน	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึง ความอาลัยรัก ที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ “ชาวไทยรัตนด บิหน้าเปื้อนหยดน้ำตา” “น้ำตาเป็น สายสะอื่น” เป็นประโยค ประกอบด้วย ประธาน กริยา กรรม ที่แสดงถึงความอาลัยรัก โศกเศร้าเสียใจเป็น อย่างมาก เมื่อพระองค์ท่านเสด็จสู่สวรรคาลัย

ตอนที่ 1 การใช้วงลีลา

25.ชื่อเพลง อาลัยพ่อหลวง ผู้ขับร้อง ดาว ชลิตา ผู้แต่ง ชีระศักดิ์ ชุมศรี, คุณน้อย สว่างอุบล

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
ฟ้าโศกกำสรวล คนไทยทั้งมวลต้องมาหมองเศร้า เมื่อพ่อได้จากพวกเรา ลูกไทยเศร้าได้หลังน้ำตา วันนี้พ่อไกลแต่ในใจลูกยังบูชา พสกนิกรทั่วหล้า หลังน้ำตาแทบจะขาดใจ	จากบทเพลงนี้ใช้ภาษาถึงทางการ มีการใช้คำราชาศัพท์ คำว่า “กำ สรวล” หมายถึง โศกเศร้า คร่ำ ครวญ ร้องไห้		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “บุคลาธิษฐาน” คือ “ฟ้าโศกกำสรวล” เปรียบฟ้าเป็นมนุษย์ที่เศร้าโศก เสียใจต่อการสวรรคตของในหลวงรัชกาลที่ 9 และ ภาพพจน์ “อดิพจน์” คือ “พสกนิกรทั่วหล้า หลังน้ำตา แทบจะขาดใจ” กล่าวว่าชาวไทยร้องไห้จนจะ ขาดใจตาย
พ่อภูมิพล ลูกไทยทุกคนร้อใจเป็นหนึ่งใน เสียใจกันอย่างสุด ซึ่ง ถึงกันบึงแห่งดวงหทัย น้อมเกล้าบูชา พ่อสยามด้วย ความจริงใจ เสด็จสู่สวรรคาลัย เสร้าใจลูกไทยทั้งผอง	มีการใช้คำราชาศัพท์ คำว่า “เสด็จ” หมายถึง ไป		
เจ็ดสิบล้านใจร้อเป็นมาลัยเชื่อมใจกันต่อ เสียตายจริงหนอ เคยเห็นพ่อคู่บัลลังก์ทอง ร่มโพธิ์ต้นไม้ใหญ่เคยแผ่กิ่งใบไม่มี ให้มอง น้ำตาลูกไทยหลั่งนอง ยิ่งมองยิ่งสุดคะเน พ่อภูมิพล ลูกไทยทุกคนขอสาบานว่า จะเจริญรอยตามบิดา ตราบชั่วชีวิตก็ยังตราตรึง ให้พ่อพักผ่อน ทรงงานเหนื่อยอ่อนโดยไม่คำนึง ลูกถือว่าพ่อ เป็นหนึ่งใน นำชัยในใจเสมอ ลูกถือว่าพ่อเป็นหนึ่งใน ในใจลูกไทยเสมอ			จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อุปลักษณ์” คือ “ร่มโพธิ์ต้นไม้ใหญ่เคยแผ่กิ่งใบไม่มีให้มอง” เปรียบใน หลวงรัชกาลที่ 9 เป็นต้นไม้โพธิ์ที่คอยเป็นที่พึ่งพิงของ ประชาชนชาวไทย

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

25.ชื่อเพลง อาลัยพ่อหลวง ผู้ขับร้อง ดาว ชลิตา ผู้แต่ง ชีระศักดิ์ ชุมศรี, ศูนย์น้อย สว่างอุบล

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
<u>ฟ้าโศกกำสรวล คนไทยทั้งมวลต้องมาหมองเศร้า</u> <u>เมื่อพ่อได้จากพวกเรา ลูกไทยเศร้าได้หลังน้ำตา</u> <u>วันนี้พ่อไกลแต่ในใจลูกยังบูชา พสกนิกรทั่วหล้า</u> <u>หลังน้ำตาแทบจะขาดใจ</u> <u>พ่อภูมิพล ลูกไทยทุกคนรื้อใจเป็นหนึ่ง เสียใจกันอย่าง</u> <u>สุดซึ้ง ถึงกันบึงแห่งดวงหทัย น้อมเกล้าบูชาพ่อสยาม</u> <u>ด้วยความจริงใจ เสด็จสู่สวรรคาลัย เศร้าใจลูกไทย</u> <u>ทั้งผอง</u> เจ็ดสิบล้านใจรื้อเป็นมาลัยเชื่อมใจกันต่อ เสียดยจริง หนอเคยเห็นพ่อคู่บัลลังก์ทอง ร่มโพธิ์คันใหญ่เคยแผ่ กิ่งใบไม่มีให้มอง น้ำตาลูกไทยหลังนง ยิ่งมอชิง สุดคะนึ่ง <u>พ่อภูมิพล ลูกไทยทุกคนขอสาบานว่า จะเจริญรอยตาม</u> <u>บิดา ตราบชั่วชีวิตก็ยังตราตรึง ให้พ่อพักผ่อนทรงงาน</u> <u>เหนื่อยอ่อนโดยไม่คำนึง ลูกถือว่าพ่อเป็นหนึ่ง นำชัย</u> <u>ในใจเสมอ ลูกถือว่าพ่อเป็นหนึ่ง ในใจลูกไทยเสมอ</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยกล่าวถึงการเศร้าโศก เสียใจของประชาชนชาวไทยทั่วประเทศ เมื่อทราบว่าใน หลวงรัชกาลที่ 9 สวรรคต มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ คือประชาชนชาว ไทยต่างเศร้าโศกเสียใจต่อการสวรรคตของในหลวง รัชกาลที่ 9 และปิดเรื่องโดยกล่าวว่าต่อจากนี้ทั้งชีวิตจะเดินรอยตามพ่อ ทำตามที่พระองค์ท่านคอยสั่งสอน และพระองค์ท่านจะเป็น หนึ่งที่อยู่ในใจประชาชนชาวไทยตลอดไป	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึง ความอาลัยรัก ที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ “ลูกไทยเศร้าได้หลังน้ำตา” “พสกนิกรทั่วหล้า หลังน้ำตาแทบจะขาดใจ” “น้ำตาลูกไทยหลังนง” เป็นประโยค ประกอบด้วย ประธาน กริยา ที่แสดงถึงความอาลัยรัก โศกเศร้าเสียใจเป็น อย่างมาก เมื่อพระองค์ท่านเสด็จสู่สวรรคาลัย

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

26. ชื่อเพลง พ่อของไทยในใจตลอดกาล ผู้ขับร้อง บุ่ม ปาจริย์ ผู้แต่ง นรนนันท์ จันทรแก้ว

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้ สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
คุณน้ำทิพย์จากฟ้าลงโลมแผ่นดิน ไหลหลังริน ทั่วแผ่นดินไทย องค์ภูมิทร์พระบารมียิ่งใหญ่ ดั่งศูนย์รวมดวงใจของชาวไทยทั้งปวง	จากบทเพลงนี้ใช้ภาษาถึงทางการ มีการใช้คำซ้อน เพื่อความหมาย คำว่า “หลังริน” (หลัง + ริน) หมายถึง ไหลลงหรือทำให้ไหลลงไม่ขาดสาย		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อุปมา” คือ “องค์ภูมิทร์พระบารมียิ่งใหญ่ ดั่งศูนย์รวมดวงใจ ของชาวไทยทั้งปวง” เปรียบในหลวงรัชกาลที่ 9 เป็นศูนย์รวมใจของประชาชนชาวไทยทุกคน
ภาพพอเพียง เลี้ยงพ่อภูมิพล ช่วยประชาชน มั่งมี ไม่หม่นหมอง ทรงครองธรรม นำไทยไปตาม ครรลอง ทรงพระเจริญยังก้องจากห้องใจ คนไทยทุกคน	มีการใช้คำซ้อนเพื่อเสียง คำว่า “มั่งมี” (มั่ง + มี) หมายถึง มีเงินมาก และคำซ้อนเพื่อความหมาย คำว่า “หม่นหมอง” หมายถึง ไม่ค่อยใส ไม่สบายใจ ไม่เบิกบาน		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “บุคลาธิษฐาน” คือ “ทรงพระเจริญยังก้องจาก ห้องใจคนไทยทุกคน” เปรียบหัวใจเป็นมนุษย์ ที่สามารถพูดสื่อสารได้
ต่างชาติเคยถามทำไม เหตุใดคนไทยจึงรัก ในหลวง ยากอธิบาย แต่ยอมตายโดยไม่หวั่นทรวง พ่อเหนือ พ่อทุกข์ พ่อห่วง เพราะเพื่อปวงชาวไทย	มีการเล่นคำ คำว่าพ่อ “พ่อเหนือ พ่อทุกข์ พ่อห่วง” เพื่อให้บทเพลงเกิดความไพเราะ และบทเพลงมี ความหมายที่ดี		
หยดน้ำจากฟ้ากลายเป็นน้ำตา ของประชาทั่วหล้า หลังไหล ส่งพ่อหลวงเสด็จสู่สวรรคาลัย ชาตินี้ ชาตินี้ ชาตินี้ ชาตินี้ คือพ่อของไทยในใจ ตลอดกาล	มีการเล่นคำ คำว่าชาติ “ชาตินี้ ชาตินี้ ชาตินี้ ชาตินี้” ทำให้บทเพลงไพเราะ และมีความหมายดี		

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

26.ชื่อเพลง พ่อของไทยในใจตลอดกาล ผู้ขับร้อง บุ่ม ปาจริย์ ผู้แต่ง นรนนันท์ จันทรแก้ว

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
<u>คุณน้ำทิพย์จากฟ้าจ โลมแผ่นดิน ไหลหลังรินทั่วแผ่นดิน</u> <u>ไทย องค์กษัตริย์พระบารมียิ่งใหญ่ ดั่งศูนย์รวมดวงใจของ</u> <u>ชาวไทยทั้งปวง</u> <u>ภาพพอเพียง เลียงพ่อภูมิพล ช่วยประชาชน</u> <u>มั่งมี ไม่หม่นหมอง ทรงครองธรรมนำไทยไปตามครรลอง</u> <u>ทรงพระเจริญยังก้องจากห้องใจคนไทยทุกดวง</u> ต่างชาติเคยถามทำไม เหตุใดคนไทยจึงรักในหลวง ยากอธิบาย แต่ยอมตายโดยไม่หวั่นทรวง พ่อเหนือ พ่อทุกซ์ พ่อห้วง เพราะเพื่อปวงชาวไทย <u>หยดน้ำจากฟ้ากลายเป็นน้ำตา ของประชาทั่วหล้าหลังไหล</u> <u>ส่งพ่อหลวงเสด็จสู่สวรรคาลัย ชาตินี้ ชาติหน้า ชาติไหน คือ</u> <u>พ่อของไทยในใจตลอดกาล</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยกล่าวถึงในหลวงรัชกาลที่ 9 ผู้ที่เป็นเหมือนศูนย์รวมของประชาชนชาวไทย ผู้ที่ทำเพื่อชาติ เพื่อชาวไทยทุกคน มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ คือกล่าวถึงสิ่งต่าง ๆ ที่พระองค์ท่านทำเพื่อประชาชนชาวไทย ทำให้ชาวไทยมีอยู่ มีกิน อยู่กันอย่างสุขสบาย และปิดเรื่องโดยกล่าวว่าประชาชนชาวไทยต่างเศร้าโศก เสียใจต่อการสวรรคตของในหลวง และไม่ว่าจะชาติไหน ๆ พระองค์จะอยู่ในใจ และเป็นพ่อหลวงของประชาชนชาวไทยตลอดไป	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความอาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ “หยดน้ำจากฟ้า กลายเป็นน้ำตา” เป็นกลุ่มคำ ที่แสดงถึงความอาลัยรัก ร้องไห้เสียใจ เมื่อพระองค์ท่านเสด็จสู่สวรรคาลัย

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

27.ชื่อเพลง พ่อหลวงในดวงใจนิรันดร์ ผู้ขับร้อง สบชัย ไกรยูรเสน ผู้แต่ง สบชัย ไกรยูรเสน

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
ปล่อยน้ำตา ให้ไหลไป ชุ่มซบไว้ให้แน่นนาน วรกายพอหยุดพัก สายใยรักไม่หยุดสิ้น รอยเดิม ๆ ที่พ่อวางไว้ ดังโคมไฟส่องแผ่นดิน มุ่งทำดี หมั่นทำกิน ชนทุกถิ่นน้อมนำพา	จากบทเพลงนี้ใช้ภาษาถึงทางการ มีการใช้คำราชาศัพท์ คำว่า “วรกาย” หมายถึง ตัว ร่างกาย		
หนึ่งในโลก หนึ่งในสวรรค์ หนึ่งในทิวหล้า พ่อทรงทรงเพียรสละกายา เปรี้ยวพระปรีชาที่สิ้น แผ่นดิน ขอดวายความอาลัย ด้วยหัวใจสลายสิ้น ลูกจะตามรอยพระบาททุกแผ่นดิน ตราบนิรันดร์	มีการเล่นคำ คำว่าหนึ่ง “หนึ่งในโลก หนึ่งในสวรรค์ หนึ่งในทิวหล้า” เพื่อให้บทเพลงเกิดความไพเราะ และบทเพลงมีความหมายที่ดี มีการใช้คำราชาศัพท์ คำว่า “ปรีชา” หมายถึง ปัญญาสามารถ ความรอบรู้		
เมื่อมองฟ้าไร้นกบิน เมฆกลืนกิน ไร้ตะวัน เมื่อส่งฟ้าคืนสวรรค์ สู่พรหมชั้นพทุธาลัย ปล่อยน้ำตา ให้ไหลริน กราบลงพื้นแผ่นดินไทย เบื้องบนฟ้า พ่อยิ้มให้ เปรี้ยวด้วยรักของปวงประชา พ่อทรงเพียรสละกายา เปรี้ยวพระปรีชาที่สิ้นแผ่นดิน ขอดวายความอาลัย ด้วยหัวใจสลายสิ้น ลูกจะตามรอบพระบาท ทุกแผ่นดิน แห่งพ่อหลวงในดวงใจ นิรันดร์	มีการใช้คำซ้อนเพื่อความหมาย คำว่า “ไหลริน” (ไหล + ริน) หมายถึง ไหลลงหรือทำให้ไหลลง ไม่ขาดสาย		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อติพจน์” คือ “เมื่อมองฟ้าไร้นกบิน เมฆกลืนกิน ไร้ตะวัน” กล่าวว่เมื่อพระองค์สวรรคต ทำให้ท้องฟ้าไม่มีนก เมฆกลืนกินดวงตะวัน ไม่มีดวงตะวันส่องแสงให้เห็นสิ่งต่าง ๆ อีกต่อไป

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

27.ชื่อเพลง พ่อหลวงในดวงใจนิรันดร์ ผู้ขับร้อง สบชัย ไกรยูรเสน ผู้แต่ง สบชัย ไกรยูรเสน

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
<u>ปล่อยน้ำตา ให้ไหลไป ซึมซับไว้ให้แน่นนาน</u> <u>วรกายพอหยุดพัก สายใยรักไม่หยุดสิ้น</u> <u>รอยเดิม ๆ ที่พ่อวางไว้ ดั่งโคมไฟส่องแผ่นดิน</u> <u>มุ่งทำดี หมั่นทำกิน ชนทุกถิ่นน้อมนำพา</u> <u>หนึ่งในโลก หนึ่งในสวรรค์ หนึ่งในเทวาลัย หนึ่งในทุกหล้า</u> <u>พ่อทรงทรงเพียรสละกายา เปรี่ยมพระปรีชาที่สิ้นแผ่นดิน</u> <u>ขอถวายความอาลัย ด้วยหัวใจสลายสิ้น</u> <u>ลูกจะตามรอยพระบาททุกแผ่นดิน ตราบนิรันดร์</u> เมื่อมองฟ้าไร้นกบิน เมฆกลืนกิน ไร้ตะวัน เมื่อส่งฟ้าคืนสวรรค์ สู่พรหมชั้นพุทธานุ ปล่อยน้ำตา ให้ไหลริน กราบลงผืนแผ่นดินไทย เบื้องบนฟ้า พ่อยิ้มให้ เปรี่ยมด้วยรักของปวงประชา <u>พ่อทรงทรงเพียรสละกายา เปรี่ยมพระปรีชาที่สิ้นแผ่นดิน</u> <u>ขอถวายความอาลัย ด้วยหัวใจสลายสิ้น</u> <u>ลูกจะตามรอยพระบาท ทุกแผ่นดิน</u> <u>แห่งพ่อหลวงในดวงใจ นิรันดร์</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยกล่าวถึงแม่ในหลวงรัชกาลที่ 9 จะสวรรคต พักผ่อนร่างกายแล้ว แต่สายใยรักของพระองค์ยังคงมีอยู่ไม่หยุดสิ้น สิ่งต่าง ๆ ที่พระองค์สร้างไว้ ยังสามารถทำให้ประชาชนชาวไทยอยู่ดีมีสุขได้ โดยทำตามสิ่งที่พระองค์สั่งสอน มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ คือกล่าวว่าจะเดินตามรอยพ่อหลวง ตามที่พ่อเคยสั่งสอนไว้ และปิดเรื่องโดยกล่าวว่าประชาชนชาวไทยขอถวายความอาลัยต่อพระองค์ท่าน และจะเดินตามรอยพ่อทำตามคำสั่งสอนของพระองค์	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึง ความอาลัยรักที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ “ขอถวายความอาลัย ด้วยหัวใจสลายสิ้น” เป็นกลุ่มคำที่แสดงถึงความอาลัยรัก ต่อในหลวงรัชกาลที่ 9 คือหัวใจแทบจะสลายเมื่อพระองค์ท่านเสด็จสวรรคต

ตอนที่ 1 การใช้วงล้อ

28.ชื่อเพลง สวรรค์ใจร้าย ผู้ขับร้อง ดีเจคลื่น FM95 MHz ผู้แต่ง ชันวรา ราศีธนู

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
น้ำตาของลูก ไหลนอง ท่วมทั้งแผ่นดิน เมื่อถึงวันสิ้น เหนือหัว พ่อของแผ่นดิน หัวใจสลาย ไทยทั้งสยามน้ำไหลริน สิ่งที่ได้ยื่น คือเสียงร่ำร้อง ก้องแผ่นดินไทย	จากบทเพลงนี้ใช้ภาษาถึงทางการ มีการใช้คำ ซ้อนเพื่อความหมาย คำว่า “ไหลริน” (ไหล + ริน) หมายถึง ไหลลงหรือทำให้ไหลลงไม่ขาดสาย และคำซ้อนเพื่อเสียง คำว่า “ร่ำร้อง” (ร่ำ + ร้อง) หมายถึง พร่ำร้องขอ พูดอยู่บ่อย ๆ		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อติพจน์” คือ “น้ำตาของลูก ไหลนอง ท่วมทั้งแผ่นดิน” กล่าวว่ จากการสวรรคตของในหลวงรัชกาลที่ 9 ทำให้ ประชาชนร้องไห้เสียใจจนน้ำตาไหลนองทั่ว แผ่นดินไทย และ “หัวใจสลาย ไทยทั้งสยามน้ำไหล ริน” กล่าวว่ ประชาชนชาวไทยแทบหัวใจสลาย เสียใจต่อการเสด็จสวรรคตของพระองค์ท่าน
พ่อจากไปแล้ว ร่มโพธิ์ร่มเงา ผู้มีแต่ให้ หนึ่งในดวงใจ คือ พ่อองค์นี้ หาใครเปรียบปาน พ่อยังคงอยู่ ในใจลูกนี้ ตราบนานแสนนาน ชั่ววันรันดร์กาล พ่ออยู่ในใจ ของลูกเสมอ	มีการใช้คำซ้อนเพื่อเสียง คำว่า “เปรียบปาน” (เปรียบ + ปาน) หมายถึง เอาสิ่งหนึ่งเข้ามาเทียบ กับอีกสิ่งหนึ่งเพื่อ ให้เห็นว่าใกล้เคียงกัน		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อุปลักษณ์” คือ “พ่อจากไปแล้ว ร่มโพธิ์ร่มเงา ผู้มีแต่ให้” เปรียบในหลวงรัชกาลที่ 9 คือ ร่มโพธิ์ร่มเงาของ ชาวไทย ที่คอยดูแล ช่วยเหลือชาวไทยทุกคน
สวรรค์ใจร้าย แลกชีวิตได้ ลูกขอตายแทน สิ่งที่หวนแทน คือ พ่อเท่านั้น ของชนชาวไทย ลูกขอน้อมส่ง ขอให้พระองค์ สู่สวรรคาลัย จะชาตินี้ชาติไหน ลูกจะขอเป็น ข้ารองบาท ในทุกชาติไป	มีการใช้คำซ้อนเพื่อเสียง คำว่า “หวนแทน” (หวน + แทน) หมายถึง หวนมาก กันไว้ให้ตนเอง		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “บุคลาธิษฐาน” คือ “สวรรค์ใจร้าย” คือสมมติให้ สวรรค์มีความรู้สึกนึกคิดเหมือนมนุษย์

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

28.ชื่อเพลง

สวรรค์ใจร้าย

ผู้ขับร้อง

ดีเจคลื่น FM95 MHz

ผู้แต่ง

ธันวา ราศีธนู

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
<u>น้ำตาของลูก ไหลนอง ท่วมทั้งแผ่นดิน</u> <u>เมื่อถึงวันสิ้น เหนือหัว พ่อของแผ่นดิน</u> หัวใจสลายไทยทั้งสยาม น้ำไหลริน สิ่งที่ได้ยิน คือเสียงร่ำร้อง ก้องแผ่นดินไทย <u>พ่อจากไปแล้ว ร่มโพธิ์ร่มไทร ผู้มีแต่ให้</u> <u>หนึ่งในดวงใจ คือ พ่อองค์นี้ หาใดเปรียบปาน</u> <u>พ่อยังคงอยู่ ในใจลูกนี้ ตราบนานแสนนาน</u> <u>ชั่ววันรันดร์กาล พ่ออยู่ ในใจ ของลูกเสมอ</u> สวรรค์ใจร้าย แลกชีวิตได้ลูกขอตายแทน สิ่งที่หวังแทน คือ พ่อเท่านั้นของชนชาวไทย ลูกขอน้อมส่ง ขอให้พระองค์สู่สวรรคาลัย จะชาตินี้ชาติไหน ลูกจะขอเป็นข้าราชการในทูลทุกชาติไป	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยกล่าวถึงลักษณะ อาการของประชาชนชาวไทยเมื่อทราบข่าวการ สวรรคตของในหลวงรัชกาลที่ 9 มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ คือกล่าวว่า จากนั้นไปพระองค์จะยังอยู่ในใจของประชาชน ชาวไทยตลอดไป และปิดเรื่องโดยกล่าวว่าประชาชนชาวไทยขอส่ง พระองค์ท่านเสด็จสู่สวรรค และไม่ว่าจะเกิดชาติใด จะขอเป็นข้าราชการทุกชาติไป	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึง ความอาลัยรัก ที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ “น้ำตาของลูก ไหลนองท่วมทั้งแผ่นดิน” “หัวใจสลายไทย ทั้งสยาม น้ำไหลริน”เป็นกลุ่มคำ ที่แสดงถึงความอาลัยรัก ต่อในหลวงรัชกาลที่ 9 คือ ประชาชนชาวไทยต่างเศร้าโศก เสียใจต่อการสวรรคตของในหลวงรัชกาลที่ 9

ตอนที่ 1 การใช้วจนลีลา

29.ชื่อเพลง จะเป็นคนดีของพ่อ ผู้ขับร้อง ศิลปิน lookkonlek official ผู้แต่ง กฤษณ คณาคุณ (เจน The Dey)

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
เด็ก ๆ ฉันเคยสงสัย ทำไมใคร ๆ ก็รัก ชายที่ใครก็รู้จัก ทั้งทั้งแผ่นดินไทย รูปที่มีทุกบ้าน เอาไว้ให้เราราบไหว้ ชายคนนั้น ไม่ใช่ใคร คือพ่อหลวงของเรา	จากบทเพลงนี้ใช้ภาษาถึงทางการ มีการใช้คำซ้อนเพื่อ ความหมาย คำว่า “กราบไหว้” (กราบ + ไหว้) หมายถึง ไหว้บูชา สักการะ		
หากใครถาม ว่ารักพระองค์แค่ไหน หมดหัวใจเท่าที่ลูกจะมี กับทุกสิ่งทุกอย่างที่พ่อทำ เพื่อแผ่นดินนี้ เกล็นจะมีสิ่งใดมาเท่าเทียม ที่สุดก็ถึงวันนี้ ที่พ่อได้คืนกลับฟ้า ความเศร้าหมองและน้ำตา ไหลท่วมทั้ง แผ่นดิน ลูกจะจดจำไว้ จนกว่าชีวิตมลายสิ้น ว่าต่อจากนี้พ่อจะได้ขึ้น ลูกเป็นคนดีของพ่อ จะรักแผ่นดินของพ่อ ลูกภูมิใจ ที่เกิดใน แผ่นดินของพ่อ	มีการใช้คำซ้อนเพื่อความหมาย คำว่า “จดจำ” (จด + จำ) หมายถึง กำหนดไว้ในใจ, จำไว้ในใจ		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อดิพจน์” คือ “ความเศร้าหมองและ น้ำตาไหลท่วมทั้งแผ่นดิน” กล่าวว่ น้ำตาของประชาชนชาวไทยไหลนอง ทั่วแผ่นดินไทย

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

29.ชื่อเพลง จะเป็นคนดีของพ่อ ผู้ขับร้อง ศิลปิน lookkonlek official ผู้แต่ง กฤษณ คณาคุณ (เจน The Dey)

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
เด็ก ๆ ฉันเคยสงสัย ทำไมใคร ๆ ก็รัก ชายที่ใครก็รู้จัก ทว่าทั้งแผ่นดินไทย รูปที่มีทุกบ้าน เอาไว้ให้เรากราบไหว้ ชายคนนั้น ไม่ใช่ใคร คือพ่อหลวงของเรา หากใครถาม ว่ารักพระองค์แค่ไหน หมดหัวใจ เท่าที่ลูกจะมี กับทุกสิ่งที่คุณทำ เพื่อแผ่นดินนี้ เกินจะมีสิ่งใดมาเท่าเทียม ที่สุดก็ถึงวันนี้ ที่พ่อได้คืนกลับฟ้า ความเศร้าหมองและน้ำตาไหลท่วมทั้งแผ่นดิน ลูกจะจดจำไว้ จนกว่าชีวิตมลายสิ้น ว่าต่อจากนี้พ่อจะได้ยิน ลูกเป็นคนดีของพ่อ จะรักแผ่นดินของพ่อ ลูกภูมิใจ ที่เกิดในแผ่นดินของพ่อ	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยกล่าวถึงความคิดของ ตนเองที่มีต่อในหลวงรัชกาลที่ 9 มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ คือกล่าวถึงความรู้สึก ที่มีต่อในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่ทำเพื่อประเทศชาติ ประชาชน คนไทยมาตลอด และปิดเรื่องโดยกล่าวว่าจะจดจำพระองค์ท่าน ไปจนวันตาย ต่อจากนี้จะเป็นคนดีเพื่อพระองค์ท่าน และภูมิใจที่ได้เกิด บนแผ่นดินไทย แผ่นดินที่มีพระองค์ท่านอยู่ดูแล	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึง ความอาลัยรัก ที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้า อยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ “น้ำตาไหลท่วมทั้งแผ่นดิน” เป็นกลุ่มคำ ที่แสดงถึงความอาลัยรัก ต่อในหลวง รัชกาลที่ 9 คือร้องไห้เสียใจจนน้ำตาไหลนอง ทั่วแผ่นดิน

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

30.ชื่อเพลง ความในใจลูกพ่อภูมิพล ผู้ขับร้อง สติธา ศรีบุญทอง ผู้แต่ง สติธา ศรีบุญทอง

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
น้ำตาไทยไหลรินเต็มสองแก้ม ทว่าทุกแคว้นผ่องไทย ใจสลาย 13 ตุลา น้ำตาท่วมแผ่นดินคนไทย พ่อจากไปเหลือไว้แค่ความดี ตั้งแต่ปี 2489 ในหลวงของเราทรงงานหนักเพื่อปวง ประชา ไม่เคยเหนื่อย ไม่เคยท้อ หน้าที่อันยิ่งใหญ่ เพื่อคนไทยในแผ่นดินนี้ เกิดชาตินี้ภูมิใจที่ชีวิตหนึ่ง ได้อยู่ใต้ร่มพระบารมีของ เจ้าอยู่หัว พ่อของฉันชื่อภูมิพล มิ่งขวัญของชนชาว ไทย ฉันภูมิใจเกิดในรัชกาลที่ 9 ฉันภูมิใจได้เป็นคน ไทยลูกพ่อภูมิพล	จากบทเพลงนี้ใช้ภาษากึ่งทางการ มีการใช้คำซ้อน เพื่อความหมาย คำว่า “ไหลริน” (ไหล + ริน) หมายถึง ไหลลงหรือทำให้ไหลลงไม่ขาดสาย		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อดีต” คือ “น้ำตาท่วมแผ่นดินคนไทย” กล่าวว่า จากการสวรรคตของในหลวง รัชกาลที่ 9 ทำให้ประชาชนร้องไห้เสียใจ จนน้ำตาไหลนองทั่วแผ่นดินไทย

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

30.ชื่อเพลง

ความในใจลูกพ่อภูมิพล

ผู้ขับร้อง

ศลิษา สรบุญทอง

ผู้แต่ง

ศลิษา สรบุญทอง

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
<u>น้ำตาไทยไหลรินเต็มสองแก้ม</u> <u>ทั่วทุกแคว้นผ่องไทย</u> <u>ใจสลาย 13 ตุลา น้ำตาท่วมแผ่นดินคนไทย</u> <u>พ้อจากไปเหลือไว้แค่ความดี</u> <u>ตั้งแต่ปี 2489 ในหลวงของเราทรงงานหนักเพื่อปวงประชา</u> <u>ไม่เคยเหนื่อย ไม่เคยท้อ หน้าที่ยิ่งใหญ่ เพื่อคนไทย</u> <u>ในแผ่นดินนี้</u> เกิดชาตินี้ภูมิใจที่ชีวิตหนึ่ง ได้อยู่ใต้ร่มพระบารมีของ เจ้าอยู่หัว พ่อของฉันชื่อภูมิพลมิ่งขวัญของชนชาวไทย <u>ฉันภูมิใจเกิดในรัชกาลที่ 9 ฉันภูมิใจได้เป็นคนไทย</u> <u>ลูกพ่อภูมิพล</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยกล่าวถึงความเศร้าโศกเสียใจ ของประชาชนชาวไทย เมื่อในหลวงรัชกาลที่ 9 สวรรคต มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ คือกล่าวว่าพระองค์ ท่านทรงงานหนักมาหลายเพื่อประชาชนชาวไทยทุกคน เพื่อประเทศชาติโดยไม่เคยเหนื่อย ไม่เคยท้อ และปิดเรื่องโดยกล่าวว่าภูมิใจที่ได้เกิดบนแผ่นดินไทย ได้เป็นคนชาติไทย ได้เป็นลูกของพระองค์ท่าน	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึง ความอาลัยรัก ที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระ พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ “น้ำตาไทยไหลริน เต็มสองแก้ม” “ใจสลาย 13 ตุลา น้ำตาท่วม แผ่นดินคนไทย” เป็นกลุ่มคำ ที่แสดงถึง ความอาลัยรัก ต่อในหลวงรัชกาลที่ 9

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

31.ชื่อเพลง กลุ่มพ่อ ผู้ขับร้อง แพท สุทธาธินี พุทธินันท์ ผู้แต่ง นิติพงษ์ ห่อนาค, สุทธาธินี พุทธินันท์

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้ สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
เหนื่อยล้า..นานแล้ว เธอใช้เวลาชีวิตที่ผ่านมาเพื่อฉัน และคนมากมาย ผ่านร้อน ผ่านหนาว เธอสร้างมัน ตามความฝันจนเกิดวันนี้ เพราะรักและความจริงใจ จากนี้..วันนี้ มันถึงเวลาที่ฉันจะกล่อมเธอให้นอนหลับ ให้นอนผ่อนคลาย หลับตา..หลับตา มีเรื่องใด ๆ เคยคิด และห่วงใยนั้น ฉันขอให้ลืมมันไป	จากบทเพลงนี้ใช้ภาษาไม่เป็นทางการ มีการใช้คำซ้อนเพื่อเสียง คำว่า “มากมาย” (มาก + มาก) หมายถึง มากมายเหลือล้น มีการใช้คำซ้ำ คำว่า “หลับตา” เพื่อให้บทเพลง เกิดความไพเราะ		
หลับฝัน พบเจอแต่สิ่งสวยงาม นอนหลับอยู่บนปลายฟ้า สายลมจะโชยพัดมาให้นอนสบาย ฝากฟ้า..ตรงนี้ ให้ฟ้าดูแลเธอได้ทุกอย่างแทนฉัน เมื่อฉันและเธอ ห่างไกล หลับตา..หลับตา และใช้เวลาที่เหลือไปกับ ความฝัน ที่แสงดวงงามในใจ ด้วยความฝันที่แสงงดงาม ในใจ ด้วยความรัก คิดถึงเหลือเกิน...จากหัวใจ	มีการใช้คำซ้อนเพื่อความหมาย คำว่า “สวยงาม” (สวย + งาม) หมายถึง สวย งาม		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “บุคลาธิษฐาน” คือ “ฝากฟ้า..ตรงนี้ ให้ฟ้าดูแล เธอได้ทุกอย่างแทนฉัน” เป็นการเปรียบให้ฟ้ามี ลักษณะอาการเหมือนมนุษย์ คือให้ท้องฟ้าดูแล ในหลวงรัชกาลที่ 9 แทนประชาชนชาวไทย

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

31.ชื่อเพลง กลุ่มพ่อ ผู้ขับร้อง แพท สุชาลินี พุทธินันท์ ผู้แต่ง นิติพงษ์ ห่อนาค, สุชาลินี พุทธินันท์

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
<u>เหนื่อยล้า..นานแล้ว เธอใช้เวลาชีวิตที่ผ่านมาฉัน เพื่อฉัน</u> <u>และคนมากมาย ผ่านร้อน ผ่านหนาว เธอสร้างมันตาม</u> <u>ความฝันจนเกิดวันนี้ เพราะรักและความจริงใจ</u> <u>จากนี้..วันนี้ มันถึงเวลาที่ฉันจะกล่อมเธอฉัน ให้พักให้นอน</u> <u>ผ่อนคลาย หลับตา..หลับตา มีเรื่องใด ๆ เคยคิดและห่วงใยฉัน</u> <u>ฉันขอให้ลืมมันไป</u> หลับฝัน พบเจอแต่สิ่งสวยงาม นอนหลับอยู่บนปลายฟ้า สายลมจะโชยพัดมาให้บนสบาย ผากฟ้า..ตรงนี้ ให้ฟ้าดูแล เธอได้ทุกอย่างแทนฉัน เมื่อฉันและเธอห่างไกล <u>หลับตา..หลับตา และใช้เวลาที่เหลือไปกับความฝัน</u> <u>ที่แสงงดงามในใจ ด้วยความฝันที่แสงงดงามในใจ</u> <u>ด้วยความรัก คิดถึงเหลือเกิน...จากหัวใจ</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยกล่าวถึงในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่ทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อประชาชนชาวไทยทุกคน ทำโดยไม่คิดจะเหนื่อยหาล้ามา กว่า 70 ปี ทำโดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน เพียงให้ชาวไทยทุกคนอยู่อย่างมีความสุข อยู่อย่างสุขสบาย มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ คือกล่าวจากนี้ให้พระองค์ท่านได้พักผ่อน ไม่ต้องทำงานหนักอีกแล้ว และปิดเรื่องโดยกล่าวว่าจากนี้ไปสิ่งที่พระองค์ท่านทำเพื่อประชาชนชาวไทยจะอยู่ในใจของทุกคนตลอดไป ชาวไทยทุกคนรัก และคิดถึงพระองค์ท่านเสมอ	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความอาลัยรัก ที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ “คิดถึงเหลือเกิน” เป็นกลุ่มคำ ที่แสดงถึงความอาลัยรัก ต่อในหลวงรัชกาลที่ 9 เมื่อพระองค์สวรรคต ประชาชนชาวไทยทุกคนยังคงนึกถึงสิ่งที่พระองค์ท่านมาตลอด 70 ปี เพื่อประเทศชาติบ้านเมือง และยังคงคิดถึงพระองค์ท่านเสมอ

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

32.ชื่อเพลง สันร่มโพธิ์ทอง ผู้ขับร้อง คัทลียา มารศรี ผู้แต่ง สุรินทร์ ภาคศิริ

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
เหมือนร่มโพธิ์ทอง ต้องมาล้มตรงหน้า น้ำตาถูกไหล พอมามากไป ลูกไทยสะอื้น สุดกล้ำกลืน ทิวธานี ชาติไทยร่วมเย็น เกิดในหลวงเช่น เป็นพ่อแห่งแผ่นดิน พระองค์เมตตา ไพโรฟ้า ทั้งสิ้นครองแผ่นดิน ด้วย คุณธรรม	จากบทเพลงนี้ใช้ภาษากึ่งทางการ		จากบทเพลง ปราภูมิโวหารภาพพจน์ “อุปมา” คือ “เหมือนร่มโพธิ์ทอง ต้องมาล้มตรงหน้า” เป็นการ เปรียบในหลวงรัชกาลที่ 9 เป็นต้นโพธิ์ทองที่ล้ม ลง ประชาชนชาวไทยจะไม่มีที่ให้พักพิงเช่นเดิม
ได้เจ็ดสิบปี ที่ในหลวงครองราชย์ ประชาชนบุรีสุโข แม่ในโลกลนี้ ไม่มีเปรียบ เทียบพระองค์ที่ทรง คุณธรรม พอมามากไป ผู้สวรงค์ลัย ลูกไทยสุดซึ้ง เหมือนดิน สิ้นฟ้า เหมือนปลาขาดน้ำ สุดจะสรรงค์ น้ำคำรำพัน			จากบทเพลง ปราภูมิโวหารภาพพจน์ “อุปมา” คือ “เหมือนดินสิ้นฟ้า เหมือนปลาขาดน้ำ” กล่าวว่า จากการสวรรคตของในหลวงรัชกาลที่ 9 เหมือนแผ่นดินไม่มีท้องฟ้า เหมือนปลาไม่มีน้ำ ให้มีชีวิตต่อไป
ยามเมื่อมีภัย เกิดมรสุมใหญ่ ลูกไทยสิ้นหวัง หาใครช่วยเรา ผ่อนเบาลงบ้าง เหมือนเมื่อครั้ง พระองค์ทรงธรรม ลูกไทย เลือดไทย กราบถวายให้ พระองค์ผู้สวรงค์ เหนือเกล้าเผ่าไทย ไม่ลืมคุณท่าน ในจิตวิญญาณ เลือดไทย ทุกคน	มีการใช้คำราชาศัพท์ คือ “ถวาย” หมายถึง มอบ มอบให้		

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

32.ชื่อเพลง

สิ้นร่มโพธิ์ทอง

ผู้ขับร้อง

กัทธิดา มารศรี

ผู้แต่ง

สุรินทร์ ภาคศิริ

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
<u>เหมือนร่มโพธิ์ทอง ต้องมาล้มตรงหน้า น้ำตาลูกไหล</u> <u>พอมานจากไป ลูกไทยสะอื้น สุดกลักลิ้น ท้าวธานี</u> <u>ชาติไทยร่มเย็น เกิดในหลวงเช่น เป็นพ่อแห่งแผ่นดิน</u> <u>พระองค์เมตตา ไพรฟ้า ทั้งสิ้นครองแผ่นดิน ด้วยคุณธรรม</u> <u>ได้เจ็ดสิบปี ที่ในหลวงครองราชย์ ประชาชนบุรีสุข</u> <u>แม่ในโลกลี้ ไม่มีเปรียบ เทียบพระองค์ที่ทรงคุณธรรม</u> <u>พอมานจากไป ผู้สวรรคาลัย ลูกไทยสุดซึ้ง เหมือนดินสิ้นฟ้า</u> <u>เหมือนปลาขาดน้ำ สุดจะสรุบน้ำคำรำพัน</u> <u>ยามเมื่อมีภัย เกิดมรสุมใหญ่ ลูกไทยสิ้นหวัง</u> <u>หาใครช่วยเรา ผ่อนเบาลงบ้าง เหมือนเมื่อครั้ง</u> <u>พระองค์ทรงธรรม ลูกไทย เลือดไทย</u> <u>กราบถวายให้ พระองค์ผู้สวรรค</u> <u>เหนือเกล้าเฝ้าไทย ไม่ลืมคุณท่าน</u> <u>ในจิตวิญญาณ เลือดไทย ทุกคน</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่อง โดยกล่าวถึงความรู้สึก อากา เสรวไสกเสียวใจของตนเอง เมื่อในหลวงรัชกาลที่ 9 สวรรคต มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ คือกล่าวว่า ตลอด ระยะเวลา 70 ปี ที่พระองค์ครองราชย์ ประชาชนชาวไทยอยู่กันอย่างมี ความสุข ไม่มีใครที่จะทำเหมือนพระองค์ได้ เมื่อพระองค์ สวรรคตประชาชนชาวไทยต่างเสรวไสกเสียวใจเป็นอย่างมาก และปิดเรื่องโดยกล่าวว่าขอส่งเสด็จผู้สวรรคาลัย ประชาชน ชาวไทยทุกคนจะไม่วันลืมพระองค์ท่าน	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึง ความอาลัยรัก ที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ “น้ำตาลูกไหล” เป็นประโยค ประกอบด้วย ประธาน และ กริยา ที่แสดงถึงความอาลัยรัก ต่อในหลวงรัชกาลที่ 9

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

33.ชื่อเพลง ส่งพ่อ ผู้ขับร้อง ภิรม สุณินาท กงตุก ผู้แต่ง ธนินทร์ บุญสิน

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
ไม่มีสิ่งใดจะทดแทนได้ให้กับลูกไทยทั่วหล้า เหมือนดั่งฟ้าฟาด ใจแทบขาดหนอชาวประชา สวรรค์เชิญท่าน กลับฟ้า ลูกไทยน้ำตาหลังท่วม แผ่นดิน	จากบทเพลงนี้ใช้ภาษาถึงทางการ มีการใช้คำซ้อน เพื่อความหมาย คำว่า “ทดแทน” (ทด + แทน) หมายถึง ตอบแทน แทน และใช้คำที่ทำให้เห็น ภาพ คำว่า “ฟ้าฟาด” ที่แสดงให้เห็นถึงภาพความ เจ็บปวดอย่างมาก ที่ทราบว่าการสวรรคตของ ในหลวงรัชกาลที่ 9		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อติพจน์” คือ “เหมือนดั่งฟ้าฟาด ใจแทบขาด หนอชาวประชา” คือกล่าวถึงประชาชนชาว ไทยใจแทบขาดเมื่อในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จ สวรรคต และภาพพจน์ “บุคลาธิษฐาน” คือ “สวรรค์เชิญท่านกลับฟ้า” เปรียบสวรรค์เป็น สิ่งมีชีวิตเหมือนมนุษย์
แซ่เสียงระงมดั่งผืนดินลุ่ม จ่าจ่มไปทั่วทุกถิ่น เสียง ความเศร้าโศกทุกมุมโลกต่างก็ได้ยิน ก้มกราบผืน แผ่นดินปล่อยน้ำตารินจนแทบสิ้นลม ลูกไทย ทั้งหลายต้องกลายเป็นลูกกำพร้า พ่อเสด็จกลับฟ้า เพราะเหนื่อยล้ามานานนม เหลือเพียงเส้นทางที่พ่อ ลากวางไว้อย่างเหมาะสม ให้ลูกก้าวเดินไม่ลุ่ม หล่อ เลี้ยงตนจนชั่ววันรินดร รักกันเถิดหนา เชื่อเถิดลูกจ้ วาจากที่พ่อสอนพรา รักสามัคคีร่วมเป็นน้องพี่ผูกพัน ส่งเสด็จพ่อสู่สวรรค์ ดวงพระวิญญาณพ่อจงคุ้มครอง	มีการใช้คำซ้อนเพื่อเสียง คำว่า “จ่าจ่ม” (จ่า + จม) หมายถึง จมลง คำว่า “เศร้าโศก” (เศร้า + โศก) หมายถึง มีความทุกข์โศกเสียใจอาลัยอาวรณ์มาก และคำว่า “นานนม” (นาน + นม) หมายถึง นานมาก มีการใช้คำซ้อนเพื่อความหมาย คำว่า “เหนื่อยล้า” (เหนื่อย + ล้า) หมายถึง เหนื่อยล้า		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อติพจน์” คือ “แซ่เสียงระงม ดั่งผืนดินลุ่ม จ่าจ่มไปทั่วทุกถิ่น เสียงความเศร้าโศกทุกมุม โลกต่างก็ได้ยิน ก้มกราบผืนแผ่นดินปล่อย น้ำตารินจนแทบสิ้นลม” กล่าวถึง จากการ สวรรคตของในหลวงรัชกาลที่ 9 นั้นประเทศ ไทยเหมือนแผ่นดินลุ่ม ประชาชนชาวไทยไม่ สามารถมีชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข ชาวไทย ร้องไห้เสียใจจนจะสิ้นลมตามไปด้วย

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

33.ชื่อเพลง

ส่งพ่อ

ผู้ขับร้อง

กิม สุจินาพ คงตุก

ผู้แต่ง

ชนานันท์ บุญสิน

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
ไม่มีสิ่งใดจะทดแทนได้ให้กับลูกไทยทั่วหล้า เหมือนดั่งฟ้า ฟ้าด ใจแทบขาดนอนชาวประชา สวรรค์เชิญท่านกลับฟ้า <u>ลูกไทยน้ำตาหลังท่วมแผ่นดิน</u> <u>แซ่เสียงระฆังดังผืนดินลุ่ม จ่าจ่มไปทั่วทุกถิ่น เสียงความเศร้า</u> <u>โศกทุกมุมโลกต่างก็ไฉน ก้มกราบผืนแผ่นดินปล่อยน้ำตา</u> <u>รินจนแทบสิ้นลม ลูกไทยทั้งหลายต้องกลายเป็นลูกกำพร้า</u> พ่อเสด็จกลับฟ้า เพราะเหนื่อยล้ามานานนม เหลือเพียง เส้นทางที่พ่อถากถางไว้อย่างเหมาะสม ให้ลูกก้าวเดินไม่ลุ่ม หล่อเลี้ยงตนจนชั่ววันรันดร <u>รักกันเถิดหนา เชื้อเกิดลูกจ้าวาจาที่พ่อสอนพร้า</u> <u>รักสามัคคีร่วมเป็นน้องพี่ผูกพัน ส่งเสด็จพ่อสู่สวรรค์</u> <u>ดวงพระวิญญาณพ่อจงคุ้มครอง</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยกล่าวถึงความรู้สึก อารมณ์เศร้าโศกเสียใจของตนเอง เมื่อในหลวงรัชกาลที่ 9 สวรรคต มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ คือกล่าวว่า มีแต่เสียง ร้องไห้ของเหล่าประชาชนดังก้องไปทั่วแผ่นดิน ประชาชน ชาวไทยต่างเศร้าโศกเสียใจ จนจะสิ้นลมตามไปด้วย และปิดเรื่องโดยกล่าวว่าให้ประชาชนชาวไทยรัก สามัคคีกัน เหมือนที่พระองค์ท่านเคยสอนไว้ และขอส่งพระองค์เสด็จสู่ สวรรคาลัย	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึง ความ อาลัยรัก ที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ได้แก่ “ใจแทบขาดนอนชาว ประชา” “ลูกไทยน้ำตาหลังท่วมแผ่นดิน” “น้ำตารินจนแทบสิ้นลม” เป็น ที่แสดงถึงความ เศร้าโศกเสียใจ ความอาลัยรักที่มีต่อในหลวง รัชกาลที่ 9

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

34.ชื่อเพลง 13 ตุลา น้ำตาชาวไทย อาลัยพ่อหลวง ผู้ขับร้อง หลง ลายพิน ผู้แต่ง หลง ลายพิน

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษาและการใช้คำ	การใช้สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
13 ตุลา พ.ศ. 2559 เป็นวันที่เศร้าของคนไทยทั้งประเทศ องค์พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พ่อของประเทศไทย พ่อของชาวไทยทุกคน สิบห้านาฬิกา ห้าสิบสองนาที ตรงกับวันพฤหัสบดี เป็นวันที่คนไทยหมองหม่น ข่าวแถลงการณ์ออกผ่านทางสื่อมวลชน น้ำตาคนไทย ลั่งหล่น หัวใจแทบแตกสลาย น้ำตามันไหลโดยไม่ตั้งตัว องค์พ่อเหนือหัวขำว่า ท่านจากไป ขอให้พระองค์เสด็จสู่สวรรคาลัย พ่อเป็นประหนึ่งดวงใจของชาวไทยที่เคารพบูชา ปรัชญาพ่อบอกให้อยู่แบบอย่างพ่อเพียง โครงการของ ท่านต่อเนื่อง มีชื่อเสียงไกลทั่วหล้า องค์เดียวใน โลก ที่ทรงงานหนักเรื่อยมา ด้วยเกล้าพร้อมปวงประชา จะขอบูชาทุก ๆ ชาติไป	จากบทเพลงนี้ใช้ภาษาถึงทางการ มีการใช้คำซ้อน เพื่อความหมาย คำว่า “หมองหม่น” (หมอง + หม่น) หมายถึง ไม่สดใส ไม่สบายใจ ไม่เบิกบาน และคำว่า “แตกสลาย” (แตก + สลาย) หมายถึง แยก พัง สลาย		จากบทเพลง ปราภูมิโวหารภาพพจน์ “อติพจน์” คือ “หัวใจแทบแตกสลาย” คือกล่าวถึงประชาชนชาวไทยใจแทบสลาย เมื่อทราบว่าในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จ สวรรคต

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

34.ชื่อเพลง 13 ตุลา น้ำตาชาวไทย อาลัยพ่อหลวง ผู้ขับร้อง หลง ลายพิน ผู้แต่ง หลง ลายพิน

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
13 ตุลา พ.ศ. 2559 เป็นวันที่เศร้าของคนไทยทั่วประเทศ องค์พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พ่อของประเทศไทย พ่อของชาวไทยทุกคน สิบห้านาฬิกา ห้าสิบสองนาที ตรงกับวันพฤหัสบดี เป็นวันที่คนไทยหมองมน ข่าวแถลงการณ์ออกผ่านทางสื่อมวลชน น้ำตาคนไทย ลั่งหล่น หัวใจแทบแตกสลาย น้ำตามันไหลโดยไม่ตั้งตัว องค์พ่อเหนือหัวขำกว่าท่าน จากไป ขอให้พระองค์เสด็จสู่สวรรคาลัย พ่อเป็นประหนึ่ง ดวงใจของชาวไทยที่เคารพบูชา ปรัชญาพ่อบอกให้อยู่แบบอย่างพอเพียง โครงการของท่าน ต่อเนื่องมีชื่อเสียงไกลทั่วโลก องค์กรเดียวในโลก ที่ทรงงานหนักเรื่อยมา ด้วยเกล้าพร้อมปวงประชา จะขอบูชาทุก ๆ ชาติไป	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยกล่าวถึงบรรยากาศความ เศร้าโศกเสียใจของคนไทยทั่วประเทศ เมื่อทราบข่าว การเสด็จสวรรคตของในหลวงรัชกาลที่ 9 มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ คือกล่าวว่า ขอส่งพระองค์ท่านเสด็จสู่สวรรคาลัย และปิดเรื่องโดยกล่าวว่าประชาชนชาวไทยทุกคนจะรัก และเคารพบูชาในหลวงรัชกาลที่ 9 ทุกชาติไป	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึง ความอาลัยรัก ที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ “เศร้า” เป็น คำกริยา “หัวใจแทบแตกสลาย” เป็นกลุ่มคำที่ แสดงถึงความเศร้าโศกเสียใจ ความอาลัยรักที่มี ต่อในหลวงรัชกาลที่ 9

ตอนที่ 1 การใช้วรรณศิลป์

35.ชื่อเพลง ลูกขอสัญญา ผู้ขับร้อง Big Ass, ตูน Bodyslam, เมธี Labanoon ผู้แต่ง ขจรเดช พรหมรักษา

ข้อความในบทเพลง	การใช้ภาษา และการใช้คำ	การใช้ สำนวน	การใช้โวหารภาพพจน์
กราบกรานลงไปบนพื้น กล้ากลืนสุดเกินบรรยาย แผ่นดินที่เคยสดใส ก็พลันกลับกลายเป็นมิดมน ที่ได้เคยเตรียมใจเอาไว้ แท้จริงโหดร้ายเกินใจจะทน น้ำตาหลังรินไหลลง หัวใจสลาย เมื่อความเป็นจริง ชีวิตคนเรายังไงต้องก้าวต่อไป ให้ทรمانแค่ไหน หัวใจดวงนี้ขอสัญญา เราจะเดินตามรอยคำสอนของพ่อด้วยรักด้วยแรงศรัทธา แม้มันยังมีน้ำตา จะฝืนทำให้ไหว	จากบทเพลงนี้ใช้ภาษากึ่งทางการ มีการใช้คำซ้อนเพื่อ ความหมาย คำว่า “หลังริน” (หลัง + ริน) หมายถึง ไหลลง หรือทำให้ไหลลงไม่ขาดสาย คำว่า “กลับกลาย” (กลับ + กลาย) หมายถึง กลับ เปลี่ยน แปลง และมีคำซ้อนเพื่อ เสียง คือคำว่า “มิดมน” (มิด + มน) หมายถึง มืดมัว มีด มาก มืดจนมองไม่เห็นทาง คำว่า “กราบกราน” หมายถึง หมอบกราบ ไหว้ คำว่า “กล้ากลืน” (กล้า + กลืน) หมายถึง ฝืนใจ อุดกลั้น ไม่แสดงให้เห็น		จากบทเพลง ปรากฏโวหารภาพพจน์ “อดีตพจน์” คือ “หัวใจสลาย” คือ กล่าวว่าหัวใจแทบสลายเมื่อทราบว่า ในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จสวรรคต
จากนี้ไม่มีอีกแล้ว สายตาแห่งความอาทรห่วงใย แต่ชีวิตจะจำเอาไว้ ที่พ่อพร่ำเตือนเสมอมา ในคำคืนที่ดาวอับแสง เชื่อว่าพ่อนั้นยังมองกลับมา สองมือ จะปาดน้ำตา จะลุกเดินต่อไป พวกเราจะทำ ความดีให้มากกว่านี้ พวกเราจะรักและสามัคคีกันไป จนวันสุดท้าย และเราจะเดินเคียงกัน ข้ามคืนและ วันที่โหดร้าย เพียงหวังให้พ่อสบายใจ วันนี้ลูกขอ สัญญากราบขอให้พ่อสบายใจ วันนี้ลูกขอสัญญา....	มีการใช้คำที่ทำให้เห็นภาพคือ “ในคำคืนที่ดาวอับแสง” ทำให้เห็นภาพถึงความสูญเสีย เสรีาโศกเสียใจเป็นอย่าง มาก แม้กระทั่งดวงดาวยังไม่มีแสงเปล่งประกาย		

ตอนที่ 2 การประกอบสร้าง

35.ชื่อเพลง

ลูกขอสัญญา

ผู้ขับร้อง

Big Ass, ตูน Bodyslam, เมธี Labanoon

ผู้แต่ง

ขจรเดช พรหมรักษา

ข้อความในบทเพลง	โครงสร้างของบทเพลง	กลวิธีการประกอบสร้าง
<u>กราบกรานลงไปบนพื้น กล้ากลืนสุดเกินบรรยาย</u> <u>แผ่นดินที่เคยสดใส ก็พลันกลับกลายเป็นมิดมน</u> <u>ที่ได้เคยเตรียมใจเอาไว้ แท้จริงโหดร้ายเกินใจจะทน</u> <u>น้ำตาหลังรินไหลลง หัวใจสลาย เมื่อความเป็นจริง</u> <u>ชีวิตคนเรายังไงต้องก้าวต่อไป ให้ทรมานแค่ไหน</u> <u>หัวใจดวงนี้ขอสัญญา เราจะเดินตามรอยคำสอนของพ่อ</u> <u>ด้วยรักด้วยแรงศรัทธา แม้มันยังมีน้ำตา จะฝืนทำให้ไหว</u> <u>จากนี้ไม่มีอีกแล้ว สายตาแห่งความอาทรห่วงใย</u> <u>แต่ชีวิตจะจำเอาไว้ ที่พ่อพร่ำเตือนเสมอมา</u> <u>ในคำคืนที่ดาวอับแสง เชื่อว่าพ่อนั้นยังมองกลับมา</u> <u>สองมือ จะปาดน้ำตา จะลุกเดินต่อไป</u> <u>พวกเราจะทำควมดีให้มากกว่านี้</u> <u>พวกเราจะรักและสามัคคีกัน ไปจนวันสุดท้าย</u> <u>และเราจะเดินเคียงกัน ข้ามคืนและวันที่โหดร้าย</u> <u>เพียงหวังให้พ่อสบายใจ วันนี้ลูกขอสัญญา</u> <u>กราบขอให้พ่อสบายใจ วันนี้ลูกขอสัญญา....</u>	จากบทเพลงนี้มีการเริ่มเรื่องโดยกล่าวถึงบรรยากาศความเศร้าโศกเสียใจของคนไทยทั้งประเทศ เมื่อทราบข่าวการเสด็จสวรรคตของในหลวงรัชกาลที่ 9 มีการดำเนินเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ คือกล่าวว่า จากนั้นไปพระองค์ท่านไม่ได้อยู่ดูแลประชาชนชาวไทยแล้ว แต่ทุกคนจะจดจำคำสั่งสอนของพระองค์ท่าน เพื่อใช้เตือนสติในการดำรงชีวิตต่อไป และปิดเรื่องโดยกล่าวว่าประชาชนชาวไทยทุกคนสัญญาว่าจะทำความดี จะรักสามัคคีกัน เหมือนที่พระองค์สอน เพื่อให้พระองค์สบายใจ	จากบทเพลง คำประกอบสร้างที่แสดงถึงความอาลัยรัก ที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ “น้ำตาหลังรินไหลลง” เป็นประโยค ประกอบด้วย ประธาน และ กริยา กล่าวว่า ชาวไทยน้ำไหลริน เศร้าโศกเสียใจต่อการเสด็จสวรรคตของในหลวงรัชกาลที่ 9 และ “หัวใจสลาย” เป็นประโยค ประกอบด้วย ประธาน และ กริยา คือกล่าวว่า หัวใจแทบสลายเมื่อทราบว่า ในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จสวรรคต

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล

นางสาวปรีชาภรณ์ ถาวะระ

วัน เดือน ปี เกิด

7 พฤศจิกายน 2534

ที่อยู่ปัจจุบัน

48 หมู่ 1 ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

รหัสไปรษณีย์ 50210

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2558 ครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ประสบการณ์การทำงาน

พ.ศ. 2559 – 2560

ครูผู้ช่วย

โรงเรียนวัดวิเศษการ

พ.ศ. 2560 – ปัจจุบัน

ครู ค.ศ.1

โรงเรียนบ้านเมืองนะ